

**SPORAZUM O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU
IZMEĐU EVROPSKIH ZAJEDNICA
I NJIHOVIH DRŽAVA ČLANICA , S JEDNE STRANE,
I REPUBLIKE CRNE GORE, S DRUGE STRANE**

KRALJEVINA BELGIJA,
REPUBLIKA BUGARSKA,
ČEŠKA REPUBLIKA,
KRALJEVINA DANSKA,
SAVEZNA REPUBLIKA NJEMAČKA,
REPUBLIKA ESTONIJA,
IRSKA,
REPUBLIKA GRČKA,
KRALJEVINA ŠPANIJA,
REPUBLIKA FRANCUSKA,
REPUBLIKA ITALIJA,
REPUBLIKA KIPAR,
REPUBLIKA LETONIJA,
REPUBLIKA LITVANIJA,
VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,
REPUBLIKA MAĐARSKA,
MALTA,
KRALJEVINA HOLANDIJA,
REPUBLIKA AUSTRIJA,
REPUBLIKA POLJSKA,
REPUBLIKA PORTUGALIJA,
RUMUNIJA,
REPUBLIKA SLOVENIJA,
REPUBLIKA SLOVAČKA,
REPUBLIKA FINSKA,
KRALJEVINA ŠVEDSKA,
UJEDINJENO KRALJEVSTVO VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE

Ugovorne strane Ugovora o osnivanju Evropske zajednice i Ugovora o osnivanju Evropske zajednice za atomsku energiju i Ugovora o Evropskoj uniji, u daljem tekstu «države članice», i

EVROPSKA ZAJEDNICA I EVROPSKA ZAJEDNICA ZA ATOMSKU ENERGIJU,
u daljem tekstu «Zajednica»,

REPUBLIKA CRNA GORA, u daljem tekstu «Crna Gora»,

u daljem tekstu „Strane“,

s jedne strane, i

s druge strane,

IMAJUĆI u vidu jake veze između ugovornih strana i vrijednosti koje dijele, njihovu želju za daljim jačanjem i uspostavljanjem bliskih i trajnih odnosa zasnovanih na uzajamnosti i zajedničkom interesu, čime bi se omogućilo Crnoj Gori da nastavi da jača i proširuje odnose sa Zajednicom i njenim državama članicama;

IMAJUĆI u vidu značaj ovog Sporazuma, u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja (PSP) sa zemljama jugoistočne Evrope, za uspostavljanje i konsolidaciju stabilnog evropskog poretka zasnovanog na saradnji, kojoj je Evropska unija glavno uporište, kao i u okviru Pakta stabilnosti;

IMAJUĆI u vidu spremnost Evropske unije da u najvećoj mogućoj mjeri integriše Crnu Goru s političkom i ekonomskom maticom Evrope, i njen status potencijalnog kandidata za članstvo u Evropskoj uniji na temelju Ugovora o Evropskoj uniji (u daljem tekstu „Ugovor o EU“) i ispunjavanja kriterijuma, koje je Evropski savjet utvrdio u junu 1993. godine, kao i uslove PSP, čije ispunjavanje je predmet ovog Sporazuma, naročito u dijelu regionalne saradnje;

IMAJUĆI u vidu Evropsko partnerstvo, u kojem se definišu prioritete za akciju kako bi se pružila podrška naporima zemlje da brže pristupi Evropskoj uniji;

IMAJUĆI u vidu opredjeljenje ugovornih strana da svim raspoloživim sredstvima doprinose političkoj, ekonomskoj i institucionalnoj stabilizaciji Crne Gore i čitavog regiona, kroz razvoj civilnog društva i demokratizaciju, izgradnju institucija i reformu državne uprave, integraciju regionalne trgovine i unaprijeđenu ekonomsku saradnju, kao i kroz saradnju u mnogim drugim oblastima a posebno u oblasti pravde, slobode i bezbjednosti, te kroz jačanje nacionalne i regionalne bezbjednosti;

IMAJUĆI u vidu opredjeljenje ugovornih strana da doprinose jačanju političkih i ekonomskih sloboda, što predstavlja samu osnovu ovog Sporazuma, kao i njihovo opredjeljenje da poštuju ljudska prava i vladavinu prava, uključujući prava pripadnika nacionalnih manjina, i demokratske principe kroz višestranački sistem sa slobodnim i fer izborima;

IMAJUĆI u vidu opredjeljenje ugovornih strana da u potpunosti implementiraju sve principe i odredbe Povelje Ujedinjenih nacija, OEBS-a, naročito one sadržane u Završnom aktu Konferencije o bezbjednosti i saradnji u Evropi (u daljem tekstu „Helsinški završni akt“), zaključnim dokumentima Madridske i Bečke konferencije, Pariskoj povelji za novu Evropu, kao i u Paktu stabilnosti za jugoistočnu Evropu, radi doprinosa regionalnoj stabilnosti i saradnji među zemljama u regionu;

PONOVO POTVRĐUJUĆI pravo na povratak svih izbjeglica i interno raseljenih lica kao i zaštitu njihove imovine i druga srodna ljudska prava;

IMAJUĆI u vidu privrženost ugovornih strana principima slobodne tržišne privrede i održivog razvoja, kao i spremnost Evropske zajednice da doprinosi ekonomskim reformama u Crnoj Gori;

IMAJUĆI u vidu privrženost ugovornih strana principima slobodne trgovine, u skladu s pravima i obavezama koje proizilaze iz članstva u STO;

IMAJUĆI u vidu želju ugovornih strana za daljim razvijanjem redovnog političkog dijaloga o bilateralnim i međunarodnim pitanjima od zajedničkog interesa, uključujući regionalne aspekte i Zajedničku spoljnu i bezbjednosnu politiku (ZSBP) Evropske unije;

IMAJUĆI u vidu privrženost ugovornih strana borbi protiv organizovanog kriminala, kao i jačanju saradnje u oblasti borbe protiv terorizma na osnovu Deklaracije koju je objavila Evropska konferencija, 20. oktobra 2001. godine;

UVJERENE da će se Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju (u daljem tekstu „Sporazum“) stvoriti novi ambijent za ekonomske odnose između njih, a prije svega za razvoj trgovine i investicija kao ključnih faktora za prestrukturiranje i modernizaciju privrede;

IMAJUĆI u vidu opredjeljenje Crne Gore da uskladi svoje zakonodavstvo u relevantnim sektorima sa zakonodavstvom Evropske zajednice i da ga efikasno sprovodi;

UVAŽAVAJUĆI spremnost Zajednice da pruža odlučnu podršku sprovođenju reformi i da pri tom upotrijebi sve raspoložive instrumente saradnje i tehničke, finansijske i ekonomske pomoći na sveobuhvatnoj, indikativnoj i višegodišnjoj osnovi;

POTVRĐUJUĆI da će odredbe ovoga Sporazuma koje su obuhvaćene Dijelom III Glave IV Ugovora o osnivanju Evropske zajednice(u daljem tekstu "Ugovor o EZ") obavezivati Veliku Britaniju i Irsku kao posebne ugovorne strane, a ne kao dio Evropske zajednice, sve dok Velika Britanija ili Irska (u zavisnosti od slučaja) ne obavijesti Crnu Goru da je postala obavezana kao dio Evropske zajednice, u skladu s Protokolom o položaju Velike Britanije i Irske, koji je priložen kao aneks Ugovoru o EU i Ugovoru o EZ, što se jednako odnosi na Dansku, u skladu s Protokolom priloženim kao aneks ugovorima o položaju Danske;

PODSJEĆAJUĆI na Samit u Zagrebu, na kojem se zahtijevala dalja konsolidacija odnosa između država obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja i Evropske unije, kao i unaprijeđena regionalna saradnja;

PODSJEĆAJUĆI na Samit u Solunu, na kojem je Proces stabilizacije i pridruživanja potvrđen kao politički okvir za odnose Evropske unije sa zemljama Zapadnog Balkana i na kojem su potvrđene perspektive njihove integracije u Evropsku uniju, na osnovu njihovih pojedinačnih zasluga i napretka u sprovođenju reformi;

PODSJEĆAJUĆI na Centralnoevropski sporazum o slobodnoj trgovini, potpisan 19. decembra 2006. godine u Bukureštu, kao instrument unaprjeđenja kapaciteta regiona da privuče investicije i poboljšanja njegove perspektive za integraciju u globalnu privredu;

IZRAŽAVAJUĆI želju za uspostavljanjem intenzivnije kulturne saradnje i razvijanjem razmjene informacija,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

ČLAN 1

1. Ovim se uspostavlja pridruživanje između Zajednice i njenih država članica, s jedne strane, i Republike Crne Gore, s druge strane.
2. Ciljevi ovog pridruživanja su:
  - (a) podržavanje napora Crne Gore na jačanju demokratije i vladavine prava;

- (b) doprinos političkoj, ekonomskoj i institucionalnoj stabilnosti u Crnoj Gori, kao i stabilizaciji u Regionu;
- (c) obezbjeđenje odgovarajućeg okvira za politički dijalog, omogućavajući razvoj bliskih političkih odnosa između ugovornih strana;
- (d) podržavanje napora Crne Gore u razvijanju ekonomske i međunarodne saradnje, između ostalog, i kroz usklađivanje njenog zakonodavstva sa zakonodavstvom Zajednice;
- (e) podržavanje napora Crne Gore u prelasku na funkcionalnu tržišnu privredu;
- (f) promovisanje skladnih ekonomskih odnosa i postepeno razvijanje zone slobodne trgovine između Zajednice i Crne Gore;
- (g) stimulisanje regionalne saradnje u svim područjima obuhvaćenim ovim Sporazumom.

GLAVA I

OPŠTI PRINCIPI

ČLAN 2

Poštovanje demokratskih principa i ljudskih prava, proglašanih Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima i definisanih Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Helsinškim završnim aktom i Pariskom poveljom za novu Evropu, poštovanje principa međunarodnoga prava, uključujući punu saradnju sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), i vladavine prava, kao i principa tržišne ekonomije, u skladu s Dokumentom Bonske konferencije o ekonomskoj saradnji KEBS-a, čine osnovu unutrašnje i spoljne politike ugovornih strana i predstavljaju ključne elemente ovog Sporazuma.

ČLAN 3

Borba protiv širenja naoružanja za masovno uništenje i sredstava njegove isporuke predstavlja bitan element Sporazuma.

ČLAN 4

Ugovorne strane ponovo potvrđuju značaj koji pridaju ispunjavanju međunarodnih obaveza, naročito punoj saradnji s Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju.

ČLAN 5

Međunarodni i regionalni mir i stabilnost, razvoj dobrosusjedskih odnosa i poštovanje ljudskih prava i prava manjina ključni su za Proces stabilizacije i pridruživanja kako je navedeno u zaključcima Savjeta Evropske unije od 21. juna 1999. godine. Zaključivanje i implementacija ovog Sporazuma predviđena je i zaključcima Savjeta Evropske unije od 29. aprila 1997. godine, a na bazi individualnih zasluga Crne Gore.

ČLAN 6

Crna Gora se obavezuje da će nastaviti da unaprjeđuje saradnju i dobrosusjedske odnose sa drugim zemljama u regionu, uključujući i odgovarajući nivo uzajamnih koncesija u pogledu kretanja osoba, roba, kapitala i usluga, kao i razvoj projekata od zajedničkog interesa, naročito onih koji se odnose na upravljanje granicama i borbu protiv organizovanog kriminala, korupciju, pranje novca, nelegalnu migraciju i nelegalnu trgovinu, naročito nelegalnu trgovinu ljudima, malokalibarskim i lakim naoružanjem, kao i drogom. Ova obaveza predstavlja ključni faktor u razvoju odnosa i saradnje između ugovornih strana i time doprinosi regionalnoj stabilnosti.

ČLAN 7

Ugovorne strane ponovo potvrđuju značaj koji pridaju borbi protiv terorizma i ispunjavanju međunarodnih obaveza u ovoj oblasti.

ČLAN 8

Pridruživanje će se postepeno odvijati i biće u potpunosti ostvareno u toku tranzicionog perioda od najviše 5 godina.

Savjet za stabilizaciju i pridruživanje (u daljem tekstu „SzSP“) koji se osniva odredbom člana 119, će redovno, po pravilu godišnje, vršiti reviziju primjene ovog Sporazuma, usvajanja i sprovođenja pravnih, administrativnih, institucionalnih i ekonomskih reformi od strane Crne Gore. Revizija će se vršiti u skladu s preambulom i opštim principima ovog Sporazuma. Prioriteti utvrđeni Evropskim partnerstvom, a koji su relevantni za ovaj Sporazum, biće u potpunosti uzeti u obzir i usklađeni s mehanizmima ustanovljenim u toku Procesu stabilizacije i pridruživanja, naročito s izvještajem o napretku postignutom u Procesu stabilizacije i pridruživanja.

Na osnovu ove revizije, SzSP će davati preporuke i može donositi odluke. U slučaju da se revizijom identifikuju konkretni problemi, mogu se koristiti mehanizmi za rješavanje sporova uspostavljeni ovim Sporazumom.

Puno pridruživanje će se postepeno ostvarivati. SzSP će izvršiti temeljnu reviziju primjene Sporazuma najkasnije tri godine po stupanju na snagu Sporazuma. Na osnovu ove revizije, SzSP će ocijeniti napredak postignut od strane Crne Gore i može donijeti odluke kojima se regulišu naredne faze pridruživanja.

Gore navedena revizija se neće odnositi na slobodno kretanje roba, za koje je poseban raspored utvrđen u Glavi IV.

ČLAN 9

Ovaj Sporazum i način njegove implementacije, su u potpunosti usklađeni s relevantnim odredbama STO, posebno s članom XXIV Opšteg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. godine (GATT 1994), i s članom V Opšteg sporazuma o trgovini uslugama (GATS).

GLAVA II

POLITIČKI DIJALOG

ČLAN 10

1. Politički dijalog između ugovornih strana dalje će se razvijati u kontekstu ovog Sporazuma. Pratiće i konsolidovati uzajamno približavanje Evropske unije i Crne Gore i doprinosti uspostavljanju bliskih veza solidarnosti i novih oblika saradnje između ugovornih strana.
2. Politički dijalog ima za cilj da posebno promoviše:
  - (a) punu integraciju Crne Gore u zajednicu demokratskih država i postepeno približavanje Evropskoj uniji;
  - (b) sve veće približavanje stavova ugovornih strana o međunarodnim pitanjima, uključujući pitanja vezana za ZSBP, kroz razmjenu informacija, a posebno o pitanjima koja bi mogla imati bitan uticaj na ugovorne strane;
  - (c) regionalnu saradnju i razvoj dobrosusjedskih odnosa;
  - (d) zajedničke poglede na bezbjednost i stabilnost u Evropi, uključujući saradnju u oblastima obuhvaćenim ZSBP Evropske unije;
3. Ugovorne strane smatraju da širenje naoružanja za masovno uništenje (WMD) i sredstava njegove isporuke, kako za državne tako i za nedržavne aktere, predstavlja jednu od najozbiljnijih prijetnji međunarodnoj stabilnosti i bezbjednosti. Ugovorne strane su, stoga, saglasne da saraduju i doprinose borbi protiv širenja naoružanja za masovno uništenje i sredstava njegove isporuke, kroz punu usklađenost i nacionalno ispunjavanje postojećih obaveza iz međunarodnih ugovora i sporazuma o razoružanju i neširenju naoružanja i ostalih relevantnih međunarodnih obaveza. Ugovorne strane su saglasne da ova odredba predstavlja bitan element ovog Sporazuma i da će biti dio političkog dijaloga koji će pratiti i konsolidovati ove elemente.

Ugovorne strane su takođe saglasne da saraduju i doprinose borbi protiv širenja naoružanja za masovno uništenje i sredstava njegove isporuke:

- (a) preduzimanjem odgovarajućih aktivnosti na potpisivanju, ratifikaciji ili pristupanju, kako je prikladno, i potpunoj implementaciji svih ostalih relevantnih međunarodnih instrumenata,

- (b) uspostavljanjem efikasnog sistema nacionalne kontrole izvoza, kontrolišući izvoz i tranzit robe povezane s naoružanjem za masovno uništenje, uključujući i kontrolu krajnjeg korišćenja naoružanja za masovno uništenje u pogledu tehnologija dvostruke namjene, uz efikasne sankcije za kršenje kontrole izvoza.
- (c) Politički dijalog o ovom pitanju može se voditi na regionalnoj osnovi.

ČLAN 11

1. Politički dijalog će se odvijati u okviru Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje, koji će imati opštu odgovornost za bilo koja pitanja koja bi ugovorne strane željele da mu iznesu.
2. Na zahtjev ugovornih strana, politički se dijalog može odvijati i na sljedeći način:
  - (a) kada je potrebno, na sastancima visokih zvaničnika koji zastupaju Crnu Goru, s jedne strane, i Predsjedništva Savjeta Evropske unije, Generalnog sekretara/Visokog predstavnika za Zajedničku spoljnu i bezbjedonosnu politiku i Komisije Evropskih zajednica (u daljem tekstu „Evropska komisija“), s druge strane;
  - (b) služeći se u najvećoj mogućoj mjeri svim diplomatskim vezama između ugovornih strana, uključujući i odgovarajuće kontakte u trećim zemljama i u okviru Ujedinjenih nacija, OEBS-a, Savjeta Evrope i drugih međunarodnih foruma;
  - (c) svim drugim sredstvima koja bi dala koristan doprinos konsolidaciji, razvoju i intenziviranju tog dijaloga, uključujući i sredstva utvrđena Solunskom agendom, usvojena u zaključcima Evropskog savjeta u Solunu, 19. i 20. juna 2003. godine.

ČLAN 12

Politički dijalog na parlamentarnom nivou odvijaće se u okviru Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje formiranog u skladu sa članom 125.

ČLAN 13

Politički dijalog se može odvijati u multilateralnom okviru kao i regionalni dijalog uključujući ostale zemlje u regionu, koje su uključene u forum EU – Zapadni Balkan.

GLAVA III

REGIONALNA SARADNJA

ČLAN 14

Saglasno opredijeljenosti za međunarodni i regionalni mir i stabilnost i razvoj dobrosusjedskih odnosa, Crna Gora će aktivno promovisati regionalnu saradnju. Zajednica će svojim programima tehničke pomoći pružati podršku projektima regionalnog ili prekograničnog značaja.

Kada Crna Gora bude namjeravala da učvrsti svoju saradnju s nekom od zemalja navedenih u članovima 15, 16 i 17, ona će o tome obavještavati Evropsku uniju i njene države članice i konsultovati se s njima u skladu s odredbama Glave X.

Crna Gora će u potpunosti primijeniti postojeće bilateralne sporazume zaključene shodno Memorandumu o razumijevanju o liberalizaciji i olakšavanju trgovine, potpisanom od strane Srbije i Crne Gore u Briselu 27. juna 2001. godine i Centralnoevropski sporazum o slobodnoj trgovini, koji je potpisan u Bukureštu, 19. decembra 2006. godine.

ČLAN 15

Saradnja sa ostalim zemljama koje su potpisale Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju

Nakon potpisivanja ovog Sporazuma, Crna Gora će započeti pregovore sa zemljama koje su već potpisale Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju radi zaključivanja bilateralnih konvencija o regionalnoj saradnji u cilju povećanja opsega saradnje s tim zemljama.

Glavni elementi ovih konvencija biće:

- (a) politički dijalog;
- (b) uspostavljanje zona slobodne trgovine u skladu s odgovarajućim odredbama STO;
- (c) uzajamne koncesije u pogledu kretanja radne snage, prava poslovnog nastanjivanja, pružanja usluga, tekućih plaćanja i kretanja kapitala, kao i u pogledu drugih politika koje se odnose na kretanje lica, na nivou ekvivalentnom ovom Sporazumu;
- (d) odredbe o saradnji u drugim oblastima, bez obzira jesu li obuhvaćene ovim Sporazumom, naročito u oblasti pravde, slobode i bezbjednosti.

Primjereno potrebi, ove konvencije će sadržavati odredbe o stvaranju potrebnih institucionalnih mehanizama.

Ove konvencije biće zaključene u roku od 2 godine nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma. Spremnost Crne Gore da sklopi takve konvencije će predstavljati uslov daljeg razvoja odnosa između Crne Gore i Evropske unije.

Crna Gora će započeti slične pregovore s ostalim zemljama u regionu čim ove zemlje potpišu Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.

ČLAN 16

Saradnja sa drugim zemljama koje su uključene u Proces stabilizacije i pridruživanja

Crna Gora će učestvovati u regionalnoj saradnji s drugim zemljama koje su obuhvaćene Procesom stabilizacije i pridruživanja u nekim ili svim oblastima saradnje obuhvaćenim ovim Sporazumom, naročito u onima od zajedničkog interesa. Takva saradnja treba uvijek da bude usklađena sa principima i ciljevima ovog Sporazuma.

ČLAN 17

Saradnja sa drugim zemljama kandidatima za pristupanje EU koje nisu obuhvaćene PSP-om

1. Crna Gora bi trebala da jača saradnju i zaključi konvenciju o regionalnoj saradnji sa bilo kojom zemljom kandidatom za pristup Evropskoj uniji u bilo kojim oblastima saradnje obuhvaćenim ovim Sporazumom. Takvom konvencijom bi trebalo postepeno usklađivati bilateralne odnose između Crne Gore i te zemlje sa relevantnim nivoom odnosa između Zajednice i njenih država članica i te zemlje.

2. Crna Gora će započeti pregovore s Turskom, koja je ustanovila carinsku uniju sa Zajednicom, u cilju zaključenja sporazuma, na osnovi obostrane koristi, kojim će se formirati zona slobodne trgovine u skladu sa članom XXIV GATT-a, i kojim će se liberalizovati osnivanje privrednih društava i pružanje usluga između njih na nivou ekvivalentnom ovom Sporazumu u skladu s članom V GATS-a.

Ovi pregovori bi trebalo da otpočnu što je moguće prije, u cilju zaključenja gore navedenog Sporazuma prije završetka tranzicionog perioda navedenog u članu 18 (1).

GLAVA IV

SLOBODNO KRETANJE ROBA

ČLAN 18

1. Zajednica i Crna Gora će postepeno uspostavljati područje bilateralne slobodne trgovine tokom perioda koji će trajati najviše pet godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma, u skladu s odredbama ovog Sporazuma i odredbama GATT-a iz 1994. godine i STO. One će pri tome imati u vidu posebne uslove propisane u daljem tekstu.

2. U klasifikaciji roba u trgovini između ugovornih strana primjenjivaće se Kombinovana nomenklatura.

3. U svrhu ovog Sporazuma, carine i dažbine koje imaju isti efekat kao carine podrazumijevaju sve vrste carina ili dažbina koje se uvode na uvoz ili izvoz roba, uključujući bilo koji oblik dodatnog poreza ili dodatne dažbine u vezi s takvim uvozom ili izvozom, izuzev:

- (a) dažbina ekvivalentnih unutrašnjem porezu, koji se uvodi u skladu sa odredbama stava 2 člana III GATT-a iz 1994. godine;
- (b) antidampinških i kompenzatornih mjera;
- (c) naknada ili dažbina srazmjernih troškovima pruženih usluga.

4. Za svaki proizvod, osnovna carina na koju će se primjenjivati uzastopna sniženja tarifa utvrđena ovim Sporazumom će biti:

- a) Zajednička carinska tarifa Evropske zajednice, utvrđena shodno Odluci Savjeta (EEC) Br. 2658/87¹ koja se stvarno primjenjuje *erga omnes* na dan potpisivanja ovog Sporazuma;
- b) Carinska tarifa koju primjenjuje Crna Gora²;

5. Ukoliko se, nakon potpisivanja ovog Sporazuma, primjenjuje bilo kakvo sniženje carinske tarife na osnovi *erga omnes*, naročito sniženja koja proizilaze iz:

- a) pregovora o carinskim tarifama u okviru STO ili,
- b) u slučaju pristupa Crne Gore STO ili,
- c) naknadnih sniženja nakon pristupanja Crne Gore STO,

Te snižene carine će zamijeniti osnovnu carinu iz stava 4 od datuma od kojeg se primjenjuju navedena sniženja.

---

¹ Uredba Savjeta (EEC) br. 2658/87 ("Službeni list" L 256, 7.9.1987, str.1).

² „Službeni list Crne Gore“, br. 17/07

6. Zajednica i Crna Gora obavještavaće jedna drugu o svojim osnovnim carinama i njihovim promjenama.

POGLAVLJE I

INDUSTRIJSKI PROIZVODI

ČLAN 19

Definicija

1. Odredbe ovoga Poglavlja primjenjivaće se na proizvode porijeklom iz Zajednice ili Crne Gore navedene u Poglavljima 25 do 97 Kombinovane nomenklature, izuzev na proizvode navedene u Aneksu I, paragraf I, (ii) Sporazuma o poljoprivredi STO.
2. Trgovina proizvodima obuhvaćenim Ugovorom o osnivanju Evropske zajednice za atomsku energiju odvijaće se između ugovornih strana u skladu s odredbama tog Ugovora.

ČLAN 20

Koncesije Zajednice na industrijske proizvode

1. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma ukidaju se carine na uvoz u Zajednicu i dažbine s jednakim efektom za industrijske proizvode porijeklom iz Crne Gore.
2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma ukidaju se kvantitativna ograničenja na uvoz u Zajednicu i mjere s jednakim efektom za industrijske proizvode porijeklom iz Crne Gore.

ČLAN 21

Koncesije Crne Gore na industrijske proizvode

1. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma ukidaju se carine na uvoz industrijskih proizvoda u Crnu Goru porijeklom iz Zajednice, osim onih navedenih u Aneksu I.
2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma ukidaju se dažbine sa jednakim efektom kao carine na uvoz u Crnu Goru industrijskih proizvoda porijeklom iz Zajednice.
3. Carine na uvoz industrijskih proizvoda u Crnu Goru porijeklom iz Zajednice, koje su navedene u Aneksu I, postepeno će se snižavati i ukidati u skladu s vremenskim rasporedom datim u tom Aneksu.
4. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma ukinuće se kvantitativna ograničenja i mjere s jednakim efektom na uvoz industrijskih proizvoda u Crnu Goru porijeklom iz Zajednice.

ČLAN 22

Carine i ograničenja izvoza

1. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma, Zajednica i Crna Gora će ukinuti sve izvozne carine i dažbine s jednakim efektom na međusobnu trgovinu.

2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma, Zajednica i Crna Gora će međusobno ukinuti sva kvantitativna ograničenja na izvoz i mjere s jednakim efektom

ČLAN 23

Brže sniženje carina

Crna Gora izjavljuje spremnost da snizi svoje carine u trgovini sa Zajednicom prije roka predviđenog članom 21, ukoliko to dopusti njeno opšte privredno stanje i stanje predmetnog privrednog sektora.

Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će u tom pogledu analizirati stanje i davati odgovarajuće preporuke.

POGLAVLJE II

POLJOPRIVREDA I RIBARSTVO

ČLAN 24

Definicija

1. Odredbe ovog Poglavlja primjenjivaće se na trgovinu poljoprivrednim i ribljim proizvodima porijeklom iz Zajednice ili Crne Gore.

2. Izraz "poljoprivredni i riblji proizvodi" odnosi se na proizvode navedene u Poglavljima 1 do 24 Kombinovane nomenklature, kao i na proizvode koji su navedeni u Aneksu I, paragraf I,(ii) Sporazuma o poljoprivredi STO.

3. Navedeni izraz odnosi se i na ribu i riblje proizvode koji su obuhvaćeni Poglavljem 3, tarifnim brojevima 1604 i 1605 i tarifnim oznakama 0511 91, 2301 20, kao i ex 1902 20 ("punjena pasta sa sadržajem većim od 20% po ukupnoj masi ribe, ljuskara, mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka").

ČLAN 25

Prerađeni poljoprivredni proizvodi

Protokolom 1 utvrđuju se aranžmani za trgovinu prerađenim poljoprivrednim proizvodima koji su u njemu navedeni.

ČLAN 26

Koncesije Zajednice na uvoz poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Crne Gore

1. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma Zajednica će ukinuti sva kvantitativna ograničenja i mjere s jednakim efektom na uvoz poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Crne Gore.

2. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma Zajednica će ukinuti carine i dažbine s jednakim efektom na uvoz poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Crne Gore, izuzev na proizvode obuhvaćene tarifnim brojevima 0102, 0201, 0202, 1701, 1702 i 2204 Kombinovane nomenklature.

Za proizvode obuhvaćene Poglavljima 7 i 8 Kombinovane nomenklature, za koje Zajednička carinska tarifa predviđa primjenu *ad valorem* carina i specifičnih carina, ukidanje se primjenjuje samo na *ad valorem* dio carine.

3. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma Zajednica će utvrditi carine koje se primjenjuju na uvoz u Zajednicu proizvoda od mlade junetine („baby beef“), definisanih u Aneksu II, porijeklom iz Crne Gore na nivou 20% *ad valorem* carine i 20% specifične carine utvrđene Zajedničkom carinskom tarifom Evropskih zajednica, u granicama godišnje carinske kvote od 800 tona iskazanih u neto težini trupova.

ČLAN 27

Koncesije Crne Gore na poljoprivredne proizvode

1. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma Crna Gora će ukinuti sva kvantitativna ograničenja i mjere sa jednakim efektom na uvoz poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Zajednice.

2. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma, Crna Gora će:

- (a) ukinuti sve carine koje se primjenjuju na uvoz određenih poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Zajednice koji su navedeni u Aneksu III(a);
- (b) postepeno smanjivati carine koje se primjenjuju na uvoz određenih poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Zajednice koji su navedeni u Aneksu III(b), u skladu s vremenskim rasporedom definisanim za svaki proizvod u tom Aneksu;
- (c) postepeno smanjivati carine na 50% carina koje se primjenjuju na uvoz određenih poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Zajednice, datih u Aneksu III(c), u skladu sa vremenskim rasporedom definisanim za svaki proizvod u tom Aneksu.

ČLAN 28

Protokol o vinu i alkoholnim pićima

Protokolom 2 definišu se aranžmani koji se primjenjuju na vina i alkoholna pića koja su u njemu navedena.

ČLAN 29

Koncesije Zajednice na ribu i riblje proizvode

1. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma Zajednica će ukinuti sva kvantitativna ograničenja i mjere s jednakim efektom na uvoz ribe i ribljih proizvoda porijeklom iz Crne Gore.

2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma Zajednica će ukinuti sve carine i mjere s jednakim efektom na uvoz ribe i ribljih proizvoda porijeklom iz Crne Gore, osim onih navedenih u Aneksu IV. Proizvodi navedeni u Aneksu IV podliježu odredbama koje su u njemu sadržane.

ČLAN 30

Koncesije Crne Gore na ribu i riblje proizvode

1. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma Crna Gora će ukinuti sva kvantitativna ograničenja i mjere s jednakim efektom na uvoz ribe i ribljih proizvoda porijeklom iz Zajednice.
2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma Crna Gora će ukinuti sve carine i mjere s jednakim efektom na uvoz ribe i ribljih proizvoda porijeklom iz Zajednice, osim onih navedenih u Aneksu V. Proizvodi navedeni u Aneksu V podliježu odredbama koje su u njemu sadržane.

ČLAN 31

Klauzula o reviziji

Imajući u vidu obim trgovine poljoprivrednim i ribljim proizvodima između ugovornih strana, naročitu osjetljivost tih proizvoda, pravila zajedničkih politika Zajednice, kao i crnogorske poljoprivredne politike i politike ribarstva, ulogu poljoprivrede i ribarstva u privredi Crne Gore i posljedice multilateralnih pregovora o trgovini u okviru STO, kao i eventualnog pristupa Crne Gore STO, Zajednica i Crna Gora će u okviru Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje, najkasnije tri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma, za svaki proizvod i na uređenoj, odgovarajućoj recipročnoj osnovi, ispitati mogućnosti za odobravanje daljih uzajamnih koncesija radi postizanja veće liberalizacije trgovine poljoprivrednim i ribljim proizvodima.

ČLAN 32

Zaštitna klauzula za poljoprivredu i ribarstvo

Bez obzira na ostale odredbe ovog Sporazuma, naročito član 41, a s obzirom na posebnu osjetljivost tržišta poljoprivrednih i ribljih proizvoda, ukoliko uvoz proizvoda porijeklom iz jedne od ugovornih strana koji podliježu koncesijama dodijeljenim shodno članovima 25, 26, 27, 28, 29 i 30, izazove ozbiljan poremećaj na tržištu ili u domaćim regulatornim mehanizmima druge ugovorne strane, obje strane će odmah započeti konsultacije radi pronalaženja odgovarajućeg rješenja. U očekivanju takvog rješenja, pogođena strana može preduzeti odgovarajuće mjere koje smatra neophodnim.

ČLAN 33

Zaštita geografskih oznaka za poljoprivredne i riblje proizvode i prehrambene proizvode s izuzetkom vina i alkoholnih pića

1. Crna Gora će obezbijediti zaštitu geografskih oznaka registrovanih u Zajednici, u skladu sa Uredbom Savjeta (EC) br. 510/2006, od 20. marta 2006. godine o zaštiti geografskih oznaka i naznaka porijekla poljoprivrednih proizvoda i namirnica¹, u skladu sa uslovima iz ovog člana. Geografske oznake Crne Gore će moći da se registruju u Zajednici pod uslovima definisanim u toj Uredbi.
2. Crna Gora će na svojoj teritoriji zabraniti svaku upotrebu naziva zaštićenih u Zajednici za uporedive proizvode koji nijesu usaglašeni sa specifikacijom geografskih oznaka. Ovo će važiti čak i u situacijama kad je pravo geografsko porijeklo naznačeno, kad se konkretna

---

¹ Službeni List L 93, 31.3.2006, str. 12. Uredba dopunjena Uredbom Savjeta (EC) Br. 952/2007 (Službeni List L 210, 10.8.2007, str. 26).

geografska oznaka koristi u prevodu, kad je ime praćeno izrazima, kao što su: „vrsta“, „tip“, „stil“, „imitacija“, „metod“ ili drugim sličnim izrazom.

3. Crna Gora će odbiti registraciju žiga čije korišćenje odgovara situacijama navedenim u stavu 2 ovog člana.
4. Žigovi čije korišćenje odgovara situacijama navedenim u stavu 2 ovog člana, a koji su u Crnoj Gori registrovani ili ustanovljeni upotrebom, više se neće koristiti nakon 1. januara 2009. godine. Međutim, ovo neće važiti za žigove registrovane u Crnoj Gori i žigove ustanovljene upotrebom, a čiji su vlasnici državljani trećih zemalja, pod uslovom da nijesu takve prirode da na bilo koji način zavaravaju javnost u pogledu kvaliteta, specifikacije i geografskog porijekla robe.
5. Svaka upotreba geografskih oznaka zaštićenih u skladu sa stavom 1 ovog člana, kao termina uobičajenih u svakodnevnom govoru kao uobičajeni naziv za takvu robu u Crnoj Gori, ističe najkasnije 1. januara 2009. godine.
6. Crna Gora će se pobrinuti da se izvozom robe s njene teritorije, nakon 1. januara 2009. godine, ne krše odredbe ovog člana.
7. Crna Gora će obezbijediti zaštitu iz stavova od 1 do 6 ovog člana na sopstvenu inicijativu, kao i na zahtjev zainteresovane strane.

POGLAVLJE III

ZAJEDNIČKE ODREDBE

ČLAN 34

Opseg

Odredbe ovog Poglavlja primjenjivaće se na trgovinu svim proizvodima između ugovornih strana, osim u slučajevima kada je ovdje ili Protokolom 1 drugačije utvrđeno.

ČLAN 35

Poboljšane koncesije

Odredbe ove Glave neće ni na koji način uticati na primjenu, na jednostranoj osnovi, povoljnijih mjera bilo koje od ugovornih strana.

ČLAN 36

Mirovanje

1. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma, u trgovinu između Zajednice i Crne Gore neće biti uvedene nove uvozne ili izvozne carine ni dažbine s jednakim efektom, niti će se povećavati one koje se već primjenjuju.

2. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma, u trgovinu između Zajednice i Crne Gore neće biti uvedena nova kvantitativna ograničenja uvoza ili izvoza ni mjere s jednakim efektom, niti će se one koje već postoje učiniti restriktivnijima.

3. Ne dovodeći u pitanje koncesije predviđene članovima 26, 27, 28, 29 i 30, odredbe stavova 1 i 2 ovog člana neće ni na koji način ograničiti sprovođenje poljoprivredne politike i politike ribarstva Crne Gore i Zajednice, kao ni preduzimanje bilo kakvih mjera u okviru tih politika, sve dok to ne utiče na uvozni režim iz Aneksa II-V i Protokola 1.

ČLAN 37

Zabrana fiskalne diskriminacije

1. Zajednica i Crna Gora će se uzdržavati od uvođenja i ukinuće, ukoliko postoji, svaku unutrašnju mjeru ili praksu fiskalne prirode kojom se proizvodi jedne ugovorne strane, direktno ili indirektno, diskriminišu u odnosu na slične proizvode porijeklom s teritorije druge ugovorne strane.

2. Proizvodi koji se izvoze na teritoriju jedne od ugovornih strana ne mogu koristiti pogodnost povraćaja domaćeg indirektnog poreza u iznosu koji prelazi iznos indirektnog poreza kojem oni podliježu.

ČLAN 38

Carine fiskalne prirode

Odredbe koje se odnose na ukidanje uvoznih carina primjenjivaće se i na carinske dažbine fiskalne prirode.

ČLAN 39

Carinske unije, područja slobodne trgovine i prekogranični aranžmani

1. Ovim Sporazumom se ne isključuje očuvanje ili osnivanje carinskih unija, područja slobodne trgovine ili aranžmana o pograničnoj trgovini, osim ako se njima mijenjaju trgovinski aranžmani predviđeni ovim Sporazumom.

2. Tokom tranzicionih perioda određenih članom 18, ovaj Sporazum neće uticati na sprovođenje posebnih preferencijalnih aranžmana kojima se uređuje kretanje roba i koji su ili utvrđeni pograničnim Sporazumima prethodno sklopljenim između jedne ili više država članica i Srbije i Crne Gore ili proističu iz bilateralnih Sporazuma navedenih u Glavi III, koje je Crna Gora zaključila radi unaprjeđenja regionalne trgovine.

3. U okviru Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje održavaće se konsultacije između ugovornih strana u vezi sa Sporazumima koji su opisani u stavovima 1 i 2 ovoga člana i, ukoliko to bude zatraženo, u vezi s drugim bitnim pitanjima koja se odnose na njihove trgovinske politike prema trećim zemljama. Naročito u slučaju pristupanja neke treće zemlje Uniji, takve konsultacije će se održavati kako bi se osiguralo da će se imati u vidu međusobni interesi Zajednice i Crne Gore navedeni u ovom Sporazumu.

ČLAN 40 Damping i subvencije

1. Ni jedna od odredbi ovog Sporazuma neće spriječiti ni jednu od ugovornih strana da preduzmu aktivnosti na zaštiti trgovine u skladu sa stavom 2 ovog člana i člana 41.
2. Ako jedna od ugovornih strana ustanovi da se u trgovini s drugom stranom pojavio damping i/ili subvencionisanje podložno kompenzatornim mjerama, ta strana može protiv takve prakse preduzeti odgovarajuće mjere, u skladu sa Sporazumom STO o sprovođenju člana VI GATT-a 1994 ili Sporazumom o subvencijama i kompenzatornim mjerama STO, kao i domaćim zakonodavstvom koje se odnosi na tu oblast.

ČLAN 41 Zaštitna klauzula

1. Odredbe člana XIX GATT-a 1994 i Sporazum o zaštitnim mjerama STO se primjenjuju između ugovornih strana.
2. Bez obzira na stav 1 ovog člana, kad se neki proizvod jedne ugovorne strane uvozi na teritoriju druge strane u povećanim količinama i pod uslovima koji izazivaju ili bi mogli izazvati:
  - (a) ozbiljnu štetu domaćoj industriji sličnih ili direktno konkurentnih proizvoda na teritoriji strane uvoznice ili
  - (b) ozbiljne poremećaje u bilo kojem sektoru privrede ili teškoće koje bi mogle izazvati ozbiljno pogoršanje privrednog stanja u nekoj od regija strane uvoznice;

Strana uvoznica može preduzeti odgovarajuće bilateralne zaštitne mjere pod uslovima i u skladu sa procedurama utvrđenim ovim članom.

3. Bilateralne zaštitne mjere usmjerene na uvoz iz druge ugovorne strane neće prelaziti ono što je nužno za otklanjanje problema, kao što je definisano stavom 2, koji su nastali kao rezultat primjene ovog Sporazuma. Usvojene zaštitne mjere bi trebalo da se sastoje od obustavljanja povećanja ili sniženja preferencijalnih marži predviđenih ovim Sporazumom za određeni proizvod do najviše granice koja odgovara osnovnoj carini koja se navodi u članu 18 stav 4(a) i (b) i stav 5 za isti proizvod. Takve mjere moraju sadržati jasne elemente koji postepeno vode njihovom ukidanju, najkasnije do kraja utvrđenog perioda i ne mogu se preduzimati u periodu dužem od dvije godine.

U krajnje vanrednim okolnostima, mjere se mogu produžiti za dodatni period od najviše dvije godine. Ni jedna bilateralna zaštitna mjera se ne smije primjenjivati na uvoz proizvoda na koji se prethodno primjenjivala ista mjera za period od najmanje četiri godine od isteka te mjere.

4. U slučajevima utvrđenim ovim članom, prije nego što se preduzmu njime predviđene mjere, ili u slučajevima na koje se primjenjuje stav 5 (b) ovog člana, Zajednica, s jedne strane, i Crna Gora, s druge strane, će, u zavisnosti od slučaja, što je moguće prije dostaviti Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje sve relevantne informacije neophodne za temeljnu procjenu stanja, radi pronalaženja rješenja prihvatljivog za obje ugovorne strane.

5. Pri sprovođenju stavova 1, 2, 3 i 4 primjenjivaće se sljedeće odredbe:

- (a) Problemi koji nastaju usljed okolnosti navedenih u ovom članu uputiće se odmah na razmatranje Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje, koji može donijeti bilo koju odluku potrebnu za otklanjanje tih problema.

Ukoliko Savjet za stabilizaciju i pridruživanje ili strana izvoznica nijesu donijeli odluku kojom se otklanjaju teškoće ili ukoliko nije pronađeno drugo zadovoljavajuće rješenje, u roku od 30 dana od dana upućivanja predmeta Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje, strana uvoznica može usvojiti odgovarajuće mjere radi otklanjanja problema u skladu s ovim članom. Prilikom odabira zaštitnih mjera, prednost se mora dati onim mjerama koje najmanje ometaju sprovođenje aranžmana iz ovog Sporazuma. Zaštitne mjere koje se primjenjuju u skladu s članom XIX GATT-a 1994 i Sporazumom o zaštitnim mjerama STO moraju očuvati preferencijalni nivo/maržu utvrđenu ovim Sporazumom.

- (b) Ukoliko vanredne i kritične okolnosti, koje zahtijevaju neposredno djelovanje, onemogućavaju prethodno obavještanje ili razmatranje, u zavisnosti od slučaja, ugovorna strana može, u situacijama koje su utvrđene ovim članom, odmah primjeniti privremene mjere neophodne za rješavanje situacije i o tome odmah obavijestiti drugu stranu.

Zaštitne mjere moraju se odmah prijaviti Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje i biće predmet periodičnih konsultacija u okviru tog tijela, naročito u cilju utvrđivanja vremenskog rasporeda njihovog ukidanja, čim to okolnosti dozvole.

6. U slučaju da Zajednica, s jedne strane, i Crna Gora, s druge strane, podvrgnu uvoz proizvoda koji bi mogao izazvati probleme, na koje se odnosi ovaj član, upravnoj proceduri koja za svrhu ima brzo pribavljanje informacija o trendu trgovinskih tokova, o tome će obavijestiti drugu stranu.

ČLAN 42

Klauzula o nestašici

1. Kad ispunjavanje odredbi sadržanih u ovoj Glavi izazove:

- (a) kritičnu nestašicu ili opasnost od nestašice prehrambenih ili drugih proizvoda značajnih za ugovornu stranu izvoznicu ili
- (b) reeksport u treću zemlju proizvoda na koji ugovorna strana izvoznica primjenjuje kvantitativna izvozna ograničenja, izvozne carine ili mjere ili dažbine s jednakim efektom, kao i kad navedene situacije izazovu ili bi mogle izazvati velike poteškoće za stranu izvoznicu,

ta strana može preduzeti odgovarajuće mjere pod uslovima i u skladu sa procedurama utvrđenim ovim članom.

2. Prilikom odabira mjera, prednost se mora dati onim mjerama koje najmanje ometaju sprovođenje aranžmana iz ovog Sporazuma. Te mjere se neće primjenjivati na način koji bi predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije u slučajevima gdje preovladavaju jednaki uslovi ili prikriveno ograničenje trgovine i biće ukinute kada okolnosti više ne budu opravdavale njihovo dalje postojanje.

3. Prije preduzimanja mjera predviđenih stavom 1 ovoga člana ili što je moguće prije u slučajevima na koje se odnosi stav 4 ovoga člana, Zajednica ili Crna Gora će dostaviti Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje sve relevantne informacije u cilju pronalaženja rješenja koje je prihvatljivo za obje strane. U okviru Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje ugovorne strane se mogu dogovoriti o bilo kojim sredstvima potrebnim za okončanje teškoća. Ako se u roku od 30 dana od dana podnošenja predmeta Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje ne postigne dogovor, ugovorna strana izvoznica može na izvoz dotičnog proizvoda primijeniti mjere iz ovog člana.

4. Kad vanredne i kritične okolnosti koje nalažu neposredno djelovanje onemogućavaju prethodno obavještavanje ili razmatranje, u zavisnosti od slučaja, Zajednica ili Crna Gora može odmah primijeniti mjere predostrožnosti neophodne za rješavanje situacije i o tome odmah obavijestiti drugu stranu.

5. O svim mjerama primijenjenim u skladu s ovim članom mora se odmah obavijestiti Savjet za stabilizaciju i pridruživanje i one će biti predmet periodičnih konsultacija u tom tijelu, prvenstveno radi utvrđivanja vremenskog rasporeda njihovog ukidanja, čim to okolnosti dozvole

ČLAN 43 Državni monopoli

Kada je riječ o bilo kakvim državnim monopolima komercijalne prirode, Crna Gora će osigurati da, od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, više ne postoji diskriminacija između državljana država članica Evropske unije i državljana Crne Gore u pogledu uslova pod kojima se roba nabavlja i prodaje.

ČLAN 44 Pravila o porijeklu

Osim ukoliko je drugačije određeno ovim Sporazumom, Protokolom 3 se utvrđuju pravila o porijeklu za primjenu odredbi ovog Sporazuma.

ČLAN 45 Dozvoljena ograničenja

Ovim Sporazumom se ne sprječavaju zabrane ili ograničenja uvoza, izvoza ili tranzita robe, opravdani iz razloga javnog morala, javne politike ili javne bezbjednosti; zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili biljaka; zaštite nacionalnog blaga umjetničke, istorijske ili arheološke vrijednosti, ili zaštite intelektualne, industrijske i komercijalne svojine, ili pravila koja se odnose na zlato i srebro. Međutim, takve zabrane ili ograničenja neće predstavljati sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikriveno ograničenje trgovine između ugovornih strana.

ČLAN 46 Izostanak administrativne saradnje

1. Ugovorne strane se slažu da je administrativna saradnja bitna za primjenu i kontrolu preferencijalnog tretmana dodijeljenog u skladu s ovom Glavom i naglašavaju njihovo opredjeljenje da suzbijaju nepravilnosti i prevare u vezi s carinama i sličnim pitanjima.

2. Ukoliko ugovorna strana, na osnovu objektivnih informacija, otkrije izostanak administrativne saradnje i/ili nepravilnosti ili prevaru shodno ovoj Glavi, ta ugovorna strana može

privremeno suspendovati odgovarajući preferencijalni tretman dotičnog/dotičnih proizvoda u skladu s ovim članom.

3. U smislu ovog člana, izostanak administrativne saradnje, će, između ostalog, značiti:
  - a) učestalo nepoštovanje obaveza u vezi s verifikacijom statusa porijekla dotičnog/dotičnih proizvoda;
  - b) učestalo odbijanje ili nedopušteno odlaganje u vezi s sprovođenjem i/ili obavještanjem o rezultatima verifikacije dokaza o porijeklu;
  - c) učestalo odbijanje ili neopravdano odlaganje u vezi s dobijanjem ovlašćenja za vođenje misija administrativne saradnje radi verifikacije autentičnosti dokumenata ili tačnosti informacija relevantnih za dodjelu dotičnog preferencijalnog tretmana.

U smislu ovog člana, otkrivanje nepravilnosti ili prevara je, između ostalog, moguće ukoliko postoji brz porast, bez zadovoljavajućeg objašnjenja, uvoza roba koji prelazi uobičajeni nivo proizvodnih i izvoznih kapaciteta druge ugovorne strane, a koji je povezan s objektivnim informisanjem o nepravilnostima i prevarama.

4. Primjena privremene suspenzije zavisi od sljedećih uslova:
  - a) Ugovorna strana koja je, na osnovu objektivnih informacija, otkrila izostanak administrativne saradnje i/ili nepravilnosti ili prevaru će, bez odlaganja, o tome obavijestiti Odbor za stabilizaciju i pridruživanje, zajedno s objektivnim informacijama, i započeti konsultacije u okviru Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, na osnovu svih relevantnih informacija i objektivnih nalaza, u cilju pronalaženja rješenja prihvatljivog za obje strane.
  - b) Ukoliko su ugovorne strane započele konsultacije u okviru Odbora za stabilizaciju i pridruživanje na navedeni način i nijesu uspjele da se dogovore o prihvatljivom rješenju u roku od tri mjeseca od obavještanja, dotična ugovorna strana može privremeno suspendovati odgovarajući preferencijalni tretman tih proizvoda. Odbor za stabilizaciju i pridruživanje će bez odlaganja biti obaviješten o privremenoj suspenziji.
  - c) Prema ovom članu, privremene suspenzije će biti ograničene na nivo neophodan za zaštitu finansijskih interesa dotične ugovorne strane. One neće trajati duže od šest mjeseci, nakon čega mogu biti obnovljene. Odmah nakon usvajanja privremenih suspenzija o tome će biti obaviješten Odbor za stabilizaciju i pridruživanje. One će biti predmet periodičnih konsultacija u okviru Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, naročito u cilju njihovog ukidanja kad uslovi za njihovu primjenu prestanu da postoje.

5. Istovremeno s obavještanjem Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, shodno stavu 4(a) ovog člana, dotična ugovorna strana treba da u Službenom listu objavi obavještenje za uvoznike. U obavještenju za uvoznike treba da se ukaže na proizvode za koje je, na osnovu objektivnih informacija, otkriven izostanak administrativne saradnje i/ili nepravilnosti ili prevare.

ČLAN 47

U slučaju grešaka nadležnih organa u pravilnom upravljanju preferencijalnim sistemom prilikom izvoza, a naročito prilikom primjene odredbi Protokola 3 postojećeg sporazuma kada takve greške stvaraju posljedice po uvozne carine, ugovorna strana koja se suočava s posljedicama tih grešaka može od Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje zahtijevati da ispita mogućnost donošenja svih odgovarajućih mjera za rješavanje te situacije.

ČLAN 48

Primjena ovog Sporazuma neće uticati na primjenu odredbi prava Zajednice na Kanarska ostrva.

GLAVA V

KRETANJE RADNIKA, OSNIVANJE PRIVREDNIH DRUŠTAVA, PRUŽANJE USLUGA, KAPITAL

POGLAVLJE I

KRETANJE RADNIKA

ČLAN 49

1. Shodno uslovima i modalitetima koji se primjenjuju u pojedinim državama članicama:
  - (a) u postupanju prema radnicima koji su državljani Crne Gore i koji su legalno zaposleni na teritoriji neke države članice ne smije biti nikakve diskriminacije na osnovu državljanstva u pogledu radnih uslova, naknade za rad ili otpuštanja u odnosu na državljane te države članice;
  - (b) supružnik i djeca radnika koji je legalno zaposlen na teritoriji neke države članice, izuzev sezonskih radnika i radnika koji dolaze na osnovu bilateralnih Sporazuma u smislu člana 50, osim ukoliko takvim Sporazumima nije drugačije predviđeno, imaju pristup tržištu rada te države članice tokom perioda zaposlenja koje je odobreno tom radniku.
2. Shodno uslovima i modalitetima koji se primjenjuju na njenoj teritoriji, Crna Gora će prema radnicima koji su državljani neke države članice i koji su legalno zaposleni na njenoj teritoriji, kao i prema njihovim supružnicima i djeci koji legalno borave u Crnoj Gori, postupati u skladu sa stavom 1.

ČLAN 50

1. Imajući u vidu situaciju na tržištu rada u državama članicama, shodno uslovima utvrđenim njihovim zakonodavstvom i u skladu s pravilima koja su na snazi u tim državama članicama u pogledu mobilnosti radnika:
  - (a) postojeće pogodnosti u pristupu zapošljavanju koje države članice pružaju radnicima iz Crne Gore na osnovu bilateralnih Sporazuma se moraju očuvati i, po mogućnosti, poboljšati;

(b) ostale države članice ispitaće mogućnost zaključivanja sličnih Sporazuma.

2. Nakon tri godine, Savjet za stabilizaciju i pridruživanje razmotriće omogućavanje daljih poboljšanja, uključujući pogodnosti u pristupu stručnoj obuci, a u skladu s pravilima i postupcima koji su na snazi u državama članicama i imajući u vidu situaciju na tržištu rada u državama članicama i u Zajednici.

ČLAN 51

1. Utvrdiće se pravila za koordinaciju sistema socijalne sigurnosti za radnike s državljanstvom Crne Gore koji su legalno zaposleni na teritoriji neke države članice i za članove njihovih porodica koji na toj teritoriji legalno borave. U tom smislu, Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će odlukom, koja ne smije uticati ni na kakva prava ili obaveze koje proističu iz bilateralnih Sporazuma, ukoliko oni obezbjeđuju povoljniji tretman, osigurati sprovođenje sljedećih odredbi:

- (a) svi periodi osiguranja, zaposlenja ili boravka koje su ispunili takvi radnici u raznim državama članicama uračunaće se zajedno u svrhu ostvarivanja prava na penzije i nadoknade u slučaju starosti, invaliditeta i smrti, kao i radi zdravstvene zaštite za takve radnike i članove njihovih porodica;
- (b) sve penzije ili nadoknade u slučaju starosti, smrti, povreda na radu ili profesionalnog oboljenja ili invaliditeta koji proističe iz istoga, izuzev nedoprinosnih naknada, slobodno će se prenositi u visini utvrđenoj zakonom države ili država članica dužnika;
- (c) dotični radnici će primati porodični dodatak za članove svojih porodica na gorenavedeni način.

2. Prema radnicima koji su državljanjani neke države članice i koji su legalno zaposleni na njenoj teritoriji, kao i prema članovima njihovih porodica koji legalno borave na njenoj teritoriji, Crna Gora će postupati na način sličan načinu koji je naveden u alineji (b) i (c) stava 1.

POGLAVLJE II

OSNIVANJE PRIVREDNIH DRUŠTAVA

ČLAN 52 Definicija

Za potrebe ovog Sporazuma:

- (a) «Privredno društvo Zajednice», «Privredno društvo Crne Gore» će značiti privredno društvo osnovano u skladu s pravom neke države članice ili Crne Gore čije se registrovano sjedište, centralna uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi na teritoriji Zajednice odnosno Crne Gore. Međutim, ukoliko privredno društvo koje je osnovano u skladu s pravom države članice odnosno Crne Gore ima svoje registrovano sjedište samo na teritoriji Zajednice ili Crne Gore, to se privredno društvo smatra privrednim društvom Zajednice ili privrednim društvom Crne Gore, ukoliko je njegovo poslovanje stvarno i trajno povezano s privredom jedne od država članica ili privredom Crne Gore;

- (b) «Podružnica» nekog privrednog društva će značiti privredno društvo koje je pod stvarnom kontrolom drugog privrednog društva;
- (c) «Filijala» nekog privrednog društva će značiti mjesto obavljanja poslovne djelatnosti, koja nema status pravnog lica i koja u svom pojavnom obliku ima svojstvo trajnosti, kao što je ogranak matičnog privrednog društva, koji ima upravu i materijalno je opremljen za obavljanje poslova s trećim licima tako da ona, iako znaju da će, ukoliko to bude potrebno, biti u pravnoj vezi s tim matičnim privrednim društvom čija je centrala u inostranstvu, ne moraju poslovati direktno s tim matičnim privrednim društvom, već poslove mogu obavljati u mjestu poslovanja koje je njen ogranak;
- (d) «Osnivanje privrednih društava» će značiti:
  - (i) za državljane, pravo započinjanja privrednih djelatnosti kao samostalno zaposlene osobe i pravo osnivanja preduzeća, naročito osnivanja privrednih društava, koje stvarno kontrolišu. Samozapošljavanje i preduzetništvo državljana ne obuhvata traženje zaposlenja ili zapošljavanje na tržištu rada niti daje pravo na pristup tržištu rada druge strane. Odredbe ovog Poglavlja ne primjenjuju se na lica koje nijesu isključivo samozaposlena;
  - (ii) za privredna društva Zajednice, odnosno privredna društva Crne Gore, pravo započinjanja privrednih djelatnosti osnivanjem podružnica i filijala u Crnoj Gori odnosno Zajednici;
- (e) «Poslovanje» će značiti obavljanje privrednih djelatnosti;
- (f) «Privredne djelatnosti» će, u načelu, obuhvatati djelatnosti industrijske, komercijalne i profesionalne prirode, kao i zanatske djelatnosti;
- (g) «državljanin Zajednice» odnosno «državljanin Crne Gore» će značiti fizičko lice koje je državljanin jedne od država članica odnosno Crne Gore;

Što se tiče međunarodnog pomorskog saobraćaja, uključujući i poslove kombinovanog transporta koji obuhvata pomorsku dionicu, državljani Zajednice ili državljani Crne Gore poslovno nastanjeni izvan Zajednice odnosno Crne Gore, kao i brodarske kompanije poslovno nastanjene izvan Zajednice odnosno Crne Gore, pod kontrolom državljana Zajednice ili državljana Crne Gore, takođe će biti obuhvaćeni odredbama ovog Poglavlja i Poglavlja III, ukoliko su njihova plovila registrovana u toj državi članici odnosno u Crnoj Gori, a u skladu s njihovim odgovarajućim zakonodavstvom;

- (h) «Finansijske usluge» će značiti djelatnosti koje su opisane u Aneksu VI. Savjet za stabilizaciju i pridruživanje može proširiti ili preinačiti opseg tog Aneksa.

ČLAN 53

1. Crna Gora će privrednim društvima i državljanima Zajednice olakšati započinjanje poslovanja na njenoj teritoriji. U tu svrhu, stupanjem na snagu ovog Sporazuma, Crna Gora će odobriti:

- (a) u pogledu osnivanja privrednih društava Zajednice na teritoriji Crne Gore, tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji daju sopstvenim privrednim društvima ili bilo kojem privrednom društvu iz treće zemlje, u zavisnosti od toga koji je bolji;
  - (b) u pogledu poslovanja već osnovanih podružnica i filijala privrednih društava Zajednice na teritoriji Crne Gore, tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji daje sopstvenim privrednim društvima i filijalama, ili bilo kojoj podružnici i filijali bilo kojeg privrednog društva iz bilo koje treće zemlje, u zavisnosti od toga koji je bolji;
2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma Zajednica i njene države članice će odobriti:
- (a) u pogledu osnivanja privrednih društava Crne Gore na teritoriji Zajednice, tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji države članice daju sopstvenim privrednim društvima ili bilo kojem privrednom društvu iz treće zemlje, u zavisnosti od toga koji je bolji;
  - (b) u pogledu poslovanja podružnica i filijala privrednih društava Crne Gore na teritoriji Zajednice, tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji države članice daju sopstvenim privrednim društvima i filijalama, ili bilo kojoj podružnici i filijali bilo kojeg privrednog društva iz bilo koje treće zemlje, osnovanim na njihovoj teritoriji, zavisno od toga koji je bolji.
3. Ugovorne strane neće donijeti nikakve nove propise ili mjere kojima se uvodi diskriminacija privrednih društava druge ugovorne strane, u odnosu na sopstvena privredna društva, u pogledu osnivanja na njihovoj teritoriji ili u pogledu njihovog poslovanja nakon osnivanja.
4. Nakon četiri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma, Savjet za stabilizaciju i pridruživanje utvrdiće modalitete za proširenje prethodnih odredbi na poslovno nastanjivanje državljana Zajednice i državljana Crne Gore radi pokretanja privrednih djelatnosti kao samozaposlenih osoba.
5. Bez obzira na odredbe ovog člana:
- (a) nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, podružnice i filijale privrednih društava Zajednice imaće pravo da koriste i uzimaju u najam nekretnine u Crnoj Gori;
  - (b) nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, podružnice i filijale privrednih društava Zajednice, takođe, će imati pravo sticanja i uživanja vlasničkih prava nad nekretninama kao i crnogorska privredna društva, a u pogledu javnih dobara/dobara od opšteg interesa ista prava koja uživaju crnogorska privredna društva kad su ta prava potrebna za vođenje privrednih djelatnosti radi kojih su osnovana.

ČLAN 54

1. Shodno odredbama člana 56, izuzev finansijskih usluga koje su opisane u Aneksu VI, ugovorne strane mogu regulisati osnivanje i rad privrednih društava i državljana na njihovoj teritoriji ako se tim propisima privredna društva i državljani druge ugovorne strane ne diskriminišu u poređenju s njenim sopstvenim privrednim društvima i državljanima.
2. U pogledu finansijskih usluga, bez obzira na bilo koje druge odredbe ovog Sporazuma, ni jedna ugovorna strana neće biti spriječena da radi predostrožnosti preuzima mjere, uključujući mjere za

zaštitu investitora, deponenata, osiguranika ili osoba prema kojima neki davalac finansijskih usluga ima fiducijarnu obavezu ili mjere kojima se obezbjeđuje integritet i stabilnost finansijskog sistema. Takve mjere se ne smiju koristiti kao sredstvo izbjegavanja obaveza koje je ugovorna strana preuzela ovim Sporazumom.

3. Ništa se u ovom Sporazumu neće tumačiti na način da se od bilo koje ugovorne strane zahtijeva otkrivanje podataka u vezi s poslovima i računima pojedinih klijenata, kao ni bilo kojeg povjerljivog ili privatnog podatka koji posjeduju javni subjekti.

ČLAN 55

1. Ne dovodeći u pitanje bilo koje odredbe Multilateralnog sporazuma o uspostavljanju Zajedničkog evropskog vazdušnog prostora¹ (u daljem tekstu „ECAA“) sa drugačijim sadržajem, odredbe ovog Poglavlja se neće primjenjivati na usluge vazdušnog saobraćaja, saobraćaja unutrašnjim plovnim putevima, kao ni na kabotažu u pomorskom saobraćaju.

2. Savjet za stabilizaciju i pridruživanje može dati preporuke da se poboljša poslovno nastanjivanje i poslovi u oblastima obuhvaćenim stavom 1.

ČLAN 56

1. Odredbe članova 53 i 54 ne sprječavaju bilo koju od ugovornih strana da primjenjuje posebna pravila koja se odnose na poslovno nastanjivanje i poslovanje na teritoriji filijala privrednih društava druge ugovorne strane koja nijesu osnovana na teritoriji prve ugovorne strane, koja su opravdana pravnim ili tehničkim razlikama između tih filijala i filijala društava osnovanih na njenoj teritoriji ili, radi predostrožnosti, u pogledu finansijskih usluga.

2. Razlika u tretmanu neće prelaziti granice onoga što je striktno neophodno zbog takvih pravnih ili tehničkih razlika ili, radi predostrožnosti, u pogledu finansijskih usluga.

ČLAN 57

Kako bi se državljanima Zajednice i državljanima Crne Gore olakšalo da preuzmu i obavljaju profesionalne aktivnosti u Crnoj Gori odnosno Zajednici, Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će ispitati koji su uslovi neophodni radi uzajamnog priznavanja kvalifikacija. U tu svrhu može preduzeti sve neophodne mjere.

ČLAN 58

1. Privredno društvo iz Zajednice osnovano na teritoriji Crne Gore ili privredno društvo iz Crne Gore osnovano na teritoriji Zajednice imaće pravo da zapošljava, direktno ili preko neke od svojih podružnica ili filijala na teritoriji Republike Crne Gore odnosno Zajednice, u skladu sa zakonodavstvom koje je na snazi u zemlji osnivanja, radnike koji su državljani država članica odnosno Crne Gore, pod uslovom da su oni ključno osoblje u smislu stava 2, kao i da ih

---

¹ Multilateralni sporazum između Evropske zajednice i njenih država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše jugoslovenske republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu o uspostavljanju zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja (“Službeni list” L broj 285, 16.10.2006, str. 3).

zapošljavaju isključivo privredna društva, podružnice ili filijale. Boravišnom i radnom dozvolom tih radnika biće obuhvaćen samo period trajanja takvog radnog odnosa.

2. Ključno osoblje gore navedenih privrednih društava (u daljem tekstu: „organizacije“) su „osobe premještane unutar preduzeća“ u skladu sa tačkom (c) ovog stava u sljedećim kategorijama, pri čemu se podrazumijeva da je organizacija pravno lice i da su dotične osobe u njoj bile zaposlene ili su u njoj imale status partnera (s izuzetkom većinskih vlasnika) najmanje godinu dana neposredno prije ovakvog premještaja:

(a) Osobe koje u organizaciji imaju rukovodeći položaj, koje u prvom redu upravljaju poslovanjem privrednog društva i koje se uglavnom nalaze pod opštim nadzorom i rukovodstvom borda direktora ili akcionara društva, ili osobe koje obavljaju neku sličnu dužnost, uključujući:

- (i) upravljanje osnivanjem odjeljenja ili pod-odsjeka privrednog društva;
- (ii) praćenje i kontrolu rada drugih zaposlenih koji obavljaju nadzorne, stručne ili upravne poslove;
- (iii) ovlaštenje da lično zapošljavaju i otpuštaju, odnosno daju preporuke vezane za zapošljavanje, otpuštanje ili druge kadrovske poslove;

(b) Osobe koje rade u organizaciji, koje posjeduju posebna znanja bitna za poslovanje društva, služenje opremom za istraživanja, primjenu tehnika ili upravljanje. Osim znanja usko vezanih za to društvo, ocjena takvih znanja može odražavati i visok stepen stručne osposobljenosti u odnosu na određenu vrstu posla ili djelatnosti koja zahtijeva posebno stručno znanje, uključujući članstvo u akreditovanom strukovnom udruženju.

(c) Osobe premještene unutar društva su fizička lica zaposlena u organizaciji na teritoriji jedne ugovorne strane i koja su privremeno premještene u kontekstu poslovanja na teritoriji druge ugovorne strane; dotična organizacija mora imati svoje glavno mjesto poslovanja na teritoriji jedne ugovorne strane, a premještaj izvršen u podružnicu ili filijalu te organizacije koja stvarno obavlja slične poslove na teritoriji druge ugovorne strane.

3. Ulazak i privremeno prisustvo državljana Crne Gore odnosno Zajednice na teritoriji Zajednice odnosno Crne Gore biće dopušteno u slučaju da su ti predstavnici privrednih društava osobe koje u okviru društva imaju neki rukovodeći položaj u smislu stava 2(a), kao i u slučaju da su u određenoj državi članici odnosno Crnoj Gori odgovorne za osnivanje podružnica ili filijala nekog crnogorskog preduzeća u državi članici, za osnivanje podružnica ili filijala nekog preduzeća Zajednice u Republici Crnoj Gori, u slučaju kada:

- (a) ti predstavnici nijesu uključeni u obavljanje direktne prodaje ili u pružanje usluga i ne primaju naknadu od izvora lociranog na teritoriji osnivanja i
- (b) to privredno društvo ima svoje glavno mjesto poslovanja izvan Zajednice odnosno Crne Gore, kao i da u državi članici odnosno Crnoj Gori nema drugog predstavnika, kancelariju, podružnicu ili filijalu.

POGLAVLJE III

PRUŽANJE USLUGA

ČLAN 59

1. U skladu sa sljedećim odredbama, Zajednica i Crna Gora se obavezuju da će preduzeti neophodne korake kako bi postepeno omogućavale da usluge pružaju privredna društva Zajednice, privredna društva Crne Gore ili državljani Zajednice ili državljani Crne Gore, poslovno nastanjeni na teritoriji ugovorne strane kojoj ne pripada lice kojem su te usluge namijenjene.

2. Uporedo s procesom liberalizacije, koji je naveden u stavu 1, ugovorne strane će dopustiti privremeno kretanje fizičkih lica koja pružaju usluge ili su zaposlena od strane davaoca usluga kao ključno osoblje, kao što je definisano u članu 58, uključujući fizička lica koja su predstavnici privrednih društava ili državljanina Zajednice ili privrednog društva ili državljanina Crne Gore i koja traže privremeni ulazak radi ugovaranja pružanja usluga ili potpisivanja ugovora o pružanju usluga za tog davaoca usluga, tamo gdje ti predstavnici neće biti uključeni u vršenje direktne prodaje široj javnosti ili u pružanju samih usluga.

3. Nakon četiri godine, Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će preduzeti mjere neophodne za postepeno sprovođenje odredbi stava 1. Pri tome će se voditi računa o napretku koji su ugovorne strane postigle u usklađivanju svojih zakonodavstava.

ČLAN 60

1. Ugovorne strane neće preduzimati mjere ili radnje koje bi uslove pod kojima usluge pružaju državljani ili privredna društva Zajednice i Crne Gore, osnovana na teritoriji druge ugovorne strane kojoj ne pripada lice kojem su te usluge namijenjene, bitno ograničile u odnosu na stanje zatečeno na dan koji prethodi danu stupanja na snagu ovog Sporazuma.

2. Ako jedna ugovorna strana smatra da mjere koje je druga strana uvela, nakon stupanja na snagu Sporazuma, dovode do stanja koje je u pogledu pružanja usluga bitno restriktivnije od stanja zatečenoga na dan stupanja na snagu Sporazuma, ona može od druge strane zahtijevati da započne konsultacije.

ČLAN 61

U pružanju saobraćajnih usluga između Zajednice i Crne Gore primjenjivaće se sljedeće odredbe:

- 1) U vezi s kopnenim saobraćajem, Protokolom 4 utvrđena su pravila koja su primjenjiva na odnos između ugovornih strana, posebno radi osiguranja neograničenog drumskog tranzitnog saobraćaja preko Crne Gore i Zajednice u cjelini, efikasne primjene principa nediskriminacije i postepene harmonizacije zakonodavstva Crne Gore sa zakonodavstvom Zajednice u oblasti saobraćaja.
- 2) U vezi s međunarodnim pomorskim saobraćajem, ugovorne strane se obavezuju na primjenu principa neograničenog pristupa međunarodnom pomorskom tržištu i saobraćaju na komercijalnoj osnovi, kao i da će poštovati međunarodne i evropske obaveze u oblasti

standarda sigurnosti, bezbjednosti i životne sredine.

Ugovorne strane potvrđuju svoje opredjeljenje za slobodnu konkurenciju, kao osnovnu karakteristiku međunarodnog pomorskog saobraćaja.

3) U primjeni principa iz stava 2, ugovorne strane:

(a) neće uvoditi klauzule o podjeli tereta u buduće bilateralne sporazume s trećim zemljama;

(b) nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, ukinuće sve jednostrane mjere, kao i administrativne, tehničke i druge prepreke koje bi mogle imati restriktivni ili diskriminatorni uticaj na slobodno pružanje usluga u međunarodnom pomorskom saobraćaju;

(c) Svaka od ugovornih strana će, između ostalog, postupati s brodovima kojima upravljaju državljani ili privredna društva druge ugovorne strane na način koji nije manje povoljan od načina na koji postupaju prema sopstvenim brodovima, a u odnosu na pristup lukama koje su otvorene za međunarodni saobraćaj, upotrebu infrastrukture i pomoćnih pomorskih usluga u lukama, kao i na naknade i dažbine, carinske pogodnosti, dodjeljivanje vezova i mogućnost utovara i istovara robe.

4) Kako bi se obezbijedili koordinisani razvoj i postepena liberalizacija saobraćaja između ugovornih strana, a u skladu s njihovim uzajamnim komercijalnim potrebama, uslovi uzajamnog pristupa tržištu u vazdušnom saobraćaju uređuju se putem ECAA.

5) Prije zaključivanja ECAA, ugovorne strane ne smiju preduzimati bilo kakve mjere ili radnje koje su restriktivnije ili predstavljaju veću diskriminaciju u odnosu na stanje zatečeno prije stupanja na snagu ovog Sporazuma.

6) Crna Gora će svoje zakonodavstvo, uključujući administrativne, tehničke i druge propise, prilagoditi zakonodavstvu Zajednice koje se u određenom trenutku primjenjuje u vazdušnom, pomorskom, unutrašnjem plovnom i kopnenom saobraćaju, i to u onoj mjeri u kojoj to služi liberalizaciji i obostranom pristupu tržištima obje ugovorne strane i olakšava kretanje putnika i roba.

7) Uporedo sa zajedničkim napretkom u ostvarivanju ciljeva datih u ovom Poglavlju Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će ispitivati načine stvaranja uslova koji su potrebni za unaprjeđivanje slobode pružanja usluga u vazdušnom i kopnenom saobraćaju, kao i u saobraćaju na unutrašnjim vodama.

POGLAVLJE IV

TEKUĆA PLAĆANJA I KRETANJE KAPITALA

ČLAN 62

Ugovorne strane se obavezuju da će odobravati sva plaćanja i transfere na tekući račun platnog bilansa između Zajednice i Crne Gore, u slobodnoj konvertibilnoj valuti i u skladu s odredbama člana VIII Statuta Međunarodnog monetarnog fonda.

ČLAN 63

1. U pogledu transakcija na kapitalnom i finansijskom računu platnog bilansa, od stupanja na snagu ovog Sporazuma, ugovorne strane će osigurati slobodno kretanje kapitala koji se odnosi na direktna ulaganja u privredna društva koja su osnovana u skladu s zakonima zemlje domaćina i ulaganja koja su obavljena u skladu s odredbama Poglavlja II, Glava V, kao i likvidaciju ili povraćaj tih ulaganja i bilo kakve dobiti koja iz njih proizilazi.
2. U pogledu transakcija na kapitalnom i finansijskom računu platnog bilansa, od stupanja na snagu ovoga Sporazuma, ugovorne strane će osigurati slobodno kretanje kapitala kod potraživanja koja se odnose na komercijalne transakcije ili pružanje usluga u kojima učestvuje lice koje ima prebivalište u jednoj od ugovornih strana, kao i na finansijske zajmove i kredite s rokom dospijea dužim od jedne godine.
3. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma Crna Gora će državljanima država članica EU obezbijediti nacionalni tretman kada je riječ o sticanju nekretnina na njenoj teritoriji.
4. Zajednica i Crna Gora će stupanjem na snagu ovog Sporazuma, takođe, osigurati slobodno kretanje kapitala koje se odnosi na portfeljske investicije i finansijske zajmove i kredite s rokom dospijea kraćim od godinu dana.
5. Ne dovodeći u pitanje stav 1, ugovorne strane neće uvoditi nikakva nova ograničenja na kretanje kapitala i tekuća plaćanja između lica s prebivalištem u Zajednici odnosno Crnoj Gori i neće dodatno ograničavati postojeće aranžmane.
6. Ne dovodeći u pitanje odredbe člana 62 i ovog člana, kada u izuzetnim okolnostima kretanje kapitala između Zajednice i Crne Gore uzrokuje ili prijeti da uzrokuje ozbiljne teškoće u funkcionisanju kursne politike ili monetarne politike u Zajednici ili Crnoj Gori, Zajednica odnosno Crna Gora može preduzeti zaštitne mjere u pogledu kretanja kapitala između Zajednice i Crne Gore za period ne duži od šest mjeseci, ako su takve mjere neophodne.
7. Nijedna od gorenavedenih odredbi se neće upotrijebiti da bi se ograničila prava privrednih subjekata obje ugovorne strane da iskoriste bilo koji povoljniji tretman na osnovu bilo kojeg postojećeg bilateralnog ili multilateralnog Sporazuma koji uključuje ugovorne strane ovog Sporazuma.
8. Ugovorne strane će se međusobno konsultovati o olakšavanju kretanja kapitala između Zajednice i Crne Gore radi promovisanja ciljeva ovog Sporazuma.

ČLAN 64

1. Tokom prve godine od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, Zajednica i Crna Gora će preduzimati mjere koje omogućavaju stvaranje uslova neophodnih za dalju postepenu primjenu pravila Zajednice o slobodnom kretanju kapitala.
2. Po isteku druge godine od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će utvrditi modalitete za potpunu primjenu pravila Zajednice o kretanju kapitala u Crnoj Gori.

POGLAVLJE V
OPŠTE ODREDBE

ČLAN 65

1. Odredbe ove Glave će se primjenjivati na osnovu ograničenja zasnovanih na javnoj politici i bezbjednosti ili javnom zdravlju.
2. Odredbe ove Glave se neće primjenjivati na aktivnosti koje su na teritoriji bilo koje od ugovornih strana povezane, makar i povremeno, s izvršavanjem službenih ovlašćenja.

ČLAN 66

Za potrebe ove Glave, ništa iz ovog Sporazuma neće sprječavati ugovorne strane da primjenjuju svoje zakone i propise koji se odnose na ulazak i boravak, zapošljavanje, radne uslove, poslovno nastanjivanje fizičkih lica i pružanje usluga, posebno u pogledu dodjeljivanja, obnavljanja ili odbijanja dozvole za boravak, pod uslovom da ih pri tome ne primjenjuju na način da poništavaju ili umanjuju koristi koje ima bilo koja od strana na osnovu uslova iz određene odredbe ovog Sporazuma. Ova odredba neće uticati na primjenu člana 65.

ČLAN 67

Odredbe ove Glave, takođe, se primjenjuju na privredna društva koja su pod nadzorom i isključivo u zajedničkom vlasništvu privrednih društava ili državljana Crne Gore i privrednih društava ili državljana Zajednice.

ČLAN 68

1. Tretman Najpovlašćenije nacije, dodijeljen u skladu s odredbama ove Glave, neće se primjenjivati na poreske povlastice koje ugovorne strane pružaju ili će pružati u budućnosti na osnovu Sporazuma čija je svrha izbjegavanje dvostrukog oporezivanja ili drugih poreskih aranžmana.
2. Nijedna odredba ove Glave se neće tumačiti kao sprječavanje ugovornih strana da usvoje ili sprovedu bilo koju mjeru čiji je cilj sprječavanje izbjegavanja ili utaje poreza, u skladu sa poreskim odredbama Sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i drugih poreskih aranžmana ili domaćeg fiskalnog zakonodavstva.
3. Nijedna od odredbi ove Glave se neće tumačiti kao sprječavanje država članica i Crne Gore da primjenjuju relevantne odredbe njihovog fiskalnog zakonodavstva i da razlikuju poreske obveznike koji nijesu u identičnoj situaciji, posebno u pogledu njihovog prebivališta.

ČLAN 69

1. Ugovorne strane će nastojati, gdje god je to moguće, da izbjegnu uvođenje restriktivnih mjera, uključujući mjere koje se odnose na uvoz, a u vezi platnog bilansa. Ugovorna strana koja

usvoji takve mjere će dostaviti drugoj strani, što je prije moguće, vremenski raspored njihovog ukidanja.

2. Kada se jedna ili više država članica ili Crna Gora nalaze u ozbiljnim teškoćama vezanim za platnim bilans ili im takve teškoće neposredno prijete, Zajednica i Crna Gora, u zavisnosti od situacije, mogu u skladu s uslovima utvrđenim STO Sporazumom, usvojiti restriktivne mjere, uključujući mjere koje se odnose na uvoz, koje će biti ograničenog trajanja, a koje ne mogu prekoračiti ono što je strogo potrebno da bi se popravila situacija kada je riječ o platnom bilansu. Zajednica i Crna Gora će, u zavisnosti od situacije, o tome odmah obavijestiti drugu stranu.

3. Nijedna restriktivna mjera se neće primjenjivati na transfere koji se odnose na ulaganja, a posebno ne na povraćaj uloženi ili ponovo uloženi iznosa ili bilo kakvih prihoda koji iz njih proizilaze.

ČLAN 70

Odredbe ove Glave će se postepeno prilagođavati, posebno u smislu zahtjeva koji proizilaze iz člana V GATS-a.

ČLAN 71

Odredbe ovog Sporazuma ne dovode u pitanje primjenu od strane bilo koje ugovorne strane, bilo koje mjere neophodne radi sprječavanja izbjegavanja mjera koje se odnose na pristup trećih zemalja njenom tržištu na osnovu odredbi ovog Sporazuma.

GLAVA VI

USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA, SPROVOĐENJE ZAKONA I PRAVILA O KONKURENCIJI

ČLAN 72

1. Ugovorne strane potvrđuju važnost usklađivanja postojećeg zakonodavstva u Crnoj Gori sa zakonodavstvom Zajednice, kao i njegovog efikasnog sprovođenja. Crna Gora će nastojati da osigura postepeno usklađivanje svojih postojećih zakona i budućeg zakonodavstva s pravnim propisima Zajednice *acquis*. Crna Gora će osigurati adekvatnu implementaciju i sprovođenje postojećeg i budućeg zakonodavstva.

2. Usklađivanje će započeti danom potpisivanja Sporazuma i postepeno će se proširivati na sve elemente *acquis*-a Zajednice iz ovog Sporazuma do kraja tranzicionog perioda utvrđenog članom 8 ovog Sporazuma.

3. Usklađivanje će, u ranoj fazi, biti fokusirano na osnovne elemente *acquis*-a koji se odnose na unutrašnje tržište, uključujući zakonodavstvo u oblasti finansija, pravosuđa, slobode i bezbjednosti, kao i na druge oblasti trgovine. U kasnijoj fazi, Crna Gora će se fokusirati na ostale djelove *acquis*-a.

Usklađivanje će se sprovoditi na osnovu programa o kojem će se dogovoriti Evropska komisija i Crna Gora.

4. Crna Gora će u dogovoru s Evropskom komisijom definisati modalitete za praćenje sprovođenja usklađivanja zakonodavstva i radnji koje treba preduzimati u vezi s njegovim sprovođenjem.

ČLAN 73

Konkurencija i ostale ekonomske odredbe

1. S pravilnim funkcionisanjem Sporazuma u mjeri u kojoj može uticati na trgovinu između Zajednice i Crne Gore nespojivo je sljedeće:

(i) svi sporazumi između privrednih društava, odluke udruženja privrednih društava i povezane prakse između istih čiji je cilj ili učinak sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije;

(ii) zloupotreba dominantnog položaja jednog ili više privrednih društava na teritoriji Zajednice ili Crne Gore u cjelini ili u njihovim značajnim dijelovima;

(iii) svaka državna pomoć koja narušava ili prijeti da naruši konkurenciju favorizovanjem određenih privrednih društava ili određenih proizvoda.

2. Svi postupci suprotni ovom članu će se ocjenjivati na osnovu kriterijuma koji proizlaze iz primjene pravila o konkurenciji koji se primjenjuju u Zajednici, posebno članova 81, 82, 86 i 87 Ugovora o EU i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice.

3. Ugovorne strane će osigurati da operativno nezavisnom tijelu budu povjerena ovlašćenja neophodna za punu primjenu stava 1 (i) i (ii) ovog člana, u vezi s privatnim i javnim privrednim društvima i privrednim društvima kojima su dodijeljena posebna prava.

4. Crna Gora će pojedinačno osnovati operativno nezavisno tijelo kojem će povjeriti ovlašćenja neophodna za punu primjenu stava 1 (iii) u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma. To će tijelo, *između ostalog*, biti ovlašćeno da odobrava programe državne pomoći i pojedinačne pomoći u skladu sa stavom 2 ovog člana, kao i da naređuje povraćaj državne pomoći koja je nezakonito dodijeljena.

5. Zajednica, s jedne strane, i Crna Gora, s druge strane, će osigurati transparentnost u oblasti državne pomoći, tako što će, *između ostalog*, drugoj ugovornoj strani dostavljati redovni godišnji izvještaj ili drugi sličan dokument, slijedeći metodologiju i prezentaciju pregleda Zajednice o državnoj pomoći. Na zahtjev jedne od ugovornih strana, druga će strana obezbijediti informacije o određenim pojedinačnim slučajevima javne pomoći.

6. Crna Gora će pripremiti sveobuhvatan popis programa pomoći koji su uspostavljeni prije osnivanja tijela iz stava 4 i takve će programe pomoći uskladiti s kriterijumima iz stava 2 u periodu ne dužem od 4 godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma.

7. (a) Radi primjene odredbi stava 1 (iii), ugovorne strane prihvataju da će se tokom prvih pet godina nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, svaka javna pomoć koju dodjeljuje Crna Gora biti ocjenjivana imajući u vidu činjenicu da se Crna Gora smatra područjem koje je identično područjima Zajednice koja su navedena u Članu 87(3) (a) Ugovora o EU.

- (b) Tokom perioda od četiri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma, Crna Gora će Evropskoj komisiji dostavljati podatke o BDP-u po glavi stanovnika koji su usklađeni na nivou NUTS-a II. Tijelo iz stava 4 i Evropska komisija će, zatim, zajedno ocijeniti podobnost regija Crne Gore i, na osnovu toga, maksimalni iznos pomoći za izradu mape regionalnih pomoći na osnovu odgovarajućih smjernica Zajednice

8. Gdje je neophodno, Protokolom 5 utvrđuju se pravila o državnoj pomoći u industriji čelika. Ovim Protokolom utvrđuju se pravila koja se primjenjuju u slučaju da se pomoć za prestrukturiranje dodjeljuje industriji čelika. Njime bi se naglasio poseban karakter takve pomoći, kao i činjenica da bi pomoć bila vremenski ograničena i povezana sa smanjenjem kapaciteta u okviru programa izvodljivosti.

9. Kada je riječ o proizvodima navedenim u Poglavlju II Glave IV:

(a) stav 1 (iii) se neće primjenjivati;

(b) sve prakse suprotne stavu 1 (i) će se ocjenjivati prema kriterijumima koje je utvrdila Zajednica na osnovu članova 36 i 37 Ugovora o EU i posebnih instrumenata Zajednice koji su usvojeni na ovoj osnovi.

10. Ako jedna od ugovornih strana smatra da je neka određena praksa nespojiva s uslovima iz stava 1 ovog člana, ona može preduzeti odgovarajuće mjere nakon konsultacija u okviru Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje ili 30 radnih dana nakon što se obratila za konsultacije.

Nijedna odredba ovog člana nije u suprotnosti i neće na bilo koji način uticati na preduzimanje kompenzatornih mjera od strane Zajednice ili Crne Gore, u skladu sa odgovarajućim članovima GATT-a iz 1994. godine i Sporazuma o subvencijama i kompenzatornim mjerama STO-a, kao i s njihovim odgovarajućim domaćim zakonodavstvom.

ČLAN 74

Javna preduzeća

Po isteku perioda od tri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma, Crna Gora će na javna preduzeća i na preduzeća kojima su dodijeljena posebna i ekskluzivna prava primjenjivati principe utvrđene Ugovorom o EZ, s posebnim osvrtom na član 86.

Posebna prava javnih preduzeća tokom tranzicionog perioda neće uključivati mogućnost uvođenja kvantitativnih ograničenja ili mjera s jednakim efektom na uvoz iz Zajednice u Crnu Goru .

ČLAN 75

Intelektualna, industrijska i komercijalna svojina

1. Prema odredbama ovog člana i Aneksa VII, ugovorne strane potvrđuju važnost koju pridaju obezbjeđivanju adekvatne i efikasne zaštite i sprovođenju prava intelektualne, industrijske i komercijalne svojine.

2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma, ugovorne strane će privrednim društvima i državljanima iz druge ugovorne strane, u pogledu poštovanja i zaštite intelektualne, industrijske i komercijalne svojine, odobriti tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji dodjeljuju bilo kojoj trećoj zemlji na osnovu bilateralnih sporazuma.

3. Crna Gora će preduzeti neophodne mjere kako bi najkasnije pet godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma, garantovala nivo zaštite intelektualne, industrijske i komercijalne svojine koji je sličan zaštiti koja postoji u Zajednici, uključujući efikasna sredstva za sprovođenje tih prava.

4. Crna Gora se obavezuje da će u gore navedenom roku pristupiti multilateralnim konvencijama o pravima intelektualne, industrijske i komercijalne svojine navedenim u Aneksu VII. Savjet za stabilizaciju i pridruživanje može odlučiti da obaveže Crnu Goru da pristupi određenim multilateralnim konvencijama u ovoj oblasti.

5. Ukoliko se u oblasti intelektualne, industrijske i komercijalne svojine pojave problemi koji utiču na trgovinske uslove, o tome se mora hitno obavijestiti Savjet za stabilizaciju i pridruživanje, na zahtjev bilo koje od ugovornih strana, radi postizanja obostrano zadovoljavajućih rješenja.

ČLAN 76

Javne nabavke

1. Zajednica i Crna Gora smatraju da je poželjan cilj da se počne sa dodjeljivanjem javnih ugovora na temelju nediskriminacije i reciprociteta, posebno u skladu s pravilima STO.

2. Od stupanja na snagu ovog Sporazuma, crnogorskim preduzećima, bez obzira da li su osnovana u Zajednici ili nisu, će biti omogućen pristup procedurama dodjele ugovora u Zajednici prema pravilima o nabavkama Zajednice, pod uslovima ne manje povoljnim od uslova koji se primjenjuju na preduzeća Zajednice.

Navedene odredbe će se, takođe, primjenjivati na ugovore iz oblasti komunalnih usluga, nakon što Vlada Crne Gore usvoji zakonodavstvo kojim se u tu oblast uvode pravila Zajednice. Zajednica će periodično provjeravati da li je Crna Gora stvarno donijela takvo zakonodavstvo.

3. Od stupanja na snagu ovog Sporazuma privrednim društvima Zajednice, koja su osnovana u Crnoj Gori prema odredbama Poglavlja II, Glava V, omogućiće se pristup procedurama dodjeljivanja ugovora u Crnoj Gori pod uslovima ne manje povoljnim od uslova koji se primjenjuju na crnogorska privredna društva.

4. Od stupanja na snagu ovog Sporazuma privrednim društvima Zajednice, koja nijesu osnovana u Crnoj Gori, omogućiće se pristup procedurama dodjeljivanja ugovora u Crnoj Gori pod uslovima ne manje povoljnim od uslova koji se primjenjuju na crnogorska privredna društva.

5. Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će periodično ispitivati mogućnost da Crna Gora za sva privredna društva Zajednice uvede pristup procedurama dodjeljivanja ugovora. Crna Gora će godišnje izvještavati Savjet za stabilizaciju i pridruživanje o mjerama koje je preduzela kako bi se povećala transparentnost i obezbijedila efikasna sudska revizija odluka donesenih u oblasti javnih nabavki.

6. Kada je riječ o osnivanju privrednih društava, poslovanju, pružanju usluga između Zajednice i Crne Gore, kao i o zapošljavanju i kretanju radne snage, povezanim s izvršavanjem javnih ugovora, primjenjuju se odredbe članova 49 do 64.

ČLAN 77

Standardizacija, metrologija, akreditacija i ocjena usaglašenosti

1. Crna Gora će preduzeti neophodne mjere kako bi postepeno postigla usaglašenost s tehničkim propisima Zajednice i evropskom standardizacijom, metrologijom, akreditacijom i

procedurama za ocjenu usaglašenosti.

2. U tom smislu, ugovorne strane će težiti da:

- (a) promovišu upotrebu tehničkih propisa Zajednice, evropskih standarda i procedura za ocjenu usaglašenosti;
- (b) obezbjeđuju pomoć u jačanju razvoja infrastrukture kvaliteta: standardizacije, metrologije, akreditacije i ocjene usaglašenosti;
- (c) promovišu učešće nadležnih tijela Crne Gore u radu organizacija koje se bave standardizacijom, ocjenjivanjem usaglašenosti, metrologijom i sličnim oblastima (npr. CEN, CENELEC, ETSI, EA, WELMEC, EUROMET)¹.
- (d) gdje je neophodno, zaključuju Sporazum o ocjeni usaglašenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda kada zakonski okvir i procedure u Crnoj Gori budu dovoljno usaglašeni s procedurama Zajednice i kada bude dostupna odgovarajuća ekspertiza.

ČLAN 78 Zaštita potrošača

Ugovorne strane će saradivati kako bi uskladile standarde zaštite potrošača u Crnoj Gori sa standardima Zajednice. Efikasna zaštita potrošača je neophodna kako bi se osiguralo pravilno funkcionisanje tržišne privrede i ova će zaštita zavisiti od razvoja administrativne infrastrukture, kako bi se obezbijedio nadzor tržišta i sprovođenje zakona u ovoj oblasti.

U tom smislu, i imajući u vidu zajedničke interese, ugovorne strane će podsticati i obezbijediti:

- (a) politiku aktivne zaštite potrošača, u skladu s pravom Zajednice, uključujući veću informisanost i razvoj nezavisnih organizacija;
- (b) usklađivanje zakonodavstva o zaštiti potrošača u Crnoj Gori s istim zakonodavstvom koje je na snazi u Zajednici;
- (c) efikasnu pravnu zaštitu potrošača kako bi se poboljšao kvalitet potrošačke robe i održali odgovarajući sigurnosni standardi;
- (d) praćenje pravila od strane nadležnih organa i obezbjeđenje pristupa sudstvu u slučaju sporova;
- (e) razmjenu informacija o opasnim proizvodima.

---

¹ Evropski odbor za standardizaciju, Evropski odbor za elektrotehničku standardizaciju, Evropski institut za telekomunikacione standarde, Evropska organizacija za akreditaciju, Evropska organizacija za zakonsku metrologiju i Evropska organizacija za (industrijsku) metrologiju .

ČLAN 79
Radni uslovi i jednake mogućnosti

Crna Gora će postepeno usklađivati svoje zakonodavstvo u oblasti uslova rada sa zakonodavstvom Zajednice, posebno kada je riječ o zdravstvenoj zaštiti, zaštiti na radu i jednakim mogućnostima.

GLAVA VII

PRAVDA, SLOBODA I BEZBJEDNOST

ČLAN 80
Jačanje institucija i vladavina prava

U saradnji u oblasti pravde, slobode i bezbjednosti, ugovorne strane će pridavati poseban značaj konsolidaciji vladavine prava, jačanju institucija na svim nivoima u oblasti administracije uopšte i sprovođenju zakona i sudskoj upravi. Saradnja će prvenstveno imati za cilj jačanje nezavisnosti sudstva i unaprjeđenje njegove efikasnosti, poboljšanje rada policije i drugih organa koji se bave sprovođenjem zakona, obezbjeđivanje adekvatne obuke i borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.

ČLAN 81
Zaštita ličnih podataka

Stupanjem na snagu ovog Sporazuma Crna Gora će uskladiti svoje zakonodavstvo u oblasti zaštite ličnih podataka s pravom Zajednice, i s drugim evropskim i međunarodnim zakonodavstvom o privatnosti. Crna Gora će osnovati nezavisna nadzorna tijela s finansijskim i ljudskim resursima dovoljnim za sprovođenje efikasne kontrole i garantovanje sprovođenja zakona u oblasti zaštite ličnih podataka. Ugovorne strane će saradivati kako bi se ovaj cilj ostvario.

ČLAN 82
Vize, upravljanje granicom, azil i migracije

Ugovorne strane će saradivati u oblasti viza, granične kontrole, azila i migracija i utvrdiće okvir za tu saradnju u ovim oblastima, uključujući saradnju na regionalnom nivou, imajući u vidu i koristeći u potpunosti ostale postojeće inicijative u ovoj oblasti gdje je to moguće.

Saradnja na gorenavedenim pitanjima zasnivaće se na međusobnim konsultacijama i bliskoj koordinaciji između ugovornih strana i trebala bi da uključi tehničku i administrativnu pomoć u:

- (a) razmjeni informacija o zakonodavstvu i praksi;
- (b) pripremi zakonodavstva;
- (c) povećanju efikasnosti institucija;
- (d) obuci kadrova;
- (e) zaštiti putnih isprava i otkrivanju lažnih isprava;
- (f) upravljanju granicom;

Saradnja će posebno biti fokusirana na:

- (a) u oblasti azila na primjenu domaćeg zakonodavstva kako bi se ispunili standardi Konvencije o statusu izbjeglica usvojene u Ženevi 28. jula 1951. godine i Protokola o statusu izbjeglica usvojenog u Njujorku 31. januara 1967. godine i osiguralo poštovanje principa zabrane protjerivanja, kao i drugih prava tražilaca azila i izbjeglica;
- (b) u oblasti legalnih migracija na pravila ulaska, kao i na prava i status osoba kojima je odobren ulazak. U vezi s migracijom, ugovorne strane se slažu da osiguraju korektan tretman državljanima drugih zemalja koji imaju legalno prebivalište na njihovoj teritoriji i da promovišu politiku integracije radi osiguravanja prava i obaveza koji su uporedivi s pravima i obavezama koje imaju njihovi državljani.

ČLAN 83

Sprječavanje i kontrola ilegalne imigracije; readmisija

1. Ugovorne strane će saradivati radi sprječavanja i kontrole ilegalnih imigracija. U tom smislu, Crna Gora i države članice Evropske unije će ponovo prihvatiti sve svoje državljane koji se ilegalno nalaze na teritoriji Crne Gore ili na teritoriji neke od država članica Evropske zajednice. Ugovorne strane su, takođe, saglasne da zaključe i u potpunosti primijene Sporazum o readmisiji, uključujući obavezu readmisije državljana drugih zemalja i lica bez državljanstva.

Države članice i Crna Gora će svojim državljanima obezbijediti odgovarajuće lične isprave i u tu svrhu im pružiti neophodne administrativne olakšice.

U cilju readmisije državljana, državljana trećih zemalja i lica bez državljanstva će biti utvrđene posebne procedure Sporazumom između Zajednice i Crne Gore o readmisiji lica bez dozvole za boravak.

- 2. Crna Gora je saglasna da zaključi sporazume o readmisiji sa zemljama uključenim u Proces stabilizacije i pridruživanja.
- 3. Crna Gora se obavezuje da će preduzeti sve neophodne mjere kako bi osigurala fleksibilnu i brzu implementaciju svih sporazuma o readmisiji navedenih u ovom članu.
- 4. Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će utvrditi koji bi se dodatni zajednički naponi mogli učiniti da bi se spriječila i kontrolisala ilegalna imigracija, uključujući trafiking odnosno trgovinu ljudima i mreže ilegalne migracije.

ČLAN 84

Pranje novca i finansiranje terorizma

- 1. Ugovorne strane će saradivati da bi spriječile upotrebu svojih finansijskih sistema za pranje prihoda stečenih iz kriminalnih aktivnosti uopšte, a naročito iz kriminalnih aktivnosti u vezi s dogom, kao i da bi se spriječilo finansiranje terorizma.
- 2. Saradnja u ovoj oblasti može uključivati administrativnu i tehničku pomoć da bi se unaprijedilo sprovođenje propisa i omogućilo efikasno funkcionisanje odgovarajućih standarda i mehanizama za

borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma istovjetnih onima koje je usvojila Zajednica i međunarodni forumi u ovoj oblasti, naročito Radna grupa za finansijsku akciju (FATF).

ČLAN 85

Saradnja u vezi sa nelegalnim drogama

1. Ugovorne strane će, u granicama svojih ovlašćenja i nadležnosti, saradivati da bi osigurale uravnotežen i integrisan pristup pitanjima u vezi s drogom. Politike i akcije u vezi s drogom će biti usmjerene ka jačanju struktura za borbu protiv nelegalnih droga, smanjivanju ponude, nelegalne trgovine i potražnje za nelegalnim drogama, prevazilaženju zdravstvenih i socijalnih posljedica, kao i ka efikasnijoj kontroli sirovina za proizvodnju droga (prekursora).

2. Ugovorne strane će se dogovoriti o neophodnim metodama saradnje radi postizanje ovih ciljeva. Aktivnosti će se temeljiti na zajednički dogovorenim principima u skladu sa EU Strategijom kontrole droga.

ČLAN 86

Sprječavanje i suzbijanje organizovanog kriminala i drugih nelegalnih aktivnosti

Ugovorne strane će saradivati na pitanju suzbijanja i sprječavanja krivičnih i nelegalnih aktivnosti, organizovanih ili drugih, kao što su:

- (a) krijumčarenje i trgovina ljudima;
- (b) nelegalne privredne aktivnosti, a naročito falsifikovanje gotovinskih i negotovinskih sredstava plaćanja, nelegalne transakcije proizvodima, kao što je industrijski otpad, radioaktivni materijal i transakcije u koje su uključeni nelegalni, falsifikovani ili piratski proizvodi;
- (c) korupcija, kako u privatnom tako i u javnom sektoru, naročito povezana s netransparentnom administrativnom praksom;
- (d) fiskalna prevara;
- (e) krađa identiteta;
- (f) nelegalna trgovina drogom i psihotropnim supstancama;
- (g) nelegalna trgovina oružjem;
- (h) falsifikovanje dokumenata;
- (i) krijumčarenje i nelegalna trgovina robom, uključujući automobile;
- (j) sajber kriminal.

Kada je riječ o falsifikovanju valute, Crna Gora će tijesno saradivati s Zajednicom u borbi protiv krivotvorenja novčanica i kovanica, i suzbijati i kažnjavati svako krivotvorenje novčanica i kovanica koje se može pojaviti na njenoj teritoriji. Na nivou prevencije, Crna Gora će imati za cilj implementaciju mjera ekvivalentnih mjerama definisanim relevantnim zakonodavstvom Zajednice, kao i da se pridržava svih međunarodnih konvencija iz ove pravne oblasti. Crna Gora može dobiti podršku Zajednice u dijelu razmjene, pružanja pomoći i obuke u oblasti zaštite od krivotvorenja valute. Promovisaće se regionalna saradnja i usklađivanje s priznatim međunarodnim standardima u borbi protiv organizovanog kriminala.

ČLAN 87 Borba protiv terorizma

Ugovorne strane se slažu da, u skladu s međunarodnim konvencijama čije su potpisnice, kao i u skladu sa svojim zakonima i propisima, saraduju u cilju sprječavanja i suzbijanja terorističkih akata i njihovog finansiranja:

- (a) u okviru pune implementacije Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih Nacija 1373 (2001) i drugih relevantnih rezolucija UN, međunarodnih konvencija i instrumenata;
- (b) razmjenom informacija o terorističkim grupama i njihovim mrežama za podršku, u skladu sa međunarodnim i domaćim pravom;
- (c) razmjenom iskustava o sredstavima i metodama borbe protiv terorizma, tehničkim oblastima i obuci, kao i razmjenom iskustava u sprječavanju terorizma.

GLAVA VIII POLITIKE SARADNJE

ČLAN 88

1. Zajednica i Crna Gora će uspostaviti tijesnu saradnju u cilju doprinosa razvoju i rastu potencijala Crne Gore. Takva saradnja će ojačati postojeće privredne veze na najširim mogućim temeljima i u korist obje strane.
2. Politike i druge mjere će biti koncipirane tako da omoguće održivi privredni i društveni razvoj Crne Gore. Ove politike bi trebalo da osiguraju da se i pitanja životne sredine od samoga početka u potpunosti uključe i povežu sa zahtjevima za skladan društveni razvoj.
3. Politike saradnje će biti integrisane u regionalni okvir saradnje. Posebna pažnja će se posvetiti mjerama koje mogu podstaći saradnju između Crne Gore i njenih susjednih zemalja, uključujući države članice, čime će se doprinijeti regionalnoj stabilnosti. Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će odrediti prioritete među politikama saradnje, opisanim u daljem tekstu i unutar njih u skladu s Evropskim partnerstvom.

ČLAN 89 Ekonomska i trgovinska politika

Zajednica i Crna Gora će olakšati proces ekonomskih reformi kroz saradnju kojom će poboljšati razumijevanje osnovnih principa njihovih privreda, kao i kroz formulisanje i primjenu ekonomske politike u tržišnim privredama.

U tom cilju, Zajednica i Crna Gora će saradivati u:

- (a) razmjeni informacija o makroekonomskim dostignućima i perspektivama, kao i o razvojnim strategijama;
- (b) zajedničkoj analizi ekonomskih pitanja od uzajamnog interesa, uključujući oblikovanje ekonomske politike i instrumenata za njeno sprovođenje; i
- (c) promovisanju šire saradnje u cilju bržeg priliva znanja i iskustva (know-how) i pristupa novim tehnologijama.

Crna Gora će težiti uspostavljanju funkcionalne tržišne privrede i postepenom usklađivanju svojih politika s politikama Evropske ekonomske i monetarne unije usmjerenim na stabilnost. Na zahtjev crnogorskih organa uprave, Zajednica može pružiti pomoć u cilju podržavanja napora koje Crna Gora u ovom smislu ulaže.

Saradnjom će se težiti jačanju vladavine prava u oblasti poslovanja kroz stabilan i nediskriminatorski trgovinsko-pravni okvir.

Saradnja u ovoj oblasti će takođe uključivati razmjenu informacija o principima i funkcionisanju Evropske ekonomske i monetarne unije.

ČLAN 90 Saradnja u oblasti statistike

Saradnja između ugovornih strana će prvenstveno biti fokusirana na prioritetne oblasti povezane sa *acquis*-em Zajednice u oblasti statistike, uključujući oblasti ekonomije, trgovine, kao i monetarne i fiskalne politike. Saradnja će biti usmjerena na razvoj efikasnog i održivog statističkoga sistema, kojim će se pružati pouzdani, objektivni i tačni podaci potrebni za planiranje i praćenje procesa tranzicije i reformi u Crnoj Gori. Ona će, takođe, pomoći Zavodu za statistiku Crne Gore da bolje odgovori potrebama svojih korisnika (kako državnoj upravi tako i privatnom sektoru). Statistički sistem bi trebao da slijedi osnovne statističke principe koje su donijele UN, Evropski kodeks statističke prakse i odredbe evropskog statističkog prava, kao i da se razvija prema *acquis*-u Zajednice. Ugovorne strane će naročito saradivati u pogledu obezbjeđivanja povjerljivosti ličnih podataka, postepenog poboljšavanja prikupljanja podataka i njihovog prenosa u Evropski statistički sistem, kao i razmjene informacija o metodama, prenosu know-how-a i obuci.

ČLAN 91 Bankarstvo, osiguranje i druge finansijske usluge

Saradnja između Crne Gore i Zajednice će se fokusirati na prioritetne oblasti povezane sa *acquis*-em Zajednice u oblastima bankarstva, osiguranja i finansijskih usluga. Ugovorne strane će saradivati u cilju uspostavljanja i razvijanja odgovarajućeg okvira za podsticanje sektora

bankarstva, osiguranja i finansijskih usluga u Crnoj Gori baziranog na korektnoj konkurentskoj praksi i koji će obezbijediti neophodan manevarski prostor.

ČLAN 92

Saradnja u oblasti interne kontrole i eksterne revizije

Saradnja između ugovornih strana će se fokusirati na prioritetne oblasti povezane sa *acquis*-em Zajednice u oblastima javne interne finansijske kontrole (PIFC) i eksterne revizije. Ugovorne strane će naročito saradivati - kroz pripremu i usvajanje odgovarajućih propisa – u cilju razvoja transparentne, efikasnog i ekonomičnog PIFC-a (uključujući finansijski menadžment i kontrolu, kao i funkcionalno nezavisnu internu reviziju) i nezavisnih sistema eksterne revizije u Crnoj Gori, u skladu s međunarodno prihvaćenim standardima i metodologijama, kao i najboljom praksom EU. Saradnja će se, takođe, fokusirati na izgradnju kapaciteta Vrhovne revizorske institucije u Crnoj Gori. U cilju ispunjavanja obaveza koordinacije i harmonizacije koje proizilaze iz gorenavedenih zahtjeva, saradnja će se, naročito, fokusirati na osnivanje i jačanje centralnih jedinica za harmonizaciju finansijskog menadžmenta i kontrole, kao i interne revizije.

ČLAN 93

Promocija i zaštita investicija

Saradnja između ugovornih strana, u okviru njihovih nadležnosti, u oblasti promocije i zaštite investicija imaće za cilj stvaranje povoljnog ambijenta za privatne investicije, kako domaće, tako i strane, što je bitno za ekonomsku i industrijsku revitalizaciju Crne Gore. Posebni ciljevi saradnje će biti da Crna Gora unaprijedi pravni okvir koji pogoduje investicijama i štiti ih.

ČLAN 94

Industrijska saradnja

Cilj saradnje će biti promovisanje modernizacije i prestrukturiranja industrije i pojedinih sektora u Crnoj Gori. Ona će, takođe, obuhvatati uspostavljanje industrijske saradnje između privrednih subjekata, u cilju jačanja privatnog sektora, pod uslovima koji garantuju zaštitu životne sredine.

Inicijative za industrijsku saradnju će odražavati prioritete koje su utvrdile obje ugovorne strane. One će imati u vidu regionalne aspekte industrijskog razvoja, uz promovisanje transnacionalnih partnerstava, gdje je to bitno. Tim inicijativama će se naročito težiti uspostavljanju odgovarajućeg okvira za privredna društva, poboljšanju upravljanja, know-how-a, kao i promovisanju tržišta, tržišne transparentnosti i poslovnog okruženja. Posebna pažnja posvetiće se afirmaciji aktivnosti u Crnoj Gori na promociji izvoza.

Saradnjom će se naročito uzeti u obzir *acquis* Zajednice u oblasti industrijske politike.

ČLAN 95

Mala i srednja preduzeća

Ciljevi saradnje između ugovornih strana će biti razvoj i jačanje malih i srednjih preduzeća (MSP) u privatnom sektoru, osnivanje novih preduzeća u oblastima koje posjeduju potencijal za razvoj i saradnju između MSP-a u Zajednici i Crnoj Gori.

Saradnjom će se obuhvatiti prioritetne oblasti koje su povezane s *acquis*-em Zajednice u oblasti MSP- a, kao i s deset smjernica sadržanih u Evropskoj povelji o malim preduzećima.

ČLAN 96 Turizam

Saradnjom između ugovornih strana u oblasti turizma će se uglavnom težiti unaprjeđenju protoka informacija o turizmu (putem međunarodnih mreža, banaka podataka itd.), podsticanju razvoja infrastrukture koja doprinosi ulaganjima u sektor turizma, učešću Crne Gore u važnim evropskim turističkim organizacijama i razmatranju mogućnosti zajedničkog djelovanja i jačanju saradnje između turističkih preduzeća i stručnjaka, vlada i njihovih organa nadležnih za oblast turizma, kao i prenosu know-how-a (kroz obuku, razmjenu, seminare). Saradnjom će se naročito uzeti u obzir *acquis* Zajednice koji se odnosi na ovaj sektor.

Saradnja može da bude integrisana u regionalni okvir saradnje.

ČLAN 97 Poljoprivreda i agroindustrijski sektor

Saradnja između ugovornih strana će se razvijati u svim prioritetnim oblastima povezanim s *acquis*-em Zajednice u oblasti poljoprivrede, kao i u veterinarskoj i fitosanitarnoj oblasti. Saradnjom će se naročito težiti modernizaciji i prestrukturiranju poljoprivrednog i agroindustrijskog sektora naročito radi ispunjenja sanitarnih zahtjeva Zajednice, unaprjeđenja upravljanja vodama i ruralnog razvoja, kao i razvoja sektora šumarstva u Crnoj Gori, kao i podržavanju postepenog usklađivanja zakonodavstva i prakse na snazi u Crnoj Gori s pravilima i standardima Zajednice.

ČLAN 98 Ribarstvo

Ugovorne strane će ispitati mogućnost identifikovanja oblasti od obostranog interesa u sektoru ribarstva. Saradnjom će se naročito obuhvatiti prioritetne oblasti povezane s *acquis*-em Zajednice u oblasti ribarstva, uključujući poštovanje međunarodnih obaveza u pogledu pravila Međunarodne i regionalne organizacije ribarstva o upravljanju i očuvanju ribljih resursa.

ČLAN 99 Carine

Ugovorne strane će uspostaviti saradnju u ovoj oblasti da bi se garantovala usklađenost s odredbama koje treba usvojiti u oblasti trgovine i postigla usklađenost carinskih sistema Crne Gore sa sistemom Zajednice, čime će se omogućiti primjena mjera liberalizacije planiranih Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, kao i postepeno približavanje carinskih propisa Crne Gore *acquis*-u.

Saradnja će se naročito obuhvatiti prioritetne oblasti povezane s *acquis*-em Zajednice u oblasti carina.

Protokolom 6 se utvrđuju pravila o međusobnoj administrativnoj pomoći između ugovornih strana u oblasti carina.

ČLAN 100 Porezi

Ugovorne strane će uspostaviti saradnju u oblasti poreza, uključujući mjere usmjerene na dalju reformu crnogorskog fiskalnog sistema i prestrukturiranje poreske uprave, u cilju obezbjeđenja efikasne naplate poreza i unaprjeđenja borbe protiv fiskalne prevare.

Saradnjom će se naročito obuhvatiti prioritetne oblasti povezane s *acquis*-em Zajednice u oblasti poreza i borbe protiv štetne poreske konkurencije. Eliminaciju štetne poreske konkurencije bi trebalo sprovesti na osnovu principa Kodeksa ponašanja za poslovno oporezivanje, odobrenog od strane Savjeta 1. decembra 1997. godine.

Takođe, saradnja bi trebala da obuhvati povećanje transparentnosti i borbu protiv korupcije, kao i razmjenu informacija sa državama članicama Evropske unije, da bi se olakšalo sprovođenje mjera za sprječavanje poreskih prevara, utaje i izbjegavanja plaćanja poreza. Crna Gora će, takođe, kompletirati mrežu bilateralnih Sporazuma s državama članicama, na osnovu posljednjeg modela OECD-a o prihodima i kapitalu i modela Sporazuma OECD-a o razmjeni informacija o poreskim pitanjima, u mjeri u kojoj se država članica obavezuje na gorenavedeno.

ČLAN 101 Saradnja u oblasti društvene politike

U pogledu zapošljavanja, saradnja između ugovornih strana će se naročito fokusirati na unaprjeđenje službi za posredovanje u zapošljavanju i profesionalnu orijentaciju, kroz obezbjeđenje mjera podrške i unaprjeđenje lokalnog razvoja kao pomoći prestrukturiranju industrije i prestrukturiranju tržišta rada. Saradnja će, takođe, obuhvatiti mjere kao što su studije, razmjene stručnjaka, kao i informatičke i obrazovne aktivnosti.

Ugovorne strane će saradivati na reformisanju politike zapošljavanja u Crnoj Gori u smislu snažnijih privrednih reformi i integracija. Saradnjom će se, takođe, težiti pružanju podrške i prilagođavanju sistema socijalne zaštite Crne Gore novim ekonomskim i socijalnim zahtjevima, što bi podrazumijevalo i prilagođavanje zakonodavstva Crne Gore o radnim uslovima i jednakim mogućnostima za žene i muškarce, ljudi s invaliditetom, kao i pripadnika manjinskih grupa, kao i bolju zdravstvenu zaštitu i zaštitu na radu radnika, imajući u vidu nivo zaštite koji postoji u Zajednici. Crna Gora će obezbijediti poštovanje i efikasnu primjenu osnovnih konvencija ILO-a.

Saradnjom će se naročito obuhvatiti prioritetne oblasti povezane s *acquis*-em Zajednice u ovoj oblasti.

ČLAN 102 Obrazovanje i obuka

Ugovorne strane će saradivati na podizanju nivoa opšteg obrazovanja i stručnog obrazovanja i obuke u Crnoj Gori, kao i u politici mladih i njihovom zapošljavanju, uključujući neformalno obrazovanje. Prioritet sistema višeg obrazovanja biće ostvarenje ciljeva Bolonjske deklaracije u okviru međudržavnog Bolonjskog procesa.

Ugovorne strane će, takođe, saradivati da bi se obezbijedio da pristup svim nivoima obrazovanja i obuke u Crnoj Gori bude oslobođen diskriminacije u pogledu pola, rase, etničkog porijekla ili religije.

Odgovarajući programi i instrumenti Zajednice će doprinijeti unaprjeđenju struktura i aktivnosti na obrazovanju i obuci u Crnoj Gori .

Saradnjom će se naročito obuhvatiti prioritetne oblasti povezane s *acquis*-em Zajednice u ovoj oblasti.

ČLAN 103 Kulturna saradnja

Ugovorne strane se obavezuju da će unaprjeđivati kulturnu saradnju. Saradnja će, *između ostalog*, služiti povećanju uzajamnog razumijevanja i poštovanja među pojedincima, zajednicama i narodima. Ugovorne strane se, takođe, obavezuju na saradnju u promovisanju kulturnih razlika, naročito u okviru Konvencije UNESCO-a o zaštiti i promociji različitosti kulturnog izražavanja.

ČLAN 104 Saradnja u audiovizuelnoj oblasti

Ugovorne strane će saradivati na promovisanju audiovizuelne industrije u Evropi i podsticanju koprodukcije u oblastima kinematografije i televizije.

Saradnja bi mogla, *između ostalog*, uključivati programe i uslove za obuku novinara i drugih medijskih stručnjaka, kao i tehničku pomoć javnim i privatnim medijima radi jačanja njihove nezavisnosti, profesionalizma i veza s evropskim medijima.

Crna Gora će uskladiti svoje politike o regulisanju sadržajnih aspekata prekogranične radiodifuzije s politikom EZ i uskladiti njihova zakonodavstva sa *acquis*-em EU. Crna Gora će posebnu pažnju posvetiti pitanjima koja se odnose na sticanje prava intelektualne svojine za programe koji se emituju putem satelita, kablovski i preko zemaljskih frekvencija.

ČLAN 105 Informatičko društvo

Saradnja će se razvijati u svim oblastima povezanim s *acquis*-em Zajednice u oblasti informatičkog društva. Saradnjom će se uglavnom podržavati postepeno usklađivanje politika i zakonodavstva Crne Gore u ovoj oblasti s onima koja važe u Zajednici.

Ugovorne strane će, takođe, saradivati na daljem razvijanju informatičkog društva u Crnoj Gori. Globalni ciljevi će podrazumijevati pripremanje društva u cjelini za digitalno doba, privlačenje ulaganja i međusobno funkcionisanje mreža i usluga.

ČLAN 106 Mreže i usluge elektronske komunikacije

Saradnja će se prvenstveno fokusirati na prioritetne oblasti povezane sa *acquis*-em Zajednice u ovoj oblasti. Ugovorne strane će, naročito, jačati saradnju u oblasti mreža elektronske komunikacije i srodnih usluga, s krajnjim ciljem usvajanja *acquis*-a Zajednice u ovom sektoru od strane Crne Gore , tri godine nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma.

ČLAN 107 Informisanje i komunikacija

Zajednica i Crna Gora će preduzeti neophodne mjere radi stimulisanja međusobne razmjene informacija. Prioritet će biti dat programima koji su usmjereni na pružanje osnovnih informacija o Zajednici široj javnosti, kao i na pružanje specijalizovanih informacija stručnim krugovima u Crnoj Gori.

ČLAN 108 Saobraćaj

Saradnja između ugovornih strana će se fokusirati na prioritetne oblasti povezane s *acquis*-em Zajednice u oblasti saobraćaja.

Saradnja može naročito biti usmjerena na prestrukturiranje i modernizaciju saobraćajne infrastrukture u Crnoj Gori, poboljšanje slobodnog kretanja putnika i roba, unaprjeđenje pristupa saobraćajnom tržištu i objektima, uključujući luke i aerodrome. Osim toga, saradnja može obuhvatiti pružanje podrške razvoju multimodalnih infrastrukture povezanih s glavnim transevropskim mrežama, prvenstveno jačanju regionalnih veza u Jugoistočnoj Evropi, u skladu s MoR o razvoju Glavne regionalne transportne mreže. Saradnja bi trebalo da bude usmjerena na dostizanje operativnih standarda, sličnih onima koji važe u Zajednici, na razvoj transportnog sistema u Crnoj Gori, usklađenog sa sistemom Zajednice, kao i na unaprjeđenje zaštite životne sredine kada je riječ o saobraćaju.

ČLAN 109 Energetika

Saradnja će se fokusirati na prioritetne oblasti povezane s *acquis*-em Zajednice u oblasti energetike. Saradnja će biti bazirana na Sporazumu o evropskoj energetske zajednici, i razvijace se u cilju postepenog integrisanja Crne Gore u evropsko energetske tržište. Saradnja može posebno obuhvatiti:

- (a) formulisanje i planiranje energetske politike, uz modernizaciju infrastrukture, poboljšanje i diverzifikaciju snadbijevanja i bolji pristup energetskeom tržištu, kao i olakšavanje tranzita, prenosa, distribucije energije i obnavljanja regionalno važnih energetskeih interkonekcija sa susjednim zemljama;
- (b) promovisanje uštede energije, energetske efikasnosti, obnovljive energije i ispitivanja uticaja proizvodnje i potrošnje energije na životnu sredinu;
- (c) formulisanje okvirnih uslova za prestrukturiranje kompanija iz oblasti energetike i saradnje između privrednih društava u ovom sektoru.

ČLAN 110 Nuklearna bezbjednost

Ugovorne strane će saradivati u oblasti nuklearne bezbjednosti i zaštite. Saradnja bi mogla obuhvatiti sljedeće:

- (a) unaprjeđivanje zakona i propisa ugovornih strana o zaštiti od zračenja, nuklearnoj bezbjednosti i obračunu i kontroli nuklearnih materijala, kao i jačanje nadzornih tijela i njihovih resursa;
- (b) podsticanje promovisanja sporazuma između država članica ili Evropske zajednice za atomsku energiju i Crne Gore o ranom obavještanju, razmjeni informacija u slučaju nuklearnih nesreća, hitnim slučajevima i pitanjima nuklearne bezbjednosti uopšte, ako je primjereno;
- (c) odgovornost treće strane u vezi s nuklearnim pitanjima.

ČLAN 111 Životna sredina

Ugovorne strane će razvijati i jačati saradnju u oblasti životne sredine na osnovnom zadatku zaustavljanja daljeg degradiranja životne sredine i započeti unaprjeđenje situacije u oblasti životne sredine podstičući održivi razvoj.

Ugovorne strane će, naročito, saradivati u cilju jačanja administrativnih struktura i procedura da bi se obezbijedilo strateško planiranje pitanja u vezi s životnom sredinom i koordinacija između relevantnih aktera i fokusiraće se na usklađivanje zakonodavstva Crne Gore s *acquis-em* Zajednice. Saradnja bi se, takođe, mogla fokusirati na razvoj strategija usmjerenih na značajno smanjenje zagađenja vazduha i vode na lokalnom, regionalnom i prekograničnom nivou, uspostavljanje sistema za efikasnu, čistu, održivu i obnovljivu proizvodnju i potrošnju energije, kao i na procjenu uticaja na životnu sredinu i stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu. Posebna pažnja će biti posvećena ratifikaciji i implementaciji Kjoto protokola.

ČLAN 112 Saradnja u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja

Ugovorne strane će podsticati saradnju na civilnim naučnim istraživanjima i tehnološkom razvoju (RTD), na temelju uzajamne koristi, raspoloživosti sredstava, odgovarajućeg pristupa njihovim relevantnim programima, u zavisnosti od odgovarajućih nivoa efikasne zaštite prava intelektualne, industrijske i komercijalne svojine (IPR).

Saradnjom će se naročito obuhvatiti prioritetne oblasti povezane s *acquis-em* Zajednice u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja.

ČLAN 113 Regionalni i lokalni razvoj

Ugovorne strane će težiti jačanju saradnje u oblasti regionalnog i lokalnog razvoja da bi se doprinijelo privrednom razvoju i smanjenju regionalnih nejednakosti. Posebna pažnja će se posvetiti prekograničnoj, međudržavnoj i međuregionalnoj saradnji.

Saradnjom će se naročito obuhvatiti prioritetne oblasti povezane s *acquis-em* Zajednice u oblasti regionalnog razvoja.

ČLAN 114
Državna uprava

Saradnja će biti usmjerena na dalji razvoj efikasne i odgovorne državne uprave u Crnoj Gori, naročito kroz podršku sprovođenju vladavine prava, pravilno funkcionisanje državnih institucija u korist svih građana Crne Gore u cjelini i nesmetan razvoj odnosa između Evropske unije i Crne Gore.

Saradnja u ovoj oblasti će se uglavnom fokusirati na izgradnju institucija, uključujući razvoj i primjenu transparentnih i nepristrasnih procedura angažovanja kadrova, upravljanje ljudskim resursima, napredovanje u državnoj službi, konstantnu obuku i unaprjeđenje etike u državnoj upravi. Saradnjom će biti obuhvaćeni svi nivoi državne uprave, uključujući i lokalnu upravu.

GLAVA IX
FINANSIJSKA SARADNJA

ČLAN 115

Radi postizanja ciljeva ovog Sporazuma, a u skladu s članovima 5, 116 i 118, Crna Gora može od Zajednice primiti finansijsku pomoć, u vidu pomoći i zajmova, uključujući zajmove Evropske investicione banke. Pomoć Zajednice ostaje i dalje uslovljena ispunjavanjem političkih kriterijuma iz Kopenhagena i, naročito, napretkom ostvarenim u ispunjavanju prioriteta iz Evropskog partnerstva. Takođe, imaće se u vidu i rezultati godišnjih izvještaja zemalja iz Procesu stabilizacije i pridruživanja, naročito kada je riječ o obavezi primaoca da sprovede demokratske, ekonomske i institucionalne reforme, kao i zaključci Savjeta koji se odnose, naročito, na program prilagođavanja. Pomoć dodijeljena Crnoj Gori prilagođiće se uočenim potrebama, dogovorenim prioritetima, odražavaće kapacitete za primanje i vraćanje pomoći i primjenjivaće mjere reforme i prestrukturiranje privrede.

ČLAN 116

Finansijska pomoć, u formi subvencija, biće obuhvaćena operativnim mjerama predviđenim odgovarajućim Uredbom Savjeta u sklopu višegodišnjeg indikativnog okvirnog dokumenta planiranja sa godišnjim revizijama, koje utvrđuje Zajednica nakon konsultacija sa Crnom Gorom.

Finansijska pomoć Zajednice bi mogla obuhvatiti sve sektore saradnje, posvećujući posebnu pažnju oblasti pravde, slobode i bezbjednosti, usklađivanju zakonodavstva, privrednom razvoju i zaštiti životne sredine.

ČLAN 117

Na zahtjev Crne Gore i u slučaju posebne potrebe, Zajednica bi mogla ispitati, u saradnji s međunarodnim finansijskim institucijama, mogućnost da se naročito odobri makrofinansijska pomoć pod određenim uslovima, vodeći računa o raspoloživosti svih finansijskih sredstava. Ova pomoć bi bila dodijeljena nakon ispunjenja uslova koji će se utvrditi u okviru programa dogovorenog između Crne Gore i Međunarodnog monetarnog fonda.

ČLAN 118

Radi omogućavanja optimalne upotrebe raspoloživih sredstava, ugovorne strane će osigurati da doprinosi Zajednice budu ostvareni u tijesnoj koordinaciji s doprinosima iz drugih izvora, kao što su države članice, druge zemlje i međunarodne finansijske institucije.

U tom cilju, ugovorne strane će redovno razmjenjivati informacije o svim izvorima pomoći.

GLAVA X

INSTITUCIONALNE, OPŠTE I ZAVRŠNE ODREDBE

ČLAN 119

Ovim se osniva Savjet za stabilizaciju i pridruživanje, koji će nadzirati primjenu i sprovođenje ovog Sporazuma. On će se sastajati na odgovarajućem nivou u redovnim vremenskim razmacima i kada to okolnosti zahtijevaju. Razmatraće sva važna pitanja koja se pojave u okviru ovog Sporazuma i sva druga bilateralna ili međunarodna pitanja od obostranog interesa.

ČLAN 120

1. Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će se sastojati od članova Savjeta Evropske unije i članova Evropske komisije, s jedne strane, i članova Vlade Crne Gore, s druge strane.
2. Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će donijeti svoj poslovnik.
3. Članovi Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje mogu odrediti da budu zastupljeni u skladu s uslovima koji će se utvrditi poslovníkom Savjeta.
4. Sjednicama Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje će naizmjenično predsjedavati predstavnik Zajednice i predstavnik Crne Gore, u skladu s odredbama koje će se utvrditi poslovníkom Savjeta.
5. Evropska investiciona banka učestvuje u radu Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje u svojstvu posmatrača kada se razmatraju pitanja iz nadležnosti ove banke.

ČLAN 121

Savjet za stabilizaciju i pridruživanje je, radi ostvarivanja ciljeva ovog Sporazuma, ovlašćen da donosi odluke u okviru ovog Sporazuma, u slučajevima koji su njime utvrđeni. Donesene odluke će biti obavezujuće za ugovorne strane, koje moraju preduzimati mjere neophodne za sprovođenje tih odluka. Savjet za stabilizaciju i pridruživanje, takođe, može davati odgovarajuće preporuke. Savjet će svoje odluke i preporuke sastavljati na osnovu dogovora između ugovornih strana.

ČLAN 122

1. Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje će u obavljanju njegovih dužnosti pomagati Odbor za stabilizaciju i pridruživanje, koji je sastavljen od predstavnika Savjeta Evropske unije i predstavnika Evropske komisije, s jedne strane, i predstavnika Vlade Crne Gore, s druge strane.

2. U svom poslovniku Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će utvrditi dužnosti Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, koje će uključiti pripremanje sastanaka Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje, kao i način na koji će Odbor funkcionisati.

3. Savjet za stabilizaciju i pridruživanje može prenijeti neka svoja ovlašćenja na Odbor za stabilizaciju i pridruživanje. U tom slučaju, Odbor za stabilizaciju i pridruživanje će donositi svoje odluke u skladu s uslovima utvrđenim članom 121.

ČLAN 123

Odbor za stabilizaciju i pridruživanje može osnivati pododbore. Prije isteka prve godine od dana stupanja na snagu Sporazuma, Odbor za stabilizaciju i pridruživanje će osnovati neophodne pododbore radi adekvatne implementacije Sporazuma.

Biće osnovan pododbor koji će se baviti pitanjima migracije.

ČLAN 124

Savjet za stabilizaciju i pridruživanje može donijeti odluku o osnivanju drugih posebnih odbora ili tijela koja bi mu pomagala u izvršavanju njegovih dužnosti. Svojim poslovnikom, Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će utvrditi sastav i nadležnosti takvih odbora ili tijela, kao i način njihovog funkcionisanja.

ČLAN 125

Ovim se osniva Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje. On će biti forum na čijim sastacima će članovi Skupštine Crne Gore i Evropskog parlamenta razmjenjivati mišljenja. Sastajaće se u vremenskim razmacima koje sam utvrđuje.

Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje će se sastojati od članova Evropskog parlamenta, s jedne strane i članova Skupštine Crne Gore, s druge strane.

Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje će donijeti svoj poslovnik.

Sjednicama Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje naizmjenično predsjedavaju, s jedne strane, Evropski parlament i, s druge strane, Skupština Crne Gore, u skladu s odredbama utvrđenim poslovnikom odbora.

ČLAN 126

U okviru ovog Sporazuma, svaka ugovorna strana se obavezuje da osigura da fizička i pravna lica druge ugovorne strane imaju pristup bez diskriminacije u odnosu na sopstvene državljane pred nadležnim sudovima i državnim organima ugovornih strana radi zaštite svojih ličnih i imovinskih prava.

ČLAN 127

Nijedna odredba ovog Sporazuma neće sprječavati ugovornu stranu da preduzme mjere:

- (a) koje smatra neophodnim da bi spriječila otkrivanje informacija suprotno njenim bitnim bezbjednosnim interesima;
- (b) koje se odnose na proizvodnju ili trgovinu oružjem, municijom ili ratnim materijalom ili na istraživanje, razvoj ili proizvodnju koja je neophodna za odbrambene svrhe, pod uslovom da takve mjere ne narušavaju uslove konkurencije u odnosu na proizvode koji nijesu namijenjeni isključivo u vojne svrhe;
- (c) koje smatra bitnim za sopstvenu bezbjednost u slučaju ozbiljnih unutrašnjih poremećaja koji utiču na očuvanje zakona i reda, za vrijeme rata ili ozbiljne međunarodne napetosti koja predstavlja ratnu prijetnju ili radi ispunjavanja obaveza koje je prihvatila da bi se očuvali mir i međunarodna bezbjednost.

ČLAN 128

1. U oblastima obuhvaćenim ovim Sporazumom i ne dovodeći u pitanje posebne odredbe koje on sadrži:

- (a) rješenja koja Crna Gora primijeni u odnosu na Zajednicu neće dovesti do bilo kakvog oblika diskriminacije između država članica, njihovih državljana, privrednih društava ili firmi;
- (b) rješenja koja Zajednica primijeni u odnosu na Crnu Goru neće dovesti do bilo kakvog oblika diskriminacije između državljana Crne Gore niti između privrednih društava ili firmi iz Crne Gore;

2. Odredbe iz stava 1 ne dovode u pitanje pravo ugovornih strana da primijene relevantne odredbe svog fiskalnog zakonodavstva na poreske obveznike koji nijesu u identičnim situacijama u pogledu svog prebivališta.

ČLAN 129

1. Ugovorne strane će preduzeti sve opšte ili posebne mjere koje su potrebne za ispunjavanje njihovih obaveza prema ovom Sporazumu. One će osigurati da se postignu ciljevi utvrđeni ovim Sporazumom.

2. Ugovorne strane su saglasne da će se odmah konsultovati, preko odgovarajućih kanala, na zahtjev bilo koje od ugovornih strana, radi raspravljanja o bilo kojem pitanju u vezi s tumačenjem ili sprovođenjem ovog Sporazuma i drugih relevantnih aspekata odnosa između ugovornih strana.

3. Svaka ugovorna strana će Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje prijaviti bilo kakav spor koji se odnosi na primjenu ili interpretaciju ovog Sporazuma. U tom slučaju, primjenjivaće se član 130 i, prema potrebi, Protokol 7.

Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će riješiti spor odlukom koja je obavezujuća.

4. Ako jedna od ugovornih strana smatra da druga ugovorna strana nije uspjela da ispuni neku obavezu iz ovog Sporazuma, ona može preduzeti odgovarajuće mjere. Prije preduzimanja tih mjera, osim u slučajevima od posebne hitnosti, ona će Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje dostaviti sve relevantne informacije koje su neophodne za temeljnu procjenu situacije, radi pronalaženja rješenja prihvatljivog za ugovorne strane.

Pri odabiru mjera, prednost se mora dati onim mjerama koje najmanje narušavaju

funkcionisanje ovog Sporazuma. O tim mjerama se odmah obavještava Savjet za stabilizaciju i pridruživanje i one će biti predmet konsultacija, ukoliko to zahtjeva druga ugovorna strana, unutar Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje, ako to druga ugovorna strana zatraži, Odbora za stabilizaciju i pridruživanje ili nekog drugog tijela osnovanog na osnovu članova 123 ili 124.

5. Odredbe stava 2, 3 i 4 ni na koji način neće uticati i ne dovode u pitanje članove 32, 40, 41, 42 i 46 i Protokol 3 (Definicija pojma "proizvodi s porijeklom" i metode administrativne saradnje).

ČLAN 130

1. Kada nastane spor između ugovornih strana u vezi s interpretacijom ili primjenom ovog Sporazuma, ugovorna strana će drugoj ugovornoj strani i Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje dostaviti formalni zahtjev da se riješi predmet spora.

Ukoliko jedna ugovorna strana smatra da mjera usvojena od strane druge ugovorne strane ili pak nečinjenje druge strane predstavlja kršenje njenih obaveza predviđenih ovim Sporazumom, formalni zahtjev za rješavanje spora će pružiti razloge za ovakav stav i ukazati, prema potrebi, da strana može usvojiti mjere utvrđene članom 129 stav 4.

2. Ugovorne strane će nastojati da riješe spor otpočinjanjem konstruktivnih konsultacija u okviru Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje i drugih tijela, utvrđenih stavom 3, u cilju pronalaženja obostrano prihvatljivog rješenja, što je moguće prije.

3. Ugovorne strane će Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje pružiti odgovarajuće informacije potrebne za temeljnu procjenu situacije.

Sve dok se spor ne riješi, o njemu će se raspravljati na svakom sastanku Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje, sve dok se ne pokrene arbitražni postupak, predviđen Protokolom 7. Spor će se smatrati riješenim kada Savjet za stabilizaciju i pridruživanje donese obavezujuću odluku kojom se rješava predmet spora, kao što je utvrđeno članom 129 stav 3 ili kada utvrdi da spor više ne postoji.

Konsultacije o sporu se, takođe, mogu održavati na bilo kom sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje ili nekog drugog relevantnog odbora ili tijela, osnovanog na osnovu člana 123 ili 124, po dogovoru ugovornih strana ili na zahtjev jedne od ugovornih strana. Konsultacije se, takođe, mogu obavljati i u pismenoj formi.

Sve informacije otkrivene tokom konsultacija će ostati povjerljive.

4. U vezi s pitanjima obuhvaćenim Protokolom 7, ugovorna strana može prijaviti predmet spora na rješavanje arbitražom u skladu s tim Protokolom, ukoliko ugovorne strane ne uspiju da riješe spor u roku od dva mjeseca od pokretanja postupka za rješavanje spora u skladu sa stavom 1.

ČLAN 131

Sve dok se ne postignu jednaka prava pojedinaca i privrednih subjekata na temelju ovog Sporazuma, ovaj Sporazum neće uticati na prava koja su im osigurana postojećim Sporazumima koji obavezuju jednu ili više država članica, s jedne strane, i Crnu Goru, s druge strane.

ČLAN 132

Protokolom 8 se utvrđuju opšti principi učešća Crne Gore u programima Zajednice.

Aneksi I do VII i Protokoli 1, 2, 3, 4, 5, 6,7 i 8 čine sastavni dio ovog Sporazuma

ČLAN 133

Ovaj se Sporazum zaključuje na neograničeno vrijeme.

Svaka ugovorna strana može otkazati ovaj Sporazum s tim da o tome obavijesti drugu stranu. Ovaj Sporazum prestaje da važi šest mjeseci od dana dostavljanja tog obavještenja.

Svaka ugovorna strana može suspendovati ovaj Sporazum, s trenutnim dejstvom, ako druga ugovorna strana ne ispunjava jedan od bitnih elemenata ovog Sporazuma.

ČLAN 134

U ovom Sporazumu pojam "ugovorne strane" predstavljaće Zajednicu ili njene države članice ili Zajednicu i njene države članice, u skladu s njihovim ovlašćenjima, s jedne strane, i Republiku Crnu Goru, s druge strane.

ČLAN 135

Ovaj Sporazum se primjenjuje, s jedne strane, na teritorijima na kojima se primjenjuju ugovori o osnivanju Evropske zajednice i Evropske zajednice za atomsku energiju i pod uslovima utvrđenim tim ugovorima, i na teritoriji Crne Gore, s druge strane.

ČLAN 136

Generalni sekretar Savjeta Evropske unije biće depozitar ovog Sporazuma.

ČLAN 137

Sporazum će biti sastavljen u dva primjerka na bugarskom, španskom, češkom, danskom, njemačkom, estonijskom, grčkom, engleskom, francuskom, italijanskom, letonskom, litvanskom, mađarskom, malteškom, holandskom, poljskom, portugalskom, rumunskom, slovačkom, slovenačkom, finskom i švedskom jeziku, kao i na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.

ČLAN 138

Ugovorne strane će odobriti ovaj Sporazum u skladu sa sopstvenim procedurama.

Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon dana kada su ugovorne strane jedna drugu obavijestile o okončanju procedura koje su navedene u prvom stavu.

ČLAN 139

Privremeni sporazum

U slučaju da, prije okončanja postupaka koji su potrebni za stupanje na snagu ovog Sporazuma, odredbe nekih dijelova ovog Sporazuma, naročito one koje se odnose na slobodno kretanje roba i na relevantne odredbe o transportu, stupe na snagu putem Privremenog sporazuma između Zajednice i Crne Gore, ugovorne strane su saglasne da u takvim okolnostima, za potrebe odredbi Glave IV, Članova 73,74 i 75 ovog Sporazuma, Protokola 1, 2, 3, 5, 6 i 7 te odgovarajućih odredbi Protokola 4, izraz "dan stupanja na snagu ovog Sporazuma" znači dan stupanja na snagu relevantnog Privremenog sporazuma u odnosu na obaveze sadržane u gore navedenim odredbama.

ZAVRŠNI AKT

Opunomoćeni:

KRALJEVINE BELGIJE,
REPUBLIKE BUGARSKE,
REPUBLIKE ČEŠKE ,
KRALJEVINE DANSKE,
SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE,
REPUBLIKE ESTONIJE,
IRSKE,
REPUBLIKE GRČKE,
KRALJEVINE ŠPANIJE,
REPUBLIKE FRANCUSKE,
REPUBLIKE ITALIJE,
REPUBLIKE KIPAR,
REPUBLIKE LETONIJE,
REPUBLIKE LITVANIJE,
VELIKOG VOJVODSTVA LUKSEMBURGA,
REPUBLIKE MAĐARSKE,
MALTE,
KRALJEVINE HOLANDIJE,
REPUBLIKE AUSTRIJE,
REPUBLIKE POLJSKE,
REPUBLIKE PORTUGALIJE,
RUMUNIJE,
REPUBLIKE SLOVENIJE,
SLOVAČKE REPUBLIKE,
REPUBLIKE FINSKE,
KRALJEVINE ŠVEDSKE,
UJEDINJENOG KRALJEVSTVA VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE

Ugovorne strane Ugovora o osnivanju Evropske zajednice, Ugovora o osnivanju Evropske zajednice za atomsku energiju i Ugovora o Evropskoj uniji, u daljem tekstu «države članice», i

EVROPSKE ZAJEDNICE i EVROPSKE ZAJEDNICE ZA ATOMSKU ENERGIJU, u daljem tekstu «Zajednica»,

s jedne strane, i

opunomoćeni REPUBLIKE CRNE GORE, u daljem tekstu «Crna Gora»,

s druge strane,

koji su se sastali u Luksemburgu , dana 15. oktobra 2007. godine, radi potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njenih država članica, s jedne strane, i Republike Crne Gore, s druge strane, u daljem tekstu 'Sporazum', donijeli su i usvojili sljedeće tekstove, priložene uz ovaj Završni akt:

Sporazum i prateće Anekse od I – VII, i to:

- Aneks I (Član 21) - Crnogorske carinske koncesije za industrijske proizvode iz Zajednice
- Aneks II (Član 26) – Definicija „junetine“
- Aneks III (Član 27) – Crnogorske carinske koncesije za poljoprivredne proizvode iz Zajednice
- Aneks IV (Član 29) – Koncesije Zajednice za riblje proizvode iz Crne Gore
- Aneks V (Član 30) - Crnogorske koncesije za riblje proizvode iz Zajednice
- Aneks VI (Član 52) – Poslovno nastanjivanje: Finansijske usluge
- Aneks VII (Član 75) – Prava intelektualne, industrijske i komercijalne svojine.

i sljedeće Protokole:

- Protokol 1 (Član 25) - Trgovina prerađenim poljoprivrednim proizvodima
- Protokol 2 (Član 28) – Vina i alkoholna pića
- Protokol 3 (Član 44) - Definicija pojma "proizvodi sa porijeklom" i metode administrativne saradnje
- Protokol 4 (Član 61) – Kopneni saobraćaj
- Protokol 5 (Član 73) – Državna pomoć industriji čelika
- Protokol 6 (Član 99) – Uzajamna administrativna pomoć u carinskim pitanjima
- Protokol 7 (Član 129) – Rješavanje sporova
- Protokol 8 (Član 132) – Osnovni principi za učešće Crne Gore u programima Zajednice.

Opunomoćeni država članica Zajednice i opunomoćeni Republike Crne Gore usvojili su tekst dolje navedene Zajedničke deklaracije priložene uz ovaj Završni akt:

Zajednička deklaracija o članu 75

Opunomoćeni Republike Crne Gore primili su k znanju sljedeću Deklaraciju priloženu uz ovaj Završni akt:

Deklaracija Zajednice i njenih država članica

ZAJEDNIČKE DEKLARACIJE

Zajednička deklaracija o članu 75

Ugovorne strane su saglasne da se, za potrebe ovog Sporazuma, intelektualnom i industrijskom svojinom, smatra posebno autorsko pravo, uključujući i autorsko pravo na kompjuterske programe, i srodna prava, prava koja se odnose na baze podataka, patente uključujući i dopunske sertifikate o zaštiti, industrijski dizajn, trgovačke i uslužne žigove, topografije integrisanih kola, geografske oznake uključujući i oznake porijekla, kao i prava na zaštitu biljnih sorti .

Zaštita prava komercijalne svojine obuhvata posebno zaštitu od nelojalne konkurencije, kao što je navedeno u članu 10bis Pariske konvencije za zaštitu industrijske svojine i zaštitu neotkrivenih informacija, kao što je definisano u članu 39 Sporazuma STO o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine (Sporazum TRIPS).

Ugovorne strane se dalje slažu da će nivo zaštite definisan u članu 75, stav 3 ovog Sporazuma, podrazumijevati i raspoloživost mjera, procedura i pravnog lijeka, kao što je definisano Direktivom 2004/48/EC Evropskog Parlamenta i Savjeta o primjeni prava intelektualne svojine¹ od 29. aprila 2004. godine.

Deklaracija Zajednice i njenih država članica

Uzimajući u obzir da Zajednica na temelju Uredbe (EZ) 2007/2000 odobrava vanredne trgovinske mjere zemljama koje učestvuju ili su povezane sa Procesom stabilizacije i pridruživanja Evropske unije, uključujući Crnu Goru, Zajednica i njene države članice izjavljuju:

da se u primjeni Člana 35 ovog Sporazuma, uz ugovorne trgovinske koncesije koje Zajednica nudi u ovom Sporazumu, primjenjuju i one jednostrane autonomne trgovinske mjere koje su povoljnije, sve dok se primjenjuje Uredba Savjeta (EZ) 2007/2000 od 18. septembra 2000. godine kojom se uvode izuzetne trgovinske mjere za države i teritorije koje učestvuju ili su na neki način povezane sa procesom stabilizacije i pridruživanja EU²;

da se, naročito, kada je riječ o proizvodima obuhvaćenim Poglavljima 7 i 8 Kombinovane nomenklature, za koje Zajednička carinska tarifa predviđa primjenu ad valorem carina i posebne carine, smanjenje odnosi i na posebnu carinu, odstupajući od relevantne odredbe Člana 29, stav 2, i Člana 30, stav 2.

---

¹ Sl. list EZ 157, 30.4.2004, str. 45. Ispravljena verzija u Sl. list EZ 195, 2.6.2004, str. 16.

² Sl. list EZ 240, 23.9.2000, str. 1. Uredba je promijenjena Uredbom Savjeta (EZ), br 530/2007 (Sl. list EZ 125, 15.5.2007, str. 1).

**PRIVREMENI SPORAZUM
O TRGOVINI I SRODNIM PITANJIMA
IZMEĐU EVROPSKE ZAJEDNICE, SA JEDNE STRANE,
I REPUBLIKE CRNE GORE, SA DRUGE STRANE**

EVROPSKA ZAJEDNICA,
u daljem tekstu „Zajednica“,

s jedne strane, i

REPUBLIKA CRNA GORA,
u daljem tekstu „Crna Gora“,

sa druge strane,

S OBZIROM NA TO:

- (1) da je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Crne Gore, sa druge strane (u daljem tekstu „Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju“ ili „SSP“), potpisan u Luksemburgu, petnaestog oktobra 2007. godine.
- (2) da se Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju namjerava uspostaviti bliski i trajni odnos zasnovan na reciprocitetu i obostranom interesu, koji bi Crnoj Gori trebao omogućiti dalje jačanje i širenje već uspostavljenog odnosa s Evropskom unijom.
- (3) da je potrebno osigurati razvoj trgovinskih veza jačanjem i širenjem prethodno uspostavljenih odnosa.
- (4) da je u tu svrhu potrebno, što je brže moguće, putem Privremenog sporazuma (u daljem tekstu: „Sporazum“), sprovesti odredbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju o trgovini i srodnim pitanjima.
- (5) da su neke od odredbi obuhvaćene Protokolom 4 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju o kopnenom saobraćaju, koje se odnose na drumski tranzitni saobraćaj, direktno povezane sa slobodnim kretanjem roba te bi, shodno tome, trebale biti uključene u ovaj Sporazum.
- (6) da se, u odsustvu postojećih ugovornih struktura, ovim Sporazumom osniva Privremeni odbor za sprovođenje Privremenog sporazuma,

ODLUČILE SU da zakluče ovaj Sporazum i za to odredile svoje opunomoćene:

EVROPSKA ZAJEDNICA
Luís AMADO,
Ministar inostranih poslova Republike Portugalije
Predsjedavajući Savjeta Evropske unije

Oli REN,
Član Komisije Evropskih zajednica (u daljem tekstu: „Evropska komisija“) zadužen za proširenje

CRNA GORA
Željko ŠTURANOVIĆ,
Predsjednik Vlade

KOJI su se, razmijenivši svoja punomoćja, za koja je utvrđeno da su u dobrom i valjanom obliku,

SPORAZUMJELI KAKO SLIJEDI:

GLAVA I

OPŠTI PRINCIPI

ČLAN 1 (Član 2 SSP-a)

Poštovanje demokratskih principa i ljudskih prava, proglašanih Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima i definisanih Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Helsinškim završnim aktom i Pariskom poveljom za novu Evropu, poštovanje principa međunarodnoga prava, uključujući punu saradnju sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), i vladavine prava, kao i principa tržišne ekonomije, u skladu sa Dokumentom Bonske konferencije o ekonomskoj saradnji KEBS-a, čine osnovu unutrašnje i spoljne politike ugovornih strana i predstavljaju ključne elemente ovog Sporazuma.

ČLAN 2 (Član 9 SSP-a)

Ovaj Sporazum i način njegove implementacije, su u potpunosti usklađeni s relevantnim odredbama STO, posebno s članom XXIV Opšteg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. godine (GATT 1994), i s članom V Opšteg sporazuma o trgovini uslugama (GATS).

GLAVA II

SLOBODNO KRETANJE ROBA

ČLAN 3 (Član 18 SSP-a)

1. Zajednica i Crna Gora će postepeno uspostavljati područje bilateralne slobodne trgovine tokom perioda koji će trajati najviše pet godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma, u skladu s odredbama ovog Sporazuma i odredbama GATT-a iz 1994. godine i STO. One će pri tome imati u vidu posebne uslove propisane u daljem tekstu.

2. U klasifikaciji roba u trgovini između ugovornih strana primjenjivaće se Kombinovana nomenklatura.

3. U svrhu ovog Sporazuma, carine i dažbine koje imaju isti efekat kao carine podrazumijevaju sve vrste carina ili dažbina koje se uvode na uvoz ili izvoz roba, uključujući bilo koji oblik dodatnog poreza ili dodatne dažbine u vezi sa takvim uvozom ili izvozom, izuzev:

- (a) dažbina ekvivalentnih unutrašnjem porezu, koji se uvodi u skladu sa odredbama stava 2 člana III GATT-a iz 1994. godine;
- (b) antidampinških ili kompenzatornih mjera;
- (c) naknada ili dažbina srazmjernih troškovima pruženih usluga.

4. Za svaki proizvod, osnovna carina na koju će se primjenjivati uzastopna sniženja tarifa utvrđena ovim Sporazumom će biti:

- (a) Zajednička carinska tarifa Evropske zajednice, definisana u skladu sa Uredbom Savjeta (EEC)

br. 2658/87¹ koja se stvarno primjenjuje *erga omnes* na dan potpisivanja ovog Sporazuma

(b) Carinska tarifa koju primjenjuje Crna Gora².

5. Ukoliko se, nakon potpisivanja ovog Sporazuma, počne primjenjivati bilo kakvo sniženje carinske tarife na osnovi *erga omnes*, naročito sniženja koja proizilaze iz:

- (a) pregovora o carinskim tarifama u okviru STO,
- (b) u slučaju pristupa Crne Gore STO, ili
- (c) naknadnih sniženja nakon pristupanja Crne Gore STO,

Te snižene carine će zamijeniti osnovnu carinu iz stava 4 od datuma od kojeg se primjenjuju navedena sniženja.

6. Zajednica i Crna Gora obavještavaće jedna drugu o svojim osnovnim carinama i njihovim promjenama.

POGLAVLJE I

INDUSTRIJSKI PROIZVODI

ČLAN 4 (Član 19 SSP-a) Definicija

1. Odredbe ovoga Poglavlja primjenjivaće se na proizvode porijeklom iz Zajednice ili Crne Gore navedene u Poglavljima 25 do 97 Kombinovane nomenklature, izuzev na proizvode navedene u Aneksu I, paragraf I, (ii) Sporazuma o poljoprivredi STO.
2. Trgovina proizvodima obuhvaćenim Ugovorom o osnivanju Evropske zajednice za atomsku energiju odvijaće se između ugovornih strana u skladu s odredbama tog Ugovora.

ČLAN 5 (Član 20 SSP-a) Koncesije Zajednice na industrijske proizvode

1. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma ukidaju se carine na uvoz u Zajednicu i dažbine sa jednakim efektom za industrijske proizvode porijeklom iz Crne Gore.
2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma ukidaju se kvantitativna ograničenja na uvoz u Zajednicu i mjere sa jednakim efektom za industrijske proizvode porijeklom iz Crne Gore.

---

¹ Uredba Savjeta (EEC) br. 2658/87 ("Službeni list" L 256, 7.9.1987., str. 1)

² "Službeni list RCG" br. 17/07.

ČLAN 6 (Član 21 SSP-a)
Koncesije Crne Gore na industrijske proizvode

1. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma ukidaju se carine na uvoz industrijskih proizvoda u Crnu Goru porijeklom iz Zajednice, osim proizvoda koji su navedeni u Aneksu I.
2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma ukidaju se dažbine sa jednakim efektom kao carine na uvoz u Crnu Goru industrijskih proizvoda porijeklom iz Zajednice.
3. Carine na uvoz industrijskih proizvoda u Crnu Goru porijeklom iz Zajednice, koji su navedeni u Aneksu I, postepeno će se snižavati i ukidati u skladu sa vremenskim rasporedom datim u tom Aneksu.
4. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma ukinuće se kvantitativna ograničenja i mjere sa jednakim efektom na uvoz industrijskih proizvoda u Crnu Goru porijeklom iz Zajednice.

ČLAN 7 (Član 22 SSP-a)
Carine i ograničenja izvoza

1. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma, Zajednica i Crna Gora će ukinuti sve izvozne carine i dažbine sa jednakim efektom u međusobnoj trgovini.
2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma, Zajednica i Crna Gora će međusobno ukinuti sva kvantitativna ograničenja na izvoz i mjere sa jednakim efektom.

ČLAN 8 (Član 23 SSP-a)
Brže sniženje carina

Crna Gora izjavljuje spremnost da snizi svoje carine u trgovini sa Zajednicom prije roka predviđenog članom 6, ukoliko to dopusti njeno opšte privredno stanje i stanje predmetnog privrednog sektora.

Privremeni odbor će u tom pogledu analizirati stanje i davati odgovarajuće preporuke.

POGLAVLJE II

POLJOPRIVREDA I RIBARSTVO

ČLAN 9 (Član 24 SSP-a)
Definicija

1. Odredbe ovog Poglavlja primjenjivaće se na trgovinu poljoprivrednim i ribljim proizvodima porijeklom iz Zajednice ili Crne Gore.
2. Izraz „poljoprivredni i riblji proizvodi“ odnosi se na proizvode navedene u Poglavljima 1 do 24 Kombinovane nomenklature, kao i na proizvode koji su navedeni u Aneksu I, paragraf I, (ii) Sporazuma o poljoprivredi STO.

3. Navedeni izraz odnosi se i na ribu i riblje proizvode koji su obuhvaćeni Poglavljem 3, tarifnim brojevima 1604 i 1605 i tarifnim oznakama 0511 91, 2301 20 kao i ex 1902 20 ('punjena pasta sa sadržajem većim od 20% po ukupnoj masi ribe, ljuskara, mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka').

ČLAN 10 (Član 25 SSP-a)
Prerađeni poljoprivredni proizvodi

Protokolom 1 utvrđuju se aranžmani za trgovinu prerađenim poljoprivrednim proizvodima koji su u njemu navedeni.

ČLAN 11 (Član 26 SSP-a)
Koncesije Zajednice na uvoz poljoprivrednih proizvoda
porijeklom iz Crne Gore

1. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma, Zajednica će ukinuti sva kvantitativna ograničenja i mjere sa jednakim efektom na uvoz poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Crne Gore.

2. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma, Zajednica će ukinuti carine i dažbine sa jednakim efektom na uvoz poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Crne Gore, izuzev na proizvode obuhvaćene tarifnim brojevima 0102, 0201, 0202, 1701, 1702 i 2204 Kombinovane nomenklature.

Za proizvode obuhvaćene Poglavljima 7 i 8 Kombinovane nomenklature, za koje Zajednička carinska tarifa predviđa primjenu *ad valorem* carina i specifičnih carina, ukidanje se primjenjuje samo na *ad valorem* dio carine.

3. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma, Zajednica će utvrditi carine koje se primjenjuju na uvoz u Zajednicu proizvoda od mlade junetine („baby beef“), definisanih u Aneksu II, porijeklom iz Crne Gore na nivou 20% *ad valorem* carine i 20% specifične carine utvrđene Zajedničkom carinskom tarifom Evropskih zajednica, u granicama godišnje carinske kvote od 800 tona iskazanih u neto težini trupova.

ČLAN 12 (Član 27 SSP-a)
Koncesije Crne Gore na poljoprivredne proizvode

1. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma Crna Gora će ukinuti sva kvantitativna ograničenja i mjere sa jednakim efektom na uvoz poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Zajednice.

2. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma, Crna Gora će:

(a) ukinuti sve carine koje se primjenjuju na uvoz određenih poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Zajednice koji su navedeni u Aneksu III(a);

(b) postepeno smanjivati carine koje se primjenjuju na uvoz određenih poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Zajednice koji su navedeni u Aneksu III(b), u skladu sa vremenskim rasporedom definisanim za svaki proizvod u tom Aneksu;

(c) postepeno smanjivati carine na 50% carina koje se primjenjuju na uvoz određenih poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Zajednice, datih u Aneksu III(c), u skladu sa vremenskim rasporedom definisanim za svaki proizvod u tom Aneksu.

ČLAN 13 (Član 28 SSP-a)
Protokol o vinu i alkoholnim pićima

Protokolom 2 definišu se aranžmani koji se primjenjuju na vina i alkoholna pića koja su u njemu navedena.

ČLAN 14 (Član 29 SSP-a)
Koncesije Zajednice na ribu i riblje proizvode

1. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma, Zajednica će ukinuti sva kvantitativna ograničenja i mjere sa jednakim efektom na uvoz ribe i ribljih proizvoda porijeklom iz Crne Gore.
2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma, Zajednica će ukinuti sve carine i mjere sa jednakim efektom na uvoz ribe i ribljih proizvoda porijeklom iz Crne Gore, osim onih navedenih u Aneksu IV. Proizvodi navedeni u Aneksu IV podliježu odredbama koje su u njemu sadržane.

ČLAN 15 (Član 30 SSP-a)
Koncesije Crne Gore na ribu i riblje proizvode

1. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma, Crna Gora će ukinuti sva kvantitativna ograničenja i mjere sa jednakim efektom na uvoz ribe i ribljih proizvoda porijeklom iz Zajednice.
2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma Crna Gora će ukinuti sve carine i mjere sa jednakim efektom na uvoz ribe i ribljih proizvoda porijeklom iz Zajednice, osim onih navedenih u Aneksu V. Proizvodi navedeni u Aneksu V podliježu odredbama koje su u njemu sadržane.

ČLAN 16 (Član 31 SSP-a)
Klauzula o reviziji

Imajući u vidu obim trgovine poljoprivrednim i ribljim proizvodima između ugovornih strana, naročitu osjetljivost tih proizvoda, pravila zajedničkih politika Zajednice, kao i crnogorske poljoprivredne politike i politike ribarstva, ulogu poljoprivrede i ribarstva u privredi Crne Gore i posljedice multilateralnih pregovora o trgovini u okviru STO, kao i eventualnog pristupa Crne Gore STO, Zajednica i Crna Gora će u okviru Privremenog odbora, najkasnije tri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma, za svaki proizvod i na uređenoj, odgovarajućoj recipročnoj osnovi, ispitati mogućnosti za odobravanje daljih uzajamnih koncesija radi postizanja veće liberalizacije trgovine poljoprivrednim i ribljim proizvodima.

ČLAN 17 (Član 32 SSP-a)
Zaštitna klauzula za poljoprivredu i ribarstvo

Bez obzira na ostale odredbe ovog Sporazuma, naročito član 26, a s obzirom na posebnu osjetljivost tržišta poljoprivrednih i ribljih proizvoda, ukoliko uvoz proizvoda porijeklom iz jedne od ugovornih strana, koji podliježu koncesijama dodijeljenim shodno članovima 10, 11, 12, 13, 14 i 15, izazove ozbiljan poremećaj na tržištu ili u domaćim regulatornim mehanizmima druge ugovorne strane, obje strane će odmah započeti konsultacije radi pronalaženja odgovarajućeg rješenja. U očekivanju takvog rješenja, pogođena strana može preduzeti odgovarajuće mjere koje smatra neophodnim.

ČLAN 18 (Član 33 SSP-a)

Zaštita geografskih oznaka za poljoprivredne i riblje proizvode i prehrambene proizvode s izuzetkom vina i alkoholnih pića

1. Crna Gora će obezbijediti zaštitu geografskih oznaka registrovanih u Zajednici, u skladu sa Uredbom Savjeta (EC) br. 510/2006, od 20. marta 2006. godine o zaštiti geografskih oznaka i naznaka porijekla poljoprivrednih proizvoda i namirnica ¹, u skladu sa uslovima iz ovog člana. Geografske oznake Crne Gore će moći da se registruju u Zajednici pod uslovima definisanim tom Uredbom.
2. Crna Gora će na svojoj teritoriji zabraniti svaku upotrebu naziva zaštićenih u Zajednici za uporedive proizvode koji nijesu usaglašeni sa specifikacijom geografskih oznaka. Ovo će važiti čak i u situacijama kad je pravo geografsko porijeklo naznačeno, kad se konkretna geografska oznaka koristi u prevodu, kad je ime praćeno izrazima, kao što su: „vrsta“, „tip“, „stil“, „imitacija“, „metod“ ili drugim sličnim izrazom.
3. Crna Gora će odbiti registraciju žiga čije korišćenje odgovara situacijama navedenim u stavu 2.
4. Žigovi čije korišćenje odgovara situacijama navedenim u stavu 2 ovog člana, a koji su u Crnoj Gori registrovani ili ustanovljeni upotrebom, više se neće koristiti nakon 1. januara 2009. godine. Međutim, ovo neće važiti za žigove registrovane u Crnoj Gori i žigove ustanovljene upotrebom, a čiji su vlasnici državljani trećih zemalja, pod uslovom da nijesu takve prirode da na bilo koji način zavaravaju javnost u pogledu kvaliteta, specifikacije i geografskog porijekla robe.
5. Svaka upotreba geografskih oznaka zaštićenih u skladu sa stavom 1 ovog člana, kao termina uobičajenih u svakodnevnom govoru kao uobičajeni naziv za takvu robu u Crnoj Gori, ističe najkasnije 1. januara 2009. godine.
6. Crna Gora će se pobrinuti da se izvozom robe s njene teritorije, nakon 1. januara 2009. godine, ne krše odredbe ovog člana.
7. Crna Gora će obezbijediti zaštitu iz stavova od 1 do 6 ovog člana, na sopstvenu inicijativu, kao i na zahtjev zainteresovane strane.

POGLAVLJE III

ZAJEDNIČKE ODREDBE

ČLAN 19 (Član 34 SSP-a)

Opseg

Odredbe ovog Poglavlja primjenjivaće se na trgovinu svim proizvodima između ugovornih strana, osim u slučajevima kada je ovdje ili Protokolom 1 drugačije utvrđeno.

---

¹ “Službeni list L 93, 31.3.2006, str. 12. Uredba dopunjena Uredbom Savjeta (EC) Br 952/2007 (Službeni list L 210, 10.8.2007., str. 26).

ČLAN 20 (Član 35 SSP-a)
Poboljšane koncesije

Odredbe ove Glave neće ni na koji način uticati na primjenu, na jednostranoj osnovi, povoljnijih mjera bilo koje od ugovornih strana.

ČLAN 21 (Član 36 SSP-a)

1. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma, u trgovinu između Zajednice i Crne Gore neće biti uvedene nove uvozne ili izvozne carine ni dažbine sa jednakim efektom, niti će se povećavati one koje se već primjenjuju.
2. Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma, u trgovinu između Zajednice i Crne Gore neće biti uvedena nova kvantitativna ograničenja uvoza ili izvoza ni mjere sa jednakim efektom, niti će se one koje već postoje učiniti restriktivnijima.
3. Ne dovodeći u pitanje koncesije predviđene članovima 11, 12, 13, 14 i 15, odredbe stavova 1 i 2 ovog člana neće ni na koji način ograničiti sprovođenje poljoprivredne politike i politike ribarstva Crne Gore i Zajednice, kao ni preduzimanje bilo kakvih mjera u okviru tih politika, sve dok to ne utiče na uvozni režim iz Aneksa II-V i Protokola 1.

ČLAN 22 (Član 37 SSP-a)
Zabrana fiskalne diskriminacije

1. Zajednica i Crna Gora će se uzdržavati od uvođenja i ukinuće, ukoliko postoji, svaku unutrašnju mjeru ili praksu fiskalne prirode kojom se proizvodi jedne ugovorne strane, direktno ili indirektno, diskriminišu u odnosu na slične proizvode porijeklom sa teritorije druge ugovorne strane.
2. Proizvodi koji se izvoze na teritoriju jedne od ugovornih strana ne mogu koristiti pogodnost povraćaja domaćeg indirektnog poreza u iznosu koji prelazi iznos indirektnog poreza kojim oni podliježu.

ČLAN 23 (Član 38 SSP-a)
Carine fiskalne prirode

Odredbe koje se odnose na ukidanje uvoznih carina primjenjivaće se i na carinske dažbine fiskalne prirode.

ČLAN 24 (Član 39 SSP-a)
Carinske unije, područja slobodne trgovine i prekogranični aranžmani

1. Ovim Sporazumom se ne isključuje očuvanje ili osnivanje carinskih unija, područja slobodne trgovine ili aranžmana o pograničnoj trgovini, osim ako se njima mijenjaju trgovinski aranžmani predviđeni ovim Sporazumom.
2. Tokom tranzicionih perioda određenih članom 3, ovaj Sporazum neće uticati na sprovođenje posebnih preferencijalnih aranžmana kojima se uređuje kretanje roba i koji su ili utvrđeni pograničnim Sporazumima prethodno sklopljenim između jedne ili više država članica i Srbije i Crne Gore ili proističu iz bilateralnih Sporazuma navedenih u Glavi III, koje je Crna Gora zaključila radi unaprjeđenja regionalne trgovine.

3. U okviru Privremenog odbora održavaće se konsultacije između ugovornih strana u vezi sa Sporazumima koji su opisani u stavovima 1 i 2 ovoga člana i, ukoliko to bude zatraženo, u vezi sa drugim bitnim pitanjima koja se odnose na njihove trgovinske politike prema trećim zemljama. Naročito u slučaju pristupanja neke treće zemlje Uniji, takve konsultacije će se održavati kako bi se osiguralo da će se imati u vidu međusobni interesi Zajednice i Crne Gore navedeni u ovom Sporazumu.

ČLAN 25 (Član 40 SSP-a) Damping i subvencije

1. Ni jedna od odredbi ovog Sporazuma neće spriječiti ni jednu od ugovornih strana da preduzmu aktivnosti na zaštiti trgovine u skladu sa stavom 2 ovog člana kao i u skladu sa članom 26.

2. Ako jedna od ugovornih strana ustanovi da se u trgovini sa drugom stranom pojavio damping i/ili subvencionisanje podložno kompezatornim mjerama, ta strana može protiv takve prakse preduzeti odgovarajuće mjere, u skladu sa Sporazumom o sprovođenju člana VI GATT-a 1994, ili Sporazumom o subvencijama i kompenzatornim mjerama STO, kao i domaćim zakonodavstvom koje se odnosi na tu oblast.

ČLAN 26 (Član 41 SSP-a) Zaštitna klauzula

1. Odredbe člana XIX GATT – a 1994 i Sporazum o zaštitnim mjerama STO se primjenjuju između ugovornih strana.

2. Bez obzira na stav 1 ovog člana, kad se neki proizvod jedne ugovorne strane uvozi na teritoriju druge strane u povećanim količinama i pod uslovima koji izazivaju ili bi mogli izazvati:

(a) ozbiljnu štetu domaćoj industriji sličnih ili direktno konkurentnih proizvoda na teritoriji strane uvoznice ili

(b) ozbiljne poremećaje u bilo kojem sektoru privrede ili teškoće koje bi mogle izazvati ozbiljno pogoršanje privrednog stanja u nekoj od regija strane uvoznice,

Strana uvoznica može preduzeti odgovarajuće bilateralne zaštitne mjere pod uslovima i u skladu sa procedurama utvrđenim ovim članom.

3. Bilateralne zaštitne mjere usmjerene na uvoz iz druge ugovorne strane neće prelaziti ono što je nužno za otklanjanje problema, kao što je definisano stavom 2, koji su nastali kao rezultat primjene ovog Sporazuma. Usvojene zaštitne mjere bi trebalo da se sastoje od obustavljanja povećanja ili sniženja preferencijalnih marži predviđenih ovim Sporazumom za određeni proizvod do najviše granice koja odgovara osnovnoj carini koja se navodi u članu 3 stav 4 (a) i (b) i stav 5 za isti proizvod. Takve mjere moraju sadržati jasne elemente koji postepeno vode njihovom ukidanju, najkasnije do kraja utvrđenog perioda i ne mogu se preduzimati u periodu dužem od dvije godine.

U krajnje vanrednim okolnostima, mjere se mogu produžiti za dodatni period od najviše dvije godine. Nijedna bilateralna zaštitna mjera se ne smije primjenjivati na uvoz proizvoda na koji se prethodno primjenjivala ista mjera za period od najmanje 4 godine od isteka te mjere.

4. U slučajevima utvrđenim ovim članom, prije nego što se preduzmu njime predviđene mjere, ili u slučajevima na koje se primjenjuje stav 5 (b) ovog člana, Zajednica, s jedne strane, i Crna Gora, sa druge strane, će što je moguće prije dostaviti Privremenom odboru sve relevantne informacije neophodne za temeljnu procjenu stanja, radi pronalaženja rješenja prihvatljivog za obje ugovorne strane.

5. Pri sprovođenju stavova 1, 2, 3 i 4 primjenjivaće se sljedeće odredbe:

a) Problemi koji nastaju usljed okolnosti navedenih u ovom članu uputiće se odmah na razmatranje Privremenom odboru, koji može donijeti bilo koju odluku potrebnu za otklanjanje tih problema.

Ukoliko Privremeni odbor ili strana izvoznica nijesu donijeli odluku kojom se otklanjaju teškoće ili ukoliko nije pronađeno drugo zadovoljavajuće rješenje, u roku od 30 dana od dana upućivanja predmeta Privremenom odboru, strana uvoznica može usvojiti odgovarajuće mjere radi otklanjanja problema u skladu sa ovim članom. Prilikom odabira zaštitnih mjera, prednost se mora dati onim mjerama koje najmanje ometaju sprovođenje aranžmana iz ovog Sporazuma. Zaštitne mjere koje se primjenjuju u skladu sa članom XIX GATT – a 1994 i Sporazumom o zaštitnim mjerama STO moraju očuvati preferencijalni nivo/maržu utvrđenu ovim Sporazumom.

b) Ukoliko vanredne i kritične okolnosti, koje zahtijevaju neposredno djelovanje, onemogućavaju prethodno obavještanje ili razmatranje, u zavisnosti od slučaja, ugovorna strana može, u situacijama koje su utvrđene ovim članom, odmah primijeniti privremene mjere neophodne za rješavanje situacije i o tome odmah obavijestiti drugu stranu.

Zaštitne mjere moraju se odmah prijaviti Privremenom odboru i biće predmet periodičnih konsultacija u okviru tog tijela, naročito u cilju utvrđivanja vremenskog rasporeda njihovog ukidanja, čim to okolnosti dozvole.

6. U slučaju da Zajednica, s jedne strane, i Crna Gora, sa druge strane, podvrgnu uvoz proizvoda koji bi mogao izazvati probleme na koje se odnosi ovaj član, upravnoj proceduri koja za svrhu ima brzo pribavljanje informacija o trendu trgovinskih tokova, o tome će obavijestiti drugu stranu.

ČLAN 27 (Član 42 SSP-a) Klauzula o nestašici

1. Kad ispunjavanje odredbi sadržanih u ovoj Glavi izazove:

(a) kritičnu nestašicu, ili opasnost od nestašice, prehrambenih ili drugih proizvoda značajnih za ugovornu stranu izvoznicu; ili

(b) re-eksport u treću zemlju proizvoda na koji ugovorna strana izvoznica primjenjuje kvantitativna izvozna ograničenja, izvozne carine ili mjere ili dažbine sa jednakim efektom, kao i kad navedene situacije izazovu ili bi mogle izazvati velike poteškoće za stranu izvoznicu,

ta strana može preduzeti odgovarajuće mjere pod uslovima i u skladu sa procedurama utvrđenim ovim članom.

2. Prilikom odabira mjera, prednost se mora dati onim mjerama koje najmanje ometaju sprovođenje aranžmana iz ovog Sporazuma. Te mjere se neće primjenjivati na način koji bi

predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije u slučajevima gdje preovladavaju jednaki uslovi ili prikriveno ograničenje trgovine, i biće ukinute kada okolnosti više ne budu opravdavale njihovo dalje postojanje.

3. Prije preduzimanja mjera predviđenih stavom 1 ovoga člana ili što je moguće prije u slučajevima na koje se odnosi stav 4 ovoga člana, Zajednica ili Crna Gora će dostaviti Privremenom odboru sve relevantne informacije u cilju pronalaženja rješenja koje je prihvatljivo za obje strane. U okviru Privremenog odbora ugovorne strane se mogu dogovoriti o bilo kojim sredstvima potrebnim za okončanje teškoća. Ako se u roku od 30 dana od dana podnošenja predmeta Privremenom odboru ne postigne dogovor, ugovorna strana izvoznica može na izvoz dotičnog proizvoda primijeniti mjere iz ovog člana.

4. Kad vanredne i kritične okolnosti koje nalažu neposredno djelovanje onemogućavaju prethodno obavještanje ili razmatranje, u zavisnosti od slučaja, Zajednica ili Crna Gora može odmah primijeniti mjere predostrožnosti neophodne za rješavanje situacije i o tome odmah obavijestiti drugu stranu.

5. O svim mjerama primijenjenim u skladu s ovim članom mora se odmah obavijestiti Privremeni odbor i one će biti predmet periodičnih konsultacija u tom tijelu, prvenstveno radi utvrđivanja vremenskog rasporeda njihovog ukidanja, čim to okolnosti dozvole.

ČLAN 28 (Član 43 SSP-a) Državni monopoli

Kada je riječ o bilo kakvim državnim monopolima komercijalne prirode, Crna Gora će osigurati da, od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, više ne postoji diskriminacija između državljana država članica Evropske unije i državljana Crne Gore u pogledu uslova pod kojima se roba nabavlja i prodaje.

ČLAN 29 (Član 44 SSP-a) Pravila o porijeklu

Osim ukoliko je drugačije određeno ovim Sporazumom, Protokolom 3 se utvrđuju pravila o porijeklu za primjenu odredbi ovog Sporazuma.

ČLAN 30 (Član 45 SSP-a) Dozvoljena ograničenja

Ovim Sporazumom se ne sprječavaju zabrane ili ograničenja uvoza, izvoza ili tranzita robe, opravdanih iz razloga javnog morala, javne politike ili javne bezbjednosti; zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili biljaka; zaštite nacionalnog blaga umjetničke, istorijske ili arheološke vrijednosti, ili zaštite intelektualne, industrijske i komercijalne svojine, ili pravila koja se odnose na zlato i srebro. Međutim, takve zabrane ili ograničenja neće predstavljati sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikriveno ograničenje trgovine između ugovornih strana.

ČLAN 31 (Član 46 SSP-a) Izostanak administrativne saradnje

1. Ugovorne strane se slažu da je administrativna saradnja bitna za primjenu i kontrolu preferencijalnog tretmana dodijeljenog u skladu sa ovom Glavom i naglašavaju njihovo opredjeljenje da suzbijaju nepravilnosti i prevare u vezi sa carinama i sličnim pitanjima.

2. Ukoliko ugovorna strana, na osnovu objektivnih informacija, otkrije izostanak administrativne saradnje i/ili nepravilnosti ili prevaru shodno ovoj Glavi, ta ugovorna strana može privremeno suspendovati odgovarajući preferencijalni tretman dotičnog/dotičnih proizvoda u skladu s ovim članom.

3. U smislu ovog člana, izostanak administrativne saradnje, će, između ostalog, značiti:

a) učestalo nepoštovanje obaveza u vezi sa verifikacijom statusa porijekla dotičnog/dotičnih proizvoda;

b) učestalo odbijanje ili nedopušteno odlaganje u vezi sa sprovođenjem i/ili obavještavanjem o rezultatima verifikacije dokaza o porijeklu;

c) učestalo odbijanje ili neopravdano odlaganje u vezi sa dobijanjem ovlaštenja za vođenje misija administrativne saradnje radi verifikacije autentičnosti dokumenata ili tačnosti informacija relevantnih za dodjelu dotičnog preferencijalnog tretmana.

U smislu ovog člana, otkrivanje nepravilnosti ili prevara je, između ostalog, moguće ukoliko postoji brz porast, bez zadovoljavajućeg objašnjenja, uvoza roba koji prelazi uobičajeni nivo proizvodnih i izvoznih kapaciteta druge ugovorne strane, a koji je povezan s objektivnim informisanjem o nepravilnostima i prevarama.

4. Primjena privremene suspenzije zavisi od sljedećih uslova:

a) Ugovorna strana koja je, na osnovu objektivnih informacija, otkrila izostanak administrativne saradnje i/ili nepravilnosti ili prevaru će, bez odlaganja, o tome obavijestiti Privremeni odbor, zajedno sa objektivnim informacijama, i započeti konsultacije u okviru Privremenog odbora, na osnovu svih relevantnih informacija i objektivnih nalaza, u cilju pronalaženja rješenja prihvatljivog za obje strane.

b) Ukoliko su ugovorne strane započele konsultacije u okviru Privremenog odbora na gore navedeni način i nijesu uspjele da se dogovore o prihvatljivom rješenju u roku od tri mjeseca od obavještavanja, dotična ugovorna strana može privremeno suspendovati odgovarajući preferencijalni tretman tih proizvoda. Privremeni odbor će bez odlaganja biti obaviješten o privremenoj suspenziji.

c) Prema ovom članu, privremene suspenzije će biti ograničene na nivo neophodan za zaštitu finansijskih interesa dotične ugovorne strane. One neće trajati duže od šest mjeseci, nakon čega mogu biti obnovljene. Odmah nakon usvajanja privremenih suspenzija o tome će biti obaviješten Privremeni odbor. One će biti predmet periodičnih konsultacija u okviru Privremenog odbora, naročito u cilju njihovog ukidanja kad uslovi za njihovu primjenu prestanu da postoje.

5. Istovremeno s obavještavanjem Privremenog odbora, shodno stavu 4 a) ovog člana, dotična ugovorna strana treba da u Službenom listu objavi obavještenje za uvoznike. U obavještenju za uvoznike treba da se ukaže na proizvode za koje je, na osnovu objektivnih informacija, otkriven izostanak administrativne saradnje i /ili nepravilnosti ili prevara.

ČLAN 32 (Član 47 SSP-a)

U slučaju grešaka nadležnih organa u pravilnom upravljanju preferencijalnim sistemom prilikom

izvoza, a naročito prilikom primjene odredbi Protokola 3 postojećeg sporazuma kada takve greške stvaraju posljedice po uvozne carine, ugovorna strana koja se suočava sa posljedicama tih grešaka može od Privremenog odbora zahtijevati da ispita mogućnost donošenja svih odgovarajućih mjera za rješavanje te situacije.

ČLAN 33 (Član 48 SSP-a)

Primjena ovog Sporazuma neće uticati na primjenu odredbi prava Zajednice na Kanarska ostrva.

GLAVA III

DRUGE TRGOVINSKE I SRODNE ODREDBE

ČLAN 34 (Član 61 (1) SSP-a) Tranzitni saobraćaj

Definicije (Protokol 4 SSP-a, Član 3(a) i (b))

Za potrebe ovog Sporazuma primjenjivaće se sljedeće definicije:

- (a) Tranzitni saobraćaj Zajednice: prevoz roba koji obavlja prevoznik osnovan u Zajednici u tranzitu preko teritorije Crne Gore, na relaciji do države članice Zajednice ili iz nje;
- (b) Crnogorski tranzitni saobraćaj: prevoz roba koji obavlja prevoznik osnovan u Crnoj Gori u tranzitu iz Crne Gore preko teritorije Zajednice, s odredištem u trećoj zemlji, ili prevoz roba iz treće zemlje kojima je Crna Gora odredište.

Opšte odredbe (Protokol 4 SSP-a, Član 11 (2), (3) i (5))

1. Ugovorne strane se slažu da će tranzitnom saobraćaju Zajednice omogućiti neograničen pristup preko Crne Gore, a tranzitnom saobraćaju Crne Gore neograničen pristup preko Zajednice, od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma.
2. Ako se kao posljedica prava odobrenih stavom 1, tranzitni saobraćaj tegljača iz Zajednice toliko poveća da izazove ili da prijete izazivanjem ozbiljne štete putnoj infrastrukturi i/ili toku saobraćaja na pravcima iz Memoranduma o razumijevanju o razvoju glavne saobraćajne infrastrukturne mreže za Jugoistočnu Evropu, potpisanog od strane ministara zemalja regiona i Evropske komisije u junu 2004. godine, i ako se pod istim uslovima pojave takvi problemi na teritoriji Zajednice blizu granica Crne Gore, to će se pitanje prijaviti Privremenom odboru, u skladu sa članom 45 Sporazuma. Ugovorne strane mogu predložiti vanredne privremene, nediskriminatorne mjere, ako to bude potrebno, za ograničavanje ili ublažavanje takve štete.
3. Ugovorne strane će se uzdržati od bilo kakvog jednostranog djelovanja koje može dovesti do diskriminacije prevoznika ili vozila iz Zajednice i prevoznika ili vozila iz Crne Gore. Svaka ugovorna strana će preduzeti sve potrebne korake radi olakšavanja drumskog prevoza prema teritoriji druge ugovorne strane ili preko nje.

Pojednostavljenje formalnosti (Protokol 4 SSP, Član 19(1) i (3))

1. Ugovorne strane se slažu da pojednostave protok roba željeznicom i drumom, bilateralno ili u tranzitu.
2. Ugovorne strane se slažu da, u mjeri u kojoj je to potrebno, preuzmu zajedničke aktivnosti radi usvajanja daljih mjera pojednostavljanja, kao i da podstaknu usvajanje takvih mjera.

Implementacija (Protokol 4 SSP-a, Član 21 (1) i (2) (d))

Saradnja između ugovornih strana će se odvijati u okviru posebnog pododbora Privremenog odbora, koji će se osnovati u skladu sa članom 46 Sporazuma. Taj će pododbor, pogotovu, koordinirati nadgledanje, predviđanja i druge statističke poslove u vezi sa međunarodnim prevozom, posebno tranzitom.

ČLAN 35 (Član 62 SSP-a)

Ugovorne strane se obavezuju da će odobravati sva plaćanja i transfere na tekući račun platnog bilansa između Zajednice i Crne Gore, u slobodnoj konvertibilnoj valuti i u skladu s odredbama člana VIII Statuta Međunarodnog monetarnog fonda.

ČLAN 36 (Član 69 SSP-a)

1. Ugovorne strane će nastojati, gdje god je to moguće, da izbjegnu uvođenje restriktivnih mjera, uključujući mjere koje se odnose na uvoz, a u vezi platnog bilansa. Ugovorna strana koja usvoji takve mjere će dostaviti drugoj strani, što je prije moguće, vremenski raspored njihovog ukidanja.
2. Kada se jedna ili više država članica ili Crna Gora nalaze u ozbiljnim teškoćama vezanim za platni bilans ili im takve teškoće neposredno prijete, Zajednica ili Crna Gora, u zavisnosti od situacije, mogu u skladu s uslovima utvrđenim Sporazumom Svjetske trgovinske organizacije, usvojiti restriktivne mjere, uključujući mjere koje se odnose na uvoz, koje će biti ograničenog trajanja, a koje ne mogu prekoračiti ono što je strogo potrebno da bi se popravila situacija kada je riječ o platnom bilansu. Zajednica ili Crna Gora će, u zavisnosti od situacije, o tome odmah obavijestiti drugu stranu.
3. Nijedna restriktivna mjera se neće primjenjivati na transfere koji se odnose na ulaganja, a posebno ne na povraćaj uložених ili ponovo uložених iznosa ili bilo kakvih prihoda koji iz njih proizilaze.

ČLAN 37 (Član 71 SSP-a)

Odredbe ovog Sporazuma ne dovode u pitanje primjenu od strane bilo koje ugovorne strane, bilo koje mjere neophodne radi sprječavanja izbjegavanja mjera koje se odnose na pristup trećih zemalja njenom tržištu na osnovu odredbi ovog Sporazuma.

ČLAN 38 (Član 73 SSP-a)

Konkurencija i druge ekonomske odredbe

1. S pravilnim funkcionisanjem Sporazuma u mjeri u kojoj može uticati na trgovinu između Zajednice i Crne Gore nespojivo je sljedeće:

- i. svi sporazumi između privrednih društava, odluke udruženja privrednih društava i povezane prakse između istih čiji je cilj ili učinak sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije;
- ii. zloupotreba dominantnog položaja jednog ili više privrednih društava na teritoriji Zajednice ili Crne Gore u cjelini ili u njihovim značajnim dijelovima;
- iii. svaka državna pomoć koja narušava ili prijeti da naruši konkurenciju favorizovanjem određenih privrednih društava ili određenih proizvoda.

2. Svi postupci suprotni ovom članu će se ocjenjivati na osnovu kriterijuma koji proizlaze iz primjene pravila o konkurenciji koji se primjenjuju u Zajednici, posebno članova 81, 82, 86 i 87 Ugovora o EU i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice.

3. Ugovorne strane će osigurati da operativno nezavisnom tijelu budu povjerena ovlašćenja neophodna za punu primjenu stava 1 (i) i (ii) ovog člana, u vezi s privatnim i javnim privrednim društvima i privrednim društvima kojima su dodijeljena posebna prava.

4. Crna Gora će pojedinačno osnovati operativno nezavisno javno tijelo kojem će povjeriti ovlašćenja neophodna za punu primjenu stava 1 (iii) u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma. To će tijelo, *između ostalog*, biti ovlašćeno da odobrava programe državne pomoći i pojedinačne pomoći u skladu sa stavom 2 ovog člana, kao i da naređuje povraćaj državne pomoći koja je nezakonito dodijeljena.

5. Zajednica, s jedne strane, i Crna Gora, s druge strane, će osigurati transparentnost u oblasti državne pomoći, tako što će, *između ostalog*, drugoj ugovornoj strani dostavljati redovni godišnji izvještaj ili drugi sličan dokument, slijedeći metodologiju i prezentaciju pregleda Zajednice o državnoj pomoći. Na zahtjev jedne od ugovornih strana, druga će strana obezbijediti informacije o određenim pojedinačnim slučajevima javne pomoći.

6. Crna Gora će pripremiti sveobuhvatan popis programa pomoći koji su uspostavljeni prije osnivanja tijela iz stava 4 i takve će programe pomoći uskladiti s kriterijumima iz stava 2 u periodu ne dužem od 4 godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma.

7. (a) Radi primjene odredbi stava 1 (iii), ugovorne strane prihvataju da će se tokom prvih pet godina nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, svaka javna pomoć koju dodjeljuje Crna Gora biti ocjenjivana imajući u vidu činjenicu da će se Crna Gora smatrati područjem koje je identično područjima Zajednice koja su navedena u Članu 87(3) (a) Ugovora o EU.

(b) Tokom perioda od četiri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma, Crna Gora će Evropskoj komisiji dostavljati podatke o BDP-u po glavi stanovnika koji su usklađeni na nivou NUTS-a II. Tijelo iz stava 4 i Evropska komisija će, zatim, zajedno ocijeniti podobnost regija Crne Gore i, na osnovu toga, maksimalni iznos pomoći za izradu mape regionalnih pomoći na osnovu odgovarajućih smjernica Zajednice.

8. Gdje je neophodno, Protokolom 4 utvrđuju se pravila o državnoj pomoći u industriji čelika. Ovim Protokolom utvrđuju se pravila koja se primjenjuju u slučaju da se pomoć za prestrukturiranje dodjeljuje industriji čelika. Njime bi se naglasio poseban karakter takve pomoći, kao i činjenica da bi pomoć bila vremenski ograničena i povezana sa smanjenjem kapaciteta u okviru programa izvodljivosti.

9. Kada je riječ o proizvodima navedenim u Poglavlju II Glave II:

- (a) stav 1 (iii) se neće primjenjivati;
- (b) sve prakse suprotne stavu 1 (i) će se ocjenjivati prema kriterijumima koje je utvrdila Zajednica na osnovu članova 36 i 37 Ugovora o EU i posebnih instrumenata Zajednice koji su usvojeni na ovoj osnovi.

10. Ako jedna od ugovornih strana smatra da je neka određena praksa nespojiva s uslovima iz stava 1 ovog člana, ona može preduzeti odgovarajuće mjere nakon konsultacija u okviru Privremenog odbora ili 30 radnih dana nakon što se obratila za konsultacije.

Nijedna odredba ovog člana nije u suprotnosti i neće na bilo koji način uticati na preduzimanje kompenzatornih mjera od strane Zajednice ili Crne Gore, u skladu sa odgovarajućim članovima GATT-a iz 1994. godine i Sporazuma o subvencijama i kompenzatornim mjerama STO-a, kao i s njihovim odgovarajućim domaćim zakonodavstvom.

ČLAN 39 (Član 74 SSP-a) Javna preduzeća

Po isteku perioda od tri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma, Crna Gora će na javna preduzeća i na preduzeća kojima su dodijeljena posebna i ekskluzivna prava primjenjivati principe utvrđene u Ugovorom o EZ, s posebnim osvrtom na član 86.

Posebna prava javnih preduzeća tokom tranzicionog perioda neće uključivati mogućnost uvođenja kvantitativnih ograničenja ili mjera s jednakim efektom na uvoz iz Zajednice u Crnu Goru .

ČLAN 40 (Član 75 SSP-a) Intelektualna, industrijska i komercijalna svojina

1. Prema odredbama ovog člana i Aneksa VI, ugovorne strane potvrđuju važnost koju pridaju obezbjeđivanju adekvatne i efikasne zaštite i sprovođenju prava intelektualne, industrijske i komercijalne svojine.

2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma, ugovorne strane će privrednim društvima i državljanima iz druge ugovorne strane, u pogledu poštovanja i zaštite intelektualne, industrijske i komercijalne svojine, odobriti tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji dodjeljuju bilo kojoj trećoj zemlji na osnovu bilateralnih sporazuma.

3. Crna Gora će preduzeti neophodne mjere kako bi najkasnije pet godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma, garantovala nivo zaštite intelektualne, industrijske i komercijalne svojine koji je sličan zaštiti koja postoji u Zajednici, uključujući efikasna sredstva za sprovođenje tih prava.

4. Crna Gora se obavezuje da će u gore navedenom roku pristupiti multilateralnim konvencijama o pravima intelektualne, industrijske i komercijalne svojine navedenim u Aneksu VI. Privremeni odbor može odlučiti da obaveže Crnu Goru da pristupi određenim multilateralnim konvencijama u ovoj oblasti.

5. Ukoliko se u oblasti intelektualne, industrijske i komercijalne svojine pojave problemi koji utiču na trgovinske uslove, o tome se mora hitno obavijestiti Privremeni odbor, na zahtjev bilo koje od ugovornih strana, radi postizanja obostrano zadovoljavajućih rješenja.

ČLAN 41 (Član 76 SSP-a) Javne nabavke

1. Zajednica i Crna Gora smatraju da je poželjan cilj da se počne sa dodjeljivanjem javnih ugovora na temelju nediskriminacije i reciprociteta, posebno u skladu s pravilima STO.

2. Od stupanja na snagu ovog Sporazuma, crnogorskim preduzećima, bez obzira da li su osnovana u Zajednici ili nisu, će biti omogućen pristup procedurama dodjele ugovora u Zajednici prema pravilima o nabavkama Zajednice, pod uslovima ne manje povoljnim od uslova koji se primjenjuju na preduzeća Zajednice.

Navedene odredbe će se, takođe, primjenjivati na ugovore iz oblasti komunalnih usluga, nakon što Vlada Crne Gore usvoji zakonodavstvo kojim se u tu oblast uvode pravila Zajednice. Zajednica će periodično provjeravati da li je Crna Gora stvarno donijela takvo zakonodavstvo.

3. Od stupanja na snagu ovog Sporazuma privrednim društvima Zajednice, koja su osnovana u Crnoj Gori, omogućiće se pristup procedurama dodjeljivanja ugovora u Crnoj Gori pod uslovima ne manje povoljnim od uslova koji se primjenjuju na crnogorska privredna društva.

4. Od stupanja na snagu ovog Sporazuma privrednim društvima Zajednice, koja nijesu osnovana u Crnoj Gori, omogućiće se pristup procedurama dodjeljivanja ugovora u Crnoj Gori pod uslovima ne manje povoljnim od uslova koji se primjenjuju na crnogorska privredna društva.

5. Privremeni odbor će periodično ispitivati mogućnost da Crna Gora za sva privredna društva Zajednice uvede pristup procedurama dodjeljivanja ugovora. Crna Gora će godišnje izvještavati Privremeni odbor o mjerama koje je preduzela kako bi se povećala transparentnost i obezbijedila efikasna sudska revizija odluka donesenih u oblasti javnih nabavki.

ČLAN 42 (Član 99 SSP-a) Carine

Ugovorne strane će uspostaviti saradnju u ovoj oblasti da bi se garantovala usklađenost s odredbama koje treba usvojiti u oblasti trgovine i postigla usklađenost carinskih sistema Crne Gore sa sistemom Zajednice, čime će se omogućiti primjena mjera liberalizacije planiranih Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, kao i postepeno približavanje carinskih propisa Crne Gore *acquis*-u.

Saradnja će naročito obuhvatiti prioritetne oblasti povezane s *acquis*-em Zajednice u oblasti carina.

Protokolom 5 se utvrđuju pravila o međusobnoj administrativnoj pomoći između ugovornih strana u oblasti carina.

GLAVA IV

INSTITUCIONALNE, OPŠTE I ZAVRŠNE ODREDBE

ČLAN 43 (Član 119 SSP-a)

Ovim se osniva Privremeni odbor, koji će nadzirati primjenu i sprovođenje ovog Sporazuma. On će se sastajati na odgovarajućem nivou u redovnim vremenskim razmacima i kada to okolnosti zahtijevaju. Razmatraće sva važna pitanja koja se pojave u okviru ovog Sporazuma i sva druga bilateralna ili međunarodna pitanja od obostranog interesa.

ČLAN 44 (Član 120 SSP-a)

1. Privremeni odbor će se sastojati od članova Savjeta Evropske unije i članova Komisije Evropskih zajednica, s jedne strane, i članova Vlade Crne Gore, s druge strane.
2. Privremeni odbor će donijeti svoj poslovnik.
3. Članovi Privremenog odbora mogu odrediti da budu zastupljeni u skladu sa uslovima koji će se utvrditi poslovníkom odbora.
4. Sjednicama Privremenog odbora će naizmjenično predsjedavati predstavnik Evropske zajednice i predstavnik Crne Gore, u skladu s odredbama koje će se utvrditi poslovníkom odbora.
5. Evropska investiciona banka učestvuje u radu Privremenog odbora u svojstvu posmatrača kada se razmatraju pitanja iz nadležnosti ove banke.

ČLAN 45 (Član 121 SSP-a)

Privremeni odbor je, radi ostvarivanja ciljeva ovog Sporazuma, ovlašćen da donosi odluke u okviru ovog Sporazuma, u slučajevima koji su njime utvrđeni. Donesene odluke će biti obavezujuće za ugovorne strane, koje moraju preduzimati mjere neophodne za sprovođenje tih odluka. Privremeni odbor, takođe, može davati odgovarajuće preporuke. Odbor će svoje odluke i preporuke sastavljati na osnovu dogovora između ugovornih strana.

ČLAN 46 (Član 123 SSP-a)

Privremeni odbor može osnivati pododbore.

ČLAN 47 (Član 126 SSP-a)

U okviru ovog Sporazuma, svaka ugovorna strana se obavezuje da osigura da fizička i pravna lica druge ugovorne strane imaju pristup bez diskriminacije u odnosu na sopstvene državljane pred nadležnim sudovima i državnim organima ugovornih strana radi zaštite svojih ličnih i imovinskih prava.

ČLAN 48 (Član 127 SSP-a)

Nijedna odredba ovog Sporazuma neće sprječavati ugovornu stranu da preduzme mjere:

- (a) koje smatra neophodnim da bi spriječila otkrivanje informacija suprotno njenim bitnim bezbjednosnim interesima;
- (b) koje se odnose na proizvodnju ili trgovinu oružjem, municijom ili ratnim materijalom ili na istraživanje, razvoj ili proizvodnju koja je neophodna za odbrambene svrhe, pod uslovom da takve mjere ne narušavaju uslove konkurencije u odnosu na proizvode koji nijesu namijenjeni isključivo u vojne svrhe;
- (c) koje smatra bitnim za sopstvenu bezbjednost u slučaju ozbiljnih unutrašnjih poremećaja koji utiču na očuvanje zakona i reda, za vrijeme rata ili ozbiljne međunarodne napetosti koja predstavlja ratnu prijetnju ili radi ispunjavanja obaveza koje je prihvatila da bi se očuvali mir i međunarodna bezbjednost.

ČLAN 49 (Član 128 SSP-a)

1. U oblastima obuhvaćenim ovim Sporazumom i ne dovodeći u pitanje posebne odredbe koje on sadrži:
  - (a) rješenja koja Crna Gora primijeni u odnosu na Zajednicu neće dovesti do bilo kakvog oblika diskriminacije između država članica, njihovih državljana, privrednih društava ili firmi;
  - (b) rješenja koja Zajednica primijeni u odnosu na Crnu Goru neće dovesti do bilo kakvog oblika diskriminacije između državljana Crne Gore niti između privrednih društava ili firmi iz Crne Gore;
2. Odredbe iz stava 1 ne dovode u pitanje pravo ugovornih strana da primijene relevantne odredbe svog fiskalnog zakonodavstva na poreske obveznike koji nijesu u identičnim situacijama u pogledu svog prebivališta.

ČLAN 50 (Član 129 SSP-a)

1. Ugovorne strane će preduzeti sve opšte ili posebne mjere koje su potrebne za ispunjavanje njihovih obaveza prema ovom Sporazumu. One će osigurati da se postignu ciljevi utvrđeni ovim Sporazumom.
2. Ugovorne strane su saglasne da će se odmah konsultovati, preko odgovarajućih kanala, na zahtjev bilo koje od ugovornih strana, radi raspravljanja o bilo kojem pitanju u vezi s tumačenjem ili sprovođenjem ovog Sporazuma i drugih relevantnih aspekata odnosa između ugovornih strana.
3. Svaka ugovorna strana će Privremenom odboru prijaviti bilo kakav spor koji se odnosi na primjenu ili interpretaciju ovog Sporazuma. U tom slučaju, primjenjivaće se član 51 i, prema potrebi, Protokol 6.

Privremeni odbor će riješiti spor odlukom koja je obavezujuća.

4. Ako jedna od ugovornih strana smatra da druga ugovorna strana nije uspjela da ispuni neku obavezu iz ovog Sporazuma, ona može preduzeti odgovarajuće mjere. Prije preduzimanja tih mjera, osim u slučajevima od posebne hitnosti, ona će Privremenom odboru dostaviti sve relevantne informacije koje su neophodne za temeljnu procjenu situacije, radi pronalaženja rješenja prihvatljivog za ugovorne strane.

Pri odabiru mjera, prednost se mora dati onim mjerama koje najmanje narušavaju funkcionisanje ovog Sporazuma. O tim mjerama se odmah obavještava Privremeni odbor i one će biti predmet konsultacija, ukoliko to zahtjeva druga ugovorna strana, unutar Privremenog odbora ili nekog drugog tijela osnovanog na osnovu člana 46.

5. Odredbe stava 2, 3 i 4 ni na koji način neće uticati i ne dovode u pitanje članove 17, 25, 26, 27, 31 i Protokol 3 (Definicija pojma „proizvodi s porijeklom“ i metode administrativne saradnje).

ČLAN 51 (Član 130 SSP-a)

1. Kada nastane spor između ugovornih strana u vezi s interpretacijom ili primjenom ovog Sporazuma, ugovorna strana će drugoj ugovornoj strani i Privremenom odboru dostaviti formalni zahtjev da se riješi predmet spora.

Ukoliko jedna ugovorna strana smatra da mjera usvojena od strane druge ugovorne strane ili pak nečinjenje druge strane predstavlja kršenje njenih obaveza predviđenih ovim Sporazumom, formalni zahtjev za rješavanje spora će pružiti razloge za ovakav stav i ukazati, prema potrebi, da strana može usvojiti mjere utvrđene članom 50, stav 4.

2. Ugovorne strane će nastojati da riješe spor otpočinjanjem konstruktivnih konsultacija u okviru Privremenog odbora i drugih tijela, utvrđenih stavom 3, u cilju pronalazjenja obostrano prihvatljivog rješenja, što je moguće prije.

3. Ugovorne strane će Privremenom odboru pružiti odgovarajuće informacije potrebne za temeljnu procjenu situacije.

Sve dok se spor ne riješi, o njemu će se raspravljati na svakom sastanku Privremenog odbora, sve dok se ne pokrene arbitražni postupak, predviđen Protokolom 6. Spor će se smatrati riješenim kada Privremeni odbor donese obavezujuću odluku kojom se rješava predmet spora, kao što je utvrđeno članom 50, stav 3 ili kada utvrdi da spor više ne postoji.

Konsultacije o sporu se, takođe, mogu održavati na bilo kom sastanku Privremenog odbora ili nekog drugog relevantnog odbora ili tijela, osnovanog na osnovu člana 46, po dogovoru ugovornih strana ili na zahtjev jedne od ugovornih strana. Konsultacije se, takođe, mogu obavljati i u pismenoj formi. Sve informacije otkrivene tokom konsultacija će ostati povjerljive.

4. U vezi s pitanjima obuhvaćenim Protokolom 6, ugovorna strana može prijaviti predmet spora na rješavanje arbitražom u skladu s tim Protokolom, ukoliko ugovorne strane ne uspiju da riješe spor u roku od dva mjeseca od pokretanja postupka za rješavanje spora u skladu sa stavom 1.

ČLAN 52 (Član 131 SSP-a)

Sve dok se ne postignu jednaka prava pojedinaca i privrednih subjekata na temelju ovog Sporazuma, ovaj Sporazum neće uticati na prava koja su im osigurana postojećim Sporazumima koji obavezuju jednu ili više država članica, s jedne strane, i Crnu Goru, s druge strane.

ČLAN 53 (Član 17 SSP-a)
Saradnja sa drugim zemljama kandidatima za pristupanje EU
koje nisu obuhvaćene PSP-om

1. Crna Gora bi trebala da jača saradnju i zaključi konvenciju o regionalnoj saradnji sa bilo kojom zemljom kandidatom za pristup Evropskoj uniji u bilo kojim oblastima saradnje obuhvaćenim ovim Sporazumom. Takvom konvencijom bi trebalo postepeno usklađivati bilateralne odnose između Crne Gore i te zemlje sa relevantnim nivoom odnosa između Zajednice i njenih država članica i te zemlje.

2. Crna Gora će započeti pregovore s Turskom, koja je ustanovila carinsku uniju sa Zajednicom, u cilju zaključenja sporazuma, na osnovi obostrane koristi, kojim će se formirati zona slobodne trgovine u skladu sa članom XXIV GATT-a iz 1994.

Ovi pregovori bi trebalo da otpočnu što je moguće prije, u cilju zaključenja gore navedenog Sporazuma prije završetka tranzicionog perioda navedenog u članu 3 (1).

ČLAN 54 (Član 132 SSP-a)

Protokoli 1, 2, 3, 4, 5 i 6 i Aneksi I do V i VI čine sastavni dio ovog Sporazuma.

ČLAN 55

Ovaj Sporazum će se primjenjivati do stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju potpisanog u Luksemburgu petnaestog oktobra 2007. godine.

Svaka ugovorna strana može otkazati ovaj Sporazum tako što će o tome obavijestiti drugu stranu. Ovaj Sporazum prestaje da važi šest mjeseci od dana dostavljanja tog obavještenja.

Svaka ugovorna strana može suspendovati ovaj Sporazum, s trenutnim dejstvom, ako druga ugovorna strana ne ispunjava jedan od bitnih elemenata ovog Sporazuma.

ČLAN 56 (Član 134 SSP-a)

U ovom Sporazumu pojam „ugovorne strane“ predstavljaće Zajednicu, s jedne strane, i Republiku Crnu Goru, s druge strane.

ČLAN 57 (Član 135 SSP-a)

Ovaj Sporazum se primjenjuje, s jedne strane, na teritorijama na kojima se primjenjuje Ugovor o osnivanju EZ pod uslovima utvrđenim tim ugovorom, i na teritoriji Crne Gore, s druge strane.

ČLAN 58 (Član 136 SSP-a)

Generalni sekretar Savjeta Evropske unije biće depozitar ovog Sporazuma.

ČLAN 59 (Član 137 SSP-a)

Sporazum je sastavljen u dva primjerka na bugarskom, španskom, češkom, danskom, njemačkom, estonskom, grčkom, engleskom, francuskom, italijanskom, letonskom, litvanskom, mađarskom,

malteškom, holandskom, poljskom, portugalskom, rumunskom, slovačkom, slovenačkom, finskom i švedskom jeziku, kao i na službenom jeziku Crne Gore, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.

ČLAN 60 (Član 138 SSP-a)

Ugovorne strane će odobriti ovaj Sporazum u skladu sa sopstvenim procedurama.

Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon dana kada su ugovorne strane jedna drugu obavijestile o okončanju procedura koje su navedene u prvom stavu. U slučaju da procedure iz stava 1 ne budu okončane na vrijeme kako bi Sporazum stupio na snagu 1. januara 2008. godine, ovaj će se ugovor privremeno primjenjivati od toga datuma.

LISTA ANEKSA I PROTOKOLA

Aneks I (Član 6) – Crnogorske carinske koncesije za industrijske proizvode iz Evropske zajednice

Aneks II (Član 11) – Definicija proizvoda od mlade junetine (baby beef)

Aneks III (Član 12) – Crnogorske carinske koncesije za poljoprivredne proizvode iz Evropske zajednice

Aneks IV (Član 14) – Koncesije Evropske zajednice za riblje proizvode iz Crne Gore

Aneks V (Član 15) - Koncesije Crne Gore za riblje proizvode iz Evropske zajednice

Aneks VI (Član 40) – Prava intelektualne, industrijske i komercijalne svojine

PROTOKOLI

Protokol 1 (Član 10) – Trgovina prerađenim poljoprivrednim proizvodima

Protokol 2 (Član 13) – Vina i alkoholna pića

Protokol 3 (Član 29) – Definicija pojma "proizvodi sa porijeklom" i metode administrativne saradnje

Protokol 4 (Član 38) – Državna pomoć industriji čelika

Protokol 5 (Član 42) – Uzajamna administrativna pomoć u carinskim pitanjima

Protokol 6 (Član 50) – Mehanizmi za rješavanje sporova

ZAVRŠNI AKT

Opunomoćeni:

EVROPSKE ZAJEDNICE, i EVROPSKE ZAJEDNICE ZA ATOMSKU ENERGIJU,
u daljem tekstu „Zajednica“,

s jedne strane, i

opunomoćeni REPUBLIKE CRNE GORE, u daljem tekstu „Crna Gora“,

s druge strane,

koji su se sastali u Luksemburgu , dana 15. oktobra 2007. godine, radi potpisivanja Privremenog sporazuma o trgovini i srodnim pitanjima između Evropske zajednice, s jedne strane, i Republike Crne Gore, s druge strane, u daljem tekstu 'Sporazum', donijeli su i usvojili sljedeće tekstove:

Sporazum i prateće Anekse od I – V i VI, i to:

Aneks I (Član 6) -	Crnogorske carinske koncesije za industrijske proizvode iz Zajednice
Aneks II (Član 11) –	Definicija „mlade govedine“ (baby beef)
Aneks III (Član 12) –	Crnogorske carinske koncesije za poljoprivredne proizvode iz Zajednice
Aneks IV (Član 14) –	Koncesije Zajednice za riblje proizvode iz Crne Gore
Aneks V (Član 15) -	Crnogorske koncesije za riblje proizvode iz Zajednice
Aneks VI (Član 40) –	Prava intelektualne, industrijske i komercijalne svojine.

i sljedeće Protokole:

Protokol 1 (Član 10) -	Trgovina prerađenim poljoprivrednim proizvodima
Protokol 2 (Član 13) –	Vina i alkoholna pića
Protokol 3 (Član 29) -	Definicija pojma "proizvodi sa porijeklom" i metode administrativne saradnje
Protokol 4 (Član 38) –	Državna pomoć industriji čelika
Protokol 5 (Član 42) –	Uzajamna administrativna pomoć u carinskim pitanjima
Protokol 6 (Član 50) –	Rješavanje sporova

Opunomoćeni Zajednice i opunomoćeni Republike Crne Gore usvojili su tekstove dolje navedenih Zajedničkih deklaracija priloženih uz ovaj Završni akt:

Zajednička deklaracija o članu 40 ovog Sporazuma (član 75 SSP-a)

Opunomoćeni Republike Crne Gore primili su k znanju sljedeću Deklaraciju priloženu uz ovaj Završni akt:

Deklaracija Zajednice

ZAJEDNIČKE DEKLARACIJE

Zajednička deklaracija o članu 40

Ugovorne strane su saglasne da se, za potrebe ovog Sporazuma, intelektualnom i industrijskom svojinom, smatra posebno autorsko pravo, uključujući i autorsko pravo na kompjuterske programe, i srodna prava, prava koja se odnose na baze podataka, patente uključujući i dopunske sertifikate o zaštiti, industrijski dizajn, trgovačke i uslužne žigove, topografije integrisanih kola, geografske oznake uključujući i oznake porijekla, kao i prava na zaštitu biljnih sorti .

Zaštita prava komercijalne svojine obuhvata posebno zaštitu od nelojalne konkurencije, kao što je navedeno u članu 10bis Pariske konvencije za zaštitu industrijske svojine i zaštitu neotkrivenih informacija, kao što je definisano u članu 39 Sporazuma STO o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine (Sporazum TRIPS).

Ugovorne strane se dalje slažu da će nivo zaštite definisan u članu 40, stav 3 ovog Sporazuma (čl. 75, stav 3 SSP-a), podrazumijevati i raspoloživost mjera, procedura i pravnog lijeka, kao što je definisano Direktivom 2004/48/EC Evropskog Parlamenta i Savjeta o primjeni prava intelektualne svojine¹ od 29. aprila 2004. godine.

Deklaracija Zajednice

Uzimajući u obzir da Zajednica na temelju Uredbe (EZ) 2007/2000 odobrava vanredne trgovinske mjere zemljama koje učestvuju ili su povezane sa Procesom stabilizacije i pridruživanja Evropske unije, uključujući Crnu Goru, Zajednica izjavljuje:

da se u primjeni Člana 20 ovog Sporazuma (član 35 SSP-a), uz ugovorne trgovinske koncesije koje Zajednica nudi u ovom Sporazumu, primjenjuju i one jednostrane autonomne trgovinske mjere koje su povoljnije, sve dok se primjenjuje Uredba Savjeta (EZ) 2007/2000 od 18. septembra 2000. godine kojom se uvode izuzetne trgovinske mjere za države i teritorije koje učestvuju ili su na neki način povezane sa Procesom stabilizacije i pridruživanja EU²;

da se, naročito, kada je riječ o proizvodima obuhvaćenim Poglavljima 7 i 8 Kombinovane nomenklature, za koje Zajednička carinska tarifa predviđa primjenu ad valorem carina i posebne carine, smanjenje odnosi i na posebnu carinu, odstupajući od relevantne odredbe Člana 11, stav 2 ovog Sporazuma (član 26, stav 2 SSP-a).

---

¹ Sl. list EZ 157, 30.4.2004, str. 45. Ispravljena verzija u Sl. list EZ 195, 2.6.2004, str. 16.

² Sl. list EZ 240, 23.9.2000, str. 1. Uredba je promijenjena Uredbom Savjeta (EZ), br 530/2007 (Sl. list EZ 125, 15.5.2007, str. 1).

ANEKS I.A
CRNOGORSKE CARINSKE KONCESIJE
ZA INDUSTRIJSKE PROIZVODE EVROPSKIH ZAJEDNICA
(SSP član 21)

Carinske stope će biti snižavane na sljedeći način:

- (a) na dan stupanja Sporazuma na snagu, uvozne carine će biti snižene na 80% osnovne carine;
- (b) 1. januara prve godine nakon stupanja Sporazuma na snagu uvozne carine će biti snižene na 50% osnovne carine;
- (c) 1. januara druge godine nakon stupanja Sporazuma na snagu uvozne carine će biti snižene na 25% osnovne carine;
- (d) 1. januara treće godine nakon stupanja Sporazuma na snagu preostale uvozne carine će biti ukinute.

CN	Naimenovanje
2515	Mermer, travertin, ekosin i ostali krečnjački kamen za spomenike ili građevinarstvo, prividne specifične mase 2,5 ili veće, i alabaster uključujući i grubo tesane ili sječene testerom ili na drugi način, u blokove ili ploče kvadratnog ili pravougaonog oblika: - Mermer i travertin:
2515 11 00	- - neobrađen ili grubo tesan
2515 12	- - siječen, testerom ili na drugi način, u blokove ili ploče kvadratnog ili pravougaonog oblika:
2515 12 20	- - - debljine do 4 cm
2515 12 50	- - - debljine 4 do 25 cm
2515 12 90	- - - ostalo
2522	- Kreč negašen, gašeni kreč i hidraulični kreč, osim kalcijum oksida i hidroksida iz tar. broja 2825:
2522 20 00	- Kreč gašen
2523	Portland cement, aluminatni cement, cement od zgure, supersulfatni cement i slični hidraulični cementi uključujući obojene i u obliku klinkera: - Portland cement:
2523 29 00	- - ostali
3602 00 00	Pripremljeni eksplozivi, osim baruta
3603 00	Sporogoreći štapini; detonirajući štapini; udarne ili detonirajuće kapisle; upaljači; električni detonatori:
3603 00 10	- Sporogoreći štapini; detonirajući štapini
3603 00 90	- ostalo
3820 00 00	- Preparati protiv smrzavanja i pripremljene tečnosti za odleđivanje
4406	Željeznički ili tramvajski pragovi od drveta:
4406 90 00	- ostali

4410	Ploče, iverice i slične ploče (npr., ploče zvane "oriented strand board" i "wafer-board") od drveta ili drugih drvenastih (ligninskih) materijala, neaglomerisanih ili aglomerisanih smolama ili drugim organskim vezivnim sredstvima: - od drveta:
4410 12	- - ploče zvane "oriented strand board" (OSB):
4410 12 10	- - neobrađene ili dalje neobrađivane, sem brušenja
4410 19 00	- - ostale
4412	Šperploče, furnirane ploče i slični slojeviti proizvodi od drveta:
4412 10 00	-od bambusa -ostalo:
4412 94	- - panel ploče, slojevite ploče od drveta , i druge višeslojne drvene ploče:
4412 94 10	- - - koje sadrže najmanje jedan spoljni sloj od nečetinarskog drveta
4412 94 90	---ostalo
4412 99	--ostalo
4412 99 70	- - - ostalo
6403	- Obuća sa đonovima od kaučuka, gume, plastične mase, kože ili vještačke kože i licem (gornjištem), od kože: - Ostala obuća sa đonovima od kože:
6403 51	- - koja pokriva gležanj: ---ostalo: - - - - koja pokriva gležanj, ali ne list, sa unutrašnjim đonom dužine: ----od 24 cm ili više:
6403 51 15	- - - - - za muškarce
6403 51 19	- - - - - za žene - - - - ostalo, sa unutrašnjim đonom dužine: - - - - 24 cm i većim:
6403 51 95	- - - - - za muškarce
6403 51 99	- - - - - za žene
6405	Ostala obuća:
6405 10 00	- sa licem (gornjištem) od kože ili vještačke kože
7604	Šipke i profili, od aluminijuma:
7604 10	- Od nelegiranog aluminijuma:
7604 10 90	- - profili - Od legura aluminijuma:
7604 29	- - ostalo:
7604 29 90	- - - profili
7616	Ostali proizvodi od aluminijuma:
	-ostalo:
7616 99	- - ostali:
7616 99 90	- - - ostali

8415	Uređaji za klimatizaciju, koji se sastoje od ventilatora na motorni pogon i elemenata za mijenjanje temperature i vlažnosti vazduha, uključujući mašine u kojima se vlažnost ne može regulisati nezavisno od temperature: - Ostalo:
8415 81 00	- - sa ugrađenom rashladnom jedinicom i ventilom za promjenu ciklusa hladno/toplo (reverzibilna toplotna pumpa):
8507	Električni akumulatori, uključujući separatore za njih, pravougaone ili ne (uključujući kvadratne):
8507 20	- Ostali olovni akumulatori:
8507 20 98	--Ostalo: - - - ostali
8517	Telefonski aparati, uključujući telefone za mobilne radio telefonske mreže ili druge bežične mreže; ostali aparati za slanje ili primanje glasa, slike ili drugih podataka, uključujući aparate za komunikaciju u žičnoj ili bežičnoj mreži (kao što je lokalna ili mreža za široko područje), osim predajnika ili prijemnika iz tarifnog broja 8443, 8525, 8527 ili 8528: - Telefonski aparati, uključujući telefone za mobilne radio telefonske mreže ili druge bežične mreže:
8517 12 00	- telefoni za mobilne radio telefonske mreže ili druge bežične mreže
8703	Putnički automobili i druga motorna vozila konstruisana prvenstveno za prevoz lica (osim onih iz tar. broja 8702), uključujući "karavan" i "kombi" vozila i vozila za trke: -Ostala vozila sa klipnim motorom, na paljenje pomoću svjećice, osim sa rotacionim klipnim motorom:
8703 22	- - zapremine cilindra 1000 do 1500 cm ³ :
8703 22 10	- - - nova:
Ex 8703 22 10	- - - - putnički automobili
8703 22 90	- - - upotrebljavana
8703 23	- - zapremine cilindra 1500 do 3000 cm ³ :
	- - - nova:
8703 23 19	Ostala
Ex 8703 23 19	- - - - putnički automobili
8703 23 90	- - - upotrebljavana - Ostala vozila sa klipnim motorom sa unutrašnjim sagorijevanjem na paljenje pomoću kompresije (dizel ili poludizel):
8703 32	- - zapremine cilindra 1500 do 2500 cm ³ :
	- - - nova:
8703 32 19	----ostalo
Ex 8703 32 19	- - - - putnički automobili
8703 32 90	- - - upotrebljavana
8703 33	- - zapremine cilindra preko 2500 cm ³ :
	- - - nova:
8703 33 11	- - - - za stanovanje ili kampovanje

8703 33 90

- - - upotreblijvana

ANEKS I.B

CRNOGORSKE CARINSKE KONCESIJE
 ZA INDUSTRIJSKE PROIZVODE EVROPSKIH ZAJEDNICA
 (SSP Član 21)

Carinske stope će biti snižavane na sljedeći način:

- (a) na dan stupanja Sporazuma na snagu, uvozne carine će biti snižene na 85% osnovne carine;
- (b) 1. januara prve godine nakon stupanja Sporazuma na snagu uvozne carine će biti snižene na 70% osnovne carine;
- (c) 1. januara druge godine nakon stupanja Sporazuma na snagu uvozne carine će biti snižene na 55% osnovne carine;
- (d) 1. januara treće godine nakon stupanja Sporazuma na snagu uvozne carine će biti snižene na 40% osnovne carine;
- (e) 1. januara četvrtre godine nakon stupanja Sporazuma na snagu uvozne carine će biti snižene na 20% osnovne carine;
- (f) 1. januara pete godine nakon stupanja Sporazuma na snagu preostale uvozne carine će biti ukinute.

CN	Naimenovanje
2501	So (uključujući so za jelo i denaturisanu so) i čist natrijum-hlorid, uključujući u vodenom rastvoru ili sa dodatkom antiaglomeracionih sredstava ili sredstava za bolju fluidnost; morska voda: - So (uključujući so za jelo i denaturisanu so) i čist natrijum-hlorid, uključujući u vodenom rastvoru ili sa dodatkom antiaglomeracionih sredstava ili sredstava za bolju fluidnost: - - Ostalo; - - - Ostalo:
2501 00 91	- - - - So namijenjena za ljudsku ishranu
3304	Proizvodi za uljepšavanje i šminkanje i proizvodi za njegovanje kože (osim lijekova), uključujući preparate za zaštitu od sunca ili za pojačanje pigmentacije pri sunčanju; preparati za manikir ili pedikir: - Ostalo:
3304 99 00	- - ostalo
3305	Preparati za kosu:
3305 10 00	- Šamponi;
3305 90	- Ostalo:
3305 90 90	- - ostalo
3306	Preparati za higijenu usta ili zuba, uključujući i praškove i paste za pričvršćivanje vještačkih vilica; konac koji se upotrebljava za čišćenje prostora između zuba, u pakovanjima za prodaju na malo: - paste i praškovi za zube
3306 10 00	
3401	Sapun i organski površinski aktivni proizvodi i preparati koji se koriste kao sapun, u obliku štapića, kolačića, livenih ili oblikovanih komada, koji sadrže ili ne sadrže sapun; organski površinski aktivni proizvodi i preparati za pranje kože, u formi tečnosti ili krema i namijenjene za maloprodaju, koji sadrže ili ne sadrže sapun; hartija, vata, filc i netkane tkanine, impregnisani ili prevučeni sapunom ili deterdžentom: - Sapun i organski površinski aktivni proizvodi i preparati u obliku štapića, kolačića, livenih ili oblikovanih komada, i hartija, vata, filc i netkane tkanine, impregnisani ili prevučeni sapunom ili deterdžentom:

3401 11 00	-- za toaletnu upotrebu (uključujući proizvode sa lijekovitim materijama)
3402	Organska površinski aktivna sredstva (osim sapuna); površinski aktivni preparati, preparati za pranje (uključujući pomoćne preparate za pranje) i preparati za čišćenje sa dodatkom ili bez dodatka sapuna, osim onih iz tar. broja 3401:
3402 20	- Preparati pripremljeni za prodaju na malo:
3402 20 20	-- površinski aktivni preparati
3402 20 90	-- preparati za pranje i preparati za čišćenje
3402 90	- Ostalo:
3402 90 90	-- preparati za pranje i preparati za čišćenje
3923	Proizvodi za transport i pakovanje robe, od plastičnih masa; zapušači, poklopci, zaklopci i ostali zatvarači, od plastičnih masa:
3923 21 00	- Vreće i kese (uključujući kupaste):
3923 21 00	-- od polimera etilena
3923 29	-- od ostalih plastičnih masa:
3923 29 10	--- od poli (vinil hlorida)
3923 90	- Ostalo:
3923 90 10	-- mrežice ekstrudirane u cjevastom obliku
3923 90 90	-- Ostalo:
3926	Ostali proizvodi od plastičnih masa i proizvodi od ostalih materijala iz tar. brojeva 3901 do 3914:
3926 90	- Ostalo:
3926 90 97	--- ostalo
4011	-Nove spoljne pneumatske gume:
4011 10 00	- za putničke automobile (uključujući karavan i trkačke automobile)
4202	Kovčezi, koferi, neseseri, ataše-koferi, aktn-tašne, školske torbe, futrole za dvoglede, futrole za naočare, futrole za kamere, futrole za muzičke instrumente, futrole za puške, futrole za pištolje i slični kontejneri; putne torbe, termoizolovane torbe za hranu ili piće, toaletne torbe, ruksaci, tašne, torbe za kupovinu, novčanici za papirni novac, novčanici za metalni novac, tašne za mape, tabakere, kese za duvan, torbe za alat, sportske torbe, futrole za boce, kutije za nakit, kutije za puder, kutije za pribor za jelo i slični kontejneri, od kože ili vještačke kože, od folije od plastičnih masa, od tekstilnih materijala, vulkanfibera ili od kartona ili potpuno ili pretežno presvučeni sa tim materijalima ili hartijom:
4202 11	- Kovčezi, koferi, neseseri, ataše-koferi, aktn-tašne, školske torbe i slični kontejneri:
4202 11 10	-- sa spoljnom površinom od kože, vještačke kože ili lakovane kože:
4202 11 90	--- ataše-koferi, aktn-tašne, školske torbe i slični kontejneri
4203	- - - ostalo
4203	Odjeća i pribor za odjeću, od kože ili vještačke kože:
4203 10 00	- Odjeća
4203 29	- Rukavice
4203 29 10	-- ostale:
4203 29 10	--- zaštitne za sva zanimanja
4418	Građevinska stolarija i ostali proizvodi za građevinarstvo od drveta, uključujući ploče sa saćem, sastavljene parketne ploče, rezana i cijepana šindra:
4418 10	- Prozori, vrata-prozori i okviri
4418 10 50	-- od četinarara
4418 10 90	-- ostalo

4418 20	- Vrata, dovratnici i pragovi:
4418 20 50	- - od četinarara
4418 20 80	- - od ostalog drveta
4418 40 00	- Oplata za betonske građevinske radove
4418 90	- Ostalo:
4418 90 10	- - lijepkom laminirana građa
4418 90 80	- - ostalo
4802	Nepremazana hartija i karton, koji se upotrebljavaju za pisanje, štampanje ili ostale grafičke svrhe, uključujući neprobušenu hartiju i karton za bušene kartice i trake u rolnama ili pravougaonim (uključujući četvrtastim) listovima, bilo koje veličine, osim hartije iz tar. broja 4801 ili 4803; ručno izrađena hartija i karton:
	- Ostala hartija i karton, bez sadržaja vlakana dobijenih mehaničkim ili hemijsko-mehaničkim postupkom ili sa sadržajem tih vlakana ne više od 10% mase ukupnog sadržaja vlakana:
4802 55	- - mase od 40 g/m2 do 150 g/m2 u rolnama:
4802 55 15	- - - mase 40 g/m2 do 60 g/m2:
Ex 4802 55 15	- - - - ostalo osim sirovi dekor papir
4802 55 25	- - - mase 60 g/m2 do 75 g/m2:
Ex 4802 55 25	- - - - ostalo osim sirovi dekor papir
4802 55 30	- - - mase 75 g/m2 do 80 g/m2:
Ex 4802 55 30	- - - - ostalo osim sirovi dekor papir
4802 55 90	- - - mase 80 g/m2 ili veće:
Ex 4802 55 90	- - - - ostalo osim sirovi dekor papir
4819	Kutije, vreće i ostali kontejneri za pakovanje od hartije, kartona, celulozne vate ili listova i traka od celuloznih vlakana; registratori, kutije za pisma i slični kartonažni proizvodi od hartije ili kartona, koji se upotrebljavaju u kancelarijama, radnjama ili slično:
4819 10 00	- Kutije od talasaste hartije ili kartona
4819 20 00	- Kutije, složive, od netalasaste hartije ili kartona
4819 30 00	- Vreće i kese sa širinom osnove od 40 cm ili većom
4819 40 00	- ostale vreće i kese, uključujući fišeke
4820	Registri, knjigovodstvene knjige, notesi, knjige za narudžbine, priznanične knjige, agende, memorandum-blokovi, dnevnici i slični proizvodi, sveske, podmetači za pisanje kombinovani sa upijajućom hartijom, povezi za knjige (za sisteme slobodnih listova ili drugi), mape, košuljice i fascikle za spise, poslovni obrasci u više primjeraka, setovi sa umetkom karbon hartije i slični proizvodi za pisanje od hartije ili kartona; albumi za uzorke ili kolekcije i omoti za knjige od hartije ili kartona:
4820 10	- Registri, knjige za knjigovodstvo, notesi, knjige za porudžbine, knjige priznanice, agende, dnevnici i slični proizvodi:
4820 10 10	- - Registri, knjige za knjigovodstvo, knjige porudžbina i knjige priznanica
4820 20 00	- Sveske
4820 90 00	- ostalo
4821	Etikete, od hartije ili kartona, svih vrsta, štampane i neštampane:
4821 10	- Štampane:
4821 10 10	- - samoljepljive
4821 90	- Ostale:
4821 90 10	- - samoljepljive
4910 00 00	Kalendari svih vrsta, štampani, uključujući kalendar blokove
4911	Ostali štampani materijal, uključujući štampane slike i fotografije:
4911 10	- Trgovački reklamni materijal, trgovački katalozi i slično:
4911 10 10	- - Trgovački katalozi
4911 10 90	- - ostalo
	- Ostalo:
4911 99 00	- - ostalo
5111	Tkanine od vlačene vune ili od vlačene fine životinjske dlake:
	- koje po masi sadrže 85% ili više vune ili fine životinjske dlake:
5111 19	- - ostalo:
5111 19 10	- - - mase od 300 g/m2 do 450 g/m2
5111 19 90	- - - mase preko 450g/m2
5112	Tkanine od češljane vune ili od češljane fine životinjske dlake:
	- Sa sadržajem 85% ili više po masi vune ili fine životinjske dlake:
5112 11 00	- - mase do 200 g/m2
5112 19	- - ostalo:

5112 19 10	--- mase od 200 g/m2 do 375 g/m2
5112 19 90	--- mase preko 375 g/m2
5209	Tkanine od pamuka, sa sadržajem 85% ili više po masi pamuka, mase preko 200 g/m2:
	- Bijeljene:
5209 21 00	-- ravnog prepletaja
5209 22 00	-- trožični ili četvorožični keper, uključujući ukršteni keper
5209 29 00	-- ostale tkanine
	- Obojene:
5209 31 00	-- ravnog prepletaja
5209 32 00	-- trožični ili četvorožični keper, uključujući ukršteni keper
5209 39 00	-- ostale tkanine
	- Od prediva različitih boja:
5209 41 00	-- ravnog prepletaja
5209 43 00	-- ostale tkanine od trožičnog ili četvorožičnog kepera, uključujući ukršteni keper
5209 49 00	-- ostale tkanine
6101	Kaputi, cerade, ogrtači, pelerine, vjetrovke sa kapuljačom tipa anoraks (uključujući skijaške jakne), vjetrovke sa ili bez postavke ili uloška i slični proizvodi za dječake i muškarce, pleteni ili kukičani, osim proizvoda iz tarifnog broja 6103:
6101 90	- od drugih tekstilnih materijala:
6101 90 20	-- Kaputi, cerade, ogrtači, pelerine, i slični proizvodi:
ex 6101 90 20	--- od vune ili fine životinjske dlake
6101 90 80	-- Anoraks vjetrovke (uključujući i skijaške jakne), vjetrovke sa ili bez postavke ili uloška i slični proizvodi:
ex 6101 90 80	--- od vune ili fine životinjske dlake
6115	Hula-hop čarape, čarape, uključujući čarape koje imaju funkciju stezanja u različitom stepenu (na primjer, čarape za vene) i naglavci bez donova, pleteni ili kukičani:
	- Ostale:
6115 95 00	-- od pamuka
6115 96	-- od sintetičkih vlakana:
6115 96 10	--- dokoljenice
	--- Ostale:
6115 96 99	---- Ostale
6205	Košulje za muškarce ili dječake:
6205 20 00	- od pamuka
6205 30 00	- od vjestackih vlakana
6205 90	- od ostalih tekstilnih materijala:
6205 90 10	-- od lana ili ramije
6205 90 80	-- Ostale
6206	Bluze, košulje i košulje-bluze, za žene i djevojčice:
6206 10 00	- od svile ili otpadaka svile
6206 20 00	- od vune ili fine životinjske dlake
6206 30 00	- od pamuka
6206 40 00	- od vještačkih vlakana
6206 90	- Od ostalih tekstilnih materijala:
6206 90 10	-- od lana ili ramije
6206 90 90	-- ostale
6207	Potkošulje i ostale majice, gaće, spavaćice, pidžame, ogrtači za kupanje, kućni ogrtači i slični proizvodi, za muškarce ili dječake:
	- Gaće:
6207 11 00	-- od pamuka
6207 19 00	-- od ostalih tekstilnih materijala
	- Spavaćice i pidžame:
6207 21 00	-- od pamuka
6207 22 00	-- od vještačkih vlakana
6207 29 00	-- od ostalih tekstilnih materijala
	- Ostalo:
6207 91 00	-- od pamuka
6207 99	-- od ostalih tekstilnih materijala
6207 99 10	--- od vještačkih vlakana
6207 99 90	--- ostalo
6208	Potkošulje i ostale majice, kombinezoni, podsuknje, gaćice, kilote, spavaćice, pidžame, jutarnje

6208 11 00	haljine, bade mantili, kućne haljine i slični proizvodi za žene ili djevojčice:
6208 19 00	- Kombinezoni i podsuknje:
	-- od vještačkih vlakana
	-- od ostalih tekstilnih materijala
6208 21 00	- Spavaćice i pidžame:
6208 22 00	-- od pamuka
6208 29 00	-- od vještačkih vlakana
	-- od ostalih tekstilnih materijala
	- Ostalo:
6208 91 00	-- od pamuka
6208 92 00	-- od vještačkih vlakana
6208 99 00	-- od ostalih tekstilnih materijala
6211	Trenerke, skijaška odjela i kupaće gaće i kostimi; ostala odjeća:
	- ostala odjeća, za dječake ili muškarce:
6211 32	-- od pamuka:
6211 32 10	--- radna i službena odjeća
	--- trenerke sa postavom:
6211 32 31	---- sa spoljnim licem od istovjetnog materijala
	---- ostala:
6211 32 41	----- gornji djelovi
6211 32 42	----- donji djelovi
	- Ostala odjeća, za djevojčice ili žene:
6211 42	-- od pamuka:
6211 42 10	--- kecelje, radni kombinezoni, haljine-kecelje i slična radna odjeća (bilo da je pogodna ili nije za korišćenje u kući)
	--- trenerke sa postavom:
6211 42 31	---- sa spoljnim licem od istovjetnog materijala
	---- ostala:
6211 42 41	----- gornji djelovi
6211 42 42	----- donji djelovi
6211 42 90	--- ostala
6211 43	-- od vještačkih ili sintetičkih vlakana:
6211 43 10	--- kecelje, kombinezoni, haljine-kecelje i slična radna odjeća (bilo da je pogodna ili nije za korišćenje u kući)
	--- trenerke sa postavom
6211 43 31	---- sa spoljnim licem od istovjetnog materijala
	---- ostala:
6211 43 41	----- gornji djelovi
6211 43 42	----- donji djelovi
6211 43 90	--- ostala
6301	Ćebad i slični pokrivači:
6301 20	- Ćebad (osim električne ćebadi) i slični pokrivači, od vune ili fine životinjske dlake:
6301 20 10	-- pleteni ili kukičani
6301 20 90	-- ostali
6301 90	- Ostala ćebad i slični pokrivači:
6301 90 10	-- pleteni ili kukičani
6301 90 90	-- ostali
6302	Posteljno, stono, toaletno i kuhinjsko rublje:
	- Ostalo posteljno rublje, štampano:
6302 21 00	-- od pamuka
	- Ostalo posteljno rublje
6302 31 00	-- od pamuka
	- Ostalo stono rublje
6302 51 00	-- od pamuka
6302 53	-- od vještačkih ili sintetičkih vlakana
6302 53 90	--- ostalo
6403	Obuća sa đonovima od kaučuka, gume, plastične mase, kože ili vještačke kože i licem (gornjištem), od kože:
	- Ostala obuća
6403 59	-- ostalo:
	--- Ostalo:

6403 59 35 6403 59 39	<ul style="list-style-type: none"> ----- Obuća sa gornjištem izrađenim od kaiševa ili čiji je jedan ili više djelova izrezan: ----- ostalo, sa unutrašnjim donom dužine: ----- 24 cm i većim: ----- za muškarce ----- za žene ----- ostala, sa unutrašnjim donom dužine: ----- 24 cm i većim ----- za muškarce ----- za žene
6403 59 95 6403 59 99	<ul style="list-style-type: none"> ----- za muškarce ----- za žene
6802 6802 21 00 6802 23 00 6802 29 00 ex 6802 29 00 6802 91 6802 91 10 6802 91 90 6802 93 6802 93 10 6802 93 90	<p>Obradeni kamen za spomenike i građevine (osim škrljaca) i proizvodi od njih, osim proizvoda iz tar. broja 6801; kockice za mozaik i slično od prirodnog kamena (uključujući i od škrljaca) na podlozi ili bez podloge; vještački obojene granule, ljuspice i prah, od prirodnog kamena (uključujući od škrljaca):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ostali kamen za spomenike i građevine i proizvodi od njih, jednostavno sječeni, sa ravnom ili glatkom površinom: - - mermer, travertin, alabaster - - granit - - Ostali kamen: - - - Ostali krečnjački kamen - Ostali: - - mermer, travertin i alabaster: - - - poliran alabaster, ukrašen ili drugačije obraden, ali ne tesan - - - ostalo - - granit: - - - poliran, ukrašen ili drugačije obraden, ali ne tesan, neto mase 10 kg ili veće - - - ostalo
6810 6810 11 6810 11 10 6810 11 90 6810 91 6810 91 90 6810 99 00	<p>Proizvodi od cementa, betona ili vještačkog kamena, armirani ili nearmirani:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crijepovi, ploče, cigle i slični proizvodi: - - blokovi i cigle, građevinski: - - - od lakog betona (na podlozi od drobljene, glačane, usitnjene šljake i dr.) - - - ostalo - Ostali proizvodi: - - montažni elementi, građevinski: - - - ostalo - - ostalo
6904 6904 10 00 6904 90 00	<p>Keramičke zidarske opeke, blokovi za podove, blokovi, nosači i slično:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zidarske opeke - Ostalo
6905 6905 10 00	<p>Crijepovi, djelovi dimnjaka, ukrasi i ostali proizvodi za građevinarstvo, od keramike:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crijepovi (krovni)
7207 7207 11 7207 11 90 7207 12 7207 12 90 7207 19 7207 19 12 7207 19 19 7207 19 80 7207 20 7207 20 15 7207 20 17 7207 20 19	<p>Poluproizvodi od gvožđa ili nelegiranog čelika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sa sadržajem ugljenika do 0,25% po masi: - - kvadratnog ili pravougaonog poprečnog presjeka širine manje od dvostruke debljine: - - - kovani - - ostali, pravougaonog (osim kvadratnog) poprečnog presjeka: - - - kovani - - Ostali - - - Kružnog ili mnogougaonog poprečnog presjeka: - - - - valjani ili dobijeni kontinualnim livenjem: - - - - kovani - - - - Ostali - sa sadržajem ugljenika 0,25% ili više po masi - - kvadratnog ili pravougaonog poprečnog presjeka širine manje od dvostruke debljine: - - - valjani ili dobijeni kontinualnim livenjem: - - - - ostali, sa sadržajem po masi: - - - - - ugljenika od 0,25 do 0,6%, po masi - - - - - ugljenika 0,6% ili više - - - kovani - - ostali, pravougaonog (osim kvadratnog) poprečnog presjeka:

7207 20 32	--- valjani ili dobijeni kontinualnim livenjem
7207 20 39	--- kovani
7207 20 52	-- Kružnog ili mnogougaoanog poprečnog presjeka:
7207 20 59	--- valjani ili dobijeni kontinualnim livenjem
7207 20 80	--- kovani
	-- ostali
7213	Toplo valjana žica u koturovima, od gvožđa ili nelegiranog čelika:
7213 10 00	- Sa udubljenjima, rebrima, žljebovima ili drugim deformacijama dobijenim u procesu valjanja
	- Ostala:
7213 91	-- kružnog poprečnog presjeka, prečnika manjeg od 14 mm:
7213 91 10	--- za armiranje betona
	--- Ostala:
7213 91 49	---- sa sadržajem ugljenika od 0,06 do 0,25%, po masi
ex 7213 91 49	---- - osim prečnika 8 mm ili manje
7213 99	-- Ostala:
7213 99 10	--- sa sadržajem ugljenika manjim od 0,25%, po masi
7213 99 90	--- sa sadržajem ugljenika 0,25% i više, po masi
7214	Šipke od gvožđa ili nelegiranog čelika, samo kovane, toplo valjane, toplo vučene ili toplo ekstrudirane, uključujući one koje su usukane posle valjanja:
7214 10 00	- Kovane
7214 20 00	- Sa udubljenjima, rebrima, žljebovima ili drugim deformacijama dobijenim u procesu valjanja
	- Ostale:
7214 99	-- Ostale:
	--- sa sadržajem ugljenika manjim od 0,25% po masi:
7214 99 10	---- za armiranje betona
	---- - ostale, kružnog poprečnog presjeka, prečnika:
7214 99 31	----- 80 mm i većeg
7214 99 39	----- manjeg od 80 mm
7214 99 50	---- Ostale
	--- sa sadržajem ugljenika od 0,25% ili više po masi:
	---- kružnog poprečnog presjeka, prečnika:
7214 99 71	----- 80 mm i većeg
7214 99 79	----- manjim od 80 mm
7214 99 95	---- Ostale
7215	Ostale šipke od gvožđa ili nelegiranog čelika:
7215 10 00	- Od čelika za automate, samo hladno dobijene ili hladno dovršene
7215 50	- Ostale, samo hladno dobijene ili hladno dovršene:
	-- sa sadržajem ugljenika manjim od 0,25% po masi:
7215 50 11	--- pravougaonog (osim kvadratnog) poprečnog presjeka
7215 50 19	--- ostale
7215 50 80	-- sa sadržajem ugljenika 0,25% i većim, po masi
7215 90 00	- Ostale
7224	Ostali legirani čelici u ingotima ili drugim primarnim oblicima; poluproizvodi od ostalih legiranih čelika:
	- Ingoti i ostali primarni oblici:
7224 10	-- od alatnog čelika
7224 10 10	-- ostalo
7224 10 90	-- ostalo
7224 90	-- ostalo
	--- kvadratnog ili pravougaonog poprečnog presjeka:
	---- toplovaljani ili dobijeni kontinualnim livenjem
	----- širine manje od dvostruke debljine:
7224 90 05	----- sa sadržajem po masi: do 0,7% ugljenika, 0,5% do 1,2% mangana i 0,6% do 2,3% silicijuma; sa sadržajem po masi: 0,0008% i više bora i drugog elementa iz napomene 1 pod f) uz Glavu 72, u granicama ispod minimuma propisanih tom napomenom
7224 90 07	----- ostali
7224 90 14	----- ostali
7224 90 18	---- kovani
	---- ostali
	---- toplovaljani ili dobijeni kontinualnim livenjem
7224 90 31	----- sa sadržajem po masi: od 0,9% do 1,15% ugljenika, od 0,5% do 2% hroma i bez ili sa najviše

7224 90 38	0,5% molibdena
7224 90 90	- - - - ostali
	- - - - kovani
7228	Šipke i profili, od ostalih legiranih čelika; šuplji čelik za bušaće šipke, od legiranih ili nelegiranih čelika:
7228 20	- Šipke, od silicijum-manganskog čelika:
7228 20 10	- - pravougaonog (osim kvadratnog) poprečnog presjeka, toplo valjane na četiri strane
	- Ostale:
7228 20 99	- - - ostale
7228 30	- Ostale šipke, samo toplo valjane, toplo vučene ili ekstrudirane:
7228 30 20	- - od alatnog čelika
	- - sa sadržajem po masi: od 0,9% do 1,15% ugljenika, od 0,5% do 2% hroma i bez ili sa najviše 0,5% molibdena
7228 30 41	- - - kružnog poprečnog presjeka, prečnika 80 mm ili većeg
7228 30 49	- - - ostale
	- - ostale
	- - - kružnog poprečnog presjeka, prečnika:
7228 30 61	- - - - 80 mm ili većeg
7228 30 69	- - - - manjeg od 80 mm
7228 30 70	- - - pravougaonog (osim kvadratnog) poprečnog presjeka, valjane na četiri strane
7228 30 89	- - - ostale
7228 40	- Ostale šipke, samo kovane:
7228 40 10	- - od alatnog čelika
7228 40 90	- - ostale
7228 60	- Ostale šipke:
7228 60 20	- - od alatnog čelika
7228 60 80	- - ostale
7314	Tkanine (uključujući beskonačne trake, rešetke, mreže i ograde, od gvozdene ili čelične žice; rešetke dobijene presijecanjem i razvlačenjem jednog komada lima ili trake) od gvožđa ili čelika:
7314 20	- Rešetke, mreže i ograde, zavarene na mjestima ukrštanja, od žice maksimalne dimenzije poprečnog presjeka od 3 mm ili većeg i koji imaju otvore veličine 100 cm ² ili veće:
7314 20 90	- - ostale
	- Ostale rešetke, mreže i ograde, zavarene na mjestima ukrštanja:
7314 39 00	- - ostale
7317 00	Ekseri, klinici, ekserčići za crtaće table, valoviti ekseri, zašiljeni kramponi (osim onih iz tar.broja 8305) i slični predmeti, od gvožđa ili čelika, sa ili bez glave od drugog materijala, ali isključujući takve proizvode sa glavom od bakra:
	- Ostali:
	- - Hladno presovani od žice
7317 00 40	- - - ekseri od čelika sa sadržajem 0,5% ili više ugljenika, po masi, kaljeni
	- - - ostali:
7317 00 69	- - - - ostali
7317 00 90	- - ostalo
7605	Žica od aluminijuma:
	- Od nelegiranog aluminijuma:
7605 11 00	- - maksimalne dimenzije poprečnog presjeka preko 7 mm
7605 19 00	- - ostala
7606	Ploče, limovi i trake, od aluminijuma, debljine preko 0,20 mm:
	- Pravougaoni (uključujući i kvadratne):
7606 11	- - od nelegiranog aluminijuma:
	- - - ostali, debljine:
7606 11 91	- - - - manje od 3 mm
7606 11 93	- - - - 3 mm i veće, ali manje od 6 mm
7606 11 99	- - - - 6 mm i veće
7606 12	- - od legura aluminijuma:
	- - - Ostali:
	- - - - ostali, debljine:
7606 12 91	- - - - - manje od 3 mm
7606 12 93	- - - - - 3 mm i veće, ali manje od 6 mm
7606 12 99	- - - - - 6 mm i veće

7607	Aluminijumske folije (uključujući i štampane ili sa podlogom od hartije, kartona, plastične mase ili sličnih materijala) debljine do 0,20 mm (ne računajući podlogu): - Bez podloge:
7607 11	- - samo valjane:
7607 11 10	- - - debljine manje od 0,021 mm
7607 11 90	- - - debljine od 0,021 mm do 0,2 mm
7607 19	- - ostale:
7607 19 10	- - - debljine manje od 0,021 mm
	- - - debljine od 0,021 mm do 0,2 mm
7607 19 99	- - - - ostale
7607 20	- Sa podlogom:
7607 20 10	- - debljine od 0,021 mm (ne računajući podlogu)
	- - - debljine manje od 0,021 mm do 0,2 mm (ne računajući podlogu)
7607 20 99	- - - ostale
7610	Konstrukcije od aluminijuma (osim montažnih zgrada iz tar.broja 9406) i djelovi konstrukcija (npr.: mostovi i sekcije mostova, tornjevi, rešetkasti stubovi, krovovi, krovni kosturi, vrata i prozori i okviri za njih, pragovi za vrata, ograde i stubovi); limovi, šipke, profili, cijevi i slično, od aluminijuma pripremljeni za upotrebu u konstrukcijama:
7610 10 00	- Vrata, prozori i okviri za njih i pragovi za vrata
7610 90	- Ostalo:
7610 90 90	- - ostalo
7614	Upredena žica, užad, pletene trake i slično, od aluminijuma, električno neizolovani:
7614 10 00	- sa čeličnim jezgrom
7614 90 00	- Ostalo
8311	Žica, šipke, cijevi, ploče, elektrode i slični proizvodi, od prostih metala ili metalnih karbida, obloženi ili ispunjeni topiteljima, koji se upotrebljavaju za meko lemljenje, tvrdo lemljenje, zavarivanje ili nanošenje metala ili metalnog karbida; žice i šipke, od aglomeriranog praha običnih metala za metalizaciju štrcanjem:
8311 10	- Obložene elektrode od prostih metala, za elektrolučno zavarivanje:
8311 10 10	- - elektrode za zavarivanje sa jezgrom od gvožđa ili čelika, obložene vatrostalnim materijalom
8311 10 90	- - ostale
8311 20 00	- Žica od prostog metala sa jezgrom, za elektrolučno zavarivanje
8418	Frižideri, zamrzivači i ostali uređaji za hlađenje ili zamrzavanje, električni ili ne; toplotne pumpe, osim uređaja za klimatizaciju vazduha iz tar. br. 8415:
8418 10	- Kombinacije frižidera i zamrzivača, sa zasebnim vratima:
8418 10 20	- - zapremine preko 340 l
ex 8418 10 20	- - - Ostali, osim onih koji se koriste u civilnim avionima
8418 10 80	- - ostali:
ex 8418 10 80	- - - Ostali, osim onih koji se koriste u civilnim avionima
8418 21	- Frižideri za domaćinstvo:
	- - kompresioni:
	- - - Ostali:
	- - - - Ostali, kapaciteta:
8418 21 91	- - - - - do 250 l
8418 21 99	- - - - - preko 250 l, do 340 l
8418 30	- Zamrzivači u obliku sanduka, kapaciteta do 800 l:
8418 30 20	- - zapremine do 400 l
ex 8418 30 20	- - - Ostali, osim onih koji se koriste u civilnim avionima
8418 30 80	- - zapremine preko 400 l, do 800 l
ex 8418 30 80	- - - Ostali, osim onih koji se koriste u civilnim avionima
8418 40	- Zamrzivači u obliku ormara, kapaciteta do 900 l:
8418 40 20	- - zapremine do 250 l
ex 8418 40 20	- - - Ostali, osim onih koji se koriste u civilnim avionima
8418 40 80	- - zapremine preko 250 l, do 900 l
ex 8418 40 80	- - - Ostali, osim onih koji se koriste u civilnim avionima
8422	Mašine za pranje posuđa; mašine za čišćenje i sušenje boca i drugih sudova; mašine za punjenje, zatvaranje, hermetičko zatvaranje i etiketiranje boca, limenki, kutija, vreća i drugih kontejnera; mašine za kapsliranje boca, tegli, tuba i sličnih kontejnera; ostale mašine za pakovanje i zavijanje (uključujući mašine koje rade pomoću termoskupljajućih folija); mašine za gaziranje pića:
8422 11 00	- Mašine za pranje posuđa: - - za domaćinstvo

8426	Brodске dizalice (derik dizalice); ostale dizalice sa krakom i kabl dizalice; mostne dizalice i pretovarni mostovi, portalne dizalice, portalne autokare i autokare opremljene dizalicama: - Ostale dizalice:
8426 91	- - predviđene za ugradnju na drumska vozila:
8426 91 10	- - - hidraulične, predviđene za utovar i istovar vozila
8426 91 90	- - - ostale
8450	Mašine za pranje, za domaćinstvo i perionice, uključujući mašine koje peru i suše: - Mašine kapaciteta suvog rublja ne većeg od 10 kg:
8450 11	- - potpuno automatske mašine:
8450 11 11	- - - kapaciteta suvog rublja ne većeg od 6 kg: - - - - mašine koje se pune sa prednje strane
8483	Transmisiona vratila (uključujući bregasta vratila i koljenasta vratila) i krivajae; kućišta za ležaje i klizni ležaji; zupčanci, zupčasti i frikcionni prenosnici; navojna vretena sa kuglicama i valjcima; menjačke kutije i drugi menjači brzina, uključujući pretvarače obrtnog momenta; zamajci, kajišnici i užanici (uključujući za koturače); uključno-isključne spojnice i spojnice za vratila (uključujući zglobne spojnice):
8483 30	- Kućišta za ležaje, bez ugrađenih kotrljajnih ležaja; klizni ležaji:
8483 30 80	- - klizni ležaji
8703	Putnički automobili i druga motorna vozila konstruisana prvenstveno za prevoz lica (osim onih iz tar. broja 8702), uključujući "karavan" i "kombi" vozila i vozila za trke: - Ostala vozila sa klipnim motorom sa unutrašnjim sagorijevanjem na paljenje pomoću svjećice
8703 24	- - zapremine cilindra preko 3000 cm ³ :
8703 24 10	- - - nova:
ex 8703 24 10	- - - - putnički automobile
8703 24 90	- - - upotrebljavana
8703 33	- Ostala vozila sa klipnim motorom sa unutrašnjim sagorijevanjem na paljenje pomoću kompresije (dizel ili poludizel): - - zapremine cilindra preko 2500 cm ³ :
8703 33 19	- - - nova:
ex 8703 33 19	- - - - Ostala: - - - - - putnički automobile
9401	Sjedišta (osim onih iz tar. broja 9402), uključujući ona koja se mogu pretvoriti u ležajeve, i njihovi djelovi:
9401 40 00	- sjedišta, osim baštenskih sjedišta ili kamping opreme, koja se mogu pretvoriti u ležajeve
9401 61 00	- Ostala sjedišta s drvenim kosturima:
9401 69 00	- - tapacirana
9401 71 00	- - ostala
9401 79 00	- Ostala sjedišta, sa metalnim kosturima:
9401 80 00	- - tapacirana
	- - ostala
	- ostala sjedišta
9403	Ostali namještaj i njegovi djelovi:
9403 40	- Drveni kuhinjski namještaj:
9403 40 90	- - ostalo
9403 50 00	- Drveni namještaj za spavaće sobe
9403 60	- Ostali drveni namještaj:
9403 60 10	- - Drveni namještaj za trpezarije i dnevne sobe
9403 60 90	- - ostali drveni namještaj
9404	Nosači madraca; predmeti posteljine i slična roba (npr.: madraci, jorgani, perine, jastuci, jastučići) sa oprugama ili punjeni bilo kojim materijalom ili od celularne gume ili plastične mase, uključujući presvučene:
9404 29	- Madraci
9404 29 10	- - od ostalih materijala:
9404 90	- - - sa opružnim uloškom
9404 90 90	- Ostalo: - - ostalo
9406 00	Montažne zgrade:
9406 00 20	- Ostalo: - - - od drveta

DEFINICIJA PROIZVODA OD MLADE GOVEDINE (BABY BEEF)
(navedenih u članu 26 paragraf 3)

Bez obzira na pravila tumačenja Kombinovane nomenklature, tekst opisa proizvoda treba smatrati samo naznakom, imajući u vidu da je preferencijalni tretman, u kontekstu ovog Aneksa, definisan opsegom oznaka Kombinovane nomenklature. U slučajevima kada su su naznačene oznake nekadašnje Kombinovane nomenklature, preferencijalni režim će se utvrditi primjenom oznake Kombinovane nomenklature i odgovarajućeg opisa ujedno.

CN	TARIC potpodjela	Opis
0102		Živa goveda:
0102 90		-Ostala:
		--Domaće vrste:
		---težine preko 300 kg
		----Junice (neteljene ženke goveda)
ex 0102 90 51		-----Za klanje
	10	– koja nemaju stalne zube, težine 320 do 470 kg ¹
ex 0102 90 59		----- Ostala:
	11	
	21	– koja nemaju stalne zube, težine 320 do 470 kg ¹
	31	
	91	
		----- Ostala:
ex 0102 90 71		----- Za klanje:
	10	– bikovi i volovi koji nemaju stalne zube, težine 350 do 500 kg ¹
ex 0102 90 79		----- Ostala:
	21	– bikovi i volovi koji nemaju stalne zube, težine 350 do 500 kg ¹
	91	
0201		Meso goveda, svježe ili rashlađeno:
ex 0201 10 00		– Meso goveda, svježe ili rashlađeno:
		trupovi težine 180-300 kg i polutke težine 90-150 kg, niskog stepena okoštavanja hrskavice (posebno hrskavice symphysis pubis i vertebralne apofize), meso svijetloružičaste i mast izuzetno fine teksture, bijele do svijetložute boje ¹
0201 20	91	– ostali komadi s kostima:

CN	TARIC potpodjela	Opis
ex 0201 20 20	91	<ul style="list-style-type: none"> – – "Kompenzirane" četvrti "Kompenzirane" četvrti težine 90-150 kg, niskog stepena okoštavanja hrskavice (posebno hrskavice symphysis pubis i vertebralne apofize), meso svijetloružičaste i mast izuzetno fine teksture, bijele do svijetložute boje ¹
ex 0201 20 30	91	<ul style="list-style-type: none"> – – prednje četvrti odvojene ili neodvojene odvojene prednje četvrti, težine 45-75 kg, niskog stepena okoštavanja hrskavice (posebno hrskavice symphysis pubis i vertebralne apofize), meso svijetloružičaste i mast izuzetno fine teksture, bijele do svijetložute boje ¹
ex 0201 20 50	91	<ul style="list-style-type: none"> – – zadnje četvrtine odvojene ili neodvojene: odvojene zadnje četvrti težine 45-75 kg (ali težine tzv. pistola reza od 38-68 kg), niskog stepena okoštavanja hrskavice (posebno hrskavice symphysis pubis i vertebralne apofize), meso svijetloružičaste i mast izuzetno fine teksture, bijele do svijetložute boje ¹

¹ Proizvod iz ovog potpoglavlja podliježe uslovima definisanim u odgovarajućim odredbama Zajednice

CRNOGORSKE CARINSKE KONCESIJE
NA PRIMARNE POLJOPRIVREDNE PROIZVODE ZAJEDNICE

(navedene u članu 27(2)(a))

Oslobođeni carine za neograničene količine, nakon stupanja Sporazuma na snagu

CN	Opis
0101	Konji, magarci, mule i mazge, živi:
0101 90	- Ostalo:
	- - konji:
0101 90 11	- - - za klanje
0101 90 19	- - - ostalo
0101 90 30	- - magarci
0101 90 90	- - mule i mazge
0105	Živina domaća, živa (kokoške vrste Gallus domesticus, patke, guske, ćurke i biserke):
	- mase manje od 185 g:
0105 12 00	- - ćurici
0105 19	- - ostalo:
0105 19 20	- - - gušćići
0105 19 90	- - - pačići i biserčići
0106	Ostale životinje, žive:
	- Sisari:
0106 19	- - ostalo:
0106 19 10	- - - domaći zečevi
0106 19 90	- - - ostalo
0106 20 00	- Reptili (uključujući zmije i kornjače)
	- Ptice:
0106 39	- - ostale:
0106 39 10	- - - golubovi
0205 00	Meso konjsko, magareće ili od mula i mazgi, sveže, rashlađeno ili smrznuto:
0205 00 20	- Sveže ili rashlađeno
0205 00 80	- Smrznuto
0206	Drugi klanični proizvodi od govedeg, svinjskog, ovčjeg, kozjeg, konjskog i magarećeg mesa ili mesa od mula i mazgi, upotrebljivi za jelo, sveži, rashlađeni ili smrznuti:
0206 10	- Od životinja vrsta goveda, sveži ili rashlađeni:
0206 10 10	- - za proizvodnju farmaceutskih proizvoda
	- - ostalo:
0206 10 91	- - - džigerice
0206 10 95	- - - dijafragma, mišićna i tetivna
0206 10 99	- - - ostalo

	Od životinja vrsta goveda, smrznuti:
0206 21 00	-- jezici
0206 22 00	-- džigerice
0206 29	-- ostalo:
0206 29 10	--- za proizvodnju farmaceutskih proizvoda
	--- ostalo:
0206 29 91	---- dijafragma, mišićna i tetivna
0206 29 99	---- ostalo
0206 30 00	- Od svinja, sveži ili rashlađeni:
	- Od svinja, smrznuti:
0206 41 00	-- džigerice
0206 49	-- ostalo:
0206 49 20	--- od domaćih svinja
0206 49 80	--- ostalo
0206 80	- Ostalo, sveže ili rashlađeno:
0206 80 10	-- za proizvodnju farmaceutskih proizvoda
	-- ostalo:
0206 80 91	--- od konja, magaraca, mula i mazgi
0206 80 99	--- od ovaca i koza
0206 90	- Ostalo, smrznuto:
0206 90 10	-- za proizvodnju farmaceutskih proizvoda
	-- ostalo:
0206 90 91	--- od konja, magaraca, mula i mazgi
0206 90 99	--- od ovaca i koza
0208	Ostalo meso i jestivi mesni drugi klanični proizvodi, svježi, rashlađeni ili smrznuti:
0208 10	- Od domaćih ili divljih zečeva:
	-- od domaćih zečeva:
0208 10 11	--- svježe ili rashlađeno
0208 10 19	--- Smrznuto
0208 10 90	-- ostalo
0208 30 00	- od primata
0208 40	- Od kitova, delfina i morskih prasića (sisari reda Cetacea); od morskih krava i dugonga (sisari reda Sirenia):
0208 40 10	-- meso od kitova
0208 40 90	-- ostalo
0208 50 00	- od reptila (uključujući zmije i kornjače)
0208 90	- Ostalo:
0208 90 10	-- od domaćih golubova
	-- od divljači, izuzev domaćih ili divljih zečeva:
0208 90 20	--- od prepelica
0208 90 40	--- ostalo
0208 90 55	-- meso od foka
0208 90 60	-- od irvasa
0208 90 70	-- Žablji bataci
0208 90 95	-- ostalo

0210	Meso i jestivi mesni i drugi klanični proizvodi, soljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni; jestivo brašno i prah od mesa ili od drugih klaničnih proizvoda: - Ostalo, uključujući jestivo brašno prah od mesa ili od drugih klaničnih proizvoda:
0210 91 00	-- od primata
0210 92 00	-- od kitova, delfina i morskih prasića (sisari reda Cetacea); morskih krava i dugonga (sisari reda Sirenia)
0210 93 00	-- od reptilija (uključujući zmiје i kornjače)
0210 99	-- ostalo:
	--- meso:
0210 99 10	---- od konja, soljeno, u salamuri ili sušeno
	---- od ovaca i koza:
0210 99 21	----- sa kostima
0210 99 29	----- Bez kostiju
0210 99 31	----- od irvasa
0210 99 39	----- ostalo
	--- klanični proizvodi:
	---- od domaćih svinja:
0210 99 41	----- džigerice
0210 99 49	----- ostalo
	---- od goveda:
0210 99 51	----- dijafragma, mišićna i tetivna
0210 99 59	----- ostalo
0210 99 60	---- od ovaca i koza
	---- ostalo:
	----- džigerice, živinske:
0210 99 71	----- masne džigerice od gusaka ili pataka, soljene ili u salamuri
0210 99 79	----- ostalo
0210 99 80	----- ostalo
0210 99 90	--- jestivo brašno i prah od mesa ili drugih klaničnih proizvoda
0407 00	Živinska i ptičja jaja, u ljusci, svježa, konzervisana ili kuvana: - Od živine: -- za priplod :
0407 00 11	--- od ćurki ili gusaka
0407 00 19	--- ostala
0408	Živinska i ptičja jaja bez ljuske, žumanca od jaja, svježi, sušeni, kuvani u vodi ili pari, oblikovani, smrznuti ili na drugi način konzervisani, sa sadržajem ilio bez sadržaja dodatnog šećera ili drugih materija za zaslađivanje: - Žumanca:
0408 11	-- sušena:
0408 11 20	--- nepodobna za ljudsku ishranu
0408 19	-- ostala:
0408 19 20	--- nepodobna za ljudsku ishranu
	- Ostalo:
0408 91	-- sušena:
0408 91 20	--- nepodobna za ljudsku ishranu
0408 99	-- ostalo:
0408 99 20	--- nepodobna za ljudsku ishranu

0410 00 00	Jestivi proizvodi životinjskog porekla na drugom mestu nepomenuti niti obuhvaćeni
0601	Lukovice, gomolji, gomoljasto korijenje, korijeni, izdanci, reznice i rizomi za sadnju, u vegetaciji ili u cvijetu; biljke i korijen cikoriје, osim korijenja iz tar. broja 1212:
0601 10	- Lukovice, gomolji, gomoljasto korijenje, izdanci korijena, reznice i rizomi, za sadnju:
0601 10 10	-- zumbuli
0601 10 20	-- narcisi
0601 10 30	-- lale
0601 10 40	-- gladiole
0601 10 90	-- ostalo
0601 20	- Lukovice, gomolji, gomoljasto korijenje, izdanci korijena, reznice i rizomi u vegetaciji ili u cvijetu; biljke i korijen cikoriје:
0601 20 10	-- biljke i korijen cikoriје
0601 20 30	-- orhideje, zumbuli, narcisi i lale
0601 20 90	-- ostalo
0602	Ostale žive biljke (uključujući njihovo korijenje), reznice, kalem-grančice i kalemi; micijelijum za pečurke:
0602 90	- Ostalo:
0602 90 10	-- micijelijum za pečurke
0602 90 20	-- ananas biljka
0604	Lišće, grane i ostali djelovi bilja bez cvjetova ili cvjetnih pupoljaka i trave, mahovine i lišajevi podesni za bukete ili za ukrasne svrhe, svježi, sušeni, bojeni, bijeljeni, impregnisani ili drukčije pripremljeni:
0604 91	-- svježe:
0604 91 20	--- božićna drva
0604 91 40	--- grane četinara
0604 91 90	--- ostalo
0604 99	-- ostalo:
0604 99 10	--- samo sušeno, dalje nepripremljeno
0604 99 90	--- ostalo
0713	Sušeno mahunasto povrće u zrnu, oljušteno ili neoljušteno ili lomljeno:
0713 33	-- pasulj običan (<i>Phaseolus vulgaris</i>):
0713 33 90	--- ostali
0713 39 00	-- ostali
0713 40 00	- Sočivo
0713 50 00	- Bob (<i>Vicia faba var major</i>) i konjski Bob (<i>Vicia faba var - equina</i> , <i>Vicia faba var minor</i>)
0713 90 00	- Ostalo
0714	Manioka, arorut, salep, topinambur, slatki krompir i slično korijenje i krtole s visokim sadržajem skroba ili insulina, svježi, rashlađeni, smrznuti ili sušeni, cijeli, sječeni ili u obliku peleta; srž od sago drveta:
0714 10	- Manioka (<i>Cassava</i>):
0714 10 10	-- peleti od brašna i griza
	-- ostala:
0714 10 91	--- vrste koja se koristi za ljudsku ishranu, u ambalaži neto mase do 28 kg, svježa i cijela, ili oljuštena i smrznuta, cijela ili sječena u komade
0714 10 99	--- ostala
0714 20	- Slatki krompir:
0714 20 10	-- svjež, cio, namenjen za ljudsku ishranu
0714 20 90	-- ostali

0714 90	- Ostalo:
	- - arorut, salep i slično korijenje i krtole sa visokim sadržajem skroba:
0714 90 11	- - - vrste koja se koristi za ljudsku ishranu, u ambalaži neto mase do 28 kg, svježi i cijeli ili oljušteni i smrznuti, cijeli ili sječeni u komade
0714 90 19	- - - ostalo
0714 90 90	- - ostalo
0801	Kokosov orah, brazilski orah i akažu orah, svježi ili suvi, oljušteni ili neoljušteni:
	- Kokosov orah:
0801 11 00	- - osušen
0801 19 00	- - ostali
0802	Ostalo jezgrasto voće u ljusci, svježe ili suvo, oljušteno ili neoljušteno:
	- Bademi:
0802 11	- - u ljusci:
0802 11 10	- - - gorki
0802 11 90	- - - ostali
0802 12	- - bez ljuske:
0802 12 10	- - - gorki
0802 12 90	- - - ostali
	- lješnici (Corylus spp):
0802 21 00	- - u ljusci
0802 22 00	- - Bez ljuske:
ex.0802 22 00	- - -u ambalaži čija neto-masa ne prelazi 2,5 kg
ex.0802 22 00	- - - ostalo
	- Obični orasi:
0802 31 00	- - u ljusci
0802 32 00	- - Bez ljuske
0802 40 00	- Kestenje (Castanea spp)
0802 50 00	- Pistači
0802 60 00	- makadamski oraščić
0802 90	- Ostalo:
0802 90 20	- - areka (orah katehuove palme), kola orah i hikori orah
0802 90 50	- - jezgra borove šišarke (pinije)
0802 90 85	- - ostalo
0804	Urme, smokve, ananas, avokado, guava, mango i mangusta, svježi ili suvi:
0804 10 00	- Urme
0804 30 00	- ananas
0804 40 00	- Avokado
0804 50 00	- Guava, mango i mangusta
0806	- Grožđe, svježe ili suvo:
0806 20	- Suvo:
0806 20 10	- - ribizla
0806 20 30	- - bijelo suvo grožđe
0806 20 90	- - ostalo
0810	Ostalo voće, svježe:

0810 60 00	- "Durians" (plod malajskog drveta Durio zibethinus)
0810 90	- Ostalo:
0810 90 30	-- tamarinde, Akažu-Jabuke, lučice, indijska kruška, sapodila Šljive
0810 90 40	-- pasionke, karambole i pitaje
	-- Crne, bijele ili crvene ribizle i ogrozdi:
0810 90 50	--- Crne ribizle
0810 90 60	--- crvene ribizle
0810 90 70	--- ostalo
0810 90 95	-- ostalo
0811	Voće, nekuvano ili kuvano u vodi ili pari, smrznuto sa dodatkom ili bez dodatka šećera ili drugih materija za zaslađivanje:
0811 90	- Ostalo:
	-- sa dodatkom šećera ili drugih materija za zaslađivanje:
	--- sa sadržajem šećera preko 13% po masi:
0811 90 11	---- tropsko voće, uključujući tropsko jezgrasto voće
0811 90 19	---- ostalo
	--- ostalo:
0811 90 31	---- tropsko voće, uključujući tropsko jezgrasto voće
0811 90 39	---- ostalo
	-- ostalo:
0811 90 50	--- voće vrste Vaccinium myrtillus
0811 90 70	--- voće vrste Vaccinium myrtilloides i Vaccinium angustifolium
0811 90 85	--- tropsko voće, uključujući tropsko jezgrasto voće
0812	Voće, privremeno konzervisano (npr : sumpor-dioksidom, u slanoj vodi, u sumporisanoj vodi ili u drugim rastvorima za konzervisanje), ali u takvom stanju nepodesno za neposrednu ishranu:
0812 90	- Ostalo:
0812 90 70	-- Guava, mango, mangusta, tamarinda, akažu-jabuke, lučice, indijske kruške, sapodila šljive, pasionke, karambole, pitaje i tropsko jezgrasto voće
0813	Voće, suvo, osim onog koje se svrstava u tar. br 0801 do 0806; mješavine jezgrastog ili suvog voća iz ove glave:
0813 40	- Ostalo voće:
0813 40 50	-- Papaje
0813 40 60	-- tamarinde
0813 40 70	-- akažu-jabuke, lučice, indijske kruške, sapodila šljive, pasionke, karambole i pitaje
0813 40 95	-- ostalo
0813 50	- mješavine jezgrastog ili suvog voća iz ove glave:
	-- mješavine suvog voća, osim onog iz tar. brojeva 0801 do 0806:
	--- koje ne sadrže šljive:
0813 50 12	---- od papaje, tamarinde, akažu-jabuka, lučica, indijskih krušaka, sapodila šljiva, pasionki, karambola i pitaja
0813 50 15	---- ostale
0813 50 19	--- koje sadrže šljive
	-- mješavine isključivo od suvog jezgrastog voća iz tar. brojeva 0801 i 0802:
0813 50 31	--- od jezgrastog tropskog voća
0813 50 39	--- ostale
	-- ostale mješavine:

0813 50 91	- - - koje ne sadrže šljive ili smokve
0813 50 99	- - - ostale
0814 00 00	Kore od agruma ili dinja i lubenica, svježe, smrznute, suve ili privremeno konzervisane u slanoj vodi, sumporisanom u vodi ili u drugim rastvorima za konzerviranje
0901	Kafa, pržena ili nepržena ili bez kofeina; ljuspice i opne od kafe; zamjene kafe koje sadrže kafu u bilo kom procentu: - Kafa, nepržena:
0901 11 00	- - sa kofeinom
0901 12 00	- - bez kofeina
0902	Čaj, nearomatizovan ili aromatizovan:
0902 10 00	- Zeleni čaj (nefermentisan) u neposrednim pakovanjima do 3 kg
0902 20 00	- ostali Zeleni čaj (nefermentisan)
0902 30 00	- Crni čaj (fermentisan) i djelimično fermentisan čaj, u neposrednim pakovanjima do 3 kg
0902 40 00	- ostali Crni čaj (fermentisan) i ostali djelimično fermentisani čajevi
0904	Biber roda Piper; suva, drobljena ili mljevena paprika roda Capsicum ili roda Pimenta: - Biber:
0904 11 00	- - nedrobljen niti mljeven
0904 12 00	- - drobljen ili mljeven
0904 20	- Paprika roda Capsicum ili roda Pimenta, suva, drobljena ili mljevena: - - nedrobljena i nemljevena:
0904 20 10	- - - slatka paprika
0904 20 30	- - - ostala
0904 20 90	- - drobljena ili mljevena
0905 00 00	Vanila
0906	Cimet i cvijet od cimetoovog drveta: - nedrobljen ili nemljeven
0906 11 00	- - Cimet (Cinnamomum zeylanicum Blume)
0906 19 00	- - ostalo
0906 20 00	- drobljen ili mljeven
0907 00 00	Karanfilić (cijeli plodovi, pupoljci i peteljke)
0908	Muškatni orah, macis i kardamom:
0908 10 00	- Muškatni orah
0908 20 00	- Macis
0908 30 00	- Kardamom
0909	Sjeme anisa, badijana, komorača, korijandera, kumina ili kima; bobice kleke:
0909 10 00	- sjeme anisa i badijana
0909 20 00	- sjeme korijandera
0909 30 00	- sjeme kumina
0909 40 00	- sjeme kima
0909 50 00	- sjeme komorača; bobice kleke
0910	Đumbir, šafran, kurkuma, majčina dušica, lorber u listu, kari i ostali začini:
0910 10 00	- Đumbir
0910 20	- Šafran:
0910 20 10	- - nedrobljeni niti mljeveni
0910 20 90	- - drobljeni ili mljeveni
0910 30 00	- Kurkuma

	- Ostali začini:
0910 91	-- mješavine definisane Napomenom 1 (b) uz ovu Glavu:
0910 91 10	--- nedrobljene niti mljevene
0910 91 90	--- drobljene ili mljevene
0910 99	-- ostalo:
0910 99 10	--- sjeme piskavice (božje travice)
	--- majčina dušica:
	---- nedrobljena niti mljevena:
0910 99 31	----- divlja (Thymus serpyllum)
0910 99 33	----- ostala
0910 99 39	---- drobljena ili mljevena
0910 99 50	--- lorber u listu
0910 99 60	--- Kari
	--- ostalo:
0910 99 91	---- nedrobljeno niti mljeveno
0910 99 99	---- drobljeno ili mljeveno
1006	Pirinač:
1006 10	- Pirinač u ljusci (arpa ili sirov):
1006 10 10	-- za sjetvu
	-- ostali:
	--- etiviran (djelimično kuvan):
1006 10 21	---- okruglog zrna
1006 10 23	---- zrna srednje dužine
	---- dugačkog zrna:
1006 10 25	----- sa odnosom dužine prema širini preko 2 ali manje od 3
1006 10 27	----- sa odnosom dužine prema širini od 3 ili više
	--- ostali:
1006 10 92	---- okruglog zrna
1006 10 94	---- zrna srednje dužine
	---- dugačkog zrna:
1006 10 96	----- sa odnosom dužine prema širini preko 2 ali manje od 3
1006 10 98	----- sa odnosom dužine prema širini od 3 ili više
1006 20	- Oljušteni (smeđi) pirinač:
	-- etiviran (djelimično kuvan):
1006 20 11	--- okruglog zrna
1006 20 13	--- zrna srednje dužine
	--- dugačkog zrna:
1006 20 15	---- sa odnosom dužine prema širini preko 2 ali manje od 3
1006 20 17	---- sa odnosom dužine prema širini od 3 ili više
	-- ostali:
1006 20 92	--- okruglog zrna
1006 20 94	--- zrna srednje dužine
	--- dugačkog zrna:
1006 20 96	---- sa odnosom dužine prema širini preko 2 ali manje od 3
1006 20 98	---- sa odnosom dužine prema širini od 3 ili više

1006 30	- Poluobrađen ili obrađen pirinač, poliran ili nepoliran, glaziran ili neglaziran: -- poluobrađen pirinač: --- etiviran (djelimično kuvan):
1006 30 21	---- okruglog zrna
1006 30 23	---- zrna srednje dužine ---- dugačkog zrna:
1006 30 25	----- sa odnosom dužine prema širini preko 2 ali manje od 3
1006 30 27	----- sa odnosom dužine prema širini od 3 ili više --- ostali:
1006 30 42	---- okruglog zrna
1006 30 44	---- zrna srednje dužine ---- dugačkog zrna:
1006 30 46	----- sa odnosom dužine prema širini preko 2 ali manje od 3
1006 30 48	----- sa odnosom dužine prema širini od 3 ili više -- obrađen pirinač: --- etiviran (djelimično kuvan):
1006 30 61	---- okruglog zrna
1006 30 63	---- zrna srednje dužine ---- dugačkog zrna:
1006 30 65	----- sa odnosom dužine prema širini preko 2 ali manje od 3
1006 30 67	----- sa odnosom dužine prema širini od 3 ili više --- ostali:
1006 30 92	---- okruglog zrna
1006 30 94	---- zrna srednje dužine ---- dugačkog zrna:
1006 30 96	----- sa odnosom dužine prema širini preko 2 ali manje od 3
1006 30 98	----- sa odnosom dužine prema širini od 3 ili više
1006 40 00	- lomljeni pirinač
1007	Sorgo u zrnju:
1007 00 10	- hibridi za sjetvu
1007 00 90	- ostali
1008	Heljda, proso, sjeme za ptice; ostale žitarice:
1008 10 00	- Heljda
1008 20 00	- Proso
1008 30 00	- sjeme za ptice
1008 90	- Ostale žitarice:
1008 90 10	-- tritikale
1008 90 90	-- ostale
1102	Brašno od žitarica osim pšenice ili napolice:
1102 10 00	- brašno ražano
1102 20	- brašno kukuruzno:
1102 20 10	-- sa sadržajem masnoće do 1,5% po masi
1102 20 90	-- ostalo
1102 90	- Ostalo:
1102 90 10	-- brašno ječmeno
1102 90 30	-- brašno ovseno
1102 90 50	-- brašno pirinčano

1102 90 90	-- ostalo
1103	Prekrupa od žitarica, griz i pelete:
	- Prekrupa i griz:
1103 11	-- od pšenice:
1103 11 10	--- od tvrde pšenice
1103 11 90	--- od obične pšenice i pira
1103 13	-- od kukuruza:
1103 13 10	--- sa sadržajem masnoće do 1,5% po masi
1103 13 90	--- ostali
1103 19	-- od ostalih žitarica:
1103 19 10	--- od raži
1103 19 30	--- od ječma
1103 19 40	--- od ovsa
1103 19 50	--- od pirinča
1103 19 90	--- ostali
1103 20	- Peleti:
1103 20 10	-- od raži
1103 20 20	-- od ječma
1103 20 30	-- od ovsa
1103 20 40	-- od kukuruza
1103 20 50	-- od pirinča
1103 20 60	-- od pšenice
1103 20 90	-- ostali
1104	Žitarice u zrnju drukčije obrađene (npr., : oljuštene, valjane u ljuspicama, perlirane, obrezane ili gnječene), osim pirinča iz tar. broja 1006; klice od žitarica, cijele, valjane, u ljuspicama ili mljevene:
	- zrna valjana ili u obliku ljuspica:
1104 12	-- od ovsa:
1104 12 10	--- valjana
1104 12 90	--- u obliku ljuspica
1104 19	-- od ostalih žitarica:
1104 19 10	--- od pšenice
1104 19 30	--- od raži
1104 19 50	--- od kukuruza
	--- od ječma:
1104 19 61	---- valjana
1104 19 69	---- u obliku ljuspica
	--- ostala:
1104 19 91	---- Pirinač u obliku ljuspica
1104 19 99	---- ostala
	- drukčije obrađena zrna (npr., : oljuštena, perlirana, obrezana ili drobljena):
1104 22	-- od ovsa:
1104 22 20	--- oljuštena
1104 22 30	--- oljuštena i obrezana ili drobljena ("Grütze" ili "grutten")
1104 22 50	--- perlirana
1104 22 90	--- samo drobljena, drukčije neobrađena
1104 22 98	--- ostala
1104 23	-- od kukuruza:

1104 23 10	--- oljuštena, obrezana ili drobljena, neobrezana ili nedrobljena
1104 23 30	--- perlirana
1104 23 90	--- samo drobljena, drukčije neobrađena
1104 23 99	--- ostala
1104 29	-- od ostalih žitarica:
	--- od ječma:
1104 29 01	---- oljuštena
1104 29 03	---- oljuštena i obrezana ili drobljena ("Grütze" ili "grutten")
1104 29 05	---- perlirana
1104 29 07	---- samo drobljena, drukčije neobrađena
1104 29 09	---- ostala
	--- ostala:
	---- oljuštena, obrezana i drobljena, neobrezana ili nedrobljena:
1104 29 11	----- od pšenice
1104 29 18	----- Ostala
1104 29 30	---- perlirana
	---- samo drobljena, drukčije neobrađena:
1104 29 51	----- od pšenice
1104 29 55	----- od raži
1104 29 59	----- ostala
	---- ostala:
1104 29 81	----- od pšenice
1104 29 85	----- od raži
1104 29 89	----- ostala
1104 30	- Klice od žitarica, cijele, valjane, u ljuspicama ili mljevane:
1104 30 10	-- od pšenice
1104 30 90	-- od ostalih žitarica
1105	Brašno, griz, prah, ljuspice, granule i peleti od krompira:
1105 10 00	- brašno, griz i prah
1105 20 00	- ljuspice, granule i peleti
1106	Brašno, griz i prah, od sušenog mahunastog povrća koje se svrstava u tar. broj 0713, od sagoa korijenja ili krtola iz tar. broja 0714, ili od proizvoda iz Glave 8:
1106 10 00	- Od suvog mahunastog povrća iz tar. broja 0713
1106 20	- Od sagoa ili od korijenja ili krtola iz tar. broja 0714:
1106 20 10	-- denaturisani
1106 20 90	-- ostali
1106 30	- Od proizvoda iz Glave 8:
1106 30 10	-- od banana
1106 30 90	-- ostali
1107	Slad, pržen ili nepržen:
1107 10	- Nepržen:
	-- od pšenice:
1107 10 11	--- u obliku brašna
1107 10 19	--- ostali
	-- ostali:
1107 10 91	--- u obliku brašna

1107 10 99	- - - ostali
1107 20 00	- Pržen
1108	Skrob; inulin:
	- Skrob:
1108 11 00	- - pšenični skrob
1108 12 00	- - kukuruzni skrob
1108 13 00	- - Skrob od krompira
1108 14 00	- - Skrob od manioke
1108 19	- - ostali skrob:
1108 19 10	- - - Skrob od pirinča
1108 19 90	- - - - ostali
1108 20 00	- Inulin
1109 00 00	Gluten od pšenice, osušen ili neosušen
1502 00	Masnoće od životinja vrsta goveda, ovaca ili koza, osim onih iz tar. broja 1503:
1502 00 10	- za industrijsku upotrebu osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu
1502 00 90	- ostalo
1503 00	Stearin iz jestive svinjske masti, ulje iz jestive svinjske masti, oleostearin, oleo-ulje i ulje iz loja, neemulgovani, nemiješani ili na drugi način pripremljeni:
	- Stearin iz jestive svinjske masti i oleostearin:
1503 00 11	- - za industrijsku upotrebu
1503 00 19	- - ostali
1503 00 30	- Tal ulje za industrijsku upotrebu osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu
1503 00 90	- - ostalo
1504	Masti i ulja kao i njihove frakcije, od riba ili morskih sisara, prečišćeni ili neprečišćeni, ali hemijski nemodifikovani:
1504 10	- Ulja i njihove frakcije od riblje džigerice:
1504 10 10	- - sa sadržajem vitamina A do 2500 IU/g
	-- Ostale:
1504 10 91	--- Od lista
1504 10 99	--- Ostalo
1504 20	- Masti i ulja od ribe, kao i njihove frakcije, osim od riblje džigerice:
1504 20 90	- - ostale
1504 30	- Masti i ulja i njihove frakcije od morskih sisara:
1504 30 90	- - ostalo
1507	Sojino ulje i njegove frakcije, prečišćeni ili neprečišćeni, ali hemijski nemodifikovani:
1507 10	- Sirovo ulje, uključujući degumirano (bez smole):
1507 10 10	- - za tehničku ili industrijsku upotrebu, osim za upotrebu u proizvodnji prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu
1507 90	- Ostalo:
1507 90 10	- - za tehničku ili industrijsku upotrebu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu
1508	Ulje od kikirikija i njegove frakcije, prečišćeni ili neprečišćeni, ali hemijski nemodifikovani:
1508 10	- Sirovo ulje:
1508 10 10	- - za tehničku ili industrijsku upotrebu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu
1508 10 90	- - ostalo
1508 90	- Ostalo:

1508 90 10	- za tehničku ili industrijsku upotrebu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu
1508 90 90	-- ostalo
1510 00	Ostala ulja i njihove frakcije, dobijeni isključivo od maslina, prečišćeni ili neprečišćeni, ali hemijski nemodifikovani, uključujući mješavine tih ulja ili frakcija sa uljima ili frakcijama iz tar. broja 1509:
1510 00 10	- Sirova ulja
1510 00 90	- ostalo
1512	Ulje od sjemena suncokreta, šafranike i pamukovog sjemena i njihove frakcije, prečišćeni ili neprečišćeni ali hemijski nemodifikovani: -Ulje od pamukovog sjemena i njegove frakcije
1512 21	-- sirovo ulje, uključujući ono iz kojeg je uklonjen gosipol:
1512 21 10	--- za tehničku ili industrijsku upotrebu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu
1512 21 90	--- ostalo
1512 29	-- ostalo:
1512 29 10	--- za tehničku ili industrijsku upotrebu osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu
1512 29 90	--- ostalo
1514	Ulje od repice ili ulje od slačice i njihove frakcije, rafinisani ili nerafinisani, ali hemijski nemodifikovani: - Ulje od uljane repice sa malim sadržajem erucidne kiseline i njegove frakcije:
1514 11	-- sirovo ulje:
1514 11 10	--- za tehničku ili industrijsku upotrebu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu
1514 11 90	--- ostalo
1514 19	-- ostalo:
1514 19 10	--- za tehničku ili industrijsku upotrebu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu
1514 19 90	--- ostalo
	- Ostalo:
1514 91	-- sirovo ulje:
1514 91 10	--- za tehničku ili industrijsku upotrebu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu
1514 91 90	--- ostalo
1514 99	-- ostalo:
1514 99 10	--- za tehničku ili industrijsku upotrebu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu
1514 99 90	--- ostalo
1516	Masti i ulja životinjskog ili biljnog porijekla i njihove frakcije, djelimično ili potpuno hidrogenizovani, interesterifikovani, reesterifikovani ili eleidinizovani, rafinisani ili nerafinisani, ali dalje nepripremljeni:
1516 20	- Biljne masti i ulja i njihove frakcije: -- Ostalo: --- Ostalo: ---- Ostalo:
1516 20 98	----- Ostalo
1518 00	Životinjske ili biljne masti i ulja i njihove frakcije, kuvani, oksidisani, dehidrisani, sumporisani, duvani, polimerizovani zagrevanjem u vakuumu ili u inertnom gasu ili drukčije hemijski modifikovani, isključujući one iz tar. broja 1516; mješavine ili pripreme životinjskih ili biljnih masti ili ulja ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ove Glave, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni: - Neisparljiva neetarska biljna ulja, tečna, miješana, za tehničku ili industrijsku upotrebu, osim za upotrebu u proizvodnji prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu:

1518 00 31	-- Sirova
1518 00 39	-- ostala
1522 00	Degra; ostaci dobijeni pri preradi masnih materija i voskova životinjskog ili biljnog porijekla: - Ostaci dobijeni pri preradi masnih materija i voskova životinjskog ili biljnog porijekla: -- koji sadrže ulje koje ima karakteristike maslinovog ulja:
1522 00 31	--- sapunski koagulati
1522 00 39	--- ostalo -- ostalo:
1522 00 91	--- uljni ostaci i talozi; sapunski koagulati
1522 00 99	--- ostalo
1702	Ostali šećeri, uključujući hemijski čistu laktozu, maltozu, glikozu i fruktozu u čvrstom stanju; šećerni sirupi bez dodatih sredstava za aromatizaciju ili materija za bojenje; vještački med, pomiješan ili nepomiješan sa prirodnim medom; karamel: - Laktoza i laktozni sirup:
1702 11 00	-- sa sadržajem od 99% ili više laktoze po masi, izražene kao anhidrovana laktoza, računato na suhu materiju
1702 19 00	-- ostalo
1702 20	- Šećer i sirup od javora:
1702 20 10	-- šećer od javora u čvrstom stanju, sa dodatim sredstvima za aromatizaciju ili materija za bojenje
1702 20 90	-- ostalo
1702 30	- Glikoza i glikozni sirup bez sadržaja fruktoze ili sa sadržajem fruktoze manje od 20% po masi u suvom stanju:
1702 30 10	-- izoglikoza -- ostalo: --- koji u suvom stanju sadrže 99% ili više po masi glikoze:
1702 30 51	---- u obliku bijelog kristalnog praha, aglomerisanog ili neaglomerisanog
1702 30 59	---- ostalo --- ostalo:
1702 30 91	---- u obliku bijelog kristalnog praha, aglomerisanog ili neaglomerisanog
1702 30 99	---- ostalo
1702 40	- Glikoza i glikozni sirup, koji u suvom stanju sadrže od 20% do 50% fruktoze po masi, isključujući invertni šećer:
1702 40 10	-- izoglikoza
1702 40 90	-- ostalo
1702 60	- Ostala fruktoza i fruktozni sirup, koji u suvom stanju sadrže više od 50% fruktoze po masi, isključujući invertni šećer:
1702 60 10	-- izoglikoza
1702 60 80	-- Inulin sirup
1702 60 95	-- ostalo
1702 90	- Ostalo, uključujući invertni šećer i ostali šećer i mješavine šećernog sirupa koji u suvom stanju sadrže 50% fruktoze po masi:
1702 90 30	-- izoglikoza
1702 90 50	-- maltodekstrin i sirup od maltodekstrina -- karamel:
1702 90 71	--- koji sadrži 50% ili više po masi saharoze u suvoj materiji --- ostalo:
1702 90 75	---- u obliku praha, aglomerisan ili neaglomerisan
1702 90 79	---- ostalo

1702 90 80	-- Inulin sirup
1702 90 99	-- ostalo
1902	tjestenine, kuvane ili nekuvane ili punjene (mesom ili drugim materijama) ili drukčije pripremljene kao što su špageti, makaroni, rezanci, lazanje, njoki, ravijoli, kaneloni; kus-kus, pripremljen ili nepripremljen:
1902 20	- tjestenine punjene, kuvane ili nekuvane ili drukčije pripremljene:
1902 20 30	-- sa sadržajem više od 20% po masi kobasica i sličnog od mesa i iznutrica svih vrsta, uključujući masnoće bilo kog porijekla
2007	Džemovi, voćni želei, marmelade, pire od voća ili jezgrastog voća i paste od voća ili jezgrastog voća dobijeni kuvanjem, sa dodatkom ili bez dodatka šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje:
	- Ostalo:
2007 99	-- Ostalo:
	--- Ostalo:
2007 99 98	---- Ostalo:
2008	Voće, jezgrasto voće i ostali djelovi bilja za jelo, drukčije pripremljeni ili konzervisani, sa dodatkom ili bez dodatka šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili alkohola, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni:
	- Jezgrasto voće, kikiriki i ostala sjemena, pomješani zajedno ili ne:
2008 19	-- ostalo, uključujući mješavine:
	--- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg:
	---- Ostalo:
2008 19 19	---- - ostalo
2009	Voćni sokovi (uključujući širu od grožđa) i sokovi od povrća, nefermentisani i bez dodataka alkohola, sa dodatkom ili bez dodatka šećera ili ostalih sredstava za zaslađivanje:
	- Sok od pomorandže:
2009 11	-- smrznuti:
	--- čija Brix vrijednost prelazi 67:
2009 11 11	---- čija vrijednost ne prelazi € 30 za 100 kg neto mase
2009 11 19	---- - ostali
	--- čija Brix vrijednost ne prelazi 67:
2009 11 91	---- čija vrijednost ne prelazi € 30 za 100 kg neto mase i sa dodatkom šećera čiji sadržaj prelazi 30% po masi
2009 11 99	---- - ostali
2009 19	-- ostalo:
	--- čija Brix vrijednost prelazi 67:
2009 19 11	---- čija vrijednost ne prelazi € 30 za 100 kg neto mase
2009 19 19	---- - ostalo
	--- čija Brix vrijednost prelazi 20 ali ne prelazi 67:
2009 19 91	---- čija vrijednost ne prelazi € 30 za 100 kg neto mase i sa dodatkom šećera čiji sadržaj prelazi 30% po masi
2009 19 98	---- - ostalo
	- sok od greipfruta (uključujući pomelo)
2009 29	-- ostalo:
	--- čija Brix vrijednost prelazi 67:
2009 29 11	---- čija vrijednost ne prelazi € 30 za 100 kg neto mase
2009 29 19	---- - ostalo
	--- čija Brix vrijednost prelazi 20 ali ne prelazi 67:

2009 29 91	---- čija vrijednost ne prelazi € 30 za 100 kg neto mase i sa dodatkom šećera čiji sadržaj prelazi 30% po masi
2009 29 99	---- ostalo
	- Sok od ostalih pojedinačnih agruma:
2009 39	-- Other:
	--- Of a Brix value exceeding 67:
2009 39 11	---- Of a value not exceeding EUR 30 per 100 kg net weight
2009 39 19	-- ostali:
	--- čija Brix vrijednost prelazi 20 ali ne prelazi 67:
	---- čija vrijednost prelazi € 30 za 100 kg neto mase:
2009 39 31	----- sa dodatkom šećera
2009 39 39	----- Bez dodatka šećera
	---- čija vrijednost ne prelazi € 30 za 100 kg neto mase:
	----- sok od limuna:
2009 39 51	----- sa dodatkom šećera čiji sadržaj prelazi 30% po masi
2009 39 55	----- sa dodatkom šećera čiji sadržaj ne prelazi 30 % po masi
2009 39 59	----- bez dodatka šećera
	----- ostali sokovi od agruma:
2009 39 91	----- sa dodatkom šećera čiji sadržaj prelazi 30% po masi
2009 39 95	----- sa dodatkom šećera čiji sadržaj ne prelazi 30% po masi
2009 39 99	----- Bez dodatka šećera
	-Sok od ananasa:
2009 49	-- ostali:
	--- čija Brix vrijednost prelazi 67:
2009 49 11	---- čija vrijednost ne prelazi € 30 za 100 kg neto mase
2009 49 19	---- ostali
	--- čija Brix vrijednost prelazi 20 ali ne prelazi 67:
2009 49 30	---- čija vrijednost prelazi € 30 za 100 kg neto mase, sa dodatim šećerom
	---- ostali:
2009 49 91	----- sa dodatim šećerom čiji sadržaj prelazi 30% po masi
2009 49 93	----- sa dodatim šećerom čiji sadržaj ne prelazi 30% po masi
2009 49 99	----- Bez dodatog šećera
	- Sok od grožđa (uključujući i širu od grožđa):
2009 69	-- ostali:
	--- čija Brix vrijednost prelazi 67:
2009 69 11	---- čija vrijednost ne prelazi € 22 za 100 kg neto mase
2009 69 19	---- ostali
	--- čija Brix vrijednost prelazi 30 ali ne prelazi 67:
	---- čija vrijednost prelazi € 18 za 100 kg neto mase:
2009 69 51	----- koncentrisani
2009 69 59	----- ostali
	---- čija vrijednost ne prelazi € 18 za 100 kg neto mase:
	----- sa dodatkom šećera čiji sadržaj prelazi 30% po masi:
2009 69 71	----- koncentrisani
2009 69 79	----- ostali

2009 69 90	----- ostali - Sok od jabuke:
2009 79	-- ostali: --- čija Brix vrijednost prelazi 67:
2009 79 11	---- čija vrijednost ne prelazi € 22 za 100 kg neto mase
2009 79 19	----- ostali --- čija Brix vrijednost prelazi 20 ali ne prelazi 67:
2009 79 30	---- čija vrijednost prelazi € 18 za 100 kg neto mase, sa dodatim šećerom ----- ostali:
2009 79 91	----- sa dodatim šećerom čiji sadržaj prelazi 30% po masi
2009 79 93	----- sa dodatim šećerom čiji sadržaj ne prelazi 30% po masi
2009 79 99	----- Bez dodatog šećera
2009 80	- Sok od ostalog pojedinačnog voća ili povrća: -- čija Brix vrijednost prelazi 67: --- sok od krušaka:
2009 80 11	---- čija vrijednost ne prelazi € 22 za 100 kg neto mase
2009 80 19	----- ostali --- ostali: ---- čija vrijednost ne prelazi € 30 za 100 kg neto mase:
2009 80 34	----- sokovi od tropskog voća
2009 80 35	----- ostali ---- ostali:
2009 80 36	----- sokovi od tropskog voća
2009 80 38	----- ostali
2009 90	- mješavine sokova: -- čija Brix vrijednost prelazi 67: --- mješavine soka od jabuka i krušaka:
2009 90 11	---- čija vrijednost ne prelazi € 22 za 100 kg neto mase
2009 90 19	----- ostali --- ostali:
2009 90 21	---- čija vrijednost ne prelazi € 30 za 100 kg neto mase
2009 90 29	----- ostali
2106	Prehrambeni proizvodi na drugom mestu nepomenuti niti obuhvaćeni:
2106 90	- Ostalo: -- sirupi od šećera, aromatizovani ili bojeni:
2106 90 30	--- izoglikozni sirupi --- ostali:
2106 90 51	---- laktozni sirup
2106 90 55	---- glikozni sirup i maltodekstrinski sirup
2106 90 59	----- ostali
2302	Mekinje, i ostali ostaci dobijeni prosijavanjem, mljevenjem ili drugom obradom žitarica i leguminoznog bilja, nepeletizovani ili peletizovani:
2302 10	- Od kukuruza:
2302 10 10	-- sa sadržajem skroba do 35% po masi
2302 10 90	-- ostalo

2302 30	- Od pšenice:
2302 30 10	-- u kojima je sadržaj skroba do 28% po masi, a čiji je dio koji prolazi kroz sito sa otvorom od 0,2 mm do 10% po masi ili, alternativno, dio koji prolazi kroz sito sadrži preko 1,5% pepela po masi, računato na suvi proizvod
2302 30 90	-- ostalo
2302 40	- Od ostalih žitarica:
2302 40 02	-- Od pirinča:
2302 40 08	--- sa sadržajem skroba do 35% po masi
2302 40 10	--- ostalo
2302 40 90	--- u kojima je sadržaj skroba do 28% po masi, a čiji je dio koji prolazi kroz sito sa otvorom od 0,2 mm do 10% po masi ili, alternativno, dio koji prolazi kroz sito sadrži preko 1,5% pepela po masi, računato na suvi proizvod
2302 50 00	--- ostalo
2303	- od leguminoznog bilja
2303 10	Ostaci od proizvodnje skroba i slični ostaci, rezanci od šećerne repe, ostaci od šećerne trske i ostali otpaci industrije šećera, ostaci i otpaci iz pivara ili destilacija, nepeletizovani ili peletizovani:
2303 10 11	- Ostaci od proizvodnje skroba i slični ostaci:
2303 10 19	-- ostaci od proizvodnje skroba iz kukuruza (osim koncentrisanih tečnosti za natapanje), sa sadržajem bjelančevina, računato na suvi proizvod:
2303 20	--- preko 40% po masi
2303 20 90	--- do 40% po masi
2303 30 00	- Rezanci od šećerne repe, otpaci od šećerne trske i drugi otpaci od proizvodnje šećera:
2304 00 00	-- ostali
2305 00 00	- otpaci iz pivara ili destilacija
2306	Uljane pogače i ostali čvrsti ostaci dobijeni prilikom ekstrakcije ulja od soje, nemljeveni, mljeveni ili peletizovani
2306 10 00	Uljane pogače i ostali čvrsti ostaci dobijeni prilikom ekstrakcije ulja od kikirikija, nemljeveni, mljeveni ili peletizovani
2306 20 00	Uljane pogače i ostali čvrsti ostaci, dobijeni ekstrakcijom biljnih masnoća ili ulja osim onih iz tar. br. 2304 i 2305, nemljeveni, mljeveni ili peletizovani:
2306 30 00	- od sjemena pamuka
2306 41 00	- od sjemena lana
2306 49 00	- od sjemena suncokreta
2306 90	- Od sjemena uljane repice:
2306 90 05	-- od sjemena uljane repice sa malom količinom erucidne kisjeline
2306 90 11	-- Ostalo:
2306 90 19	- Ostalo:
2306 90 90	-- Od kukuruznih klica
2308 00	-- Ostalo:
	--- uljane pogače i ostali ostaci dobijeni prilikom ekstrakcije maslinovog ulja:
	---- sa sadržajem do 3% po masi maslinovog ulja
	---- sa sadržajem preko 3% po masi maslinovog ulja
	--- ostalo
	Biljni materijali, biljni otpaci i ostaci od prerade biljnih materijala i sporedni proizvodi, peletizovani ili nepeletizovani, koji se upotrebljavaju za ishranu životinja, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni:
	- Komina od grožđa:

2308 00 11	-- sa ukupnom alkoholnom jačinom po masi do 4,3% i sa sadržajem suve materije preko 40% po masi
2308 00 19	-- ostalo
2308 00 40	- Žir i divlji kesten; kljuk ili komina od voća, osim od grožđa
2308 00 90	- ostalo
2309	Preparati koji se upotrebljavaju za ishranu životinja:
2309 90	- Ostalo:
2309 90 10	-- rastvorljivi proizvodi od riba ili morskih sisara
2309 90 20	-- proizvodi navedeni u dodatnoj Napomeni 5. uz ovu Glavu -- ostalo, uključujući premikse: --- sa sadržajem skroba, glikoze, glikoznog sirupa, maltodekstrina ili maltodekstrinskog sirupa, koji se svrstavaju u tar. podbrojeve 1702 30 51 do 1702 30 99, 1702 40 90, 1702 90 50 i 2106 90 55, ili mliječnih proizvoda: ---- sa sadržajem skroba, glikoze, glikoznog sirupa, maltodekstrina ili maltodekstrinskog sirupa: ----- bez sadržaja skroba ili sa sadržajem skroba 10% ili manje po masi:
2309 90 31	----- bez sadržaja mliječnih proizvoda ili sa sadržajem tih proizvoda manjim od 10% po masi
2309 90 33	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda od 10% do 50% po masi
2309 90 35	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda od 50% do 75% po masi
2309 90 39	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda 75% i više po masi ----- sa sadržajem skroba većim od 10% ali ne većim od 30% po masi:
2309 90 41	----- bez sadržaja mliječnih proizvoda ili sa sadržajem tih proizvoda manjim od 10% po masi
2309 90 43	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda od 10% do 50% po masi
2309 90 49	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda 50% ili više po masi ----- sa sadržajem skroba preko 30% po masi:
2309 90 51	----- bez sadržaja mliječnih proizvoda ili sa sadržajem tih proizvoda manjim od 10% po masi
2309 90 53	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda od 10% ali manje od 50% po masi
2309 90 59	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda 50% i više po masi
2309 90 70	---- Bez sadržaja skroba, glikoze, glikoznog sirupa, maltodekstrina ili maltodekstrinskog sirupa ali sa sadržajem mliječnih proizvoda --- ostalo:
2309 90 91	---- Rezanci od šećerne repe sa dodatkom melase ---- ostalo:
2309 90 95	----- sa sadržajem 49% ili više po masi holin hlorida, na organskoj ili neorganskoj osnovi
2309 90 99	----- ostalo
3301	Eterična ulja (bez terpena ili sa terpenima), uključujući t.zv. "concretes" i čista ulja; rezinoidi; ekstrahovane uljane smole; koncentracije eteričnih ulja u mastima, neetarskim uljima, voskovima ili slično, dobijeni postupkom ekstrakcije eteričnih ulja pomoću masti ili maceracijom; sporedni terpenski proizvodi dobijeni deterpenacijom eteričnih ulja; vodeni destilati i vodeni rastvori eteričnih ulja: - Eterična ulja od citrus-voća (agruma):
3301 12	-- od pomorandže:
3301 12 10	--- koja sadrže terpen
3301 12 90	--- bez terpena
3301 13	-- od limuna:
3301 13 10	--- koja sadrže terpen
3301 13 90	--- bez terpena
3301 19	-- Ostala:
3301 19 20	--- koja sadrže terpen

3301 19 80	- - - Bez terpena - Eterična ulja, ostala, osim od citrus-voća (agruma):
3301 24	- - od nane (<i>Mentha piperita</i>):
3301 24 10	- - - koja sadrže terpen
3301 24 90	- - - bez terpena
3301 25	- - od ostalih nana:
3301 25 10	- - - koja sadrže terpen
3301 25 90	- - - bez terpena
3301 29	- - Ostalo - - - od karanfilića, niaouli i ylang-ylang:
3301 29 11	- - - - koja sadrže terpen
3301 29 31	- - - - bez terpena - - - ostalo:
3301 29 41	- - - - koja sadrže terpen - - - - bez terpena
3301 29 71	- - - - - od geranijuma; od vetivera; od jasmina
3301 29 79	- - - - - od lavande ili lavandina
3301 29 91	- - - - - ostalo
3301 30 00	- Rezinoidi
3302	Mješavine mirisnih materija i mješavine (uključujući alkoholne rastvore) na bazi jedne ili više tih materija, koje se upotrebljavaju kao sirovine u industriji; ostali preparati na bazi mirisnih materija, koji se upotrebljavaju u proizvodnji pića:
3302 10	- Koji se upotrebljavaju u industriji hrane i pića: - - Koji se upotrebljavaju u industriji pića:
3302 10 40	- - - ostalo
3302 10 90	- - za upotrebu u prehrambenoj industriji
3501	Kazein, kazeinati i ostali derivati kazeina; lijepkovi od kazeina:
3501 90	- Ostalo:
3501 90 10	- - lijepkovi od kazeina
3502	Albumini (uključujući koncentrate od dva ili više bjelančevine iz surutke, koji sadrže, po masi, više od 80% bjelančevine iz surutke, računato na suhu materiju), albuminati i ostali derivati albumina: - Albumin od jaja:
3502 11	- - sušen:
3502 11 10	- - - nepodoban ili učinjen nepodobnim za ljudsku upotrebu
3502 11 90	- - - ostalo
3502 19	- - ostalo:
3502 19 10	- - - nepodoban ili učinjen nepodobnim za ljudsku upotrebu
3502 19 90	- - - ostalo
3502 20	- Albumin od mlijeka, uključujući koncentrate od dva ili više bjelančevine iz surutke:
3502 20 10	- - nepodoban ili učinjen nepodobnim za ljudsku upotrebu - - ostalo:
3502 20 91	- - - sušen (na primer, u listovima, ljuspicama, listićima, prahu)
3502 20 99	- - - ostalo
3502 90	- Ostalo: - - albumini, osim albumina od jaja i mlijeka (laktalbumin):
3502 90 20	- - - nepodesni ili učinjeni nepodobnim za ljudsku upotrebu

3502 90 70	- - - ostalo
3502 90 90	- - albuminati i ostali derivati albumina
3503 00	Želatin (uključujući želatin u listovima kvadratnog i pravougaonog oblika, neobrađeni ili obrađeni po površini ili bojeni) i derivati želatina; riblji lijepak; ostali lijepkovi životinjskog porijekla, osim kazeinskih lijepkova iz tar. broja 3501:
3503 00 10	- Želatin i njegovi derivati
3503 00 80	- ostalo
3504 00 00	Peptoni i njihovi derivati; ostale proteinske materije i njihovi derivati, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni; prah od kože, hromno štavljene ili ne
3505	Dekstrini i ostali modificovani skrobovi (na primer, preželatinizovani ili esterifikovani skrobovi); lijepkovi na bazi skrobova, ili na bazi dekstrina ili ostalih modificovanih skrobova:
3505 10	- Dekstrini i ostali modificovani skrobovi:
	- - ostali modificovani skrobovi:
3505 10 50	- - - skrobovi, esterifikovani ili eterifikovani
4101	Sirove krupne i sitne goveđe kože (uključujući bivolje) ili kože kopitara (svježe ili usoljene, sušene, lužene, piklovane ili drugačije konzervisane, ali neštavljene, niti pergamentno obrađene, niti dalje obrađivane), sa dlakom ili bez dlake, cijepane ili ne
4101 20	- Cijele krupne i sitne kože, mase po koži do 8 kg kada su suve, do 10 kg kad su suvo-soljene, ili do 16 kg kada su svježe, zelene (mokro soljene) ili drugačije konzervisane:
4101 20 10	- - Svježe
4101 20 30	- - zelene (mokro soljene)
4101 20 50	- - Sušene ili suvo-soljene
4101 20 90	- - ostale
4101 50	- Cijele sirove krupne i sitne kože, mase preko 16 kg:
4101 50 10	- - Svježe
4101 50 30	- - zelene (mokro soljene)
4101 50 50	- - Sušene ili suvo-soljene
4101 50 90	- - ostale
4101 90 00	- ostale, uključujući krupone, polukrupone i okrajke (trbušine)
4102	Sirove ovčije ili jagnjeće kože (svježe ili usoljene, sušene, lužene, piklovane ili drugačije konzervisane, ali neštavljene, pergamentno neobrađene niti dalje obrađivane), sa vunom ili bez vune, cijepane ili necijepane, osim isključenih Napomenom 1. pod (c) uz ovu glavu:
4102 10	- Sa vunom:
4102 10 10	- - jagnjeće
4102 10 90	- - ostale
	- Bez vune:
4102 21 00	- - piklovane
4102 29 00	- - ostale
4103	Ostale krupne i sitne sirove kože (svježe ili usoljene, sušene, lužene, piklovane ili drugačije konzervisane, ali neštavljene, pergamentno neobrađene, niti dalje obrađivane), sa dlakom ili bez dlake, cijepane ili ne cijepane, osim isključenih Napomenom 1. pod (b) ili 1. pod (c) uz ovu glavu:
4103 20 00	- od reptilija
4103 30 00	- od svinja
4103 90	- Ostale
4103 90 10	- - od koza ili jarića
4103 90 90	- - ostale
4301	Sirovo krzno (uključujući glave, repove, šape i ostale komade ili odsječke podesne za krznarsku upotrebu), osim sirovih krupnih i sitnih koža koje se svrstavaju u tar. broj 4101, 4102 ili 4103:
4301 10 00	- od nerca, cijelo, sa ili bez glave, repa ili šapa

4301 30 00	- od sledećih vrsta jagnjadi: astraganskih, jagnjadi sa širokim repom, karakul, persijskih i sličnih jagnjadi, indijskih, kineskih, mongolskih ili tibetskih jagnjadi, cijela, sa ili bez glave, repa ili nožica
4301 60 00	- od lisice, cijelo, sa ili bez glave, repa ili šapa
4301 80	- Ostala krzna, cijela, sa ili bez glave, repa ili šapa:
4301 80 30	- - od mrmota
4301 80 50	- - od divljih mačaka
4301 80 80	- - ostalo
4301 90 00	- glave, repovi, šape, nožice i ostali komadi ili odsječci podesni za krznarsku upotrebu
5001 00 00	Čaure svilene bube podesne za odmotavanje
5002 00 00	Sirova svila (neupredena)
5003 00 00	Otpaci od svile (uključujući čaure nepodesne za odmotavanje, otpatke prediva i raščupane tekstilne materijale)

**CRNOGORSKE CARINSKE KONCESIJE
ZA PRIMARNE POLJOPRIVREDNE PROIZVODE
IZ EVROPSKE ZAJEDNICE**

(navedene u članu 27(2)(b))

Carine na proizvode navedene u ovom Aneksu će se smanjivati i ukidati u skladu sa vremenskim rasporedom definisanim za svaki proizvod u Aneksu

na dan stupanja Sporazuma na snagu, uvozne carine će biti snižene na 80% osnovne carine

1. januara prve godine nakon stupanja Sporazuma na snagu, uvozne carine će biti snižene na 60% osnovne carine

1. januara druge godine nakon stupanja Sporazuma na snagu, uvozne carine će biti snižene na 40% osnovne carine

1. januara treće godine nakon stupanja Sporazuma na snagu, uvozne carine će biti snižene na 20% osnovne carine

1. januara četvrte godine nakon stupanja Sporazuma na snagu, uvozne carine će biti snižene na 0% osnovne carine

CN	Naimenovanje
0102	Živa goveda:
0102 90	- Ostalo:
	-- domaće vrste:
0102 90 05	--- mase do 80 kg
	--- mase od 80 kg do 160 kg:
0102 90 21	---- za klanje
0102 90 29	---- ostalo
	--- mase od 160 kg do 300 kg:
0102 90 41	---- za klanje
0102 90 49	---- ostalo
	--- mase preko 300 kg:
	---- junice (neteljene):
0102 90 51	----- za klanje
0102 90 59	----- ostale
	---- krave:
0102 90 61	----- za klanje
0102 90 69	----- ostale
	---- ostalo:
0102 90 71	----- za klanje
0102 90 79	----- ostalo
0102 90 90	-- ostalo

0103	Žive svinje
	- Ostalo:
0103 91	-- mase do 50 kg:
0103 91 10	--- domaće vrste
0103 91 90	--- ostale
0103 92	-- mase preko 50 kg:
	--- domaće vrste:
0103 92 11	---- koje su se najmanje jedanput prasile, mase 160 kg i veće
0103 92 19	---- ostale
0103 92 90	--- ostalo
0105	Živina domaća, živa (kokoške vrste Gallus domesticus, patke, guske, ćurke i biserke):
	- Mase do 185 g:
0105 11	-- pilići vrste Gallus domesticus:
	--- kokoške:
0105 11 19	---- ostale
	--- ostali:
0105 11 99	---- ostali
	- ostali:
0105 94 00	-- kokoške vrste Gallus domesticus
0105 99	-- ostalo:
0105 99 10	--- patke
0105 99 20	--- guske
0105 99 30	--- ćurke
0105 99 50	--- biserke
0203	Meso svinjsko, svježe, rashlađeno ili smrznuto:
	- Svježe ili rashlađeno:
0203 11	-- trupovi i polutke:
0203 11 10	--- od domaćih svinja
0203 11 90	--- ostalo
0203 12	-- butovi, plećke i komadi od njih, sa kostima:
	--- od domaćih svinja:
0203 12 11	---- butovi i komadi od njih
0203 12 19	---- plećke i komadi od njih
0203 12 90	--- ostalo
0203 19	-- ostalo:
	--- od domaćih svinja:
0203 19 11	---- prednji djelovi i komadi od njih
0203 19 13	---- bubrežnjak i komadi od njega, sa kostima
0203 19 15	---- potrbušine i komadi od njih
	---- ostalo:
0203 19 55	----- Bez kostiju
0203 19 59	----- ostalo
0203 19 90	--- ostalo
	- Smrznuto:
0203 21	-- trupovi i polutke:

0203 21 10	--- od domaćih svinja
0203 21 90	--- ostali
0203 22	-- butovi, plečke i komadi od njih, sa kostima: --- od domaćih svinja:
0203 22 11	---- butovi i komadi od njih
0203 22 19	---- plečke i komadi od njih
0203 22 90	--- ostali
0203 29	-- ostalo: --- od domaćih svinja:
0203 29 11	---- prednji djelovi i komadi od njih
0203 29 13	---- bubrežnjak i komadi od njega, sa kostima
0203 29 15	---- potrbušine i komadi od njih ---- ostalo:
0203 29 55	----- Bez kostiju
0203 29 59	----- ostalo
0203 29 90	--- ostalo
0207	Meso i jestivi otpaci od živine iz tar. br 0105, svježi, rashlađeni ili smrznuti: - Od ćurki:
0207 24	-- neisječeno u komade, svježe ili rashlađeno:
0207 24 10	--- očerupane i sa izvađenim drobom, bez glava i nogu, ali sa vratovima, srcima, džigericama i želudcima, poznate kao "80% ćurke"
0207 24 90	--- očerupane i sa izvađenim drobom, bez glava i nogu i bez vratova, srca, džigerica i želudaca, poznate kao "73% ćurke", ili drukčije isporučene
0207 25	-- neisječeno u komade, smrznuto:
0207 25 10	--- očerupane i sa izvađenim drobom, bez glava i nogu, ali sa vratovima, srcima, džigericom i želudcima, poznate kao "80% ćurke"
0207 25 90	--- očerupane i sa izvađenim drobom, bez glava i nogu, kao i bez vratova, srca, džigerice i želudaca, poznate kao "73% ćurke", ili drukčije isporučene
0207 26	-- isječeni komadi i otpaci, svježi ili rashlađeni: --- isječeni komadi:
0207 26 10	---- Bez kostiju ---- sa kostima:
0207 26 20	----- polutke ili četvrti
0207 26 30	----- krila, cijela, sa ili bez vrhova
0207 26 40	----- leđa, vratovi, leđa zajedno sa vratovima, trtice i vrhovi krila
0207 26 50	----- grudi i isječeni komadi od grudi ----- noge i isječeni komadi od nogu:
0207 26 60	----- bataci i isječeni komadi od bataka
0207 26 70	----- ostalo
0207 26 80	----- ostalo --- otpaci:
0207 26 91	---- džigerice
0207 26 99	---- ostalo
0207 27	-- isječeni komadi i otpaci, smrznuti: --- isječeni komadi:
0207 27 10	---- Bez kostiju ---- sa kostima:

0207 27 20 | ----- polutke ili četvrti
0207 27 30 | ----- krila, cijela, sa ili bez vrhova
0207 27 40 | ----- leđa, vratovi, leđa zajedno sa vratovima, trtice i vrhovi krila
0207 27 50 | ----- grudi i isječeni komadi od grudi
| ----- noge i isječeni komadi od nogu:
0207 27 60 | ----- bataci i isječeni komadi od bataka
0207 27 70 | ----- ostalo
0207 27 80 | ----- ostalo
| --- otpaci:
0207 27 91 | ---- džigerice
0207 27 99 | ---- ostalo
| - Od pataka, gusaka ili biserki:
0207 32 | -- neisječeno u komade, svježe ili rashlađeno:
| --- od pataka:
0207 32 11 | ---- očerupano, bez krvi, sa izvađenim drobom, ali sa priloženim iznutricama, kao i sa glavama i
nogama, poznato kao "85% patke"
0207 32 15 | ---- očerupano i sa izvađenim drobom, bez glava i nogu, ali sa vratovima, srcima, džigericom i
želudcima, poznato kao "70% patke"
0207 32 19 | ---- očerupano i sa izvađenim drobom, bez glava i nogu, kao i bez vratova, srca, džigerice i želudaca,
poznato kao "63% patke", ili drukčije isporučeno
| --- od gusaka:
0207 32 51 | ---- očerupano, bez krvi, sa neizvađenim iznutricama, sa glavama i nogama, poznato kao "82% guske"
0207 32 59 | ---- očerupano i sa izvađenim drobom, bez glava i nogu, sa ili bez srca i želudaca, poznato kao "75%
guske", ili drukčije isporučeno
0207 32 90 | --- od biserki
0207 33 | -- neisječeno u komade, smrznuto:
| --- od pataka:
0207 33 11 | ---- očerupano i sa izvađenim drobom, bez glava i nogu, ali sa vratovima, srcima, džigericom i
želudcima, poznato kao "70% patke"
0207 33 19 | ---- očerupano i sa izvađenim drobom, bez glava i nogu, kao i bez vratova, srca, džigerice i želudaca,
poznato kao "63% patke", ili drukčije isporučeno
| --- od gusaka:
0207 33 51 | ---- očerupano, bez krvi, sa neizvađenim drobom, sa glavama i nogama, poznato kao "82% guske"
0207 33 59 | ---- očerupano i sa izvađenim drobom, bez glava i nogu, sa ili bez srca i želudaca, poznato kao "75%
guske", ili drukčije isporučeno
0207 33 90 | --- od biserki
0207 34 | -- masne džigerice, svježe ili rashlađene:
0207 34 10 | --- od gusaka
0207 34 90 | --- od pataka
0207 35 | -- ostalo, svježe ili rashlađeno:
| --- isječeni komadi:
| ---- bez kostiju:
0207 35 11 | ----- od gusaka
0207 35 15 | ----- od pataka i biserki
| ---- sa kostima:
| ----- polutke ili četvrti:
0207 35 21 | ----- od pataka
0207 35 23 | ----- od gusaka
0207 35 25 | ----- od biserki

0207 35 31	----- krila, cijela, sa ili bez vrhova
0207 35 41	----- leđa, vratovi, leđa zajedno sa vratovima, trtice i vrhovi krila
	----- grudi i isječeni komadi od njih:
0207 35 51	----- od gusaka
0207 35 53	----- od pataka i biserki
	----- noge i isječeni komadi od njih:
0207 35 61	----- od gusaka
0207 35 63	----- od pataka i biserki
0207 35 71	----- trupovi od gusaka i pataka ("paletot")
0207 35 79	----- ostalo
	--- otpaci:
0207 35 91	---- džigerice, izuzev masnih džigerica
0207 35 99	---- ostalo
0207 36	-- ostalo, smrznuto:
	--- isječeni komadi:
	---- bez kostiju:
0207 36 11	----- od gusaka
0207 36 15	----- od pataka i biserki
	---- sa kostima:
	----- polutke ili četvrti:
0207 36 21	----- od pataka
0207 36 23	----- od gusaka
0207 36 25	----- od biserki
0207 36 31	----- krila cijela, sa ili bez vrhova
0207 36 41	----- leđa, vratovi, leđa sa neodsječenim vratovima, trtice i vrhovi krila
	----- grudi i isječeni komadi od njih:
0207 36 51	----- od gusaka
0207 36 53	----- od pataka i biserki
	----- noge i isječeni komadi od njih:
0207 36 61	----- od gusaka
0207 36 63	----- od pataka i biserki
0207 36 71	----- trupovi od gusaka ili pataka ("paletot")
0207 36 79	----- ostalo
	--- otpaci:
	---- džigerice:
0207 36 81	----- masne džigerice od gusaka
0207 36 85	----- masne džigerice od pataka
0207 36 89	----- ostale
0207 36 90	---- ostalo
0209 00	Svinjska masnoća bez mesne krtine i živinsko salo, neistopljeni niti ekstrahovani na bilo koji način, svježi, rashlađeni, smrznuti, soljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni: - Potkožna svinjska masnoća:
0209 00 11	-- svježa, rashlađena, smrznuta, soljena ili u salamuri
0209 00 19	-- sušena ili dimljena
0209 00 30	- Svinjska masnoća, osim one iz tar. podbroja 0209 00 11 ili 0209 00 19

0209 00 90	- Živinsko salo
0404	Surutka, koncentrovana ili nekoncentrovana, sa dodatkom šećera ili drugih materija za zaslađivanje; proizvodi koji se sastoje od prirodnih sastojaka mlijeka sa dodavanjem ili bez dodavanja šećera ili drugih materija za zaslađivanje, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni:
0404 10	- Surutka i modifikovana surutka, koncentrovane ili nekoncentrovane, sa dodatkom ili bez dodatka šećera ili drugih materija za zaslađivanje:
	-- u prahu, granulama ili u ostalim čvrstim oblicima:
	--- bez dodatka šećera ili drugih materija za zaslađivanje, sa sadržajem bjelančevina (sadržaj azota x 6,38), po masi:
	---- do 15%, i sa sadržajem masnoće, po masi:
0404 10 02	----- do 1,5%
0404 10 04	----- od 1,5% do 27%
0404 10 06	----- preko 27%
	---- od 15%, i sa sadržajem masnoće, po masi:
0404 10 12	----- do 1,5%
0404 10 14	----- od 1,5% do 27%
0404 10 16	----- preko 27%
	--- ostalo, sa sadržajem bjelančevina (sadržaj azota x 6,38), po masi:
	---- do 15%, i sa sadržajem masnoće, po masi:
0404 10 26	----- do 1,5%
0404 10 28	----- od 1,5% do 27%
0404 10 32	----- preko 27%
	---- preko 15%, i sa sadržajem masnoće, po masi:
0404 10 34	----- do 1,5%
0404 10 36	----- od 1,5% do 27%
0404 10 38	----- preko 27%
	-- ostala:
	--- bez dodatka šećera ili drugih materija za zaslađivanje, sa sadržajem bjelančevina (sadržaj azota x 6,38), po masi:
	---- do 15%, i sa sadržajem masnoće, po masi:
0404 10 48	----- do 1,5%
0404 10 52	----- od 1,5% do 27%
0404 10 54	----- preko 27%
	---- preko 15%, i sa sadržajem masnoće, po masi:
0404 10 56	----- do 1,5%
0404 10 58	----- od 1,5% do 27%
0404 10 62	----- preko 27%
	--- ostala, sa sadržajem bjelančevina (sadržaj azota x 6,38), po masi:
	---- do 15%, i sa sadržajem masnoće, po masi:
0404 10 72	----- do 1,5%
0404 10 74	----- od 1,5% do 27%
0404 10 76	----- preko 27%
	---- preko 15%, i sa sadržajem masnoće, po masi:
0404 10 78	----- do 1,5%
0404 10 82	----- preko 1,5% do 27%
0404 10 84	----- preko 27%
0404 90	- Ostalo:

	-- bez dodatka šećera ili drugih materija za zaslađivanje, sa sadržajem masnoće po masi:
0404 90 21	--- do 1,5%
0404 90 23	--- preko 1,5% do 27%
0404 90 29	--- preko 27%
	-- ostalo, sa sadržajem masnoće, po masi:
0404 90 81	--- do 1,5%
0404 90 83	--- od 1,5% do 27%
0404 90 89	--- preko 27%
0407 00	Ptičja jaja, u ljusci, svježa, konzervisana ili kuvana:
	- Živinska:
0407 00 30	-- ostala
0407 00 90	- ostala
0408	Živinska i ptičja jaja bez ljuske, žumanca od jaja, svježi, sušeni, kuvani u vodi ili pari, oblikovani, smrznuti ili na drugi način konzervisani, sa sadržajem ilio bez sadržaja dodatnog šećera ili drugih materija za zaslađivanje:
	- Žumanca:
0408 11	-- sušena:
0408 11 80	--- ostala
0408 19	-- ostala:
	--- ostalo:
0408 19 81	---- tečna
0408 19 89	---- ostala, uključujući smrznuta
	- Ostalo:
0408 91	-- sušena:
0408 91 80	--- ostalo
0408 99	-- ostalo:
0408 99 80	--- ostalo
0602	Ostale žive biljke (uključujući njihovo korijenje), reznice, kalem-grančice i kalemi; micijelijum (klijale spore pečurke na zrnima žitarica):
0602 10	- Neužiljene reznice i kalem-grančice, kalemi:
0602 10 90	-- ostale
0602 20	- Sadnice jestivog voća, uključujući jezgrasto voće i one u obliku šiblja ili žbunja, kalemljene ili nekalemljene:
0602 20 10	-- lozne, kalemljene ili užiljene
0602 30 00	- Rododendroni i azaleje (gorske ruže), kalemljeni ili nekalemljeni
0602 40	- Ruže, kalemljene ili nekalemljene:
0602 40 10	-- nekalemljene
0602 40 90	-- kalemljene
0602 90	- Ostalo:
0602 90 30	-- povrće i jagode, za sadnju
	-- ostalo:
	--- biljke otvorenog prostora:
	---- drveće, šiblje i žbunje:
0602 90 41	----- šumsko drveće
	----- ostalo:
0602 90 45	----- ožiljene reznice i mlade biljke
0602 90 49	----- ostalo

	----- ostale biljke otvorenog prostora:
0602 90 51	----- višegodišnje biljke
0602 90 59	----- ostale
	--- biljke zatvorenog prostora:
0602 90 70	----- ožiljene reznice i mlade biljke, osim kaktusa
	----- ostalo:
0602 90 91	----- cvjetne biljke, sa pupoljcima ili cvjetovima, osim kaktusa
0602 90 99	----- ostale
0603	Sječeno cvijeće i cvjetni pupoljci vrsta podesnih za bukete ili za ukrasne svrhe, svježi, sušeni, bojeni, bijeljeni, impregnisani ili drukčije pripremljeni:
	- svježe:
0603 11 00	-- ruže
0603 12 00	-- karanfili
0603 13 00	-- orhideje
0603 14 00	-- hrizanteme
0603 19	-- ostalo:
0603 19 10	--- gladiole
0603 19 90	--- ostalo
0603 90 00	- ostalo
0703	Crni luk, vlašac, bijeli luk, praziluk i ostali lukovi, svježi ili rashlađeni:
0703 10	- Crni luk i vlašac:
	-- crni luk:
0703 10 11	--- arpadžik
0703 10 19	--- ostali
0703 10 90	-- vlašac
0703 20 00	- bijeli luk
0703 90 00	- Praziluk i ostali lukovi
0704	Kupus, karfiol, keleraba, kelj i slično kupusno jestivo povrće, svježi ili rashlađeni:
0704 90	- Ostalo:
0704 90 90	-- ostalo
0705	Salata (Lactuca sativa) i cikorija (Cichorium spp), svježi ili rashlađeni:
	- Salata:
0705 11 00	-- Salata glavičasta
0705 19 00	-- ostala
	- Cikorija:
0705 21 00	-- radič (Cichorium intybus var. foliosum)
0705 29 00	-- ostalo
0706	Šargarepa, broskva ili repa ugarinjača (bijela repa), cvekla, cijeler korijenjaš, rotkvice i slično jestivo korijenasto povrće, svježe ili rashlađeno:
0706 10 00	- Šargarepa i broskva
0706 90	- Ostalo:
0706 90 10	-- celer (korijenjaš ili njemački celer)
0706 90 30	-- ren (Cochlearia armoracia)
0706 90 90	-- ostalo
0708	Mahunasto povrće, u mahunama ili zrnju, svježe ili rashlađeno:
0708 10 00	- Grašak (Pisum sativum)

0708 20 00	- Pasulj (Vigna spp , Phaseolus spp)
0708 90 00	- ostalo mahunasto povrće
0709	Ostalo povrće, svježe ili rashlađeno:
0709 20 00	- Špargle
0709 30 00	- plavi patlidžan
0709 40 00	- celer, osim celera korijenjaša - Jestive pečurke i trifle:
0709 51 00	-- pečurke roda Agaricus
0709 59	-- ostale:
0709 59 10	--- lisičarke (paprenjače)
0709 59 30	--- vrganji
0709 59 50	--- trifle
0709 59 90	--- ostale
0709 90	- Ostalo:
0709 90 10	-- povrće koje služi kao salata, osim salate Lactuca sativa i cikoriје (Cichorium spp)
0709 90 20	-- broskva (bijela repa) i španska artičoka -- masline:
0709 90 31	--- za upotrebu osim u proizvodnji ulja
0709 90 39	--- ostale
0709 90 40	-- kapar
0709 90 50	-- komorač
0709 90 60	-- kukuruz šećerac
0709 90 70	-- tikvice
0709 90 80	-- artičoke
0709 90 90	-- ostalo
0710	Povrće (uključujući i blanširano), smrznuto:
0710 10 00	- krompir - Mahunasto povrće u zrnu ili mahunama:
0710 21 00	-- Grašak (Pisum sativum)
0710 22 00	-- Pasulj i boranija (Vigna spp , Phaseolus spp.)
0710 29 00	-- ostalo
0710 30 00	- Spanać, novozelandski spanać i loboda
0710 80	- Ostalo povrće:
0710 80 10	-- masline -- paprika iz roda Capsicum ili iz roda Pimenta:
0710 80 51	--- slatka paprika
0710 80 59	--- ostala -- jestive pečurke:
0710 80 61	--- roda Agaricus
0710 80 69	--- ostale
0710 80 70	-- paradajz
0710 80 80	-- Artičoke
0710 80 85	-- Špargle
0710 80 95	-- ostalo
0710 90 00	- mješavine povrća

0711	Povrće, privremeno konzervisano (npr : sumpor-dioksidom, u slanoj vodi, sumporisanjoj vodi ili drugim rastvorima za konzervisanje), ali u takvom stanju nepodesno za neposrednu ishranu:
0711 20	- Masline:
0711 20 10	-- za upotrebu osim za proizvodnju ulja
0711 20 90	-- ostale
0711 40 00	- Krastavci i kornišoni
	- Jestive pečurke i trifle:
0711 51 00	-- pečurke roda <i>Agaricus</i>
0711 59 00	-- ostale
0711 90	- Ostalo povrće; mješavine povrća:
	-- povrće:
0711 90 10	--- paprika iz roda <i>Capsicum</i> ili iz roda <i>Pimenta</i> , osim slatke paprike
0711 90 50	--- Crni luk
0711 90 80	--- ostalo
0711 90 90	-- mješavine povrća
0712	Sušeno povrće, cijelo, sječeno u komade ili mljeveno, ali dalje nepripremljeno:
0712 20 00	- Crni luk
	- Jestive pečurke, judino uvo (<i>Auricularia</i> spp.), drhtalica (<i>Tremella</i> spp.) i trifle:
0712 31 00	-- pečurke roda <i>Agaricus</i>
0712 32 00	-- Judino uvo (<i>Auricularia</i> spp.)
0712 33 00	-- drhtalica (<i>Tremella</i> spp.)
0712 39 00	-- ostale
0712 90	- Ostalo povrće; mješavine povrća:
0712 90 05	-- krompir, uključujući sječen u komade ili na režnjeve, ali dalje nepripremljen
	-- kukuruz šećerac (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>):
0712 90 19	--- ostali
0712 90 30	-- paradajz
0712 90 50	-- Šargarepa
0712 90 90	-- ostalo
0713	Sušeno mahunasto povrće u zrnu, oljušteno ili neoljušteno ili lomljeno:
0713 10	- Grašak (<i>Pisum sativum</i>):
0713 10 90	-- ostali
0713 20 00	- Slanutak, (naut) (garbanzos)
	- Pasulj (<i>Vigna</i> spp. , <i>Phaseolus</i> spp.):
0713 31 00	-- Pasulj vrsta <i>Vigna mungo</i> Hepper ili <i>Vigna radiata</i> , Wilczek
0713 32 00	-- Pasulj sitni crveni (Adzuki) Pasulj (<i>Phaseolus</i> ili <i>Vigna angularis</i>)
0803 00	Banane, uključujući brašnaste banane ("plantains"), svježe ili suve:
	- svježe:
0803 00 11	-- brašnaste banane ("plantains")
0803 00 19	-- ostale
0803 00 90	- Suve
0804	Urme, smokve, ananas, avokado, guava, mango i mangusta, svježi ili suvi:
0804 20	- Smokve:
0804 20 10	-- svježe
0804 20 90	-- Suve

0805	Agrumi, svježi ili suvi:
0805 10	- Pomorandže:
0805 10 20	-- slatke Pomorandže, svježe
0805 10 80	-- ostale
0805 40 00	- Grejpfрут, uključujući pomelo
0805 50	- Limun (Citrus limon, Citrus limonum) i limeta (Citrus aurantifolia, Citrus Latifolia):
0805 50 10	-- Limun (Citrus limon, Citrus limonum)
0805 50 90	-- limeta (Citrus aurantifolia, Citrus Latifolia)
0805 90 00	- ostali
0807	Dinje, lubenice i papaje, svježe:
	- Dinje i lubenice:
0807 19 00	-- ostalo
0807 20 00	- Papaje
0810	Ostalo voće, svježe:
0810 40	- Brusnice, borovnice i ostalo voće roda Vaccinium:
0810 40 10	-- brusnice i planinske brusnice (voće vrste Vaccinium vitis-idaea)
0810 40 30	-- voće vrste Vaccinium myrtillus
0810 40 50	-- voće vrste Vaccinium macrocarpon i Vaccinium corymbosum
0810 40 90	-- ostalo
0811	Voće, nekuvano ili kuvano u vodi ili pari, smrznuto sa dodatkom ili bez dodatka šećera ili drugih materija za zaslađivanje:
0811 10	- Jagode:
	-- sa dodatkom šećera ili drugih materija za zaslađivanje:
0811 10 11	--- sa sadržajem šećera preko 13% po masi
0811 10 19	--- ostale
0811 10 90	-- ostalo
0811 20	- Maline, kupine, dudinje, loganjske bobice, crne, bijele ili crvene ribizle i ogrozdi:
	-- sa dodatkom šećera ili drugih materija za zaslađivanje:
0811 20 11	--- sa sadržajem šećera preko 13% po masi
0811 20 19	--- ostali
	-- ostalo:
0811 20 31	--- maline
0811 20 39	--- Crne ribizle
0811 20 51	--- crvene ribizle
0811 20 59	--- kupine i dudinje (murve)
0811 20 90	--- ostalo
0811 90	- Ostalo:
	-- Ostalo:
	--- višnje:
0811 90 75	---- višnje (Prunus cerasus)
0811 90 80	---- ostalo
0811 90 95	--- ostalo:
ex 0811 90 95	---- Kajsije
ex 0811 90 95	---- Breskve

ex 0811 90 95	----- ostalo
0812	Voće, privremeno konzervisano (npr : sumpor-dioksidom, u slanoj vodi, u sumporisanjoj vodi ili u drugim rastvorima za konzervisanje), ali u takvom stanju nepodesno za neposrednu ishranu:
0812 10 00	- Trešnje i višnje
0812 90	- Ostalo:
0812 90 10	-- Kajsije
0812 90 20	-- Pomorandže
0812 90 30	-- Papaje
0812 90 40	-- voće vrste <i>Vaccinium myrtillus</i>
0812 90 98	-- ostalo:
ex 0812 90 98	--- kupine
ex 0812 90 98	--- maline
ex 0812 90 98	--- ostalo
0813	Voće, suvo, osim onog koje se svrstava u tar. br 0801 do 0806; mješavine jezgrastog ili suvog voća iz ove glave:
0813 10 00	- Kajsije
0813 20 00	- Šljive
0813 30 00	- Jabuke
0813 40	- Ostalo voće:
0813 40 10	-- Breskve, uključujući nektarine
0813 40 30	-- Kruške
0901	Kafa, pržena ili nepržena ili bez kofeina; ljuspice i opne od kafe; zamjene kafe koje sadrže kafu u bilo kom procentu:
	- Kafa pržena:
0901 21 00	-- sa kofeinom
0901 22 00	-- Bez kofeina
0901 90	- Ostalo:
0901 90 10	-- ljuspice i opne od kafe
0901 90 90	-- zamjene kafe koje sadrže kafu
1101 00	Brašno od pšenice ili napolice:
	- Brašno od pšenice:
1101 00 11	-- od tvrde pšenice
1101 00 15	-- od obične pšenice i pira
1101 00 90	- brašno od napolice
1501 00	Svinjska masnoća (uključujući jestivu mast) i živinska masnoća, osim onih iz tar. brojeva 0209 ili 1503:
1501 00 90	- Živinska masnoća
1603 00	Ekstrakti i sokovi od mesa, riba, ili ljuskara, mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka:
1603 00 10	- U neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg
1603 00 80	- ostalo
1702	Ostali šećeri, uključujući hemijski čistu laktazu, maltozu, glikozu i fruktozu u čvrstom stanju; šećerni sirupi bez dodatih sredstava za aromatizaciju ili materija za bojenje; vještački med, pomiješan ili nepomiješan sa prirodnim medom; karamel:
1702 90	- Ostalo, uključujući invertni šećer i ostali šećer i mješavine šećernog sirupa koji u suvom stanju sadrže 50% fruktoze po masi:
1702 90 60	-- vještački med, pomiješan ili nepomiješan sa prirodnim medom
2001	Povrće, voće, uključujući jezgrasto voće, i ostali dijelovi bilja za jelo, pripremljeni ili konzervisani u

2001 10 00	sirćetu ili sirćetnoj kiselini:
2001 90	- Krastavci i kornišoni
2001 90 10	- Ostalo:
2001 90 20	-- mango-čatni ("mango chutney")
2001 90 50	-- plodovi roda Capsicum, osim slatkih paprika ili roda Pimenta
2001 90 65	-- pečurke
2001 90 70	-- masline
2001 90 91	-- slatka paprika
2001 90 93	-- tropsko voće i tropsko jezgrasto voće
2001 90 99	-- Crni luk
	-- ostalo
2002	Paradajz, pripremljen ili konzervisan na drugi način, osim sa sirćetom ili sirćetnom kiselinom:
2002 10	- Paradajz, cio ili u komadima:
2002 10 10	-- Oljušten
2002 10 90	-- ostalo
2002 90	- Ostalo:
	-- sa sadržajem suve materije manjim od 12% po masi:
2002 90 11	--- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg
2002 90 19	--- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg
	-- sa sadržajem suve materije od 12% do 30% po masi:
2002 90 31	--- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg
2002 90 39	--- u neposrednom pakovu neto-sadržaja do 1 kg
	-- sa sadržajem suve materije većim od 30% po masi:
2002 90 91	--- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg
2002 90 99	--- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg
2003	Pečurke i trifle, pripremljene ili konzervisane na drugi način osim u sirćetu ili sirćetnoj kiselini:
2003 10	- Jestive pečurke roda Agaricus:
2003 10 20	-- privremeno konzervisane, potpuno kuvane
2003 10 30	-- ostale
2003 20 00	- trifle
2003 90 00	- ostale
2004	Ostalo povrće pripremljeno ili konzervisano na drugi način osim u sirćetu ili sirćetnoj kiselini, smrznuto, osim proizvoda iz tar. broja 2006:
2004 10	- Krompir:
2004 10 10	-- kuvan, nepripremljen na drugi način
	-- ostali:
2004 10 99	--- ostali
2004 90	- Ostalo povrće i mješavine povrća:
2004 90 30	-- kiseli kupus, kapar i masline
2004 90 50	-- Grašak (Pisum sativum) i boranija vrste Phaseolus spp , u mahuni
	-- ostalo, uključujući mješavine:
2004 90 91	--- Crni luk, kuvan, drukčije nepripremljen
2004 90 98	--- ostalo
2005	Ostalo povrće pripremljeno ili konzervisano na drugi način osim u sirćetu ili sirćetnoj kiselini, nesmrznuto, osim proizvoda iz tar. broja 2006:
2005 10 00	- Homogenizovano povrće

2005 20	- Krompir: -- ostali:
2005 20 20	--- tanki odsječci, prženi ili pečeni, posoljeni ili neposoljeni, aromatizovani ili nearomatizovani, u hermetički zatvorenom pakovanju, podesni za neposrednu potrošnju
2005 20 80	--- ostali
2005 40 00	- Grašak (<i>Pisum sativum</i>) - Pasulj (<i>Vigna spp</i> , <i>Phaseolus spp</i>):
2005 51 00	-- Pasulj u zrnu
2005 59 00	-- ostali
2005 60 00	- Špargle
2005 70	- Masline:
2005 70 10	-- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 5 kg
2005 70 90	-- ostalo - ostalo povrće i mješavine povrća:
2005 91 00	-- Izdanci bambusa
2005 99	-- ostalo:
2005 99 10	--- povrće roda <i>Capsicum</i> , osim slatkih paprika i roda <i>Pimenta</i>
2005 99 20	--- kapar
2005 99 30	--- Artičoke
2005 99 40	--- Šargarepa
2005 99 50	--- mješavine povrća
2005 99 60	--- kiseli kupus
2005 99 90	--- ostalo
2006 00	Povrće, voće, jezgasto voće, kore od voća i ostali djelovi bilja, konzervisani u šećeru (suvi, glazirani ili kandirani):
2006 00 10	- Đumbir - Ostalo: -- sa sadržajem šećera preko 13% po masi:
2006 00 31	--- Trešnje i višnje
2006 00 35	--- tropsko voće i jezgasto tropsko voće
2006 00 38	--- ostalo -- ostalo:
2006 00 91	--- tropsko voće i jezgasto tropsko voće
2006 00 99	--- ostalo
2007	Džemovi, voćni želei, marmelade, pire od voća ili jezgastog voća i paste od voća ili jezgastog voća dobijeni kuvanjem, sa dodatkom ili bez dodatka šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje:
2007 10	- Homogenizovani proizvodi:
2007 10 10	-- sa sadržajem šećera preko 13% po masi -- ostali:
2007 10 91	--- od tropskog voća
2007 10 99	--- ostali - Ostalo:
2007 91	-- od agruma:
2007 91 10	--- sa sadržajem šećera preko 30% po masi
2007 91 30	--- sa sadržajem šećera od 13% do 30% po masi
2007 91 90	--- ostali

2007 99	-- ostalo: --- sa sadržajem šećera preko 30% po masi:
2007 99 10	---- pire i pasta od šljiva i pire i pasta od suvih šljiva, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 100 kg, za industrijsku preradu
2007 99 20	---- pire i pasta od kestena ---- ostalo:
2007 99 31	----- od trešanja i višanja
2007 99 33	----- od jagoda
2007 99 35	----- od malina
2007 99 39	----- ostalo --- sa sadržajem šećera od 13% do 30%:
2007 99 55	---- pire od jabuka, uključujući kompot
2007 99 57	---- ostalo --- ostalo:
2007 99 91	---- pire od jabuka, uključujući kompot
2007 99 93	---- od tropskog voća i tropskog jezgrastog voća
2008	Voće, jezgrasto voće i ostali djelovi bilja za jelo, drukčije pripremljeni ili konzervisani, sa dodatkom ili bez dodatka šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili alkohola, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni: - Jezgrasto voće, kikiriki i ostale sjemenke, uključujući i međusobene mješavine:
2008 11	-- kikiriki: --- ostalo, u neposrednom pakovanju sa neto-sadržajem: ---- preko 1 kg:
2008 11 92	----- prženi
2008 11 94	----- ostali ---- do 1 kg:
2008 11 96	----- prženi
2008 11 98	----- ostali
2008 19	-- ostalo, uključujući mješavine: --- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg:
2008 19 11	--- -tropsko jezgrasto voće; mješavine koje sadrže 50% ili više po masi tropskog jezgrastog voća i tropskog voća ---- ostalo:
2008 19 13	---- - prženi badem i pistaći: --- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg:
2008 19 91	--- - tropsko jezgrasto voće; mješavine koje sadrže 50% ili više po masi tropskog jezgrastog voća i tropskog voća ---- ostalo: ---- - jezgrasto voće, prženo:
2008 19 93	----- Bademi i pistaći
2008 19 95	----- ostalo
2008 19 99	----- ostalo
2008 20	- Ananas: -- sa dodatkom alkohola: --- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg:
2008 20 11	---- sa sadržajem šećera preko 17% po masi
2008 20 19	---- ostalo

	--- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg:
2008 20 31	---- sa sadržajem šećera preko 19% po masi
2008 20 39	---- ostalo
	-- bez dodatka alkohola:
	--- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg:
2008 20 51	---- sa sadržajem šećera preko 17% po masi
2008 20 59	---- ostalo
	--- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg:
2008 20 71	---- sa sadržajem šećera preko 19% po masi
2008 20 79	---- ostalo
2008 20 90	--- Bez dodatka šećera
2008 30	- Agrumi:
	-- sa dodatkom alkohola:
	--- sa sadržajem šećera preko 9% po masi:
2008 30 11	---- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih
2008 30 19	---- ostali
	--- ostali:
2008 30 31	---- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85 % masenih
2008 30 39	---- ostali
	-- bez dodatka alkohola:
	--- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg:
2008 30 51	---- Grejpfrut, kriške
2008 30 55	---- mandarine (uključujući tangerske i satumas); klemetine, vilking i ostali slični hibridi agruma
2008 30 59	---- ostali
	--- sa dodatkom šećera u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg:
2008 30 71	---- Grejpfrut, kriške
2008 30 75	---- mandarine (uključujući tangerske i satumas); klementine, vilking i ostali slični hibridi agruma
2008 30 79	---- ostali
2008 30 90	--- Bez dodatka šećera
2008 40	- Kruške:
	-- sa dodatkom alkohola:
	--- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg:
	---- sa sadržajem šećera preko 13% po masi:
2008 40 11	----- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih
2008 40 19	----- ostale
	---- ostale:
2008 40 21	----- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih
2008 40 29	----- ostale
	--- u neposrednom pakovanju čiji neto sadržaj do 1 kg:
2008 40 31	---- sa sadržajem šećera preko 15% po masi
2008 40 39	---- ostale
	-- bez dodatka alkohola:
	--- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg:
2008 40 51	---- sa sadržajem šećera preko 13% po masi
2008 40 59	---- ostale

	--- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg:
2008 40 71	---- sa sadržajem šećera preko 15% po masi
2008 40 79	---- ostale
	--- Bez dodatka šećera
2008 50	- Kajsije:
	-- sa dodatkom alkohola:
	--- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg:
	---- sa sadržajem šećera preko 13% po masi:
2008 50 11	----- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih
2008 50 19	----- ostale
	---- ostale:
2008 50 31	----- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih
2008 50 39	----- ostale
	--- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg:
2008 50 51	---- sa sadržajem šećera preko 15% po masi
2008 50 59	---- ostale
	-- bez dodatka alkohola:
	--- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg:
2008 50 61	---- sa sadržajem šećera preko 13% po masi
2008 50 69	---- ostale
	--- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg:
2008 50 71	---- sa sadržajem šećera preko 15% po masi
2008 50 79	---- ostale
	--- bez dodatka šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja:
2008 50 92	---- 5 kg ili više
2008 50 94	---- 4,5 kg do 5 kg
2008 50 99	---- do 4,5 kg
2008 60	- Trešnje i višnje:
	-- sa dodatkom alkohola:
	--- sa sadržajem šećera preko 9% po masi:
2008 60 11	---- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih
2008 60 19	---- ostale
	--- ostale:
2008 60 31	---- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih
2008 60 39	---- ostale
	-- bez dodatka alkohola:
	--- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja:
2008 60 50	---- preko 1 kg
2008 60 60	---- do 1 kg
	--- bez dodatka šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja:
2008 60 70	---- 4,5 kg ili više
2008 60 90	---- do 4,5 kg
2008 70	- Breskve, uključujući nektarine:
	-- sa dodatkom alkohola:
	--- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg:

	---- sa sadržajem šećera preko 13% po masi:
2008 70 11	----- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih
2008 70 19	----- ostale
	---- ostale:
2008 70 31	----- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih
2008 70 39	----- ostale
	--- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg:
2008 70 51	---- sa sadržajem šećera preko 15% po masi
2008 70 59	---- ostale
	-- bez dodatka alkohola:
	--- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg:
2008 70 61	---- sa sadržajem šećera preko 13% po masi
2008 70 69	---- ostale
	--- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg:
2008 70 71	---- sa sadržajem šećera preko 15% po masi
2008 70 79	---- ostale
	--- bez dodatka šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja:
2008 70 92	---- 5 kg ili više
2008 70 98	---- do 5 kg
2008 80	- Jagode:
	-- sa dodatkom alkohola:
	--- sa sadržajem šećera preko 9% po masi:
2008 80 11	---- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih
2008 80 19	---- ostale
	--- ostale:
2008 80 31	---- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih
2008 80 39	---- ostale
	-- bez dodatka alkohola:
2008 80 50	--- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg
2008 80 70	--- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg
2008 80 90	--- Bez dodatka šećera
	- Ostalo, uključujući mješavine, osim onih iz tar. podbroja 2008 19:
2008 92	-- mješavine:
	--- sa dodatkom alkohola:
	---- sa sadržajem šećera preko 9% po masi:
	----- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih:
2008 92 12	----- od tropskog voća (uključujući mješavine koje sadrže 50% ili više tropskog jezgrastog voća i tropskog voća po masi)
2008 92 14	----- ostalo
	----- ostalo:
2008 92 16	----- od tropskog voća (uključujući mješavine koje sadrže 50% ili više tropskog jezgrastog voća i tropskog voća po masi)
2008 92 18	----- ostalo
	---- ostalo:
	----- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih:
2008 92 32	----- od tropskog voća (uključujući mješavine koje sadrže 50% ili više tropskog jezgrastog voća i tropskog voća po masi)

2008 92 34	----- ostalo ----- ostalo:
2008 92 36	----- od tropskog voća (uključujući mješavine koje sadrže 50% ili više tropskog jezgrastog voća i tropskog voća po masi)
2008 92 38	----- ostalo --- bez dodatka alkohola: ---- sa dodatkom šećera: ----- u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg:
2008 92 51	----- od tropskog voća (uključujući mješavine koje sadrže 50% ili više tropskog jezgrastog voća i tropskog voća po masi)
2008 92 59	----- ostalo ----- ostalo: ----- mješavine voća u kojima nijedno pojedinačno voće ne prelazi 50% ukupne mase voća:
2008 92 72	----- od tropskog voća (uključujući mješavine koje sadrže 50% ili više tropskog jezgrastog voća i tropskog voća po masi)
2008 92 74	----- ostalo ----- ostalo:
2008 92 76	----- od tropskog voća (uključujući mješavine koje sadrže 50% ili više tropskog jezgrastog voća i tropskog voća po masi)
2008 92 78	----- ostalo --- bez dodatka šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja: ----- 5 kg ili više:
2008 92 92	----- od tropskog voća (uključujući mješavine koje sadrže 50% ili više tropskog jezgrastog voća i tropskog voća po masi)
2008 92 93	----- ostalo ----- 4,5 kg do 5 kg:
2008 92 94	----- od tropskog voća (uključujući mješavine koje sadrže 50% ili više tropskog jezgrastog voća i tropskog voća po masi)
2008 92 96	----- ostalo ----- manje od 4,5 kg:
2008 92 97	----- od tropskog voća (uključujući mješavine koje sadrže 50% ili više tropskog jezgrastog voća i tropskog voća po masi)
2008 92 98	----- ostalo
2008 99	-- ostalo: --- sa dodatkom alkohola: ---- đumbir:
2008 99 11	----- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih
2008 99 19	----- ostalo ---- grožđe:
2008 99 21	----- sa sadržajem šećera preko 13% po masi
2008 99 23	----- ostalo ---- ostalo: ----- sa sadržajem šećera preko 9% po masi: ----- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih:
2008 99 24	----- tropsko voće
2008 99 28	----- ostalo ----- ostalo:
2008 99 31	----- tropsko voće
2008 99 34	----- ostalo

	----- ostalo: ----- sa stvarnom alkoholnom jačinom po masi do 11,85% masenih:
2008 99 36	----- tropsko voće
2008 99 37	----- ostalo ----- ostalo:
2008 99 38	----- tropsko voće
2008 99 40	----- ostalo --- bez dodatka alkohola: ---- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja preko 1 kg:
2008 99 41	----- Đumbir
2008 99 43	----- grožđe
2008 99 45	----- Šljive i suve šljive
2008 99 46	----- pasionke, guave i tamarinde (indijska urma)
2008 99 47	----- mango, mangusta, papaja, akažu-jabuke, lučice, indijske kruške (plod indijskog hljebnog drveta), sapodila šljive, karambole i pitaje
2008 99 49	----- ostalo ---- sa dodatkom šećera, u neposrednom pakovanju neto-sadržaj do 1 kg:
2008 99 51	----- Đumbir
2008 99 61	----- pasionke i guave
2008 99 62	----- mango, mangusta, papaja, tamarinda (indijska urma), akažu-jabuke, lučice, indijske kruške (plod indijskog hljebnog drveta), sapodila šljive, karambole i pitaje
2008 99 67	----- ostalo ---- bez dodatka šećera: ----- šljive i suve šljive, u neposrednom pakovanju neto-sadržaja:
2008 99 72	----- 5 kg ili više
2008 99 78	----- manje od 5 kg
2008 99 99	----- ostalo
2009	Voćni sokovi (uključujući širu od grožđa) i sokovi od povrća, nefermentisani i bez dodataka alkohola, sa dodatkom ili bez dodatka šećera ili ostalih sredstava za zaslađivanje: - sok od pomorandže:
2009 12 00	-- nesmrznut, čija Brix vrijednost ne prelazi 20 - sok od grejpfruta (uključujući pomelo):
2009 21 00	-- čija Brix vrijednost ne prelazi 20 - sok od ostalih pojedinačnih agruma:
2009 31	-- čija Brix vrijednost ne prelazi 20: --- čija vrijednost prelazi € 30 za 100 kg neto mase:
2009 31 11	---- sa dodatkom šećera
2009 31 19	---- Bez dodatka šećera --- čija vrijednost ne prelazi € 30 za 100 kg neto mase: ---- sok od limuna:
2009 31 51	----- sa dodatkom šećera
2009 31 59	----- bez dodatka šećera ---- sokovi od ostalih agruma:
2009 31 91	----- sa dodatkom šećera
2009 31 99	----- Bez dodatka šećera - Sok od ananasa:

2009 41	-- čija Brix vrijednost ne prelazi 20:
2009 41 10	--- čija vrijednost prelazi € 30 za 100 kg neto mase, sa dodatim šećerom
	--- ostali:
2009 41 91	---- sa dodatim šećerom
2009 41 99	---- Bez dodatog šećera
2009 50	- Sok od paradajza:
2009 50 10	-- sa dodatim šećerom
2009 50 90	-- ostali
	- Sok od grožđa (uključujući i širu od grožđa):
2009 61	--- čija Brix vrijednost ne prelazi 30:
2009 61 10	--- čija vrijednost prelazi € 18 za 100 kg neto mase
2009 61 90	--- čija vrijednost ne prelazi € 18 za 100 kg neto mase
	- Sok od jabuka:
2009 71	-- čija Brix vrijednost ne prelazi 20:
2009 71 10	--- čija vrijednost prelazi € 18 za 100 kg neto mase, sa dodatim šećerom
	--- ostali:
2009 71 91	---- sa dodatim šećerom
2009 71 99	---- Bez dodatog šećera
2009 80	- Sok od ostalog pojedinačnog voća ili povrća:
	-- čija Brix vrijednost ne prelazi 67:
	--- sok od krušaka:
2009 80 50	---- čija vrijednost prelazi € 18 za 100 kg neto mase, sa dodatim šećerom
	---- ostali:
2009 80 61	----- sa dodatim šećerom čiji sadržaj prelazi 30% po masi
2009 80 63	----- sa dodatim šećerom čiji sadržaj ne prelazi 30% po masi
2009 80 69	----- bez dodatog šećera
	--- ostali:
	---- čija vrijednost prelazi € 30 za 100 kg neto mase, sa dodatim šećerom:
2009 80 71	----- Sok od višanja i trešanja
2009 80 73	----- sokovi od tropskog voća
2009 80 79	----- ostali
	---- ostali:
	----- sa dodatim šećerom čiji sadržaj prelazi 30% po masi:
2009 80 85	----- Sokovi od tropskog voća
2009 80 86	----- ostali
	----- sa dodatim šećerom čiji sadržaj ne prelazi 30% po masi:
2009 80 88	----- sokovi od tropskog voća
2009 80 89	----- ostali
	----- bez dodatog šećera:
2009 80 95	----- Sok od voća vrste Vaccinium macrocarpon
2009 80 96	----- Sok od višanja i trešanja
2009 80 97	----- sokovi od tropskog voća
2009 80 99	----- ostali
2009 90	- mješavine sokova:
	-- čija Brix vrijednost ne prelazi 67:

	--- mješavine soka od jabuka i krušaka:
2009 90 31	---- čija vrijednost ne prelazi € 18 za 100 kg neto mase i sa dodatim šećerom čiji sadržaj prelazi 30% po masi
2009 90 39	---- ostali
	--- ostali:
	---- čija vrijednost prelazi € 30 za 100 kg neto mase:
	----- mješavine sokova od agruma i soka od ananasa:
2009 90 41	----- sa dodatkom šećera
2009 90 49	----- ostali
	----- ostali:
2009 90 51	----- sa dodatim šećerom
2009 90 59	----- ostali
	--- čija vrijednost ne prelazi € 30 za 100 kg neto mase:
	----- mješavine sokova od agruma i soka od ananasa:
2009 90 71	----- sa dodatim šećerom čiji sadržaj prelazi 30% po masi
2009 90 73	----- sa dodatim šećerom čiji sadržaj ne prelazi 30% po masi
2009 90 79	----- Bez dodatog šećera
	----- ostali:
	----- sa dodatim šećerom čiji sadržaj prelazi 30% po masi:
2009 90 92	----- mješavine sokova od tropskog voća
2009 90 94	----- ostali
	----- sa dodatim šećerom čiji sadržaj ne prelazi 30% po masi:
2009 90 95	----- mješavine sokova od tropskog voća
2009 90 96	----- ostali
	----- bez dodatog šećera:
2009 90 97	----- mješavine sokova od tropskog voća
2009 90 98	----- ostali
2206 00	Ostala fermentisana pića (npr.: jabukovača, kruškovača i medovina); mješavine fermentisanih pića i mješavine fermentisanih pića i bezalkoholnih pića, na drugom mjestu nepomenute niti obuhvaćene:
2206 00 10	- Slabo vino ("piquette")
	- Ostala:
	-- pjenušava:
2206 00 31	--- jabukovača i kruškovača
2206 00 39	--- ostala
	-- nepjenušava, u sudovima:
	--- od 2 l ili manje:
2206 00 51	---- jabukovača i kruškovača
2206 00 59	---- ostalo
	--- većim od 2 l:
2206 00 81	---- jabukovača i kruškovača
2206 00 89	---- ostalo
2209 00	Sirće i zamjene sirćeta dobijeni od sirćetne kisjeline:
	- Vinsko sirće, u sudovima:
2209 00 11	-- do 2 l
2209 00 19	-- preko 2 l
	- Ostalo, u sudovima:

2209 00 91	-- do 2 l
2209 00 99	-- preko 2 l
2309	Preparati koji se upotrebljavaju za ishranu životinja:
2309 10	- Hrana za pse ili mačke, pripravljena za prodaju na malo: -- sa sadržajem skroba, glikoze, glikoznog sirupa, maltodekstrina ili maltodekstrinskog sirupa, koji se svrstavaju u tar. podbrojeve 1702 30 51 do 1702 30 99, 1702 40 90, 1702 90 50 i 2106 90 55, ili mliječnih proizvoda: --- sa sadržajem skroba, glikoze, glikoznog sirupa, maltodekstrina ili maltodekstrinskog sirupa: ---- bez sadržaja skroba ili sa sadržajem skroba do 10% po masi: ----- bez sadržaja mliječnih proizvoda ili sa sadržajem tih proizvoda manje od 10% po masi
2309 10 11	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda od 10% ali manje od 50% po masi
2309 10 13	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda do 50% ali manje od 75% po masi
2309 10 15	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda 75% i više po masi
2309 10 19	---- sa sadržajem skroba preko 10% ali ne većim od 30% po masi: ----- bez sadržaja mliječnih proizvoda ili sa sadržajem tih proizvoda manjim od 10% po masi
2309 10 31	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda od 10% ali manje od 50% po masi
2309 10 33	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda 50% i više po masi
2309 10 39	---- sa sadržajem skroba preko 30% po masi: ----- bez sadržaja mliječnih proizvoda ili sa sadržajem tih proizvoda manjim od 10% po masi
2309 10 51	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda od 10% ali manje od 50% po masi
2309 10 53	----- sa sadržajem mliječnih proizvoda 50% i više po masi
2309 10 59	--- Bez sadržaja skroba, glikoze, glikoznog sirupa, maltodekstrina ili maltodekstrinskog sirupa ali sa sadržajem mliječnih proizvoda
2309 10 70	-- ostali
2309 10 90	
2401	Duvan, sirov ili neprerađen; otpaci od duvana:
2401 10	- Duvan, nežišljen: -- tipa Virdžinija sušen u sušari ("flue-cured") i svijetli duvan tipa Berlej (uključujući Berlej hibride) sušen na vazduhu ("light air-cured"); svijetli tipa Merilend sušen na vazduhu ("light air-cured") i duvan sušen vatrom ("fire-cured"):
2401 10 10	--- tipa Virdžinija, sušen u sušari ("flue-cured")
2401 10 20	--- svijetli tip Berlej (uključujući Berlej hibride) sušen na vazduhu ("light air-cured")
2401 10 30	--- svijetli tip Merilend sušen na vazduhu ("light air-cured") --- duvan sušen vatrom ("fire-cured"):
2401 10 41	---- tipa Kentaki
2401 10 49	---- ostali -- ostali:
2401 10 50	--- svijetli duvan sušen na vazduhu ("light air-cured")
2401 10 60	--- orijentalni duvan sušen na suncu ("sun-cured")
2401 10 70	--- tamni duvan sušen na vazduhu ("dark air-cured")
2401 10 80	--- duvan sušen u sušari ("flue-cured")
2401 10 90	--- Duvan ostali
2401 20	- Duvan, djelimično ili potpuno išiljen: -- tipa Virdžinija sušen u sušari ("flue-cured"), svijetli tipa Berlej (uključujući Berlej hibride) sušen na vazduhu ("light air-cured"); svijetli tip Merilend sušen na vazduhu ("light air-cured") i duvan sušen vatrom ("fire-cured"):
2401 20 10	--- tipa Virdžinija sušen u sušari ("flue-cured")
2401 20 20	--- svijetli tip Berlej (uključujući Berlej hibride) sušen na vazduhu ("light air-cured")
2401 20 30	--- svijetli tip Merilend sušen na vazduhu ("light air-cured")

	--- duvan sušen vatrom ("fire-cured"):
2401 20 41	---- tipa Kentaki
2401 20 49	---- ostali
	-- ostali:
2401 20 50	--- svijetli duvan sušen na vazduhu ("light air-cured")
2401 20 60	--- orijentalni duvan sušen na suncu ("sun-cured")
2401 20 70	--- tamni duvan sušen na vazduhu ("dark air-cured")
2401 20 80	--- duvan sušen u sušari ("flue-cured")
2401 20 90	--- ostali duvan
2401 30 00	- otpaci od duvana

**CRNOGORSKE CARINSKE KONCESIJE
ZA PRIMARNE POLJOPRIVREDNE PROIZVODE
IZ EVROPSKE ZAJEDNICE**

(navedene u članu 27(2)(c))

Carine, za proizvode date u ovom Aneksu, će biti snižene na 50% u skladu sa vremenskim rasporedom definisanim za svaki proizvod u tom Aneksu.

na dan stupanja Sporazuma na snagu, uvozne carine će biti snižene na 90% osnovne carine

1. januara prve godine nakon stupanja Sporazuma na snagu, uvozne carine će biti snižene na 80% osnovne carine

1. januara druge godine nakon stupanja Sporazuma na snagu uvozne carine će biti snižene na 70% osnovne carine

1. januara treće godine nakon stupanja Sporazuma na snagu uvozne carine će biti snižene na 60% osnovne carine

1. januara četvrte godine nakon stupanja Sporazuma na snagu uvozne carine će biti snižene na 50% osnovne carine

CN	Naimenovanje
0104	Ovce i koze, žive:
0104 10	- Ovce:
	- - Ostalo
0104 10 30	- - - jagnjad (do jedne godine starosti)
0104 10 80	- - - ostale
0104 20	- Koze:
0104 20 90	- - ostale
0201	Meso govede, svježe ili rashlađeno:
0201 10 00	- Trupovi i polutke:
ex 0201 10 00	- - teleći
ex 0201 10 00	- - juneći
ex 0201 10 00	- - ostali
0201 20	- Ostali komadi sa kostima:
0201 20 20	- - kompenzirane četvrti:
ex 0201 20 20	- - - teleće
ex 0201 20 20	- - - juneće
ex 0201 20 20	- - - ostale
0201 20 30	- - prednje četvrti, nerazdvojene ili razdvojene:

ex 0201 20 30	--- teleće
ex 0201 20 30	--- juneće
ex 0201 20 30	--- ostalo
0201 20 50	-- zadnje četvrti, nerazdvojene ili razdvojene:
ex 0201 20 50	--- teleće
ex 0201 20 50	--- juneće
ex 0201 20 50	--- ostale
0201 20 90	-- ostalo:
ex 0201 20 90	--- teleće
ex 0201 20 90	--- juneće
ex 0201 20 90	--- ostalo
0201 30 00	- Bez kostiju:
ex 0201 30 00	--- teleće
ex 0201 30 00	--- juneće
ex 0201 30 00	--- ostalo
0202	Meso, goveđe, smrznuto:
0202 10 00	- Trupovi i polutke:
ex 0202 10 00	-- teleći
ex 0202 10 00	-- juneći
ex 0202 10 00	-- ostali
0202 20	- Ostali komadi sa kostima:
0202 20 10	-- kompenzirane četvrti:
ex 0202 20 10	--- teleće
ex 0202 20 10	--- juneće
ex 0202 20 10	--- ostale
0202 20 30	-- prednje četvrti, nerazdvojene ili razdvojene:
ex 0202 20 30	--- teleće
ex 0202 20 30	--- juneće
ex 0202 20 30	--- ostale
0202 20 50	-- zadnje četvrti, nerazdvojene ili razdvojene:
ex 0202 20 50	--- teleće
ex 0202 20 50	--- juneće
ex 0202 20 50	--- ostale
0202 20 90	-- ostalo:

ex 0202 20 90	--- teleće
ex 0202 20 90	--- juneće
ex 0202 20 90	--- ostalo
0202 30	- Bez kostiju:
0202 30 10	-- prednje četvrti, cijele ili sječene u najviše pet komada, svaka sastavljena u jedan blok; kompenzirane četvrti u dva bloka, jednom od prednje četvrti, cijele ili isječene u najviše pet djelova, a drugom od zadnje četvrti, isključujući pečenice, u jednom komadu
ex 0202 30 10	--- teleće
ex 0202 30 10	--- juneće
ex 0202 30 10	--- ostale
0202 30 50	-- djelovi prednje četvrti, sečene ("crop, chuck and blade") i grudi:
ex 0202 30 50	--- teleći
ex 0202 30 50	--- juneći
ex 0202 30 50	--- ostali
0202 30 90	-- ostalo:
ex 0202 30 90	--- teleće
ex 0202 30 90	--- juneće
ex 0202 30 90	--- ostalo
0204	Meso ovčje ili kozje, sveže, rashlađeno ili smrznuto:
0204 10 00	- Trupovi i polutke jagnjeći, sveži ili rashlađeni - Ostalo meso ovčje, sveže ili rashlađeno:
0204 21 00	-- Trupovi i polutke
0204 22	-- ostali komadi sa kostima:
0204 22 10	--- skraćene prednje četvrti
0204 22 30	--- slabine i/ili podplećke
0204 22 50	--- butovi
0204 22 90	--- ostalo
0204 23 00	-- Bez kostiju
0204 30 00	- Trupovi i polutke jagnjeći, smrznuti - Ostalo meso ovčje, smrznuto:
0204 41 00	-- Trupovi i polutke
0204 42	-- ostali komadi sa kostima:
0204 42 10	--- skraćene prednje četvrti
0204 42 30	--- slabine i/ili podplećke
0204 42 50	--- butovi
0204 42 90	--- ostalo
0204 43	-- bez kostiju:
0204 43 10	--- jagnjeće
0204 43 90	--- ostalo
0204 50	- Meso, kozje:

	-- sveže ili rashlađeno:
0204 50 11	--- Trupovi i polutke
0204 50 13	--- skraćene prednje četvrti
0204 50 15	--- slabine i/ili podplećke
0204 50 19	--- butovi
	--- ostalo:
0204 50 31	---- komadi sa kostima
0204 50 39	---- komadi bez kostiju
	-- smrznuto:
0204 50 51	--- Trupovi i polutke
0204 50 53	--- skraćene prednje četvrti
0204 50 55	--- slabine i/ili podplećke
0204 50 59	--- butovi
	--- ostalo:
0204 50 71	---- komadi sa kostima
0204 50 79	---- komadi bez kostiju
0207	Meso i jestivi otpaci od živine iz tar. br 0105, sveži, rashlađeni ili smrznuti:
	- Od kokošaka vrste Gallus domesticus:
0207 11	-- neisječeni u komade, sveži ili rashlađeni:
0207 11 10	--- očerupani, bez iznutrica, ali sa glavom i nogama, poznati kao "83% pilića"
0207 11 30	--- očerupani i sa izvađenim drobom, bez glava i nogu, ali sa vratovima, srcima, džigericom i želudcima, poznati kao "70% pilića"
0207 11 90	--- očerupani i sa izvađenim drobom, bez glava i nogu i bez vratova, srca, džigerica i želudaca, poznati kao "65% pilića", ili drukčije isporučeni
0207 12	-- nesječeno u komade, smrznuto:
0207 12 10	--- očerupani i sa izvađenim drobom, bez glava i nogu, vratova, srca, džigerica i želudaca, poznati kao "70% pilića"
0207 12 90	--- očerupani i sa izvađenom drobom, bez glava i nogu, vratova, srca, džigerica i želudaca, poznati kao "65% pilići", ili drukčije isporučeni
0207 13	-- isečeni komadi i otpaci, sveži ili rashlađeni:
	--- isječeni komadi:
0207 13 10	---- Bez kostiju
	---- sa kostima:
0207 13 20	----- polovine ili četvrti
0207 13 30	----- krila, cela, sa ili Bez vrhova
0207 13 40	----- leđa, vratovi, leđa sa neodvojenim vratovima, trtice i vrhovi krila
0207 13 50	----- grudi i isečeni komadi od njih
0207 13 60	----- bataci i isečeni komadi od njih
0207 13 70	----- ostalo
	--- otpaci:
0207 13 91	---- džigerice
0207 13 99	---- ostalo
0207 14	-- isječeni komadi i otpaci, smrznuti:
	--- isečeni komadi:
0207 14 10	---- bez kostiju
	---- sa kostima:
0207 14 20	----- polovine ili četvrti

0207 14 30	----- krila, cijela, sa ili bez vrhova
0207 14 40	----- leđa, vratovi, leđa sa neodvojenim vratovima, trtice i vrhovi krila
0207 14 50	----- grudi i isječeni komadi od njih
0207 14 60	----- bataci i isječeni komadi od njih
0207 14 70	----- ostalo
	--- otpaci:
0207 14 91	---- džigerice
0207 14 99	---- ostalo
0210	Meso i jestivi mesni i drugi klanični proizvodi, soljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni; jestivo brašno i prah od mesa ili od drugih klaničnih proizvoda: - Meso svinjsko:
0210 11	-- butovi, plečke i isječeni komadi od njih, sa kostima: --- od domaćih svinja: ---- soljeni ili u salamuri:
0210 11 11	----- butovi i isječeni komadi od njih
0210 11 19	----- plečke i isječeni komadi od njih ---- sušeni ili dimljeni:
0210 11 31	----- butovi i isječeni komadi od njih
0210 11 39	----- plečke i isječeni komadi od njih
0210 11 90	--- ostalo
0210 12	-- potrbušine i isječeni komadi od njih: --- od domaćih svinja:
0210 12 11	---- soljeni ili u salamuri
0210 12 19	---- sušeni ili dimljeni
0210 12 90	--- ostali
0210 19	-- ostalo: --- od domaćih svinja: ---- soljeno ili u salamuri:
0210 19 10	----- bekon polutke ili "spenser"
0210 19 20	----- tri četvrtine polutke ("three-quarter sides") ili srednji djelovi ("middles")
0210 19 30	----- prednji delovi i isječeni komadi od njih
0210 19 40	----- leđa i isječeni komadi od njih
0210 19 50	----- ostalo ---- sušeno ili dimljeno:
0210 19 60	----- prednji delovi i isječeni komadi od njih
0210 19 70	----- leđa i isječeni komadi od njih ----- ostalo:
0210 19 81	----- bez kostiju
0210 19 89	----- ostalo
0210 19 90	--- ostalo
0210 20	- Meso, goveđe:
0210 20 10	-- sa kostima
0210 20 90	-- bez kostiju
0401	Mlijeko i pavlaka, nekoncentrovani i bez dodatog šećera ili drugih materija za zaslađivanje:
0401 10	- Sa sadržajem masnoće do 1% po masi:

0401 10 10	-- u ambalaži neto-zapremine do 2 l
0401 10 90	-- ostalo
0401 20	- Sa sadržajem masnoće preko 1% do 6% po masi: -- do 3%:
0401 20 11	--- u ambalaži neto-zapremine do 2 l
0401 20 19	--- ostalo -- preko 3%:
0401 20 91	--- u ambalaži neto-zapremine do 2 l
0401 20 99	--- ostalo
0401 30	- Sa sadržajem masnoće preko 6% po masi: -- do 21%:
0401 30 11	--- u ambalaži neto-zapremine do 2 l
0401 30 19	--- ostalo -- od 21% do 45%:
0401 30 31	--- u ambalaži neto-zapremine do 2 l
0401 30 39	--- ostalo -- preko 45%:
0401 30 91	--- u ambalaži neto-zapremine do 2 l
0401 30 99	--- ostalo
0402	Mlijeko i pavlaka, koncentrovani ili sa sadržajem dodatog šećera ili drugih materija za zaslađivanje:
0402 10	- U prahu, granulama ili drugim čvrstim oblicima, sa sadržajem masnoće do 1, 5% po masi: -- bez dodatka šećera ili drugih materija za zaslađivanje:
0402 10 11	--- u ambalaži neto-mase do 2, 5 kg
0402 10 19	--- ostalo -- Ostalo
0402 10 91	--- u ambalaži neto-mase do 2, 5 kg
0402 10 99	--- ostalo - U prahu, granulama ili drugim čvrstim oblicima, sa sadržajem masnoće preko 1, 5% po masi:
0402 21	-- bez dodatog šećera ili drugih materija za zaslađivanje: --- sa sadržajem masnoće do 27% po masi:
0402 21 11	---- u ambalaži neto-mase do 2,5 kg ---- ostalo:
0402 21 17	----- sa sadržajem masnoće do 11% po masi
0402 21 19	----- sa sadržajem masnoće od 11% do 27% po masi --- sa sadržajem masnoće preko 27% po masi:
0402 21 91	---- u ambalaži neto-mase do 2,5 kg
0402 21 99	---- ostalo
0402 29	-- ostalo: --- sa sadržajem masnoće do 27% po masi ---- ostalo:
0402 29 15	----- u ambalaži neto-mase do 2,5 kg
0402 29 19	----- ostalo --- sa sadržajem masnoće preko 27% po masi:
0402 29 91	---- u ambalaži neto-mase do 2,5 kg
0402 29 99	---- ostalo

	- Ostalo:
0402 91	-- bez dodatka šećera ili drugih materija za zaslađivanje:
	--- sa sadržajem masnoće do 8% po masi:
0402 91 11	---- u ambalaži neto-mase do 2,5 kg
0402 91 19	---- ostalo
	--- sa sadržajem masnoće od 8% do 10% po masi:
0402 91 31	---- u ambalaži neto-mase do 2,5 kg
0402 91 39	---- ostalo
	--- sa sadržajem masnoće od 10% do 45% po masi:
0402 91 51	---- u ambalaži neto-mase do 2,5 kg
0402 91 59	---- ostalo
	--- sa sadržajem masnoće preko 45% po masi:
0402 91 91	---- u ambalaži neto-mase do 2,5 kg
0402 91 99	---- ostalo
0402 99	-- ostalo:
	--- sa sadržajem masnoće do 9, 5% po masi:
0402 99 11	---- u ambalaži neto-mase do 2,5 kg
0402 99 19	---- ostalo
	--- sa sadržajem masnoće od 9, 5% do 45% po masi:
0402 99 31	---- u ambalaži neto-mase do 2,5 kg
0402 99 39	---- ostalo
	--- sa sadržajem masnoće preko 45% po masi:
0402 99 91	---- u ambalaži neto-mase do 2,5 kg
0402 99 99	---- ostalo
0403	Mlaćenica, kiselo mlijeko i pavlaka, jogurt, kefir i ostalo fermentisano ili zakiseljeno mlijeko ili pavlaka, koncentrovani ili nekoncentrovani sa sadržajem dodatog šećera ili drugih materija za zaslađivanje, aromatizovani ili sa dodatim voćem ili kakaom:
0403 10	- Jogurt:
	-- nearomatizovan, bez dodatka voća, uključujući jezgrasto voće, ili kaka:
	--- bez dodatka šećera ili drugih materija za zaslađivanje, sa sadržajem masnoće po masi:
0403 10 11	---- do 3%
0403 10 13	---- preko 3% do 6%
0403 10 19	---- preko 6%
	--- ostali, sa sadržajem masnoće po masi:
0403 10 31	---- do 3%
0403 10 33	---- od 3% do 6%
0403 10 39	---- preko 6%
0403 90	- Ostalo:
	-- nearomatizovano i bez dodatka voća, uključujući jezgrasto voće, ili kaka:
	--- u prahu, granulama ili drugim čvrstim oblicima:
	---- bez dodatka šećera ili drugih materija za zaslađivanje, sa sadržajem masnoće po masi:
0403 90 11	----- do 1,5%
0403 90 13	----- od 1,5% do 27%
0403 90 19	----- preko 27%
	---- ostalo, sa sadržajem masnoće po masi:
0403 90 31	----- do 1,5%

0403 90 33	----- od 1,5% do 27%
0403 90 39	----- preko 27%
	--- ostalo:
	---- bez dodatka šećera ili drugih materija za zaslađivanje, sa sadržajem masnoće po masi:
0403 90 51	----- do 3%
0403 90 53	----- od 3% do 6%
0403 90 59	----- preko 6%
	---- ostalo, sa sadržajem masnoće po masi:
0403 90 61	----- do 3%
0403 90 63	----- od 3% do 6%
0403 90 69	----- preko 6%
0405	Maslac i ostale masnoće i ulja dobijena od mlijeka; mliječni namazi:
0405 10	- Maslac:
	- - sa sadržajem masnoće po masi do 85%:
	--- prirodni maslac:
0405 10 11	---- u ambalaži neto-mase do 1 kg
0405 10 19	---- ostali
0405 10 30	--- rekombinovani maslac
0405 10 50	--- Maslac od surutke
0405 10 90	-- ostalo
0405 20	- mliječni namazi:
0405 20 90	- - sa sadržajem masnoće većim od 75% ali manjim od 80% po masi
0405 90	- Ostalo:
0405 90 10	- - sa sadržajem masnoće od 99,3% ili većim po masi i sa sadržajem vode koji ne prelazi 0,5% po masi
0405 90 90	- - ostalo
0406	Sir i urda:
0406 10	- Mlad (nezreo, neusoljen, nesušen ili nedimljen) sir, uključujući sir od surutke i urda:
0406 10 20	- - sa sadržajem masnoće do 40% po masi
0406 10 80	- - ostali
0406 20	- sir rendani ili u prahu, svih vrsta:
0406 20 10	- - glarus sir sa začinskim biljem (poznat kao schabziger) proizveden od obranog mlijeka i pomiješan sa sitno mljevenim začinskim biljem
0406 20 90	--- ostali
0406 30	- sir topljen, osim rendanog ili u prahu:
0406 30 10	- - za čiju proizvodnju se upotrebljavaju samo sirevi emmentaler, gruyere i appenzell i koji može, kao dodatak, sadržati glarus sir sa začinskim biljem (poznat kao schabziger); pripremljen za prodaju na malo, sa sadržajem masnoće u suvoj materiji do 56%
	- - ostali:
	--- sa sadržajem masnoće do 36% po masi i sa sadržajem masnoće u suvoj materiji po masi:
0406 30 31	---- do 48%
0406 30 39	---- preko 48%
0406 30 90	--- sa sadržajem masnoće preko 36% po masi
0406 40	- sir prošaran plavim plesnima i drugi sir što sadrži plijesni dobijene pomoću <i>Penicilium roqueforti</i> :
0406 40 10	-- roquefort
0406 40 50	-- gorgonzola
0406 40 90	-- ostali

0406 90	- sir ostali:
0406 90 01	-- za preradu
	-- ostali:
0406 90 13	--- emmentaler
0406 90 15	--- gruyere, sbrinz
0406 90 17	--- bergkase, appenzell
0406 90 18	--- fromage friburgeois, vacherin mont d'or i tete de moine
0406 90 19	--- glarus sir sa začinskim biljem (poznat kao schabziger) proizveden od obranog mleka i pomešan sa sitno mlevenim začinskim biljem
0406 90 21	--- cheddar
0406 90 23	--- edam
0406 90 25	--- tilsit
0406 90 27	--- butterkäse
0406 90 29	--- kačkavalj (kashkaval)
0406 90 32	--- feta
0406 90 35	--- kefalo-tyri
0406 90 37	--- finlandia
0406 90 39	--- jarlsberg
	--- ostali:
0406 90 50	---- sir od ovčjeg mleka ili mleka od bufala, u posudama sa salamurom, ili u ovčjim ili kozjim mešinama
	---- ostali:
	----- sa sadržajem masnoće do 40% po masi i sa sadržajem vode u nemasnoj materiji po masi:
	----- do 47%:
0406 90 61	----- grana padano, parmigiano reggiano
0406 90 63	----- fiore sardo, pecorino
0406 90 69	----- ostali
	----- od 47% do 72%:
0406 90 73	----- provolone
0406 90 75	----- asiago, caciocavallo, montasio, ragusano
0406 90 76	----- danbo, fontal, fontina, fynbo, havarti, maribo, samso
0406 90 78	----- gouda
0406 90 79	----- esrom, italico, kernhem, saint-nectaire, saint-paulin, taleggio
0406 90 81	----- cantal, cheshire, wensleydale, lancashire, double gloucester, blarney, colby, monterey
0406 90 82	----- camembert
0406 90 84	----- brie
0406 90 85	----- kefalograviera, kasseri
	----- ostali sir, sa sadržajem vode, po masi, u nemasnoj materiji:
0406 90 86	----- od 47% do 52%
0406 90 87	----- od 52% do 62%
0406 90 88	----- od 62% do 72%
0406 90 93	----- preko 72%
0406 90 99	----- ostali
0409 00 00	Med prirodni
0701	Krompir, svjež ili rashlađen:
0701 90	- Ostali:

0701 90 10	-- za proizvodnju skroba -- ostali:
0701 90 50	--- mladi krompir, od 1. januara do 30. juna
0701 90 90	--- ostali
0702 00 00 ex 0702 00 00	Paradajz, svježi ili rashlađeni - od 01.04.-31.08.
0704 0704 10 00 ex 0704 10 00 ex 0704 10 00 0704 20 00 0704 90 0704 90 10	Kupus, karfiol, keleraba, kelj i slično kupusno jestivo povrće, svježi ili rashlađeni: - Karfiol i brokoli - - karfiol - - brokoli - kelj pupčar - Ostalo: - - kupus, bijeli i crveni
0707 00 0707 00 05 ex 0707 00 05 0707 00 90 ex 0707 00 90	Krastavci i kornišoni, svježi ili rashlađeni: -krastavci - - .od 01.04.do 30.06. - Kornišoni - - Od 01.09.do 31 .10.
0709 0709 60 0709 60 10 0709 60 91 0709 60 95 0709 60 99 0709 70 00	Ostalo povrće, svježe ili rashlađeno: - Paprike iz roda Capsicum ili iz roda Pimenta: - - slatka paprika - - ostala: - - - iz roda Capsicum, za proizvodnju kapsicina ili boja na bazi kapsikum oleo-smola - - - za industrijsku proizvodnju eteričnih ulja ili rezinoida - - - ostala - Spanać, novozelandski Spanać i loboda
0805 0805 20 0805 20 10 ex 0805 20 10 0805 20 30 ex 0805 20 30 0805 20 50 ex 0805 20 50 0805 20 70 ex 0805 20 70 0805 20 90 ex 0805 20 90	Agrumi, svježi ili suvi: - Mandarine (uključujući tangerske i satsumas), klementine, vilking i slični hibridi agruma: - - klementine - - - .od 01.10 - 31.12 - - monrealke i satsumas - - - od 01.10 - 31.12 - - Mandarine i vilking - - - .od 01.10 - 31.12 - - tangerske Mandarine (tangerinke) - - - od 01.10 - 31.12 - - ostale - - - .od 01.10 - 31.12
0806 0806 10	Grožđe, svježe ili suvo: - svježe:

0806 10 10 ex 0806 10 10 0806 10 90 ex 0806 10 90	-- stono grožđe --- od 01.07 - 30.09 -- ostalo --- od 01.07 - 30.09
0807 0807 11 00 ex 0807 11 00	Dinje, lubenice i papaje, svježe: - Dinje i lubenice: -- lubenice --- od 01.07. – 30.08.
0808 0808 10 0808 10 10 0808 10 80 0808 20 0808 20 10 0808 20 50 0808 20 90	Jabuke, kruške i dunje, svježe: - Jabuke: -- jabuke za jabukovaču, neupakovane (in bulk), od 16 septembra do 15 decembra -- ostale - Kruške i dunje: -- kruške: --- kruške za kruškovaču, neupakovane --- ostale -- dunje
0809 0809 10 00 0809 20 0809 20 05 0809 20 95 0809 30 0809 30 10 0809 30 90 ex 0809 30 90 0809 40 0809 40 05 0809 40 90	Kajsije, trešnje i višnje, breskve (uključujući nektarine), šljive i trnjine, svježe: - Kajsije - Trešnje i višnje: -- višnje (Prunus cerasus) -- ostalo - Breskve, uključujući nektarine: -- nektarine -- ostale --- Od 01.06. - 30.08. - Šljive i trnjine: -- Šljive -- trnjine
0810 0810 10 00 0810 20 0810 20 10 0810 20 90 0810 50 00 ex 0810 50 00	Ostalo voće, svježe: - jagode - Maline, kupine, dudinje i loganjske bobice: -- Maline -- ostalo - Kivi -- Od 01.11. - 31.03.
1509 1509 10 1509 10 10 1509 10 90 1509 90 00 ex 1509 90 00	Maslinovo ulje i njegove frakcije, prečišćeni ili neprečišćeni, ali hemijski nemodifikovani: - Virdžin: -- lampant maslinovo ulje -- ostalo - Ostalo: --- u pakovanjima vecim od 25 l

ex 1509 90 00	-- ostalo
1601 00	Kobasice i slični proizvodi od mesa, drugih klaničnih proizvoda za jelo ili krvi; složeni prehrambeni proizvodi na bazi tih proizvoda:
1601 00 10	- od džigerice
	- Ostalo:
1601 00 91	-- kobasice, sušene ili za mazanje, nekuvane
1601 00 99	-- ostalo
1602	Ostali pripremljeni ili konzervisani proizvodi od mesa, drugih klaničnih proizvoda ili krvi:
1602 10 00	- Homogenizovani proizvodi
1602 20	- Od džigerice bilo koje životinje:
	-- od guščije ili pačije džigerice:
1602 20 11	--- koji sadrže 75% ili više po masi masnih džigerica
1602 20 19	--- ostali
1602 20 90	-- ostalo
	- Od živine iz tar. broja 0105:
1602 31	-- od ćurki:
	--- koji sadrže 57% ili više po masi živinskog mesa ili ostalih jestivih klaničnih proizvoda:
1602 31 11	---- koji sadrže isključivo nekuvano ćureće meso
1602 31 19	---- ostali
1602 31 30	--- koji sadrže od 25% do 57% po masi živinskog mesa ili ostalih jestivih klaničnih proizvoda
1602 31 90	--- ostali
1602 32	-- od živine vrste Gallus domesticus (domaća kokoška):
	--- koji sadrže 57% ili više po masi živinskog mesa ili ostalih jestivih klaničnih proizvoda od živine:
1602 32 11	---- nekuvani
1602 32 19	---- ostali
1602 32 30	--- koji sadrže od 25% do 57% po masi živinskog mesa ili ostalih jestivih klaničnih proizvoda od živine
1602 32 90	--- ostali
1602 39	-- ostali:
	-- koji sadrže 57% ili više po masi živinskog mesa ili ostalih jestivih klaničnih proizvoda od živine:
1602 39 21	---- nekuvani
1602 39 29	---- ostali
1602 39 40	--- koji sadrže od 25% do 57% po masi živinskog mesa ili ostalih jestivih klaničnih proizvoda od živine
1602 39 80	--- ostali
	- Od svinja:
1602 41	-- šunke i odresci od njih:
1602 41 10	--- od domaćih svinja
1602 41 90	--- ostali
1602 42	-- plečke i odresci od njih:
1602 42 10	--- od domaćih svinja
1602 42 90	--- ostali
1602 49	-- ostalo, uključujući mješavine:
	--- od domaćih svinja:
	---- koji po masi sadrži 80% ili više mesa ili drugih klaničnih proizvoda, bilo koje vrste, uključujući masnoće bilo koje vrste ili porijekla:

1602 49 11	----- leđa (bez vrata) i odresci od njih, uključujući mješavine leđa ili šunki (butova)
1602 49 13	----- vrat i komadi od vrata, uključujući mješavine vrata i plećki
1602 49 15	----- ostale mješavine koje sadrže butove (noge), plećke, leđa ili vrat i odreske od njih
1602 49 19	----- ostalo
1602 49 30	---- koji po masi sadrže od 40% do 80% mesa ili ostalih klaničnih proizvoda bilo koje vrste, uključujući masnoće bilo koje vrste ili porijekla
1602 49 50	---- koji po masi sadrže manje od 40% mesa ili ostalih klaničnih proizvoda bilo koje vrste, uključujući masnoće bilo koje vrste ili porijekla
1602 49 90	--- ostalo
1602 50	- od goveda:
1602 50 10	-- nekuvano; mješavine kuvanog mesa ili ostalih klaničnih proizvoda i nekuvanog mesa ili ostalih klaničnih proizvoda
	-- ostalo:
	--- u hermetički zatvorenom pakovanju:
1602 50 31	---- konzervisana govedina (corned beef)
1602 50 39	---- ostalo
1602 50 80	--- ostalo
1602 90	- Ostalo, uključujući preradevine od krvi od bilo kojih životinja:
1602 90 10	-- preradevine od krvi od bilo kojih životinja
	-- ostalo:
1602 90 31	--- od divljači ili domaćih zečeva
1602 90 41	--- od irvasa
	--- ostalo:
1602 90 51	---- koje sadrži meso ili ostale klanične proizvode od domaćih svinja
	---- ostalo:
	----- koje sadrži meso ili ostale klanične proizvode od goveda:
1602 90 61	----- nekuvano; mješavine kuvanog mesa ili ostalih klaničnih proizvoda i nekuvanog mesa ili ostalih klaničnih proizvoda
1602 90 69	----- ostalo
	----- ostalo:
	----- od ovaca ili koza:
	----- nekuvano; mješavine kuvanog mesa ili ostalih klaničnih proizvoda i nekuvanog mesa ili ostalih klaničnih proizvoda:
1602 90 72	----- od ovaca
1602 90 74	----- od koza
	----- ostalo:
1602 90 76	----- od ovaca
1602 90 78	----- od koza
1602 90 98	----- ostalo

KONCESIJE ZAJEDNICE NA RIBLJE PROIZVODE IZ CRNE GORE
Proizvodi navedeni u členu 29(2) Sporazuma

Uvoz sljedećih proizvoda porijeklom iz Crne Gore u Zajednicu biće podložan doljenavedenim koncesijama:

CN	TARIC pot-podjela	Naimenovanje	Od stupanja Sporazuma na snagu do 31. 12. iste godine (n)	Od 01. 01. do 31. 12. (n+1)	Za svaku narednu godinu, od 01. 01. do 31. 12.
0301 91 10		Pastrmka (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache and</i> <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>): živa; svježa ili rashlađena; smrznuta; sušena, usoljena ili u slanoj vodi, dimljena; fileti i ostalo riblje meso; brašna, krupno mljevena brašna i pelete, podesno za ljudsku ishranu	TQ: 20 t po stopi 0% Preko TQ: 90% MFN stope	TQ: 20 t po stopi 0% Preko TQ: 80% MFN stope	TQ: 20 t po stopi 0% Preko TQ: 70% MFN stope
0301 91 90					
0302 11 10					
0302 11 20					
0302 11 80					
0303 21 10					
0303 21 20					
0303 21 80					
0304 19 15					
0304 19 17					
ex 0304 19 19	30				
ex 0304 19 91	10				
0304 29 15					
0304 29 17					
ex 0304 29 19	30				
ex0304 99 21	11, 12, 20				
ex 0305 10 00	10				
ex 0305 30 90	50				
0305 49 45	61				
ex 0305 59 80	61				
ex 0305 69 80					

CN	TARIC pot-podjela	Naimenovanje	Od stupanja Sporazuma na snagu do 31. 12. iste godine (n)	Od 01. 01. do 31. 12. (n+1)	Za svaku narednu godinu, od 01. 01. do 31. 12.
0301 93 00 0302 69 11 0303 79 11 ex 0304 19 19 ex 0304 19 91 ex 0304 29 19 ex 0304 99 21 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 ex 0305 49 80 ex 0305 59 80 ex 0305 69 80	 20 20 20 16 20 60 30 63 63	Šaran: živ; svjež ili rashlađen; smrznut; sušen, usoljen ili u slanoj vodi, dimljen; fileti i ostalo riblje meso; brašna, krupno mljevena brašna i pelete, podesno za ljudsku ishranu	TQ: 10 t po stopi 0 % Preko TQ: 90 % MFN stope	TQ: 10 t po stopi 0 % Preko TQ: 80 % MFN stope	TQ: 10 t po stopi 0 % Preko TQ: 70 % MFN stope
ex 0301 99 80 0302 69 61 0303 79 71 ex 304 19 39 ex 304 19 99 ex 304 29 99 ex 304 99 99 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 ex 0305 49 80 ex 0305 59 80 ex 0305 69 80	80 80 77 50 20 30 70 40 65 65	Orada (<i>Dentex dentex</i> i <i>Pagellus spp.</i>): živa; svježa ili rashlađena; smrznuta; sušena, usoljena ili u slanoj vodi, dimljena; fileti i ostalo riblje meso; brašna, krupno mljevena brašna i pelete, podesno za ljudsku ishranu	TQ: 20 t po stopi 0 % Preko TQ: 80 % MFN stope	TQ: 20 t po stopi 0 % Preko TQ: 55 % MFN stope	TQ: 20 t po stopi 0 % Preko TQ: 30 % MFN stope

CN	TARIC pot-podjela	Naimenovanje	Od stupanja Sporazuma na snagu do 31. 12. iste godine (n)	Od 01. 01. do 31. 12. (n+1)	Za svaku narednu godinu, od 01. 01. do 31. 12.
ex 0301 99 80 0302 69 94 ex 0303 77 00 ex 304 19 39 ex 304 19 99 ex 304 29 99 ex 304 99 99 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 ex 0305 49 80 ex 0305 59 80 ex 0305 69 80	22 10 85 79 60 70 40 80 50 67 67	Brancin (<i>Dicentrarchus labrax</i>): živ; svjež ili rashlađen; smrznut; sušen, usoljen ili u slanoj vodi, dimljen; fileti i ostalo riblje meso; brašna, krupno mljevena brašna i pelete, podesno za ljudsku ishranu	TQ: 20 t po stopi 0 % Preko TQ: 80 % MFN stope	TQ: 20 t po stopi 0 % Preko TQ: 55 % MFN stope	TQ: 20 t po stopi 0 % Preko TQ: 30 % MFN stope

CN	TARIC pot-podjela	Naimenovanje	Godišnji obim kvote (neto težina)
1604 13 11 1604 13 19 ex 1604 20 50	10, 19	Pripremljene ili konzervirane sardine	TQ: 200 t po stopi 6 % Preko TQ: puna MFN stopa (1)
1604 16 00 1604 20 40		Pripremljeni ili konzervirani inćuni	TQ: 200 t po stopi 12,5 % Preko TQ: puna MFN stopa (1)

- (1) Inicijalni obim kvote će iznositi 200 tona. Od 1. januara četvrte godine nakon stupanja Sporazuma na snagu, obim kvote će se povećati na 250 tona pod uslovom da je najmanje 80 % od ukupne količine prethodne kvote iskorišćeno do 31. 12. te godine. Povećani obim kvote, ukoliko bude implementiran, nastaviće da se primjenjuje dok ugovorne strane ne naprave drugačiji aranžman.

Stopa koja se primjenjuje na sve proizvode iz Glave 1604 osim pripremljenih ili konzerviranih sardina i inćuna biće snižene prema sljedećoj dinamici:

Godina	Godina 1 (stopa %)	Godina 3 (stopa %)	Godina 5 i naredne godine (stopa %)
Stopa	90 % MFN stope	80% MFN stope	70 % MFN stope

**CRNOGORSKE KONCESIJE NA RIBLJE PROIZVODE IZ ZAJEDNICE
proizvodi navedeni u členu 30(2) Sporazuma**

Uvoz sljedećih proizvoda porijeklom iz Zajednice u Crnu Goru biće podložan doljenavedenim koncesijama.

CN	Naimenovanje	Od stupanja Sporazuma na snagu do 31. 12. iste godine (n)	Od 01. 01. do 31. 12. (n+1)	Za svaku narednu godinu, od 01. 01. do 31. 12.
0301 91 10 0301 91 90 0302 11 10 0302 11 20 0302 11 80 0303 21 10 0303 21 20 0303 21 80 0304 19 15 0304 19 17 ex 0304 19 19 ex 0304 19 91 0304 29 15	Pastrmka (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>): živa; svježa ili rashladjena; smrznuta; sušena, usoljena ili u slanoj vodi, dimljena; fileti i ostalo riblje meso; brašna, krupno mljevena brašna i pelete, podesno za ljudsku ishranu	TQ: 20 t po stopi 0% Preko TQ: 90% MFN stope	TQ: 20 t po stopi 0% Preko TQ: 80% MFN stope	TQ: 20 t po stopi 0% Preko TQ: 70% MFN stope
0304 29 17 ex 0304 29 19 ex0304 992 1 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 0305 49 45 ex 0305 59 80 ex 0305 69 80				

ex 0301 99 80 0302 69 61 0303 79 71 ex 304 19 39 ex 304 19 99 ex 304 29 99 ex 304 99 99 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 ex 0305 49 80 ex 0305 59 80 ex 0305 69 80	Orada (<i>Dentex dentex</i> and <i>Pagellus</i> spp.): živa; svježa ili rashladjena; smrznuta; sušena, usoljena ili u slanoj vodi, dimljena; fileti i ostalo riblje meso; riblja brašna, krupno mljevena brašna i pelete, podesno za ljudsku ishranu	TQ: 20 t po stopi 0 % Preko TQ: 80 % MFN stope	TQ: 20 t po stopi 0 % Preko TQ: 60 % MFN stope	TQ: 20 t po stopi 0 % Preko TQ: 40 % MFN stope
ex 0301 99 80 0302 69 94 ex 0303 77 00 ex 304 19 39 ex 304 19 99 ex 304 29 99 ex 304 99 99 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 ex 0305 49 80 ex 0305 59 80 ex 0305 69 80	Brancin (<i>Dicentrarchus labrax</i>): živa; svježa ili rashladjena; smrznuta; sušena, usoljena ili u slanoj vodi, dimljena; fileti i ostalo riblje meso; riblja brašna, krupno mljevena brašna i pelete, podesno za ljudsku ishranu	TQ: 20 t po stopi 0 % Preko TQ: 80 % MFN stope	TQ: 20 t po stopi 0 % Preko TQ: 60 % MFN stope	TQ: 20 t po stopi 0 % Preko TQ: 40 % MFN stope

CN	Naimenovanje	Godišnji obim kvote (neto težina)
1604 13 11 1604 13 19 ex 1604 20 50	Pripremljene ili konzervirane sardine	TQ: 20 t po MFN stopi 50% Preko TQ: puna MFN stopa
1604 16 00 1604 20 40	Pripremljeni ili konzervirani inćuni	TQ: 10 t po stopi 50 % Preko TQ: puna MFN stopa

Stopa koja se primjenjuje na sve proizvode iz Glave 1604 osim pripremljenih ili konzerviranih sardina i inćuna biće snižene prema sljedećoj dinamici:

Godina	Godina 1 (stopa %)	Godina 2 (stopa %)	Godina 3 (stopa %)	Godina 4 i naredne godine (stopa %)
Stopa	80 % MFN stope	70 % MFN stope	60 % MFN stope	50 % MFN stope

OSNIVANJE PRIVREDNIH DRUŠTAVA: FINANSIJSKE USLUGE

(Navedene u Glavi V, Poglavlje II Sporazuma)

FINANSIJSKE USLUGE: DEFINICIJE

Financijska usluga je bilo koja usluga financijske prirode koju nudi pružalac financijskih usluga jedne od ugovornih strana.

Financijske usluge uključuju sljedeće aktivnosti:

- A. Sve usluge osiguranja i usluge povezane sa osiguranjem:
1. neposredno osiguranje (uključujući su-osiguranje):
    - (a) životno;
    - (b) neživotno;
  2. reosiguranje i retrocesija;
  3. posredovanje u osiguranju, kao što su brokeri i agencije;
  4. usluge vezane za osiguranje, kao što su konsultantske usluge, aktuarske usluge, usluge procjene rizika i usluge naplate odštetnih zahtjeva;
- B. Bankarske i ostale financijske usluge (isključujući osiguranje):
1. primanje depozita i ostalih povratnih sredstava od građana;
  2. davanje zajmova svih vrsta, uključujući, između ostalog, potrošačke kredite, hipotekarne kredite, faktoring (prodaja prava potraživanja) i finansiranje komercijalnih poslova;
  3. financijski lizing;
  4. sve usluge plaćanja i prenosa novca, uključujući kreditne, platne i debitne kartice, putne čekove i bankovne mjenice;
  5. garancije i jemstva;
  6. trgovanje za vlastiti račun ili za račun stranke, bilo na berzi, na vanberzanskom tržištu ili na neki drugi način, što se odnosi na:
    - (a) instrumente tržišta novca (čekovi, mjenice, potvrde o depozitu, itd.),

- (b) devize,
  - (c) derivati koji uključuju, ali se ne ograničavaju na terminske ugovore (“fjučerse”) i opcije,
  - (d) kursne liste i kamatne instrumente, uključujući, na primjer, *swap*, ugovore o terminskoj stopi, itd.,
  - (e) prenosive hartije od vrijednosti,
  - (f) ostale prenosive instrumente i finansijska sredstva, uključujući zlato;
7. učestvovanje u izdavanju svih vrsta hartija od vrijednosti, uključujući pokroviteljstvo izdavanja i plasiranje kao agent (javno ili privatno) i pružanje usluga u vezi sa tim izdavanjem;
  8. brokerski novčani poslovi;
  9. upravljanje aktivom, kao što je upravljanje gotovinom i upravljanje portfeljima, svi oblici upravljanja zajedničkim ulaganjima, upravljanje penzijskim fondovima, čuvanje, usluge deponovanja i povjerivanja;
  10. usluge naknade i klirinške usluge za finansijska sredstva, uključujući hartije od vrijednosti, derivate i ostale prenosive instrumente;
  11. pružanje i prenos finansijskih informacija i obrada finansijskih podataka i sa tim povezani softveri pružalaca ostalih finansijskih usluga;
  12. savjetodavne, posredničke i ostale pomoćne finansijske usluge u svim poslovima koji su gore navedeni u tačkama 1. do 11., uključujući kreditne preporuke i analize, istraživanje i savjetovanje o ulaganjima i portfelju, savjetovanje o kupovini i restrukturiranju preduzeća i strategiji.

Ove aktivnosti nisu uključene u definiciju finansijskih usluga:

- (a) aktivnosti koje obavljaju centralne banke ili neka druga javna institucija u sprovođenju monetarne i kursne politike;
- (b) aktivnosti koje obavljaju centralne banke, vladine agencije ili tijela vlade, ili javne institucije, za račun vlade ili uz jemstvo vlade, osim u slučaju kad te aktivnosti mogu obavljati pružaoci finansijskih usluga u tržišnoj konkurenciji sa takvim javnim tijelima;
- (c) aktivnosti koje čine dio zakonskog sistema socijalne sigurnosti ili javnih penzijskih programa, osim u slučaju kad te aktivnosti mogu obavljati pružaoci finansijskih usluga u tržišnoj konkurenciji sa javnim tijelima ili privatnim institucijama.

PRAVA INTELEKTUALNE, INDUSTRIJSKE I KOMERCIJALNE SVOJINE

(na koje se odnosi član 75 Sporazuma)

Član 75(4) Sporazuma tiče se sljedećih multilateralnih konvencija čije su potpisnice zemlje članice, ili koje države članice de facto primjenjuju:

- Konvencija o osnivanju Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu (WIPO konvencija, Stockholm, 1967., izmijenjen 1979.);
- Bernska konvencija o zaštiti književnih i ostalih umjetničkih djela (Pariski akt, 1971.);
- Briselska konvencija o distribuciji signala koji se prenose satelitom (Brisel, 1974.);
- Budimpeštanski ugovor o međunarodnom priznavanju deponovanih uzoraka mikroorganizama za potrebe patentne procedure (Budimpešta, 1977., izmijenjen 1980.);
- Haški ugovor o međunarodnom deponovanju industrijskog dizajna (Londonski akt, 1934. i Haški akt, 1960.);
- Sporazum iz Lokarna o ustanovljavanju međunarodne klasifikacije industrijskih dizajna (Lokarno, 1968., izmijenjen 1979.);
- Madridski ugovor o međunarodnoj registraciji žigova (Stokholmski akt, 1967., izmijenjen 1979.);
- Protokol vezan za Madridski ugovor o međunarodnoj registraciji žigova (Madridski protokol, 1989.);
- Ničanski sporazum o međunarodnoj klasifikaciji roba i usluga za potrebe registracije žigova (Ženeva, 1977., izmijenjen 1979.);
- Pariska konvencija o zaštiti prava industrijske svojine (Stokholmski akt, 1967., izmijenjen 1979.);
- Ugovor o saradnji u oblasti patenata (Vašington, 1970., izmijenjen 1979. i modifikovan 1984.);
- Sporazum o patentnom pravu (Ženeva, 2000.);
- Međunarodna konvencija o zaštiti novih biljnih sorti (UPOV konvencija, Pariz, 1961., revidirana 1972., 1978. i 1991.);
- Konvencija o zaštiti proizvođača fonograma od neovlašćenog umnožavanja (Konvencija o fonogramima, Ženeva, 1971.);
- Međunarodna konvencija o zaštiti izvođača, proizvođača fonograma i emitorskih organizacija (Rimska konvencija, 1961.);
- Strazburški sporazum o međunarodnoj klasifikaciji patenata (Strazbur, 1971., izmijenjen 1979.);
- Sporazum o pravu iz oblasti zaštite žigova (Ženeva, 1994);
- Bečki sporazum o ustanovljavanju međunarodne klasifikacije figurativnih elemenata žigova (Beč, 1973., izmijenjen 1985.);
- Ugovor WIPO-a o autorskim pravima (Ženeva, 1996.);
- Ugovor WIPO-a o performansama i fonogramima (Ženeva, 1996)
- Evropska patentna konvencija;
- Sporazum Svjetske trgovinske organizacije o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine (TRIPS).

PROTOKOL 1
O TRGOVINI PRERAĐENIM POLJOPRIVREDNIM PROIZVODIMA
IZMEĐU ZAJEDNICE I CRNE GORE

ČLAN 1

1. Zajednica i Crna Gora na prerađene poljoprivredne proizvode primjenjuju carine navedene u Aneksu I i Aneksu II shodno u njima definisanim uslovima, bez obzira da li su ograničene kvotama ili ne.
2. Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će odlučivati o:
  - (a) proširenju liste prerađenih poljoprivrednih proizvoda u okviru ovog Protokola,
  - (b) izmjenama carina iz Aneksa 1 i Aneksa II,
  - (c) povećanju ili ukidanju carinskih kvota.
3. Savjet za stabilizaciju i pridruživanje može carine definisane ovim Protokolom zamijeniti režimom ustanovljenim na osnovu odgovarajućih tržišnih cijena poljoprivrednih proizvoda koji se koriste u proizvodnji prerađenih poljoprivrednih proizvoda obuhvaćenih ovim Protokolom u Zajednici i Crnoj Gori.

ČLAN 2

Carine koje se primjenjuju shodno članu 1 odlukom Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje:

- (a) kada u trgovini između Crne Gore i Zajednice dođe do snižavanja carina na primarne proizvode, ili
- (b) kao odgovor na sniženja proizašla iz uzajamnih koncesija na prerađene poljoprivredne proizvode.

Sniženja pomenuta pod tačkom (a) će se preračunavati na dio carina koji se pripisuje poljoprivrednoj komponenti i koji će korespondirati sa poljoprivrednim proizvodima koji se stvarno koriste za proizvodnju datih prerađenih poljoprivrednih proizvoda i koji je odbijen od carine koje se primjenjuju na ove primarne poljoprivredne proizvode.

ČLAN 3

Zajednica i Crna Gora će razmjenjivati informacije o administrativnim aranžmanima usvojenim za proizvode obuhvaćene ovim Protokolom. Ti aranžmani bi trebali biti što jednostavniji i fleksibilniji, te obezbjeđivati ravnopravan tretman svim zainteresovanim stranama.

CARINE KOJE SE PRIMJENJUJU NA UVOZ PROIZVODA PORIJEKLOM IZ CRNE GORE U ZAJEDNICU

Nulte carine na uvoz prerađenih poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz Crne Gore u Zajednicu su definisane kako je ovdje navedeno.

CN	Naimenovanje
(1)	(2)
0403	Mlaćenica, kiselo mlijeko i pavlaka, jogurt, kefir i ostalo fermentisano ili zakiseljeno mlijeko ili pavlaka, koncentrovani ili nekoncentrovani sa sadržajem dodatog šećera ili drugih materija za zaslađivanje, aromatizovani ili sa dodatim voćem ili kakaom:
0403 10	- Jogurt:
	- - aromatizovan ili sa dodatkom voća, uključujući jezgrasto voće ili kakao:
	- - - u prahu, granulama ili drugim čvrstim oblicima, sa sadržajem mliječne masnoće po masi:
0403 10 51	- - - - do 1,5%
0403 10 53	- - - - od 1,5% do 27%
0403 10 59	- - - - preko 27%
	- - - ostali, sa sadržajem mliječne masnoće po masi:
0403 10 91	- - - - do 3%
0403 10 93	- - - - od 3% do 6%
0403 10 99	- - - - preko 6%
0403 90	- Ostalo:
	- - aromatizovan ili sa dodatkom voća, uključujući jezgrasto voće ili kakao:
	- - - u prahu, granulama ili drugim čvrstim oblicima, sa sadržajem mliječne masnoće po masi:
0403 90 71	- - - - do 1,5%
0403 90 73	- - - - od 1,5% do 27%
0403 90 79	- - - - preko 27%
	- - - ostalo, sa sadržajem mliječne masnoće po masi:
0403 90 91	- - - - do 3%
0403 90 93	- - - - od 3% do 6%
0403 90 99	- - - - preko 6%
0405	Maslac i ostale masnoće i ulja dobijena od mlijeka; mliječni namazi:
0405 20	- mliječni namazi:
0405 20 10	- - sa sadržajem masnoće od 39% do 60% po masi
0405 20 30	- - sa sadržajem masnoće od 60% do 75% po masi
0501 00 00	Ljudska kosa, sirova, oprana ili neoprana, odmaščena ili neodmaščena; otpaci od ljudske kose
0502	Čekinjje od pitomih ili divljih svinja, dlaka od jazavca i ostala dlaka za izradu četki; otpaci od tih čekinja ili dlaka
0505	Kože i ostali djelovi ptica, sa njihovim perjem i paperjem, perje i djelovi perja (sa podsječenim ili nepodsječenim ivicama) i paperje, dalje neobrađivani osim čišćenjem, dezinfikovanjem ili tretiranjem radi konzervisanja; prah i otpaci od perja ili djelo
0506	Kosti i srž od rogova, sirovi, odmaščeni, prosto pripremljeni (ali ne i sječeni u oblike) postupani sa kisjelinom ili deželatinisani; prah i otpaci od ovih proizvoda
0507	Slonova kost, kornjačevina, kost kita, dlake kitove kosti, rogovi, parošci, kopita, nokti, kandže i kljunovi, sirovi ili prosto pripremljeni ali neisječeni u oblike; prah i otpaci od ovih proizvoda
0508 00 00	Korali i slični materijali, sirovi ili prosto pripremljeni ali drukčije neobrađeni; ljuštore mekušaca, ljuskara ili bodljokožaca, kosti sipe, sirovi ili prosto pripremljeni ali neisječeni u oblike; prah i otpaci od tih proizvoda
0510 00 00	Ambra siva, kastoreum, civet i mošus; kantar. ide; žuč, sušena ili nesusena; žlijezde i ostale životinjske materije, svježi, rashlađeni ili smrznuti ili drukčije privremeno konzervisani koji se upotrebljavaju u proizvodnji farmaceutskih proizvoda
0511	Proizvodi životinjskog porijekla na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni; Uginule životinje iz Glave 1 ili 3, nepodesne za ljudsku ishranu
	- Ostali:

0511 99	-- Ostali:
	--- Prirodni sunderi životinjskog porijekla:
0511 99 31	---- Sirovi
0511 99 39	---- Ostali
0511 99 85	--- Ostali
ex 0511 99 85	---- Konjska dlaka i otpaci od nje, povezani ili nepovezani u sloj, sa ili bez podloge
0710	Povrće (uključujući i blanširano), smrznuto:
0710 40 00	- kukuruz šećerac
0711	Povrće, privremeno konzervisano (npr : sumpor-dioksidom, u slanoj vodi, sumporisanom vodi ili drugim rastvorima za konzervisanje), ali u takvom stanju nepodesno za neposrednu ishranu:
0711 90	- Ostalo povrće; mješavine povrća:
	-- povrće:
0711 90 30	--- kukuruz šećerac
0903 00 00	Mate čaj
1212	Roščići, morske i ostale alge, šćerna repa i šćerna trska, svježi, rashlađeni, smrznuti ili sušeni, mljeveni ili nemljeveni; koštice i jezgra iz koštica voća i ostali biljni proizvodi (uključujući nepržen korijen cikoriije, vrste Cichorium intybus sativum)
1212 20 00	- morske alge i ostale alge
1302	Biljni sokovi i ekstrakti; pektinske materije, pektinati i pektati; agar-agar i ostale sluzi i zgušnjivači, dobijeni od biljnih proizvoda, modifikovani ili nemodifikovani:
	- Biljni sokovi i ekstrakti:
1302 12 00	-- od slatkog korijena
1302 13 00	-- od hmelja
1302 19	-- ostalo:
1302 19 80	--- ostalo
1302 20	- Pektinske materije, pektinati i pektati:
1302 20 10	-- suvi
1302 20 90	-- ostali
	- Sluzi i zgušnjivači dobijeni iz biljnih proizvoda, modifikovani ili nemodifikovani:
1302 31 00	-- agar-agar
1302 32	-- sluzi i zgušnjivači ekstrahovani iz roščića, sjemena roščića ili sjemena guara, modifikovani ili nemodifikovani:
1302 32 10	--- od roščića ili sjemena roščića
1401	Biljni materijali koji se prvenstveno upotrebljavaju za pletarstvo (npr., : bambus, ratan, treska, rogoz, vrbovo pruće, rafija, slama žitarica, očiščena bijeljena ili nebijeljena i kora od lipe):
1404	Biljni proizvodi na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni:
1505	Masnoće od vune i masne materije dobijene od tih masnoća (uključujući lanolin):
1506 00 00	Ostale masti i ulja životinjskog porijekla i njihove frakcije, prečiščeni ili neprečiščeni, ali hemijski nemodifikovani
1515	Ostale biljne masti i ulja, neisparljivi (uključujući ulje jojobe) i njihove frakcije, prečiščeni ili neprečiščeni, ali hemijski nemodifikovani:
1515 90	- Ostalo:
1515 90 11	-- tung ulje; ulje jojobe, oitika ulje; vosak od mirte, japanski vosak; njihove frakcije
ex 1515 90 11	--- ulje jojobe, oitika ulje; vosak od mirte, japanski vosak; njihove frakcije
1516	Masti i ulja životinjskog ili biljnog porijekla i njihove frakcije, djelimično ili potpuno hidrogenizovani, interesterifikovani, reesterifikovani ili eleidinizovani, rafinirani ili nerafinirani, ali dalje nepripremljeni:
1516 20	- Biljne masti i ulja i njihove frakcije:
1516 20 10	-- hidrogenizovano ricinusovo ulje, tzv. "opal vosak"
1517	Margarin; mješavine ili preparati od masti ili ulja životinjskog ili biljnog porijekla ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ove Glave podobni za jelo, osim jestivih masti ili ulja i njihovih frakcija iz tar. broj 1516:
1517 10	- Margarin, isključujući tečni margarin:
1517 10 10	-- sa sadržajem mliječnih masnoća od 10% do 15% po masi
1517 90	- Ostalo:
1517 90 10	-- sa sadržajem mliječnih masnoća od 10% do 15% po masi
	-- ostalo:
1517 90 93	--- Jestive mješavine i preparati vrsta koje se upotrebljavaju za podmazivanje kalupa

1518 00	Životinjske ili biljne masti i ulja i njihove frakcije, kuvani, oksidisani, dehidrisani, sumporisani, duvani, polimerizovani zagrevanjem u vakuumu ili u inertnom gasu ili drukčije hemijski modifikovani, isključujući one iz tar. broja 1516; mješavine i pr
1518 00 10	- Linoksin
	- Ostalo:
1518 00 91	-- životinjske ili biljne masti i ulja i njihove frakcije, kuvani, oksidisani, dehidrisani, sumporisani, duvani, polimerizovani zagrevanjem u vakuumu ili u inertnom gasu ili drukčije hemijski modifikovani, osim onih iz tar. broja 1516
	-- ostalo:
1518 00 95	--- nejestive mješavine ili preparati od životinjskih ili od životinjskih i biljnih masti i ulja i njihove frakcije
1518 00 99	--- ostalo
1520 00 00	Glicerin, sirov; glicerinske vode i lužine
1521	Biljni voskovi (osim triglicerida), vosak od pčela, voskovi od ostalih insekata i spermaceti, rafinisani ili nerafinisani, obojeni ili neobojeni:
1522 00	Degra; ostaci dobijeni pri preradi masnih materija i voskova životinjskog ili biljnog porijekla:
1522 00 10	- Degra
1702	Ostali šećeri, uključujući hemijski čistu laktozu, maltozu, glikozu i fruktozu u čvrstom stanju; šećerni sirupi bez dodatih sredstava za aromatizaciju ili materija za bojenje; vještački med, pomiješan ili nepomiješan sa prirodnim medom; karamel:
1702 50 00	- hemijski čista fruktoza
1702 90	- Ostalo, uključujući invertni šećer i ostali šećer i mješavine šećernog sirupa koji u suvom stanju sadrže 50% fruktoze po masi:
1702 90 10	-- hemijski čista maltoza
1704	Proizvodi od šećera (uključujući bijelu čokoladu) bez kaka:
1803	Kakao masa, odmašćena ili neodmašćena:
1804 00 00	Maslac, masnoće i ulje od kaka
1805 00 00	Kakao u prahu, bez dodatog šećera ili drugih materija za zaslađivanje
1806	Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao:
1901	Ekstrakt slada; prehrambeni proizvodi od brašna, prekrupe, griza, skroba ili ekstrakta slada bez dodatka kaka ili sa dodatkom kaka u količini manjoj od 40% po masi kaka, računato na potpuno odmašćenu osnovu, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni;
1902	tjestenine, kuvane ili nekuvane ili punjene (mesom ili drugim materijama) ili drukčije pripremljene kao što su špageti, makaroni, rezanci, lazanje, njoki, ravijoli, kaneloni; kus-kus, pripremljen ili nepripremljen:
	- tjestenine nekuvane, nepunjene niti drukčije pripremljene:
1902 11 00	-- sa dodatkom jaja
1902 19	-- ostalo:
1902 19 10	--- koji ne sadrži obično pšenično brašno ili griz
1902 19 90	--- ostalo
1902 20	- Punjene tjestenine, kuvane, nekuvane ili drugačije pripremljene:
	-- ostale:
1902 20 91	--- kuvane
1902 20 99	--- ostalo
1902 30	- Ostale tjestenine:
1902 30 10	-- Sušene
1902 30 90	-- ostale
1902 40	- Kus-kus:
1902 40 10	-- nepripremljen
1902 40 90	-- ostali
1903 00 00	Tapioka i zamjene tapioke pripremljeni od skroba u obliku ljuspica, zrnaca, perli, prosijanih ili sličnih oblika
1904	Proizvodi za ishranu dobijeni bubrenjem ili prženjem žitarica ili proizvoda od žitarica (npr.,: kukuruzne pahuljice); žitarice (osim kukuruza) u zrnju ili u obliku pahuljica ili drugačije obrađenog zrna (osim brašna, prekrupe i griza), prethodno kuvane ili
1905	hljeb, peciva, kolači, biskviti i ostali pekarski proizvodi sa dodatkom kaka ili bez dodatka kaka; nafa, kapsule za farmaceutske proizvode, oblande, pirinčana hartija i slični proizvodi:
2001	Povrće, voće, uključujući jezgrasto voće, i ostali djelovi bilja za jelo, pripremljeni ili konzervisani u sirćetu ili sirćetnoj kiselini:
2001 90	- Ostalo:
2001 90 30	-- kukuruz šećerac (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)

2001 90 40	- - slatki krompir i slični jestivi djelovi biljaka sa sadržajem 5% ili više po masi skroba
2001 90 60	- - palmina jezgra
2004	Ostalo povrće pripremljeno ili konzervisano na drugi način osim u sirćetu ili sirćetnoj kiselini, smrznuto, osim proizvoda iz tar. broja 2006:
2004 10	- Krompir:
	- - ostali:
2004 10 91	- - - u obliku brašna, griza ili ljuspica
2004 90	- Ostalo povrće i mješavine povrća:
2004 90 10	- - kukuruz šećerac (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
2005	Ostalo povrće pripremljeno ili konzervisano na drugi način osim u sirćetu ili sirćetnoj kiselini, nesmrznuto, osim proizvoda iz tar. broja 2006:
2005 20	- Krompir:
2005 20 10	- - u obliku brašna, griza ili ljuspica
2005 80 00	- kukuruz šećerac (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
2008	Voće, jezgrasto voće i ostali djelovi bilja za jelo, drukčije pripremljeni ili konzervisani, sa dodatkom ili bez dodatka šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili alkohola, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni:
	- Jezgrasto voće, kikiriki i ostale sjemenke, uključujući i međusobne mješavine:
2008 11	- - kikiriki:
2008 11 10	- - - Maslac od kikirikija
	- Ostalo, uključujući mješavine, osim onih iz tar. podbroja 2008 19:
2008 91 00	- - palmina jezgra
2008 99	- - ostalo:
	- - - Bez dodatka alkohola
	- - - - Bez dodatka šećera
2008 99 85	- - - - kukuruz, osim kukuruza šećerca (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
2008 99 91	- - - - jam, slatki krompir i slični jestivi djelovi bilja, koji sadrže 5% ili više skroba po masi
2101	Ekstrakti, esencije i koncentri kafe, čaja ili mate čaja i preparati na bazi tih proizvoda ili na bazi kafe, čaja ili mate čaja; pržena cikorija i ostale pržene zamjene kafe i ekstrakti, esencije i koncentri tih proizvoda:
2102	Kvasac (aktivan ili neaktivan); ostali jednoćelijski mikroorganizmi, mrtvi (osim vakcina iz tar. broja 3002); pripremljeni praškovi za peciva:
2103	Preparati za sosove i pripremljeni sosovi; miješani začini i miješana začinska sredstva; brašno i griz od slačice i pripremljena slačica (senf):
2104	Supe i čorbe i preparati za te proizvode; homogenizovani složeni prehrambeni proizvodi:
2105 00	Sladoled i drugi slični proizvodi sa dodatkom ili bez dodatka kakaa:
2106	Prehrambeni proizvodi na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni:
2106 10	- Koncentri bjelančevina i teksturirane bjelančevinaste materije:
2106 10 20	- - koji ne sadrže mliječne masnoće, saharozu, izoglikozu, glikozu ili skrob ili sa sadržajem po masi, manje od 1,5% mliječne masnoće, 5% saharoze ili izoglikoze, 5% glikoze ili skroba
2106 10 80	- - ostali
2106 90	- Ostalo:
2106 90 20	- - složeni alkoholni proizvodi, osim na bazi mirisnih materija, koji se koriste za proizvodnju pića
	- - Ostali:
2106 90 92	- - - koji ne sadrže mliječne masnoće, saharozu, izoglikozu, glikozu ili skrob ili sadrže, po masi, manje od 1,5% mliječne masti, 5% saharoze ili izoglikoze, 5% glikoze ili skroba
2106 90 98	- - - ostali
2201	Voda, uključujući prirodnu ili vještačku mineralnu vodu i gaziranu vodu, bez dodatka šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju; led i snijeg:
2202	Voda, uključujući mineralnu vodu i gaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju i ostala bezalkoholna pića, osim sokova od voća ili povrća iz tar. broja 2009:
2203 00	Pivo dobijeno od slada:
2205	Vermut i ostala vina od svježeg grožđa aromatizovani biljem ili sredstvima za aromatizaciju:
2207	Nedenaturisan etil-alkohol alkoholne jačine 80% vol ili jači; etilalkohol i ostali alkoholi, denaturisani, bilo koje jačine:
2208	Nedenaturisan etil-alkohol alkoholne jačine manje od 80% zapr.; rakije, likeri i ostala alkoholna pića:
2402	Cigare, cigarilosi i cigarete, od duvana ili zamjene duvana:

2403	Ostali prerađeni duvan i proizvodi zamjene duvana; "homogenizovani" ili "rekonstituisani" duvan; ekstrakti i esencije od duvana:
2905	Aciklični alkoholi i njihovi halogeni, sulfo-, nitro- ili nitrozo-derivati:
	- Ostali polihidrični alkoholi:
2905 43 00	- - manitol
2905 44	- - D-glucitol (sorbitol):
	- - - u vodenom rastvoru:
2905 44 11	- - - - sa sadržajem 2% ili manje po masi D-manitola, računato na sadržaj D-glucitola
2905 44 19	- - - - ostalo
	- - - ostalo:
2905 44 91	- - - - sa sadržajem 2% ili manje po masi D-manitola, računato na sadržaj D-glucitola
2905 44 99	- - - - Ostali:
2905 45 00	- - Glicerol
3301	Esencijalna ulja
3301 90	- Ostalo:
3301 90 10	- - sporedni terpeniski proizvodi dobijeni deterpenacijom eteričnih ulja
	- - ekstrahovane uljane smole:
3301 90 21	- - - od slatkog korena hmelja
3301 90 30	- - - ostalo
3301 90 90	- - ostalo
3302	Mješavine mirisnih materija i mješavine (uključujući alkoholne rastvore) na bazi jedne ili više tih materija, koje se upotrebljavaju kao sirovine u industriji; ostali preparati na bazi mirisnih materija, koji se upotrebljavaju u proizvodnji pića:
3302 10	- Koji se upotrebljavaju u industriji hrane i pića:
	- - za upotrebu u industriji pića:
	- - - preparati koji sadrže sva aromatična sredstva, karakteristična za pića:
3302 10 10	- - - - stvarne alkoholne jačine, po zapremini, preko 0,5%
	- - - - ostalo:
3302 10 21	- - - - - koji ne sadrže mliječne masti, saharozu, izoglikozu, glikozu ili skrob ili koji sadrže, po masi, manje od 1,5% mliječne masti, 5% saharoze ili izoglikoze, 5% glikoze ili skroba
3302 10 29	- - - - - ostalo
3501	Kazein, kazeinati i ostali derivati kazeina; lijepkovi od kazeina:
3501 10	- Kazein:
3501 10 10	- - za proizvodnju regenerisanih tekstilnih vlakana
3501 10 50	- - za industrijsku upotrebu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda ili stočne hrane
3501 10 90	- - ostalo
3501 90	- Ostalo:
3501 90 90	- - ostalo
3505	Dekstrini i ostali modifikovani skrobovi (na primer, preželatizovani ili esterifikovani skrobovi); lijepkovi na bazi skrobova, ili na bazi dekstrina ili ostalih modifikovanih skrobova:
3505 10	- Dekstrini i ostali modifikovani skrobovi:
3505 10 10	- - Dekstrini
	- - Ostali modifikovani skrobovi
3505 10 90	- - - ostalo
3505 20	- Lijepkovi:
3505 20 10	- - koji sadrže, po masi, manje od 25% skrobova ili dekstrina ili ostalih modifikovanih skrobova
3505 20 30	- - koji sadrže, po masi, od 25% do 55% skrobova ili dekstrina ili ostalih modifikovanih skrobova
3505 20 50	- - koji sadrže, po masi, od 55% do 80% skrobova ili dekstrina ili ostalih modifikovanih skrobova
3505 20 90	- - koji sadrže, po masi, 80% i više skrobova ili dekstrina ili ostalih modifikovanih skrobova
3809	Sredstva za doradu, nosači boja za ubrzanje bojenja ili fiksiranje materija za bojenje i ostali proizvodi i preparati (na primjer, sredstva za apreturu i nagrizanje), koji se upotrebljavaju u industriji tekstila, hartije, kože ili sličnim industrijama, na
	- Na bazi skrobnih materija:
3809 10	- - koji sadrže po masi manje od 55% skrobnih materija
3809 10 30	- - koji sadrže po masi od 55% do 70% skrobnih materija
3809 10 50	- - koji sadrže po masi manje od 70% do 83% skrobnih materija
3809 10 90	- - koji sadrže po masi preko 83% skrobnih materija
3823	Industrijske monokarboksilne masne kisjeline, kisjela ulja od rafinacije; industrijski masni alkoholi:

3824	Pripremljena vezivna sredstva za livačke kalupe ili livačka jezgra; hemijski proizvodi i preparati hemijske ili srodnih industrija (uključujući i one koji se sastoje od mješavina prirodnih proizvoda), na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni:
3824 60	- Sorbitol, osim sorbitola iz tar. podbroja 2905 44:
	- - u vodenom rastvoru:
3824 60 11	- - - koji sadrži 2% ili manje, po masi, D-manitola, računato na sadržaj D-glucitola
3824 60 19	- - - ostalo
	- - ostalo:
3824 60 91	- - - koji sadrži 2% ili manje, po masi, D-manitola, računato na sadržaj D-glucitola
3824 60 99	- - - ostalo

**CARINE KOJIMA PODLIJEŽE ROBA PORIJEKLOM IZ ZAJEDNICE PRILIKOM
UVOZA U CRNU GORU
(trenutno ili postepeno)**

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
0403	Mlaćenica, kiselo mlijeko i pavlaka, jogurt, kefir i ostalo fermentisano ili zakiseljeno mlijeko ili pavlaka, koncentrovani ili nekoncentrovani sa sadržajem dodatog šećera ili drugih materija za zaslađivanje, aromatizovani ili sa dodatim voćem ili kakaom:					
0403 10	-Jogurt: --aromatizovan ili sa dodatkom voća, uključujući jezgrasto voće ili kaka:					
	---u prahu, granulama ili drugim čvrstim oblicima, sa sadržajem mliječne masnoće po masi:					
0403 10 51	---- do 1,5%	80	60	40	20	0
0403 10 53	---- od 1,5% do 27%	80	60	40	20	0
0403 10 59	---- preko 27%	80	60	40	20	0
	- - - ostali, sa sadržajem mliječne masnoće po masi:					
0403 10 91	---- do 3%	80	60	40	20	0
0403 10 93	---- od 3% do 6%	80	60	40	20	0
0403 10 99	---- preko 6%	80	60	40	20	0
0403 90	- Ostali: -- aromatizovan ili sa dodatkom voća, uključujući jezgrasto voće ili kaka:					
	--- u prahu, granulama ili drugim čvrstim oblicima, sa sadržajem mliječne masnoće po masi:					
0403 90 71	---- do 1,5%	80	60	40	20	0
0403 90 73	---- od 1,5% do 27%	80	60	40	20	0
0403 90 79	---- preko 27%	80	60	40	20	0
	--- ostalo, sa sadržajem mliječne masnoće po masi:					
0403 90 91	---- do 3%	80	60	40	20	0
0403 90 93	---- od 3% do 6%	80	60	40	20	0
0403 90 99	---- preko 6%	80	60	40	20	0
0405	Maslac i ostale masnoće i ulja dobijena od mlijeka; mliječni namazi:					
0405 20	- Mliječni namazi:					
0405 20 10	- - sa sadržajem masnoće od 39% do 60% po masi	90	80	70	60	50
0405 20 30	- - sa sadržajem masnoće od 60% do 75% po masi	90	80	70	60	50
0501 00 00	Ljudska kosa, sirova, oprana ili neoprana, odmašćena ili neodmašćena; otpaci od ljudske kose	0	0	0	0	0
0502	Čekinje od pitomih ili divljih svinja, dlaka od jazavca i ostala dlaka za izradu četki; otpaci od tih čekinja ili dlaka:					
0502 10 00	- Čekinje od pitome i divlje svinje i otpaci od ovih čekinja	0	0	0	0	0

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
0502 90 00	- Ostalo	0	0	0	0	0
0505	Kože i ostali djelovi ptica, sa njihovim perjem i paperjem, perje i djelovi perja (sa podsjećenim ili nepodsjećenim ivicama) i paperje, dalje neobrađivani osim čišćenjem, dezinfikovanjem ili tretiranjem radi konzervisanja; prah i otpaci od perja ili djelo					
0505 10	- Perje vrsta koje se upotrebljava za punjenje; paperje:					
0505 10 10	-- sirovo	0	0	0	0	0
0505 10 90	-- ostalo	0	0	0	0	0
0505 90 00	- ostalo	0	0	0	0	0
0506	Kosti i srž od rogova, sirovi, odmašćeni, prosto pripremljeni (ali ne i sječeni u oblike) postupani sa kisjelinom ili deželatinisani; prah i otpaci od ovih proizvoda:					
0506 10 00	- Koštana tkiva i kosti postupane kisjelinom	0	0	0	0	0
0506 90 00	- ostalo	0	0	0	0	0
0507	Slonova kost, kornjačevina, kost kita, dlake kitove kosti, rogovi, parošci, kopita, nokti, kandže i kljunovi, sirovi ili prosto pripremljeni ali neisječeni u oblike; prah i otpaci od ovih proizvoda:					
0507 10 00	- Slonova kost; prah i otpaci od slonove kosti	0	0	0	0	0
0507 90 00	- Ostalo	0	0	0	0	0
0508 00 00	Korali i slični materijali, sirovi ili prosto pripremljeni ali drukčije neobrađeni; ljuštore mekušaca, ljuskara ili bodljokožaca, kosti sipe, sirovi ili prosto pripremljeni ali neisječeni u oblike; prah i otpaci od tih proizvoda	0	0	0	0	0
0510 00 00	Ambra siva, kastoreum, civet i mošus; kantar. ide; žuč, sušena ili nesušena; žlijezde i ostale životinjske materije, svježi, rashlađeni ili smrznuti ili drukčije privremeno konzervisani koji se upotrebljavaju u proizvodnji farmaceutskih proizvoda	0	0	0	0	0
0511	Proizvodi životinjskog porijekla na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni; Uginule životinje iz Glave 1 ili 3, nepodesne za ljudsku ishranu					
0511 99	- Ostalo:					
0511 99 31	--- Prirodni suđeri životinjskog porijekla					
0511 99 39	---- Sirovi	0	0	0	0	0
0511 99 85	---- Ostalo	0	0	0	0	0
ex 0511 99 85	---- Ostalo					
	---- Konjska dlaka i otpaci od nje, povezani ili nepovezani u sloj, sa ili bez podloge	0	0	0	0	0
0710	Povrće (uključujući i blanširano), smrznuto:					
0710 40 00	- kukuruz šećerac	0	0	0	0	0
0711	Povrće, privremeno konzervisano (npr : sumpor-dioksidom, u slanoj vodi, sumporisanoj vodi ili drugim rastvorima za konzervisanje), ali u takvom stanju nepodesno za neposrednu ishranu:					
0711 90	- Ostalo povrće; mješavine povrća:					

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
0711 90 30	- - povrće: - - - kukuruz šećerac	0	0	0	0	0
0903 00 00	Mate čaj	0	0	0	0	0
1212	Roščići, morske i ostale alge, šećerna repa i šećerna trska, svježi, rashlađeni, smrznuti ili sušeni, mljeveni ili nemljeveni; koštice i jezgra iz koštica voća i ostali biljni proizvodi (uključujući nepržen korijen cikoriје, vrste <i>Cichorium intybus sativum</i>)					
1212 20 00	- morske alge i ostale alge	0	0	0	0	0
1302	Biljni sokovi i ekstrakti; pektinske materije, pektinati i pektati; agar-agar i ostale sluzi i zgušnjivači, dobijeni od biljnih proizvoda, modificirani ili nemodificirani: - Biljni sokovi i ekstrakti:					
1302 12 00	- - od slatkog korijena	0	0	0	0	0
1302 13 00	- - od hmelja	0	0	0	0	0
1302 19	-- Ostalo:					
1302 19 80	--- Ostalo	0	0	0	0	0
1302 20	- Pektinske materije, pektinati i pektati:					
1302 20 10	-- suvi	0	0	0	0	0
1302 20 90	-- Ostali	0	0	0	0	0
1302 31 00	- Sluzi i zgušnjivači dobijeni iz biljnih proizvoda, modificirani ili nemodificirani: -- Agar-agar	0	0	0	0	0
1302 32	- - sluzi i zgušnjivači ekstrahirani iz roščića, sjemena roščića ili sjemena guara, modificirani ili nemodificirani:					
1302 32 10	- - - od roščića ili sjemena roščića	0	0	0	0	0
1401	Biljni materijali koji se prvenstveno upotrebljavaju za pletarstvo (npr., : bambus, ratan, treska, rogoz, vrbovo prućе, rafija, slama žitarica, očišćena bijeljena ili nebijeljena i kora od lipe):					
1401 10 00	- Bambus	0	0	0	0	0
1401 20 00	- Ratan (španska trska)	0	0	0	0	0
1401 90 00	- Ostalo	0	0	0	0	0
1404	Biljni proizvodi na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni:					
1404 20 00	- Linters od pamuka	0	0	0	0	0
1404 90 00	- Ostalo	0	0	0	0	0
1505	Masnoće od vune i masne materije dobijene od tih masnoća (uključujući lanolin):					
1505 00 10	- masnoće od vune, sirove	0	0	0	0	0
1505 00 90	- Ostalo	0	0	0	0	0
1506 00 00	Ostale masti i ulja životinjskog porijekla i njihove frakcije, prečišćeni ili neprečišćeni, ali hemijski nemodificirani	0	0	0	0	0
1515	Ostale biljne masti i ulja, neisparljivi (uključujući ulje jojobe) i njihove frakcije, prečišćeni ili neprečišćeni, ali hemijski nemodificirani:					
1515 90	- Ostalo:					
1515 90 11	- - tung ulje; ulje jojobe, oitika ulje; vosak od					

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
ex 1515 90 11	mirte, japanski vosak; njihove frakcije ulje jojobe, oitika ulje; vosak od mirte, japanski vosak; njihove frakcije	0	0	0	0	0
1516	Masti i ulja životinjskog ili biljnog porijekla i njihove frakcije, djelimično ili potpuno hidrogenizovani, interesterifikovani, reesterifikovani ili eleidinizovani, rafinirani ili nerafinirani, ali dalje nepripremljeni:					
1516 20	- Biljne masti i ulja i njihove frakcije:					
1516 20 10	- - hidrogenizovano ricinusovo ulje, tzv. "opal vosak"	0	0	0	0	0
1517	Margarin; mješavine ili preparati od masti ili ulja životinjskog ili biljnog porijekla ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ove Glave podobni za jelo, osim jestivih masti ili ulja i njihovih frakcija iz tar. broj 1516:					
1517 10	- Margarin, isključujući tečni margarin:					
1517 10 10	- - sa sadržajem mliječnih masnoća od 10% do 15% po masi	0	0	0	0	0
1517 90	-Ostalo:					
1517 90 10	- - sa sadržajem mliječnih masnoća od 10% do 15% po masi	0	0	0	0	0
1517 90 93	--Ostalo:					
	- - - Jestive mješavine i preparati vrsta koje se upotrebljavaju za podmazivanje kalupa	0	0	0	0	0
1518 00	Životinjske ili biljne masti i ulja i njihove frakcije, kuvani, oksidizani, dehidrisani, sumporisani, duvani, polimerizovani zagrevanjem u vakuumu ili u inertnom gasu ili drukčije hemijski modifikovani, isključujući one iz tar. broja 1516; mješavine i preparati od biljnih ili životinjskih masti ili ulja ili frakcija različitih masti ili ulja iz ove Glave,					
1518 00 10	-Linoksin	0	0	0	0	0
1518 00 91	-Ostalo:					
	- - životinjske ili biljne masti i ulja i njihove frakcije, kuvani, oksidizani, dehidrisani, sumporisani, duvani, polimerizovani zagrevanjem u vakuumu ili u inertnom gasu ili drukčije hemijski modifikovani, osim onih iz tar. broja 1516	0	0	0	0	0
1518 00 95	--Ostalo:					
	- - - nejestive mješavine ili preparati od životinjskih ili od životinjskih i biljnih masti i ulja i njihove frakcije	0	0	0	0	0
1518 00 99	---Ostalo	0	0	0	0	0
1520 00 00	Glicerin, sirov; glicerinske vode i lužine	0	0	0	0	0
1521	Biljni voskovi (osim triglicerida), vosak od pčela, voskovi od ostalih insekata i spermaceuti, rafinirani ili nerafinirani, obojeni ili neobojeni:					
1521 10 00	- Biljni voskovi	0	0	0	0	0
1521 90	- Ostalo:					
1521 90 10	- - spermaceuti, prečišćeni ili neprečišćeni i bojeni ili nebojeni	0	0	0	0	0
	- - vosak od pčela i voskovi od ostalih					

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1521 90 91	insekata, prečišćeni ili neprečišćeni i bojeni ili nebojeni:					
1521 90 99	--- Sirovi	0	0	0	0	0
	--- Ostali	0	0	0	0	0
1522 00	Degra; ostaci dobijeni pri preradi masnih materija i voskova životinjskog ili biljnog porijekla:					
1522 00 10	- Degra	0	0	0	0	0
1702	Ostali šećeri, uključujući hemijski čistu laktozu, maltozu, glikozu i fruktozu u čvrstom stanju; šećerni sirupi bez dodatih sredstava za aromatizaciju ili materija za bojenje; vještački med, pomiješan ili nepomiješan sa prirodnim medom; karamel:					
1702 50 00	- hemijski čista fruktoza	0	0	0	0	0
1702 90	- Ostalo, uključujući invertni šećer i ostali šećer i mješavine šećernog sirupa koji u suvom stanju sadrže 50% fruktoze po masi:					
1702 90 10	- - hemijski čista maltoza	0	0	0	0	0
1704	Proizvodi od šećera (uključujući bijelu čokoladu) bez kakaa:					
1704 10	- Žvakaće gume, prevučene ili ne prevučene šećerom:					
	- - koje sadrže manje od 60% po masi saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza):					
1704 10 11	- - - guma u trakama	80	60	40	20	0
1704 10 19	--- Ostalo	80	60	40	20	0
	- - koja sadrži 60% ili više po masi saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza):					
1704 10 91	--- Guma u trakama	80	60	40	20	0
1704 10 99	--- Ostalo	80	60	40	20	0
1704 90	- Ostalo:					
1704 90 10	- - ekstrakt gospinog bilja koji sadrži više od 10% po masi saharoze, ali bez drugih dodatih materija	80	60	40	20	0
1704 90 30	- - bijela čokolada u ambalaži neto mase do 2,5 kg	80	60	40	20	0
	-- Ostalo:					
1704 90 51	- - - paste, uključujući marcipan, u neposrednom pakovanju neto sadržaja od 1 kg ili više	80	60	40	20	0
1704 90 55	- - - pastile za grlo i bombone protiv kašlja	80	60	40	20	0
1704 90 61	- - - proizvodi prevučeni šećerom	80	60	40	20	0
	--- Ostalo:					
1704 90 65	- - - - gumi-bombone i proizvodi od želea, uključujući voćne paste u obliku slatkiša	80	60	40	20	0
1704 90 71	- - - - kuvani slatkiši, punjeni ili ne	80	60	40	20	0
1704 90 75	- - - - mliječne bombone ("toffees"), karamele i slični slatkiši	80	60	40	20	0
	---- Ostalo:					
1704 90 81	- - - - - bombone u vidu tableta, presovane	80	60	40	20	0
1704 90 99	----- Ostalo	80	60	40	20	0
1803	Kakao masa, odmašćena ili neodmašćena:					
1803 10 00	- Neodmašćena	0	0	0	0	0
1803 20 00	- Potpuno ili djelimično odmašćena	0	0	0	0	0

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1804 00 00	Maslac, masnoće i ulje od kaka	0	0	0	0	0
1805 00 00	Kakao u prahu, bez dodatog šećera ili drugih materija za zaslađivanje	0	0	0	0	0
1806	Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao:					
1806 10	- Kakao u prahu sa dodatkom šećera ili drugih materija za zaslađivanje:					
1806 10 15	- - koji ne sadrži saharozu ili koji sadrži manje od 5% po masi saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglikozu izraženu kao saharoza	0	0	0	0	0
1806 10 20	- - koji sadrži od 5% do 65% po masi saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglikozu izraženu kao saharoza	0	0	0	0	0
1806 10 30	- - koji sadrži od 65% do 80% saharoze po masi (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglikozu izraženu kao saharoza	0	0	0	0	0
1806 10 90	- - koji sadrži 80% i više po masi saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglikozu izraženu kao saharoza	0	0	0	0	0
1806 20	- Ostali proizvodi u blokovima, tablama ili šipkama mase veće od 2 kg ili u tečnom stanju, pasti, prahu, granulama ili u drugim oblicima u rasutom stanju, u sudovima ili neposrednim pakovanjima, sa sadržajem preko 2 kg:					
1806 20 10	- - koji sadrže 31% ili više po masi kakao maslaca ili 31% ili više kakao maslaca i mliječne masnoće u kombinaciji	0	0	0	0	0
1806 20 30	- - koji sadrže od 25% do 31% kakao maslaca i mliječne masnoće u kombinaciji	0	0	0	0	0
1806 20 50	-- Ostalo: - - - sa sadržajem 18% ili više po masi kakao maslaca	0	0	0	0	0
1806 20 70	- - - čokoladno-mliječne mrvice ("chocolate milk crumb")	0	0	0	0	0
1806 20 80	- - - čokoladni preliv	0	0	0	0	0
1806 20 95	--- Ostalo	0	0	0	0	0
1806 31 00	- Ostalo, u blokovima, tablama ili šipkama: -- Punjeni	80	60	40	20	0
1806 32	-- Nepunjeni					
1806 32 10	- - - sa dodatkom žitarica, voća ili jezgrastog voća	80	60	40	20	0
1806 32 90	--- Ostalo	80	60	40	20	0
1806 90	- Ostalo: -- Čokolada i proizvodi od čokolade: - - - čokolade (uključujući i praline) , punjene ili nepunjene:					
1806 90 11	- - - - koje sadrže alkohol	80	60	40	20	0
1806 90 19	---- Ostalo	80	60	40	20	0
1806 90 31	--- Ostalo: ---- Punjeni	80	60	40	20	0
1806 90 39	---- Nepunjeni	80	60	40	20	0
1806 90 50	- - proizvodi od šećera i njihove zamjene proizvedeni od zamjena šećera, koji sadrže kakao	80	60	40	20	0

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1806 90 60	- - namazi koji sadrže kakao	80	60	40	20	0
1806 90 70	- - proizvodi za proizvodnju pića koji sadrže kakao	80	60	40	20	0
1806 90 90	-- Ostalo	80	60	40	20	0
1901	Ekstrakt slada; prehrambeni proizvodi od brašna, prekrupe, griza, skroba ili ekstrakta slada bez dodatka kakaa ili sa dodatkom kakaa u količini manjoj od 40% po masi kakaa, računato na potpuno odmašćenu osnovu, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni;					
1901 10 00	- proizvodi za ishranu dece, u pakovanjima za prodaju na malo	0	0	0	0	0
1901 20 00	- mješavine i tijesta za proizvodnju pekarskih proizvoda iz tar. broja 1905	0	0	0	0	0
1901 90	- Ostali:					
1901 90 11	- - ekstrakt slada:					
1901 90 11	- - - sa sadržajem suvog ekstrakta od 90% ili više po masi	0	0	0	0	0
1901 90 19	--- Ostalo	0	0	0	0	0
1901 90 91	-- Ostalo:					
1901 90 91	- - - koji ne sadrže mliječne masnoće, saharozu, izoglikozu, glikozu ili skrob ili sadrže manje od 1,5% mliječne masnoće, 5% saharoze (uključujući invertni šećer) ili izoglikoze, 5% glikoze ili skroba, osim proizvoda za hranu u obliku praha od proizvoda i	0	0	0	0	0
1901 90 99	--- Ostalo	0	0	0	0	0
1902	tjestenine, kuvane ili nekuvane ili punjene (mesom ili drugim materijama) ili drukčije pripremljene kao što su špageti, makaroni, rezanci, lasanje, njoki, ravijoli, kaneloni; kus-kus, pripremljen ili nepripremljen:					
1902 11 00	- - sa dodatkom jaja	0	0	0	0	0
1902 19	-- Ostalo:					
1902 19 10	- - - koji ne sadrži obično pšenično brašno ili griz	0	0	0	0	0
1902 19 90	--- Ostalo	0	0	0	0	0
1902 20	- Punjene tjestenine, kuvane ili nekuvane ili drukčije pripremljene					
1902 20 91	-- Ostale:					
1902 20 91	--- Kuvane	0	0	0	0	0
1902 20 99	--- Ostale	0	0	0	0	0
1902 30	- Ostale tjestenine:					
1902 30 10	-- Sušene	0	0	0	0	0
1902 30 90	-- Ostale	0	0	0	0	0
1902 40	- Kus-kus:					
1902 40 10	- - nepripremljen	0	0	0	0	0
1902 40 90	-- Ostali	0	0	0	0	0
1903 00 00	Tapioka i zamjene tapioke pripremljeni od skroba u obliku ljuspica, zrnaca, perli, prosijanih ili sličnih oblika	0	0	0	0	0
1904	Proizvodi za ishranu dobijeni bubenjem ili prženjem žitarica ili proizvoda od žitarica					

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1904 10	(npr.: kukuruzne pahuljice); žitarice (osim kukuruza) u zrnju ili u obliku pahuljica ili drugačije obrađenog zrna (osim brašna, prekrupe i griza), prethodno kuvane ili - Proizvodi za ishranu dobijeni bubrenjem ili prženjem žitarica ili proizvoda od žitarica:					
1904 10 10	- - od kukuruza	0	0	0	0	0
1904 10 30	--od pirinča	0	0	0	0	0
1904 10 90	-- Ostali:	0	0	0	0	0
1904 20	- Prehrambeni proizvodi dobijeni od neprženih pahuljica od žitarica, mješavine neprženih i prženih pahuljica od žitarica ili od bubrenih žitarica:					
1904 20 10	- - proizvodi tipa "Musli" na bazi neprženih pahuljica od žitarica -- Ostali:	0	0	0	0	0
1904 20 91	--- Od kukuruza	0	0	0	0	0
1904 20 95	--- Od pirinča	0	0	0	0	0
1904 20 99	--- Ostali	0	0	0	0	0
1904 30 00	- "Bulgur" pšenica	0	0	0	0	0
1904 90	- Ostale:					
1904 90 10	-- Pirinač	0	0	0	0	0
1904 90 80	-- Ostalo	0	0	0	0	0
1905	hljeb, peciva, kolači, biskviti i ostali pekarski proizvodi sa dodatkom kakaa ili bez dodatka kakaa; nafora, kapsule za farmaceutske proizvode, oblande, pirinčana hartija i slični proizvodi:					
1905 10 00	- Hrskavi hljeb (krisp)	0	0	0	0	0
1905 20	- Medenjaci i slični proizvodi začinjeni đumbirom:					
1905 20 10	- - koji po masi sadrži manje od 30% saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza)	0	0	0	0	0
1905 20 30	- - koji po masi sadrži od 30% do 50% saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza)	0	0	0	0	0
1905 20 90	- - koji po masi sadrži 50% ili više saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza)	0	0	0	0	0
1905 31	- Slatki biskviti, vafle i oblande: - - - slatki biskviti:					
1905 31 11	- - - - potpuno ili djelimično obloženi ili pokriveni čokoladom ili drugim proizvodima koji sadrže kakao:					
1905 31 19	- - - - u neposrednom pakovanju neto sadržaja do 85 g ---- Ostali	0	0	0	0	0
1905 31 30	---- Ostali: - - - - koji sadrže 8% ili više po masi mliječnih masnoća ---- Ostali:	0	0	0	0	0
1905 31 91	- - - - - sendvič-biskviti	0	0	0	0	0
1905 31 99	----- Ostali	0	0	0	0	0
1905 32	- - vafli i oblande:					
1905 32 05	- - - sa sadržajem vode preko 10% po masi	0	0	0	0	0

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
	--- Ostali					
	- - - - potpuno ili djelimično obložene ili pokrivene čokoladom ili drugim proizvodima koji sadrže kakao:					
1905 32 11	- - - - u neposrednom pakovanju čiji neto-sadržaj ne prelazi 85 g	0	0	0	0	0
1905 32 19	----- Ostale	0	0	0	0	0
	---- Ostale:					
1905 32 91	- - - - slane, punjene ili nepunjene	0	0	0	0	0
1905 32 99	----- Ostale	0	0	0	0	0
1905 40	- Rusks, toasted bread and similar toasted products:					
1905 40 10	-- Rusks	0	0	0	0	0
1905 40 90	-- Ostali	0	0	0	0	0
1905 90	- Ostali:					
1905 90 10	- - macos	0	0	0	0	0
1905 90 20	- - nafore, prazne kapsule za farmaceutske proizvode, oblande za pečačenje, pirinčana hartija i slični proizvodi	0	0	0	0	0
	-- Ostali:					
1905 90 30	- - - hljeb, bez dodatka meda, jaja, sira ili voća, koji u suvom stanju po masi sadrži do 5% šećera i do 5% masnoće	0	0	0	0	0
1905 90 45	--- Biskviti	0	0	0	0	0
1905 90 55	- - - proizvodi dobijeni istiskivanjem ili razvlačenjem, Slatki ili slani	0	0	0	0	0
	--- Ostali:					
1905 90 60	- - - sa dodatkom materija za zaslađivanje	0	0	0	0	0
1905 90 90	---- Ostali	0	0	0	0	0
2001	Povrće, voće, uključujući jezgrasto voće, i ostali djelovi bilja za jelo, pripremljeni ili konzervisani u sirćetu ili sirćetnoj kiselini:					
2001 90	- Ostalo:					
2001 90 30	- - kukuruz šećerac (Zea mays var. saccharata)	80	60	40	20	0
2001 90 40	- - slatki krompir i slični jestivi djelovi biljaka sa sadržajem 5% ili više po masi skroba	80	60	40	20	0
2001 90 60	- - palmina jezgra	80	60	40	20	0
2004	Ostalo povrće pripremljeno ili konzervisano na drugi način osim u sirćetu ili sirćetnoj kiselini, nesmrznuto, osim proizvoda iz tar. broja 2006:					
2004 10	-- krompir;					
	- - - ostalo					
2004 10 91	- u obliku brašna, griza ili ljuspica:	80	60	40	20	0
2004 90	- ostalo povrće i mješavine povrće					
2004 90 10	- kukuruz šećerac (Zea mays var. saccharata)	80	60	40	20	0
2005	Ostalo povrće pripremljeno ili konzervisano na drugi način osim u sirćetu ili sirćetnoj kiselini, nesmrznuto, osim proizvoda iz tar. broja 2006					
2005 20	- krompir:					
2005 20 10	- - u obliku brašna, griza ili ljuspica	80	60	40	20	0
2005 80 00	- kukuruz šećerac (Zea mays var. saccharata)	80	60	40	20	0
2008	Voće, jezgrasto voće i ostali djelovi bilja za jelo, drukčije pripremljeni ili konzervisani, sa dodatkom ili bez dodatka šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili alkohola, na					

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2008 11	drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni:					
2008 11 10	- Jezgrasto voće, kikiriki i ostale sjemenke, uključujući i međusobene mješavine:					
	- - kikiriki:					
	- - - Maslac od kikirikija	80	60	40	20	0
	- Ostalo, uključujući mješavine, osim onih iz tar. podbroja 2008 19:					
2008 91 00	- - palmina jezgra	80	60	40	20	0
2008 99	-- Ostala:					
	- - - Bez dodatka alkohola					
2008 99 85	- - - - Bez dodatka šećera					
	- - - - - kukuruz, osim kukuruza šećerca (Zea mays var. saccharata)	0	0	0	0	0
2008 99 91	- - - - - jam, slatki krompir i slični jestivi dijelovi bilja, koji sadrže 5% ili više skroba po masi	0	0	0	0	0
2101	Ekstrakti, esencije i koncentri kafe, čaja ili mate čaja i preparati na bazi tih proizvoda ili na bazi kafe, čaja ili mate čaja; pržena cikorijska i ostale pržene zamjene kafe i ekstrakti, esencije i koncentri tih proizvoda:					
	- Ekstrakti, esencije i koncentri kafe i preparati na bazi tih ekstrakata, esencija ili koncentrata ili na bazi kafe:					
2101 11	- - ekstrakti, esencije i koncentri:					
2101 11 11	- - - sa sadržajem suve materije na bazi kafe od 95% ili više po masi	0	0	0	0	0
2101 11 19	--- Ostali	0	0	0	0	0
2101 12	- - preparati na bazi ekstrakata, esencija ili koncentrata ili na bazi kafe:					
2101 12 92	- - - preparati na bazi ekstrakata, esencija ili koncentrata kafe	0	0	0	0	0
2101 12 98	--- Ostali	0	0	0	0	0
2101 20	- Ekstrakti, esencije i koncentri čaja, mate-čaja i preparati na bazi tih ekstrakata, esencija i koncentrata ili na bazi čaja ili mate-čaja:					
2101 20 20	- - ekstrakti, esencije ili koncentri	0	0	0	0	0
	- - preparati:					
2101 20 92	- - - na bazi ekstrakata, esencija ili koncentrata čaja ili mate-čaja	0	0	0	0	0
2101 20 98	--- Ostali	0	0	0	0	0
2101 30	- Pržena cikorijska i ostale pržene zamjene kafe i ekstrakti, esencije i koncentri tih proizvoda:					
	- - pržena cikorijska i ostale pržene zamjene kafe:					
2101 30 11	- - - pržena Cikorijska	0	0	0	0	0
2101 30 19	--- Ostale	0	0	0	0	0
	- - ekstrakti, esencije i koncentri pržene cikorijske i ostalih prženih zamjena kafe:					
2101 30 91	- - - od pržene cikorijske	0	0	0	0	0
2101 30 99	--- Ostali	0	0	0	0	0
2102	Kvasac (aktivan ili neaktivan); ostali jednoćelijski mikroorganizmi, mrtvi (osim vakcina iz tar. broja 3002); pripremljeni praškovi za peciva:					
2102 10	- Aktivni kvasac:					

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2102 10 10	- - kultura kvasca	80	60	40	20	0
	- - kvasac za miješenje (pekarski):					
2102 10 31	--- suvi	80	60	40	20	0
2102 10 39	--- Ostali	80	60	40	20	0
2102 10 90	-- Ostali	80	60	40	20	0
2102 20	- Neaktivni kvasac; ostali jednoćelijski mikroorganizmi, mrtvi:					
	- - neaktivni kvasac:					
2102 20 11	- - - u tabletama, kockastog ili sličnog oblika, ili u neposrednom pakovanju neto-sadržaja do 1 kg	0	0	0	0	0
2102 20 19	--- Ostali	0	0	0	0	0
2102 20 90	-- Ostali	0	0	0	0	0
2102 30 00	- pripremljeni praškovi za pecivo	0	0	0	0	0
2103	Preparati za sosove i pripremljeni sosovi; miješani začini i miješana začinska sredstva; brašno i griz od slačice i pripremljena slačica (senf):					
2103 10 00	- Sos od soje	0	0	0	0	0
2103 20 00	- "Kečap" i ostali sosovi od paradajza	0	0	0	0	0
2103 30	- Brašno i griz od slačice i pripremljena slačica (senf):					
2103 30 10	- - brašno i griz od slačice (senf)	0	0	0	0	0
2103 30 90	- - pripremljena slačica (senf)	0	0	0	0	0
2103 90	- Ostalo:					
2103 90 10	- - mango-čatni ("mango chutney"), tečan	0	0	0	0	0
2103 90 30	- - aromatični biteri jačine alkohola po zapremini od 44,2% do 49,2% vol, koji sadrže po masi od 1,5% do 6% gorčice (lincura, gencijana), začina i različitih sastojaka i od 4% do 10% šećera, u sudovima zapremine 0,5 litra ili manje	0	0	0	0	0
2103 90 90	-- Ostali	0	0	0	0	0
2104	Supe i čorbe i preparati za te proizvode; homogenizovani složeni prehrambeni proizvodi:					
2104 10	- Supe i čorbe i preparati za te proizvode:					
2104 10 10	-- Suvi	80	60	40	20	0
2104 10 90	-- Ostali	80	60	40	20	0
2104 20 00	- Homogenizovani složeni prehrambeni proizvodi	80	60	40	20	0
2105 00	Sladoled i drugi slični proizvodi sa dodatkom ili bez dodatka kaka:					
2105 00 10	- Koji ne sadrži mliječne masnoće ili sadrži manje od 3% takvih masnoća po masi	80	60	40	20	0
	- Koji sadrži mliječne masnoće po masi:					
2105 00 91	-- 3% do 7%	80	60	40	20	0
2105 00 99	-- 7% ili više	80	60	40	20	0
2106	Prehrambeni proizvodi na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni:					
2106 10	- Koncentrati bjelančevina i teksturirane bjelančevinaste materije:					
2106 10 20	- - koji ne sadrže mliječne masnoće, saharozu, izoglikozu, glikozu ili skrob ili sa sadržajem po masi, manje od 1,5% mliječne masnoće, 5% saharoze ili izoglikoze, 5% glikoze ili skroba	80	60	40	20	0

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2106 10 80	-- Ostali	80	60	40	20	0
2106 90	- Ostali:					
2106 90 20	- - složeni alkoholni proizvodi, osim na bazi mirisnih materija, koji se koriste za proizvodnju pića	80	60	40	20	0
2106 90 92	-- Ostali: - - - koji ne sadrže mliječne masnoće, saharozu, izoglikozu, glikozu ili skrob ili sadrže, po masi, manje od 1,5% mliječne masnoće, 5% saharoze ili izoglikoze, 5% glikoze ili skroba	80	60	40	20	0
2106 90 98	--- Ostali	80	60	40	20	0
2201	Voda, uključujući prirodnu ili vještačku mineralnu vodu i gaziranu vodu, bez dodatka šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju; led i snijeg:					
2201 10	- Mineralna voda i gazirana voda:					
2201 10 11	- - prirodna mineralna voda:					
2201 10 11	- - - Bez dodatka ugljen dioksida	90	80	70	60	50
2201 10 19	--- Ostale	90	80	70	60	50
2201 10 90	-- Ostale:	90	80	70	60	50
2201 90 00	- Ostale	90	80	70	60	50
2202	Voda, uključujući mineralnu vodu i gaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju i ostala bezalkoholna pića, osim sokova od voća ili povrća iz tar. broja 2009:					
2202 10 00	- voda, uključujući mineralnu vodu i gaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju	90	80	70	60	50
2202 90	- Ostale:					
2202 90 10	- - koje ne sadrži proizvode iz tar. brojeva 0401 do 0404 ili masnoće dobijene iz poroizvoda iz tar. brojeva 0401 do 0404	90	80	70	60	50
2202 90 91	- - - manje od 0,2%	90	80	70	60	50
2202 90 95	- - - 0,2% do 2%	90	80	70	60	50
2202 90 99	- - - 2% ili više	90	80	70	60	50
2203 00	Pivo dobijeno od slada:					
2203 00 01	- U sudovima do 10 l:					
2203 00 01	- - u bocama	80	60	40	20	0
2203 00 09	-- Ostalo	80	60	40	20	0
2203 00 10	- U sudovima preko 10 l	80	60	40	20	0
2205	Vermut i ostala vina od svježeg grožđa aromatizovani biljem ili sredstvima za aromatizaciju:					
2205 10	- U sudovima do 2 l:					
2205 10 10	- - sa stvarnom zapreminskom alkoholnom jačinom do 18%	80	60	40	20	0
2205 10 90	- - sa stvarnom zapreminskom alkoholnom jačinom preko 18%	80	60	40	20	0
2205 90	- Ostalo:					
2205 90 10	- - sa stvarnom zapreminskom alkoholnom jačinom do 18%	80	60	40	20	0

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2205 90 90	- - sa stvarnom zapreminskom alkoholnom jačinom preko 18%	80	60	40	20	0
2207	Nedenaturisan etil-alkohol alkoholne jačine 80% vol ili jači; etilalkohol i ostali alkoholi, denaturisani, bilo koje jačine:					
2207 10 00	- Etil-alkohol alkoholne jačine 80% zapr. ili jači, nedenaturisani	80	60	40	20	0
2207 20 00	- Etil-alkohol i ostali alkoholi, bilo koje jačine, denaturisani	80	60	40	20	0
2208	Nedenaturisan etil-alkohol alkoholne jačine manje od 80% zapr.; rakije, likeri i ostala alkoholna pića:					
2208 20	- Alkoholna pića dobijena destilacijom vina, kljuka ili komine od grožđa: - - u sudovima od 2 l ili manje:					
2208 20 12	--- konjak	80	60	40	20	0
2208 20 14	--- Armanjak	80	60	40	20	0
2208 20 26	--- Grapa	80	60	40	20	0
2208 20 27	--- brendi (brandy de Jerez)	80	60	40	20	0
2208 20 29	--- Ostali	80	60	40	20	0
2208 20 40	- - u sudovima većim od 2 l: --- Sirovi destilat --- Ostali:	80	60	40	20	0
2208 20 62	---- konjak:	80	60	40	20	0
2208 20 64	---- Armanjak	80	60	40	20	0
2208 20 86	---- Grapa	80	60	40	20	0
2208 20 87	--- brendi (brandy de Jerez)	80	60	40	20	0
2208 20 89	---- Ostali	80	60	40	20	0
2208 30	- Viski:					
2208 30 11	- - bourbon viski, u sudovima: - - - do 2 l.....	80	60	40	20	0
2208 30 19	- - - preko 2 l - - škotski viski:	80	60	40	20	0
2208 30 32	- - - viski od slada, u sudovima: - - - - do 2 l	80	60	40	20	0
2208 30 38	- - - - preko 2 l - - - viski, miješani (blended), u sudovima:	80	60	40	20	0
2208 30 52	- - - - do 2 l	80	60	40	20	0
2208 30 58	- - - - preko 2 l - - - ostalo, u sudovima:	80	60	40	20	0
2208 30 72	- - - - do 2 l	80	60	40	20	0
2208 30 78	- - - - preko 2 l - - ostalo, u sudovima:	80	60	40	20	0
2208 30 82	- - - do 2 l	80	60	40	20	0
2208 30 88	--- preko 2 l	80	60	40	20	0
2208 40	- Rum i tafia (rakija od šećerne trske): - - u sudovima do 2 l:					
2208 40 11	- - - rum sa sadržajem isparljivih materija osim etil i metil alkohola od 225 g ili više po hektolitr čistog alkohola (sa tolerancijom od 10%) --- Ostali:	80	60	40	20	0
2208 40 31	- - - - čija vrijednost prelazi € 7,9 po litru čistog alkohola	80	60	40	20	0
2208 40 39	---- Ostali - - u sudovima preko 2 l:	80	60	40	20	0
2208 40 51	- - - rum sa sadržajem isparljivih materija	80	60	40	20	0

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
	osim etil i metil alkohola od 225 g ili više po hektolitr čistog alkohola (sa tolerancijom od 10%)					
	-- Ostali:					
2208 40 91	---- čija vrijednost prelazi € 2 po litru čistog alkohola	80	60	40	20	0
2208 40 99	---- Ostali	80	60	40	20	0
2208 50	- Džin i klekovača (geneva):					
	-- džin, u sudovima:					
2208 50 11	--- do 2 l	80	60	40	20	0
2208 50 19	--- preko 2 l	80	60	40	20	0
	-- klekovača (geneva), u sudovima:					
2208 50 91	--- do 2 l	80	60	40	20	0
2208 50 99	--- preko 2l	80	60	40	20	0
2208 60	-Votka:					
	-- sa zapreminskom alkoholnom jačinom do 45,4% vol, u sudovima:					
2208 60 11	--- do 2 l	80	60	40	20	0
2208 60 19	--- preko 2 l	80	60	40	20	0
	-- sa zapreminskom alkoholnom jačinom preko 45,4% vol, u sudovima:					
2208 60 91	--- do 2 l	80	60	40	20	0
2208 60 99	--- preko 2l	80	60	40	20	0
2208 70	- Likeri, uključujući "cordials":					
2208 70 10	-- u sudovima do 2 l	80	60	40	20	0
2208 70 90	-- u sudovima preko 2 l	80	60	40	20	0
2208 90	- Ostali:					
	-- arak, u sudovima:					
2208 90 11	--- do 2 l	80	60	40	20	0
2208 90 19	--- preko 2l	80	60	40	20	0
	-- šljivovica, kruškovača, trešnjevača ili višnjevača (isključujući likere), u sudovima:					
2208 90 33	--- do 2 l:	80	60	40	20	0
2208 90 38	--- preko 2l:	80	60	40	20	0
	-- ostale rakije i ostala žestoka alkoholna pića, u sudovima:					
	---do 2 l:					
2208 90 41	---- Ouzo	80	60	40	20	0
	---- ostali:					
	----- rakije (isključujući likere):					
	----- dobijene destilacijom voća:					
2208 90 45	----- kalvados	80	60	40	20	0
2208 90 48	----- Ostalo	80	60	40	20	0
	----- Ostalo:					
2208 90 52	----- Korn	80	60	40	20	0
2208 90 54	----- Tekila	80	60	40	20	0
2208 90 56	----- Ostala	80	60	40	20	0
2208 90 69	----- ostala žestoka alkoholna pića	80	60	40	20	0
	---preko 2 l:					
	---- rakije (isključujući likere):					
2208 90 71	---- dobijene destilacijom voća	80	60	40	20	0
2208 90 75	----Tekila	80	60	40	20	0
2208 90 77	---- Ostalo	80	60	40	20	0
2208 90 78	---- ostala žestoka alkoholna pića	80	60	40	20	0
	-- nenedenaturisani etil-alkohol sa zapreminskom alkoholnom jačinom manjom					

CN	Naimevanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
3302 10	mirisnih materija, koji se upotrebljavaju u proizvodnji pića: - Koji se upotrebljavaju u industriji hrane i pića: - - za upotrebu u industriji pića: - - - preparati koji sadrže sva aromatična sredstva, karakteristična za pića:					
3302 10 10	- - - stvarne alkoholne jačine, po zapremini, preko 0,5%	0	0	0	0	0
3302 10 21	----- Ostali: - - - - koji ne sadrže mliječne masti, saharozu, izoglikozu, glikozu ili skrob ili koji sadrže, po masi, manje od 1,5% mliječne masti, 5% saharoze ili izoglikoze, 5% glikoze ili skroba	0	0	0	0	0
3302 10 29	----- Ostali	0	0	0	0	0
3501	Kazein, kazeinati i ostali derivati kazeina; lijepkovi od kazeina:					
3501 10	- Kazein:					
3501 10 10	- - za proizvodnju regenerisanih tekstilnih vlakana	0	0	0	0	0
3501 10 50	- - za industrijsku upotrebu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda ili stočne hrane	0	0	0	0	0
3501 10 90	-- Ostali	0	0	0	0	0
3501 90	- Ostali:					
3501 90 90	-- Ostali	0	0	0	0	0
3505	Dekstrini i ostali modifikovani skrobovi (na primer, preželatizovani ili esterifikovani skrobovi); lijepkovi na bazi skrobova, ili na bazi dekstrina ili ostalih modifikovanih skrobova:					
3505 10	- Dekstrini i ostali modifikovani skrobovi:					
3505 10 10	- - Dekstrini	0	0	0	0	0
	- - Ostali modifikovani skrobovi					
3505 10 90	--- Ostalo	0	0	0	0	0
3505 20	- Ljepkovi:					
3505 20 10	- - koji sadrže, po masi, manje od 25% skrobova ili dekstrina ili ostalih modifikovanih skrobova	0	0	0	0	0
3505 20 30	- - koji sadrže, po masi, od 25% do 55% skrobova ili dekstrina ili ostalih modifikovanih skrobova	0	0	0	0	0
3505 20 50	- - koji sadrže, po masi, od 55% do 80% skrobova ili dekstrina ili ostalih modifikovanih skrobova	0	0	0	0	0
3505 20 90	- - koji sadrže, po masi, 80% i više skrobova ili dekstrina ili ostalih modifikovanih skrobova	0	0	0	0	0
3809	Sredstva za doradu, nosači boja za ubrzanje bojenja ili fiksiranje materija za bojenje i ostali proizvodi i preparati (na primjer, sredstva za apreturu i nagrivanje), koji se upotrebljavaju u industriji tekstila, hartije, kože ili sličnim industrijama, na					
3809 10	- Na bazi skrobnih materija:					
3809 10 10	- - koji sadrže, po masi, ovih supstanci manje	0	0	0	0	0

CN	Naimenovanje	Stopa (% MFN)				
		2008	2009	2010	2011	2012 i nadalje
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
3809 10 30	od 55% - - koji sadrže, po masi, ovih supstanci od 55% do 70%	0	0	0	0	0
3809 10 50	- - koji sadrže, po masi, ovih supstanci od 70% do 83%	0	0	0	0	0
3809 10 90	- - koji sadrže, po masi, ovih supstanci 83% ili više	0	0	0	0	0
3823	Industrijske monokarboksilne masne kisjeline; kisjela ulja od rafinacije; industrijski masni alkoholi: - Industrijske monokarboksilne masne kisjeline; kisjela ulja od rafinacije:					
3823 11 00	- - stearinska kisjelina	0	0	0	0	0
3823 12 00	- - oleinska kisjelina	0	0	0	0	0
3823 13 00	- - masne kisjeline Tal-ulja	0	0	0	0	0
3823 19	-- Ostale:					
3823 19 10	- - - destilisane masne kisjeline	0	0	0	0	0
3823 19 30	- - - destilat masne kisjeline	0	0	0	0	0
3823 19 90	--- Ostalo	0	0	0	0	0
3823 70 00	- Industrijski masni alkoholi	0	0	0	0	0
3824	Pripremljena vezivna sredstva za livačke kalupe ili livačka jezgra; hemijski proizvodi i preparati hemijske ili srodnih industrija (uključujući i one koji se sastoje od mješavina prirodnih proizvoda), na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni:					
3824 60	- Sorbitol, osim sorbitola iz tar. podbroja 2905 44: - - u vodenom rastvoru:					
3824 60 11	- - - koji sadrži 2% ili manje, po masi, D-manitola, računato na sadržaj D-glucitola	0	0	0	0	0
3824 60 19	--- Ostali	0	0	0	0	0
3824 60 91	-- Ostali: - - - koji sadrži 2% ili manje, po masi, D-manitola, računato na sadržaj D-glucitola	0	0	0	0	0
3824 60 99	--- Ostali	0	0	0	0	0

PROTOKOL 2
O UZAJAMNIM PREFERENCIJALNIM KONCESIJAMA ZA ODREĐENA
VINA, UZAJAMNOM PRIZNAVANJU, ZAŠTITI I KONTROLI NAZIVA
VINA, ALKOHOLNIH PIĆA I AROMATIZOVANIH VINA

ČLAN 1

Ovaj Protokol obuhvata sljedeće elemente:

- 1) Sporazum o uzajamnim preferencijalnim koncesijama za određena vina (Aneks I ovog Protokola).
- 2) Sporazum o uzajamnom priznavanju, zaštiti i kontroli naziva vina, alkoholnih pića i aromatizovanih vina (Aneks II ovog Protokola).

ČLAN 2

Sporazumi navedeni u Članu 1 primjenjuju se na:

- 1) vina koja potpadaju pod naslov br. 22.04 Harmonizovanog sistema Međunarodne konvencije o harmonizovanom opisu i sistemu kodiranja roba, sačinjenom u Briselu 14. juna 1983. godine, a koja su proizvedena od svježeg grožđa
  - (a) koja potiču iz Zajednice, koja su proizvedena u skladu sa pravilima u pogledu enoloških praksi i procesa navedenih u Glavi V Propisa Savjeta (EC) br. 1493/1999 od 17. maja 1999. godine o zajedničkom organizovanju tržišta vina¹, i Propisa Komisije (EC) br. 1622/2000 od 24. jula 2000. godine kojim se propisuju pravila za implementaciju Propisa (EC) br. 1493/1999 o zajedničkom organizovanju tržišta vina i kojim se utvrđuje kôd enoloških praksi i procesa Zajednice²;
  - ili
  - (b) koja potiču iz Crne Gore, koja su proizvedena u skladu sa pravilima o enološkim praksama i procesima propisanih crnogorskim zakonom. Ova pravila koja regulišu enološke prakse i procese moraju biti u skladu sa legislativom Zajednice.
- 2) alkoholna pića koja potpadaju pod naslov br. 22.08 Konvencije navedene u stavu 1 koja:
  - (a) potiču iz Zajednice, i ispunjavaju zahtjeve Propisa Savjeta (EEC) br. 1576/89 od 29. maja 1989. godine kojim se propisuju opšta pravila za definisanje, opis i prezentaciju alkoholnih pića³, i Propisom Komisije (EEC) br. 1014/90 od 24. aprila 1990. godine kojim se propisuju detaljna pravila implementacije vezana za definisanje, opis i prezentaciju alkoholnih pića⁴; ili
  - (b) potiču iz Crne Gore, i proizvedena su u skladu sa crnogorskim zakonom koji će biti u skladu sa legislativom Zajednice.
- 3) aromatizovana vina koja potpadaju pod naslov br. 22.05 Konvencije navedene u stavu 1, koja:

---

¹ OJ L 179, 14.7.1999, str. 1. Propis sa najnovijim izmjenama izvršenim Propisom (EC) br. 1791/2006 od 20. novembra 2006. godine, kojim se prilagođavaju određeni propisi i odluke u oblastima: slobodnog kretanja roba, slobode kretanja ljudi, korporativnog prava, politike konkurencije, poljoprivrede (uključujući veterinarsko i fitosanitarno propise), politike transporta, oporezivanja, statistike, energije, životne sredine, saradnje u oblastima: pravde i unutrašnjih poslova, carina, spoljnih odnosa, zajedničke spoljne i bezbjedonosne politike i institucija, zbog pristupa Bugarske i Rumunije (OJ L 363, 20.12.2006, str. 1).

² OJ L 194, 31.7.2000, str. 1, Propis sa najnovijim izmjenama izvršenim Propisom (EC) br 556/2007 (OJ L 132, 24.5.2007, str. 3).

³ OJ L 160, 12.6.1989, str. 1. Propis sa najnovijim izmjenama izvršenim Aktom o pristupanju iz 2005. godine

⁴ OJ L 105, 25.4.1990, str. 9, Propis sa najnovijim izmjenama izvršenim Propisom (EC) br. 2140/98 (OJ L 270, 7.10.1998, str. 9).

- (a) potiču iz Zajednice i ispunjavaju zahtjeve Propisa Savjeta (EEC) br. 1601/91 od 10. juna 1991. godine kojim se propisuju detaljna pravila o definisanju, opisu i prezentaciji aromatizovanih vina, pića na bazi aromatizovanog vina i kokteli od aromatizovanog vina¹;
- ili
- (b) potiču iz Crne Gore, i proizvedena su u skladu sa crnogorskim zakonom koji će biti u skladu sa u skladu su sa legislativom Zajednice.

---

¹ OJ L 149, 14.6.1991, str. 1 Propis sa najnovijim izmjenama izvršenim Aktom o pristupanju iz 2005. godine.

**SPORAZUM
IZMEĐU ZAJEDNICE I CRNE GORE
O UZAJAMNIM PREFERENCIJALNIM TRGOVINSKIM KONCESIJAMA ZA
ODREĐENA VINA**

1. Uvoz u Zajednicu sljedećih vina navedenih u Članu 2 ovog Protokola podliježe dolje navedenim koncesijama:

Tarifni broj	Opis (u skladu sa Članom 2(1)(b) Protokola 2)	Carina koja se primjenjuje	količine (hl)	
ex 2204 10 ex 2204 21	Kvalitetno pjenušavo vino Vino od svježeg grožđa	Oslobodeno	16 000	

2. Zajednica će odobriti preferencijalnu nultu stopu carine u okviru carinskih kvota pomenutih pod tačkom 1, pod uslovom da za izvoz tih količina Crna Gora ne isplaćuje izvozne subvencije.
3. Uvoz u Crnu Goru sljedećih vina navedenih u Članu 2 ovog Protokola podliježu dolje navedenim koncesijama:

Crnogorska carinska tarifna oznaka	Opis (u skladu sa Članom 2(1)(a) Protokola 2)	Carina koja se primjenjuje	Stupanjem na snagu Količina (hl)	Godišnji porast (hl)	Posebne odredbe
ex 2204 10 ex 2204 21	Kvalitetno pjenušavo vino Vino od svježeg grožđa	oslobodeno	1500	1000	(1)

(1) Godišnji porast se primjenjuje dok kvota ne dostigne maksimum od 3 500 hl.

4. Crna Gora će dodijeliti preferencijalnu nultu stopu carine u okviru carinskih kvota pomenutih pod tačkom 3, pod uslovom da za izvoz tih količina Zajednica ne isplaćuje izvozne subvencije.
5. Pravila vezana za porijeklo koja se primjenjuju prema ovom Sporazumu su pravila propisana Protokolom 3 ovog Sporazuma.
6. Uvoz vina pod povlasticama navedenim u ovom Sporazumu podliježe podnošenju sertifikata i pratećeg dokumenta u skladu sa Propisom Komisije (EC) br. 883/2001 od 24. aprila 2001. godine kojim se propisuju detaljna pravila za implementaciju Propisa Savjeta (EC) br.

1493/1999 u pogledu trgovine sa trećim zemljama proizvodima iz vinskog sektora ¹ sa ciljem da navedeno vino ispunjava zahtjeve Člana 2 (1) Protokola 2. Sertifikat i prateći dokument izdaje obostrano priznato zvanično tijelo navedeno na listi koja će se zajednički sačiniti.

7. Strane će, najkasnije u roku od tri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma, ispitati mogućnosti odobravanja daljih koncesija jedna drugoj, uzimajući u obzir razvoj trgovine vinom između strana.
8. Strane će obezbijediti da se uzajamno odobrene povlastice ne dovedu u pitanje drugim mjerama.
9. Konsultacije će se održati na zahtjev bilo koje strane u vezi sa bilo kojim problemom koji se odnosi na način funkcionisanja ovog Sporazuma.

---

¹ OJ L 128, 10.5.2001, str. 1. Propis sa najnovijim izmjenama izvršenim Propisom (EC) br. 1791/2006 od 20. novembra 2006. godine, kojim se prilagođavaju određeni propisi i odluke u oblastima: slobodnog kretanja roba, slobode kretanja ljudi, korporativnog prava, politike konkurencije, poljoprivrede (uključujući veterinarsko i fitosanitarno propise), politike transporta, oporezivanja, statistike, energije, životne sredine, saradnje u oblastima: pravde i unutrašnjih poslova, carina, spoljnih odnosa, zajedničke spoljne i bezbjedonosne politike i institucija, zbog pristupa Bugarske i Rumunije (OJ L 363, 20.12.2006, str. 1).

**SPORAZUM
IZMEĐU ZAJEDNICE I CRNE GORE
O UZAJAMNOM PRIZNAVANJU, ZAŠTITI I KONTROLI NAZIVA VINA,
ALKOHOLNIH PIĆA I AROMATIZOVANIH LICA**

ČLAN 1

CILJEVI

1. Strane su saglasne, na osnovu principa nediskriminacije i reciprociteta, da priznaju, štite i kontrolišu nazive proizvoda navedenih u Članu 2 ovog Protokola, pod uslovima predviđenim ovim Aneksom.
2. Strane će preduzeti sve opšte i posebne mjere potrebne da se osigura ispunjavanje obaveza utvrđenih ovim Aneksom i postizanje ciljeva postavljenih ovim Aneksom.

ČLAN 2

DEFINICIJE

Za potrebe ovog Sporazuma, osim gdje je njime drugačije eksplicitno navedeno:

- (a) "potiče", kada se koristi vezano za ime jedne od strana, znači:
  - Vino proizvedeno u potpunosti u dotičnoj strani, isključivo od grožđa koje je u potpunosti ubrano na teritoriji te ugovorne strane,
  - Alkoholno piće ili aromatizovano vino proizvedeno na teritoriji dotične strane;
- (b) "geografska oznaka" kao što je navedeno u Dodatku 1 znači oznaku u skladu sa definicijom iz Člana 22(1) Sporazuma o pravima intelektualne svojine vezanim za trgovinu (u daljem tekstu: "TRIPS Sporazum");
- (c) "tradicionalni izraz" znači ime koje se tradicionalno koristi, kao što je navedeno u Dodatku 2, kojim se naročito navodi način proizvodnje, kvalitet, boja, vrsta ili mjesto ili poseban događaj povezan sa istorijom dotičnog vina, a koje je priznato zakonima i propisima strane za potrebe opisivanja i prezentovanja takvog vina koje potiče sa teritorije te strane;
- (d) "homonim" znači istu geografsku oznaku ili isti tradicionalni izraz, ili izraz toliko sličan da postoji vjerovatnoća da će dovesti do zabune, kojim se označavaju različita mjesta, procedure ili stvari;
- (e) "opis" znači riječi koje se koriste za opis vina, alkoholnog pića ili aromatizovanog vina na etiketi ili drugim dokumentima koji prate prevoz vina, alkoholnog pića ili aromatizovanog vina, riječi na trgovačkim dokumentima, posebno na fakturama, otpremnicama i reklamnom materijalu;
- (f) "deklarisanje" znači sve opise i druge navode, znake, crteže, geografske oznake ili zaštitne znakove kojima se identifikuju vina, alkoholna pića ili aromatizovana vina i koji se javljaju na istoj ambalaži, uključujući i zatvarače i etikete prikazane na ambalažu i kapice koje pokrivaju grlo boca;

- (g) "prezentovanje" znači cjelina riječi, aluzija i sličnih navoda koje se odnose na vino, alkoholno piće ili aromatizovano vino koje se koristi na deklaraciji, pakovanju, ambalaži, zatvaračima i reklamnom i/ili prodajnom materijalu svake vrste;
- (h) "pakovanje" znači zaštitni omot, kao što je papir, slamnati omoti svih vrsta, kartoni i sanduci koji se koriste u transportu jedne ili više ambalaža ili radi prodaje krajnjem potrošaču;
- (i) "proizvedeno" znači cjelokupan proces pravljenja vina, alkoholnih pića i aromatizovanih vina;
- (j) "vino" znači isključivo piće koje nastaje od potpune ili djelimične alkoholne fermentacije svježeg grožđa od sorti vinove loze navedenih u ovom sporazumu, bilo zgnječeno ili ne, ili od šire od grožđa;
- (k) "sorte vinove loze" znači sorte *Vitis Vinifera* bez uticaja na legislativu koje jedna od ugovornih strana može imati u pogledu upotrebe različitih sorti vinove loze za proizvodnju vina u toj ugovornoj strani;
- (l) "STO Sporazum" znači sporazum iz Marakeša kojim se osniva Svjetska trgovinska organizacija, sačinjen 15. aprila 1994. godine.

ČLAN 3

Opšta pravila uvoza i plasmana

Osim ako nije drugačije predviđeno ovim Sporazumom, uvoz i plasman proizvoda navedenih u Članu 2 se vrši u skladu sa zakonima i pravilima koja se primjenjuju na teritoriji dotične strane.

GLAVA I

UZAJAMNA ZAŠTITA NAZIVA VINA, ALKOHOLNIH PIĆA I AROMATIZOVANIH VINA

CLAN 4

Zaštićeni nazivi

Ne dovodeći u pitanje članove 5, 6 i 7, sljedeći nazivi će biti zaštićeni:

- (a) za proizvode navedene u Članu 2:
  - nazivi koji upućuju na zemlje članice iz kojih vino, alkoholno piće i aromatizovano vino potiče ili drugi nazivi koji označavaju datu zemlju članicu,
  - geografske oznake, navedene u Dodatku 1, Odjeljak A, tačka (a) za vina (b) za alkoholna pića i (c) za aromatizovana vina,
  - tradicionalne izraze navedene u Dodatku 2, Odjeljak A.
- (b) za vina, alkoholna pića ili aromatizovana vina koja potiču iz Crne Gore:
  - nazive koji upućuju na naziv "Crna Gora" ili neki drugi naziv koji označava tu zemlju,
  - geografske oznake, navedene u Dodatku 1, Odjeljak B, tačka (a) za vina (b) za alkoholna pića i (c) za aromatizovana vina

ČLAN 5

Zaštita naziva koji upućuju na zemlje članice Zajednice i Crne Gore

1. U Crnoj Gori, pozivanje na zemlje članice Zajednice, i druge nazive koji se koriste da označe jednu zemlju članicu radi identifikovanja porijekla vina, alkoholnog pića i aromatizovanog vina:

- (a) rezervisana su za vina, alkoholna pića i aromatizovana vina koja potiču iz date zemlje članice, i
- (b) Zajednica ih može koristiti isključivo pod uslovima predviđenim zakonima i propisima Zajednice.

2. U Zajednici, pozivanje na Crnu Goru, i druge nazive koji se koriste da označe Crnu Goru, (bilo da ih prati naziv sorte vinove loze ili ne) radi identifikovanja porijekla vina, alkoholnog pića i aromatizovanog vina:

- (a) rezervisana su samo za vina, alkoholna pića i aromatizovana vina koja potiču iz Crne Gore, i
- (b) Crna Gora ih može koristiti isključivo pod uslovima predviđenim zakonima i propisima Crne Gore.

ČLAN 6

Zaštita geografskih oznaka

1. U Crnoj Gori, geografske oznake za Zajednicu, navedene u Dodatku 1, Dio A:

- (a) su zaštićene za vina, alkoholna pića i aromatizovana vina koja potiču iz Zajednice, i
- (b) mogu se koristiti isključivo pod uslovima predviđenim zakonima i propisima Zajednice.

2. U Zajednici, geografske oznake za Crnu Goru navedene u Dodatku 1, Dio B:

- (a) su zaštićena za vina, alkoholna pića i aromatizovana vina koja potiču iz Crne Gore, i
- (b) mogu se koristiti isključivo pod uslovima predviđenim zakonima i propisima Crne Gore.

3. Strane će preduzeti sve potrebne mjere, u skladu sa ovim Sporazumom, za uzajamnu zaštitu naziva navedenih u Članu 4 (a) (ii) i (b) (ii), druga alineja, koji se koriste za opis i prezentaciju vina, alkoholnih pića i aromatizovanih vina koja potiču sa teritorije strana. U tom cilju, svaka strana će iskoristiti odgovarajuća pravna sredstva navedena u Članu 23 Sporazuma TRIPS da bi se osigurala efikasna zaštita i spriječila upotreba geografskih oznaka za identifikaciju vina, alkoholnih pića i aromatizovanih vina koja nijesu obuhvaćena navedenim oznakama ili opisima.

4. Geografske oznake navedene u Članu 4 su rezervisane isključivo za proizvode koji vode porijeklo sa teritorije ugovorne strane na koju se odnose i mogu se koristiti jedino pod uslovima utvrđenim zakonima i propisima te ugovorne strane.

5. Zaštitom predviđenom ovim Sporazumom će se naročito zabraniti svaka upotreba zaštićenih naziva za vina, alkoholna pića i aromatizovana vina koja ne potiču iz označene geografske oblasti i primjenjivaće se čak i:

- (a) kada je naznačeno stvarno porijeklo vina, alkoholnog pića ili aromatizovanog vina;
- (b) kada se data geografska oznaka koristi u prevodu;
- (c) kada naziv prate izrazi kao što su „vrsta“, „tip“, „stil“, „imitacija“, „metod“ ili drugi slični izrazi.

(d) kada se zaštićeno ime koristi za bilo koji proizvod koji potpada pod naslov br. 20.09 Harmonizovanog sistema Međunarodne konvencije o harmonizovanom opisu i sistemu kodiranja roba, sačinjenom u Briselu 14. juna 1983. godine.

6. Ukoliko su geografske oznake navedene u Dodatku 1 homonimi, zaštita će biti pružena svakoj oznaci pod uslovom da se koristi dobronamjerno. Strane će zajednički odlučiti o praktičnim uslovima upotrebe pod kojima će se geografske oznake – homonimi međusobno razlikovati, vodeći računa o potrebi da se obezbijedi pravedan tretman dotičnih proizvođača i da se potrošači ne dovedu u zabludu.

7. Ukoliko je geografska oznaka navedena u Dodatku 1 homonimna sa geografskom oznakom neke treće zemlje, primjenjuje se Član 23(3) Sporazuma TRIPS.

8. Odredbe ovog Sporazuma neće ni na koji način prejudicirati pravo bilo kojeg lica da koristi, u svrhu trgovine, svoje ime ili ime svojih prethodnika u poslovanju, izuzev u slučajevima kada se takvo ime koristi na način koji potrošače dovodi u zabludu.

9. Ništa u ovom Sporazumu neće obavezivati jednu stranu da zaštiti geografsku oznaku druge strane navedene u Dodatku 1 koja nije zaštićena ili prestaje da bude zaštićena u svojoj zemlji porijekla ili koje su se prestale koristiti u toj zemlji.

10. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma, strane prestaju da smatraju da su zaštićeni geografski nazivi navedeni u Dodatku 1 uobičajeni u jeziku strana kao obični naziv za vina, alkoholna pića i aromatizovana vina kao što je predviđeno Članom 24(6) TRIPS Sporazuma.

ČLAN 7 Zaštita tradicionalnih izraza

1. U Crnoj Gori, tradicionalni izrazi za Zajednicu navedeni u Dodatku 2:

- (a) neće se koristiti za opis ili prezentovanje vina koje potiče iz Crne Gore; i
- (b) mogu se koristiti za opis ili prezentovanje vina koje potiče iz Zajednice isključivo za vina porijekla i kategorije i na jeziku kao što je navedeno o Dodatku 2 i pod uslovima predviđenim zakonima i propisima Zajednice.

2. Crna Gora će preduzeti sve potrebne mjere, u skladu sa ovim Sporazumom, za zaštitu tradicionalnih izraza navedenih u Članu 4 a koja se koriste za opis i prezentovanje vina koja potiču sa teritorije Zajednice. U tom cilju, Crna Gora će pružiti odgovarajuća pravna sredstva potrebna da bi se osigurala efikasna zaštita i da se spriječi upotreba tradicionalnih izraza za opis vina koja nemaju pravo na te tradicionalne izraze, čak i kada tradicionalne izraze koji se koriste prate izrazi kao što su “vrsta”, “tip”, “stil”, “imitacija”, “metod” ili slično.

3. Zaštita tradicionalnog izraza će se primjenjivati isključivo:

- (a) na jezik ili jezike u kojem se javlja u Dodatku 2 ali ne na prevode; i
- (b) za kategorije proizvoda za koje je zaštićen u Zajednici, kao što je navedeno u Dodatku 2.

4. Zaštita predviđena stavom 3 nema uticaja na Član 4.

ČLAN 8 Zaštitni znakovi

1. Odgovorne kancelarije strana će odbiti registraciju zaštitnog znaka za vino, alkoholno piće ili aromatizovano vino koji je identičan sa, ili sličan ili sadrži poziv na geografsku oznaku zaštićenu u skladu sa Članom 4 Glava I ovog Sporazuma za vino, alkoholno piće ili aromatizovano vino koje nema to porijeklo i koje ne ispunjava relevantna pravila koja regulišu njegovu upotrebu.
2. Odgovorne kancelarije strana će odbiti registraciju zaštitnog znaka za vino koje sadrži tradicionalni izraz zaštićen ovim sporazumom ako dato vino nije ono za koje je taj tradicionalni izraz rezervisan, kao što je naznačeno u Dodatku 2.
3. Crna Gora će usvojiti mjere potrebne da izmijeni sve trgovinske oznake kako bi u potpunosti uklonila sva pozivanja na geografske nazive Zajednice zaštićene Članom 4 Glava I ovog Sporazuma. Sva navedena pozivanja će se ukloniti najkasnije do 31. decembra 2008. godine.

ČLAN 9 Izvozi

Strane će preduzeti sve potrebne korake da bi se osiguralo da se prilikom izvoza i plasiranja vina, alkoholnih pića i aromatizovanih vina na tržište van teritorije te strane, zaštićene geografske oznake navedene u Članu 4 (a) (ii) i (b) (ii) i, za vina, tradicionalni izrazi te strane navedeni u Članu 4 (a) (iii) ne koriste za opisivanje i prezentovanje proizvoda koji potiču iz druge strane.

GLAVA II

SPROVOĐENJE I UZAJAMNA POMOĆ NADLEŽNIH VLASTI I UPRAVLJANJE SPORAZUMOM

ČLAN 10 Radna grupa

1. U skladu sa Članom 123 Sporazuma između Crne Gore i Zajednice, formiraće se radna grupa koja će raditi pod okriljem Pododbora za poljoprivredu.
2. Radna grupa će nadgledati propisno funkcionisanje ovog Sporazuma i pregledaće sva pitanja koja mogu proisteći iz njegove primjene.
3. Radna grupa može dati preporuke, razmatrati i davati sugestije o svim pitanjima od zajedničkog interesa iz sektora vina, alkoholnih pića i aromatizovanih vina koja bi mogla doprinijeti postizanju ciljeva ovog Sporazuma. Radna grupa će se sastajati na zahtjev bilo koje od strana, naizmjenično u Zajednici i u Crnoj Gori, u vrijeme, na mjestu i na način koje zajedno utvrde strane.

ČLAN 11 Zadaci strana

1. Strane će direktno ili preko radne grupe navedene u Članu 10 održavati kontakte po svim pitanjima koja se odnose na implementaciju i funkcionisanje ovog Sporazuma.

2. Crna Gora imenuje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za tijelo koje će predstavljati. Zajednica imenuje Generalni direktorat za poljoprivredu i ruralni razvoj Evropske komisije za tijelo koje će je predstavljati. U slučaju promjene tijela koja ih predstavljaju, strana će o toj promjeni obavijestiti drugu stranu.

3. Predstavničko tijelo će obezbijediti koordinisanje aktivnostih svih tijela nadležnih za sprovođenje ovog Sporazuma.

4. Strane će:

- (a) međusobno mijenjati liste navedene u Članu 4 ovog Sporazuma odlukom Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, vodeći računa o svim izmjenama zakona i propisa strana;
- (b) Odlukom Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, zajedno odlučiti o izmjeni dodataka ovog Sporazuma. Dodaci će se smatrati izmijenjenim počev od datuma evidentiranog u razmjeni dopisa strana ili od datuma odluke radne grupe, zavisno od slučaja;
- (c) zajednički odlučiti o praktičnim uslovima navedenim u Članu 6(6).
- (d) jedna drugu obavijestiti o namjeri donošenja novih propisa ili izmjeni postojećih propisa od javnog interesa, kao što su zaštita zdravlja ili zaštita potrošača a koje imaju uticaja na sektor vina, alkoholnih pića i aromatizovanih vina;
- (e) obavijestiti jedna drugu o svim zakonskim, administrativnim i sudskim odlukama koje se odnose na implementaciju ovog Sporazuma i jedna drugu obavještavati o mjerama usvojenim na osnovu takvih odluka.

ČLAN 12

Primjena i funkcionisanje Sporazuma

1. Strane imenuju kontakte navedene u Dodatku 3 koji su odgovorni za primjenu i funkcionisanje ovog Sporazuma.

ČLAN 13

Sprovođenje i uzajamna pomoć strana

1. Ukoliko se opisivanjem ili prezentovanjem vina, alkoholnog pića ili aromatizovanog vina, naročito u deklaraciji, zvaničnom ili trgovinskom dokumentu ili reklamiranju, prekrši ovaj Sporazum, strane će primijeniti potrebne administrativne mjere i/ili pokrenuti zakonski postupak sa ciljem suzbijanja nelojalne konkurencije ili sprječavanja nezakonite upotrebe zaštićenog naziva na bilo koji drugi način.

2. Mjere i postupci navedeni u stavu 1 će se naročito primjenjivati:

- (a) kada se opisi ili prevod opisa, naziva, natpisa ili ilustracija koja se odnose na vino, alkoholno piće ili aromatizovana vina čiji su nazivi zaštićeni ovim Sporazumom, koriste direktno ili indirektno, dajući lažnu ili obmanjujuću informaciju u pogledu porijekla, prirode ili kvaliteta vina, alkoholnog pića ili aromatizovanog vina.
- (b) kada se za pakovanje koriste posude koje dovode u zabludu u pogledu porijekla vina.

3. Ukoliko jedna od strana ima razloga da sumnja da:
- (a) vino, alkoholno piće ili aromatizovano vino u skladu sa definicijom iz Člana 2, u prometu ili koje je bilo u prometu u Crnoj Gori i Zajednici, ne ispunjava pravila koja regulišu sektor vina, alkoholnih pića ili aromatizovanih vina u Zajednici ili u Crnoj Gori ili odredbe ovog Sporazuma; i
  - (b) ako je takvo neispunjavanje od naročitog interesa za drugu stranu i moglo bi rezultirati preduzimanjem administrativnih mjera i/ili zakonskih postupaka,

ona će o tome odmah obavijestiti tijelo koje predstavlja drugu stranu.

4. Informacija koja će se pružiti u skladu sa stavom 3 sadržaće detaljne podatke o neispunjavanju pravila koja regulišu sektor vina, alkoholnih pića i aromatizovanih vina strane i/ili neispunjavanju ovog Sporazuma i pratiće ih zvanična, trgovinska ili druga odgovarajuća dokumenta, sa podacima o svim administrativnim mjerama ili zakonskim postupcima koje se mogu preduzeti, ako je potrebno.

ČLAN 14 Konsultacije

1. Strane će započeti konsultacije ako jedna od njih smatra da druga nije ispunila obaveze propisane ovim Sporazumom.
2. Strana koja traži konsultacije će drugoj strani pružiti sve informacije neophodne za detaljno ispitivanje datog slučaja.
3. U slučajevima kada odugovlačenje može ugroziti zdravlje ljudi ili umanjiti efikasnost mjera za suzbijanje prevara, mogu se preduzeti odgovarajuće privremene zaštitne mjere, bez prethodnih konsultacija, pod uslovom da se konsultacije održe odmah nakon preduzimanja tih mjera.
4. Ukoliko, nakon konsultacija predviđenih stavovima 1 i 3, strane ne postignu dogovor, strana koja je tražila konsultacije ili koja je preduzela mjere navedene u stavu 3 može preduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa Članom 129 Sporazuma da bi se omogućila adekvatna primjena ovog Sporazuma.

GLAVA III

OPŠTE ODREDBE

ČLAN 15 Tranzit malih količina

- I. Ovaj Sporazum se neće primjenjivati na vina, alkoholna pića i aromatizovana vina koja:
  - (a) su u tranzitu preko teritorije jedne od strana, ili
  - (b) potiču sa teritorije jedne od strana a koja se otpremaju u malim količinama između tih strana pod uslovima i u skladu sa procedurama predviđenim stavom II:
- II. Sljedeći proizvodi koji se odnose na vina, alkoholna pića i aromatizovanih vina se smatraju malim količinama:

1. količine u deklarisanim posudama od najviše 5 litara koja imaju čep za jednokratnu upotrebu gdje ukupna prevezena količina, bilo da se sastoji od odvojenih pošiljaka ili ne, ne prelazi 50 litara;
2.
  - (a) količine koje su dio ličnog prtljaga putnika a ne prelaze 30 litara;
  - (b) količine koje u pošiljkama jedno privatno lice šalje drugom u količinama ne većim od 30 litara;
  - (c) količine koje čine dio imovine privatnog lica koje se seli;
  - (d) količine koje se uvoze za potrebe naučnih ili stručnih eksperimenata, čija je maksimalna količina 1 hektolitar;
  - (e) količine koje se uvoze za diplomatska, konzularna ili slična predstavništva kao dio njihove kvote oslobođene od carina;
  - (f) količine koje se drže utovarene na međunarodnim prevoznim sredstvima kao zalihe za posluženje.

Izuzetak iz tačke 1 se ne može kombinovati sa jednim ili više izuzetaka iz tačke 2.

ČLAN 16 Plasman postojećih zaliha

1. Vina, alkoholna pića ili aromatizovana vina koja su u vrijeme stupanja na snagu ovog Sporazuma bila proizvedena pripremljena, opisana i prezentovana u skladu sa internim zakonima i propisima ugovornih strana ali su zabranjena ovim Sporazumom se mogu prodavati do trošenja zaliha.
2. Ukoliko strane ne usvoje drugačije odredbe, vina, alkoholna pića ili aromatizovana vina koja su proizvedena, pripremljena, opisana i prezentovana u skladu sa ovim Sporazumom ali čija proizvodnja, priprema, opis i prezentacija prestaju da budu u skladu sa njim kao rezultat izmjene Sporazuma, mogu se nastaviti prodavati do trošenja zaliha.

DODATAK 1
LISTA ZAŠTIĆENIH NAZIVA
(kako je navedeno u Članu 4 i 6 Aneksa II Protokola 2)

DIO A: U ZAJEDNICI

(a) VINA KOJA POTIČU IZ ZAJEDNICE

AUSTRIJA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Regija

Burgenland Carnuntum Donauland Kamptal Kärnten Kremstal Mittelburgenland Neusiedlersee Neusiedlersee-Hügelland Niederösterreich Oberösterreich Salzburg Steiermark Südburgenland Süd-Oststeiermark Südsteiermark Thermenregion Tirol Traisental Vorarlberg Wachau Weinviertel Weststeiermark Wien
--

2. Stona vina sa geografskom oznakom

Bergland Steirerland Weinland Wie
--

BELGIJA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Regija
Côtes de Sambre et Meuse

Hagelandse Wijn
 Haspengouwse Wijn
 Heuvellandse wijn
 Vlaamse mousserende kwaliteitswijn

2. Stona vina sa geografskom oznakom

Vin de pays des jardins de Wallonie
 Vlaamse landwijn

BUGARSKA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Regija	
Асеновград (Asenovgrad)	Плевен (Pleven)
Черноморски район (Black Sea Region)	Пловдив (Plovdiv)
Брестник (Brestnik)	Поморие (Pomorie)
Драгоево (Dragoevo)	Русе (Ruse)
Евксиноград (Evksinograd)	Сакар (Sakar)
Хан Крум (Han Krum)	Сандански (Sandanski)
Хърсово (Harsovo)	Септември (Septemvri)
Хасково (Haskovo)	Шивачево (Shivachevo)
Хисаря (Hisarya)	Шумен (Shumen)
Ивайловград (Ivaylovgrad)	Славянци (Slavyantsi)
Карлово (Karlovo)	Сливен (Sliven)
Карнобат (Karnobat)	Јужно Черноморие (Southern Black Sea Coast)
Ловеч (Lovech)	Стамболово (Stambolovo)
Лозица (Lozitsa)	Стара Загора (Stara Zagora)
Лом (Lom)	Сухиндол (Suhindol)
Любимец (Lyubimets)	Сунгурларе (Sungurlare)
Лясковец (Lyaskovets)	Свищов (Svishtov)
Мелник (Melnik)	Долината на Струма (Struma valley)
Монтана (Montana)	Търговище (Targovishte)
Нова Загора (Nova Zagora)	Върбица (Varbitsa)
Нови Пазар (Novi Pazar)	Варна (Varna)
Ново село (Novo Selo)	Велики Преслав (Veliki Preslav)

Оряховица (Oryahovitsa)	Видин (Vidin)
Павликени (Pavlikeni)	Враца (Vratsa)
Пазарджик (Pazardjik)	Ямбол (Yambol)
Перушица (Perushtitsa)	

2. Stona vina sa geografskom oznakom

Дунавска равнина (*Danube Plain*)
Тракийска низина (*Thracian Lowlands*)

KIPAR

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Na grčkom		Na engleskom	
Specified regions	Sub-regions (whether or not preceded by the name of the specified region)	Specified regions	Sub-regions (whether or not preceded by the name of the specified region)
Κουμανδαρία Λαόνα Ακάμα Βουνί Παναγιάς – Αμπελίτης		Commandaria Laona Akama Vouni Panayia – Ambelitis	
Πιτσιλιά Κρασοχώρια Λεμεσού.....	Αφάμης <i>or</i> Λαόνα	Pitsilia Krasohoria Lemesou.....	Afames <i>or</i> Laona

2. Stona vina sa geografskom oznakom

Na grčkom	Na engleskom
Λεμεσός	Lemesos
Πάφος	Pafos
Λευκωσία	Lefkosia
Λάρνακα	Larnaka

REPUBLIKA ČEŠKA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Regija (bez obzira da li slijedi naziv pod-regije)	Pod-regija (bez obzira da li slijedi oznaka vinogradarske oblasti i/ili naziv vinogradarskog posjeda)
Č e c h y	litoměřická
	mělnická
M o r a v a	mikulovská
	slovácká
	velkopavlovická
	znojemská

2. Stona vina sa geografskom oznakom

české zemské víno
moravské zemské víno

FRANCUSKA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Alsace Grand Cru, *praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Alsace, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Alsace or Vin d'Alsace, *bez obzira da li je praćeno sa 'Edelzwicker' ili nazivom vinske sorte i/ili nazivom manje geografske jedinice*
Ajaccio
Aloxe-Corton
Anjou, , *bez obzira da li je praćeno sa Val de Loire ili Coteaux de la Loire, ili Villages Brissac*
Anjou, *bez obzira da li je praćeno sa 'Gamay', 'Mousseux' ili 'Villages'*
Arbois
Arbois Pupillin
Auxey-Duresses or Auxey-Duresses Côte de Beaune or Auxey-Duresses Côte de Beaune-Villages
Bandol
Banyuls
Barsac
Bâtard-Montrachet
Béarn or Béarn Bellocq
Beaujolais Supérieur
Beaujolais, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Beaujolais-Villages
Beaumes-de-Venise, *bez obzira da li mu prethodi 'Muscat de'*

Beaune
Bellet *or* Vin de Bellet
Bergerac
Bienvenues Bâtard-Montrachet
Blagny
Blanc Fumé de Pouilly
Blanquette de Limoux
Blaye
Bonnes Mares
Bonnezeaux
Bordeaux Côtes de Francs
Bordeaux Haut-Benauge
Bordeaux, *bez obzira da li je praćeno sa 'Clairet' ili 'Supérieur' ili 'Rosé' ili 'mousseux'*
Bourg
Bourgeais
Bourgogne, *bez obzira da li je praćeno sa 'Clairet' ili 'Rosé' ili nazivom manje geografske jedinice*
Bourgogne Aligoté
Bourgueil
Bouzeron
Brouilly
Buzet
Cabardès
Cabernet d'Anjou
Cabernet de Saumur
Cadillac
Cahors
Canon-Fronsac
Cap Corse, , *kojem prethodi 'Muscat de'*
Cassis
Cérons
Chablis Grand Cru, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Chablis, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Chambertin
Chambertin Clos de Bèze
Chambolle-Musigny
Champagne
Chapelle-Chambertin
Charlemagne

Charmes-Chambertin

Chassagne-Montrachet *ili* Chassagne-Montrachet Côte de Beaune *ili* Chassagne-Montrachet Côte de
Beaune-Villages

Château Châlon

Château Grillet

Châteaumeillant

Châteauneuf-du-Pape

Châtillon-en-Diois

Chenas

Chevalier-Montrachet

Cheverny

Chinon

Chiroubles

Chorey-lès-Beaune *ili* Chorey-lès-Beaune Côte de Beaune *ili* Chorey-lès-Beaune Côte de
Beaune-Villages

Clairette de Bellegarde

Clairette de Die

Clairette du Languedoc, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*

Clos de la Roche

Clos de Tart

Clos des Lambrays

Clos Saint-Denis

Clos Vougeot

Collioure

Condrieu

Corbières, *bez obzira da li je praćeno sa Boutenac*

Cornas

Corton

Corton-Charlemagne

Costières de Nîmes

Côte de Beaune, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*

Côte de Beaune-Villages

Côte de Brouilly

Côte de Nuits

Côte Roannaise

Côte Rôtie

Coteaux Champenois, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*

Coteaux d'Aix-en-Provence

Coteaux d'Ancenis, *bez obzira da li je praćeno vinskom sortom*
Coteaux de Die
Coteaux de l'Aubance
Coteaux de Pierrevert
Coteaux de Saumur
Coteaux du Giennois
Coteaux du Languedoc Picpoul de Pinet
Coteaux du Languedoc, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Coteaux du Layon *or* Coteaux du Layon Chaume
Coteaux du Layon, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Coteaux du Loir
Coteaux du Lyonnais
Coteaux du Quercy
Coteaux du Tricastin
Coteaux du Vendômois
Coteaux Varois
Côte-de-Nuits-Villages
Côtes Canon-Fronsac
Côtes d'Auvergne, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Côtes de Beaune, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Côtes de Bergerac
Côtes de Blaye
Côtes de Bordeaux Saint-Macaire
Côtes de Bourg
Côtes de Brulhois
Côtes de Castillon
Côtes de Duras
Côtes de la Malepère
Côtes de Millau
Côtes de Montravel
Côtes de Provence, *bez obzira da li je praćeno sa Sainte Victoire*
Côtes de Saint-Mont
Côtes de Toul
Côtes du Frontonnais, *bez obzira da li je praćeno sa Fronton or Villaudric*
Côtes du Jura
Côtes du Lubéron
Côtes du Marmandais
Côtes du Rhône

Côtes du Rhône Villages, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*

Côtes du Roussillon

Côtes du Roussillon Villages, *bez obzira da li je praćeno nazivom sljedećih oblasti Caramany ili Latour de France ili Les Aspres ili Lesquerde ili Tautavel*

Côtes du Ventoux

Côtes du Vivarais

Cour-Cheverny

Crémant d'Alsace

Crémant de Bordeaux

Crémant de Bourgogne

Crémant de Die

Crémant de Limoux

Crémant de Loire

Crémant du Jura

Crépy

Criots Bâtard-Montrachet

Crozes Ermitage

Crozes-Hermitage

Echezeaux

Entre-Deux-Mers *or* Entre-Deux-Mers Haut-Benauge

Ermitage

Faugères

Fiefs Vendéens, *bez obzira da li je praćeno sa 'lieu dits' Mareuil ili Brem ili Vix ili Pissotte*

Fitou

Fixin

Fleurie

Floc de Gascogne

Fronsac

Frontignan

Gaillac

Gaillac Premières Côtes

Gevrey-Chambertin

Gigondas

Givry

Grand Roussillon

Grands Echezeaux

Graves

Graves de Vayres

Griotte-Chambertin
Gros Plant du Pays Nantais
Haut Poitou
Haut-Médoc
Haut-Montravel
Hermitage
Irancy
Irouléguay
Jasnières
Juliéna
Jurançon
L'Etoile
La Grande Rue
Ladoix *ili* Ladoix Côte de Beaune *ili* Ladoix Côte de Beaune-Villages
Lalande de Pomerol
Languedoc, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Latricières-Chambertin
Les-Baux-de-Provence
Limoux
Lirac
Lustrac-Médoc
Loupjac
Lunel, *bez obzira da li mu prethodi 'Muscat de'*
Lussac Saint-Émilion
Mâcon *or* Pinot-Chardonnay-Macôn
Mâcon, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Mâcon-Villages
Macvin du Jura
Madiran
Maranges Côte de Beaune *or* Maranges Côtes de Beaune-Villages
Maranges, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Marcillac
Margaux
Marsannay
Maury
Mazis-Chambertin
Mazoyères-Chambertin
Médoc

Menetou Salon, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Mercurey
Meursault *ili* Meursault Côte de Beaune *ili* Meursault Côte de Beaune-Villages
Minervois
Minervois-la-Livinière
Mireval
Monbazillac
Montagne Saint-Émilion
Montagny
Monthélie *ili* Monthélie Côte de Beaune *ili* Monthélie Côte de Beaune-Villages
Montlouis, *bez obzira da li je praćeno sa 'mousseux' ili 'pétillant'*
Montrachet
Montravel
Morey-Saint-Denis
Morgon
Moselle
Moulin-à-Vent
Moulis
Moulis-en-Médoc
Muscadet
Muscadet Coteaux de la Loire
Muscadet Côtes de Grandlieu
Muscadet Sèvre-et-Maine
Musigny
Néac
Nuits
Nuits-Saint-Georges
Orléans
Orléans-Cléry
Pacherenc du Vic-Bilh
Palette
Patrimonio
Pauillac
Pécharmant
Pernand-Vergelesses *ili* Pernand-Vergelesses Côte de Beaune *ili* Pernand-Vergelesses Côte de
Beaune-Villages
Pessac-Léognan
Petit Chablis, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*

Pineau des Charentes
 Pinot-Chardonnay-Macôn
 Pomerol
 Pommard
 Pouilly Fumé
 Pouilly-Fuissé
 Pouilly-Loché
 Pouilly-sur-Loire
 Pouilly-Vinzelles
 Premières Côtes de Blaye
 Premières Côtes de Bordeaux, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
 Puisseguin Saint-Émilion
 Puligny-Montrachet *ili* Puligny-Montrachet Côte de Beaune *ili* Puligny-Montrachet Côte de
 Beaune-Villages
 Quarts-de-Chaume
 Quincy
 Rasteau
 Rasteau Rancio
 Régnié
 Reuilly
 Richebourg
 Rivesaltes, *bez obzira da li mu prethodi 'Muscat de'*
 Rivesaltes Rancio
 Romanée (La)
 Romanée Conti
 Romanée Saint-Vivant
 Rosé des Riceys
 Rosette
 Roussette de Savoie, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
 Roussette du Bugey, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
 Ruchottes-Chambertin
 Rully
 Saint Julien
 Saint-Amour
 Saint-Aubin *ili* Saint-Aubin Côte de Beaune *ili* Saint-Aubin Côte de Beaune-Villages
 Saint-Bris
 Saint-Chinian
 Sainte-Croix-du-Mont

Sainte-Foy Bordeaux
Saint-Émilion
Saint-Emilion Grand Cru
Saint-Estèphe
Saint-Georges Saint-Émilion
Saint-Jean-de-Minervois, *bez obzira da li mu prethodi 'Muscat de'*
Saint-Joseph
Saint-Nicolas-de-Bourgueil
Saint-Péray
Saint-Pourçain
Saint-Romain *ili* Saint-Romain Côte de Beaune *ili* Saint-Romain Côte de Beaune-Villages
Saint-Véran
Sancerre
Santenay *ili* Santenay Côte de Beaune *ili* Santenay Côte de Beaune-Villages
Saumur Champigny
Saussignac
Sauternes
Savennières
Savennières-Coulée-de-Serrant
Savennières-Roche-aux-Moines
Savigny *ili* Savigny-lès-Beaune
Seysssel
Tâche (La)
Tavel
Thouarsais
Touraine Amboise
Touraine Azay-le-Rideau
Touraine Mesland
Touraine Noble Joue
Touraine, *bez obzira da li je praćeno sa 'mousseux' ili 'pétillant'*
Tursan
Vacqueyras
Valençay
Vin d'Entraygues et du Fel
Vin d'Estaing
Vin de Corse, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*
Vin de Lavilledieu
Vin de Savoie *ili* Vin de Savoie-Ayze, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*

Vin du Bugey, *bez obzira da li je praćeno nazivom manje geografske jedinice*

Vin Fin de la Côte de Nuits

Viré Clessé

Volnay

Volnay Santenots

Vosne-Romanée

Vougeot

Vouvray, *bez obzira da li je praćeno sa 'mousseux' ili 'pétillant'*

2. Stona vina sa geografskom oznakom

Vin de pays de l'Agenais

Vin de pays d'Aigues

Vin de pays de l'Ain

Vin de pays de l'Allier

Vin de pays d'Allobrogie

Vin de pays des Alpes de Haute-Provence

Vin de pays des Alpes Maritimes

Vin de pays de l'Ardèche

Vin de pays d'Argens

Vin de pays de l'Ariège

Vin de pays de l'Aude

Vin de pays de l'Aveyron

Vin de pays des Balmes dauphinoises

Vin de pays de la Bénovie

Vin de pays du Bérange

Vin de pays de Bessan

Vin de pays de Bigorre

Vin de pays des Bouches du Rhône

Vin de pays du Bourbonnais

Vin de pays du Calvados

Vin de pays de Cassan

Vin de pays Cathare

Vin de pays de Caux

Vin de pays de Cessenon

Vin de pays des Cévennes, *bez obzira da li je praćeno sa Mont Bouquet*

Vin de pays Charentais, *bez obzira da li je praćeno sa Ile de Ré ili Ile d'Oléron ili Saint-*

Sornin

Vin de pays de la Charente

Vin de pays des Charentes-Maritimes

Vin de pays du Cher

Vin de pays de la Cité de Carcassonne

Vin de pays des Collines de la Moure

Vin de pays des Collines rhodaniennes

Vin de pays du Comté de Grignan

Vin de pays du Comté tolosan

Vin de pays des Comtés rhodaniens

Vin de pays de la Corrèze

Vin de pays de la Côte Vermeille

Vin de pays des coteaux charitois

Vin de pays des coteaux d'Enserune

Vin de pays des coteaux de Besilles

Vin de pays des coteaux de Cèze

Vin de pays des coteaux de Coiffy

Vin de pays des coteaux Flaviens

Vin de pays des coteaux de Fontcaude

Vin de pays des coteaux de Glanes

Vin de pays des coteaux de l'Ardèche

Vin de pays des coteaux de l'Auxois

Vin de pays des coteaux de la Cabrerisse

Vin de pays des coteaux de Laurens

Vin de pays des coteaux de Miramont

Vin de pays des coteaux de Montélimar

Vin de pays des coteaux de Murviel

Vin de pays des coteaux de Narbonne

Vin de pays des coteaux de Peyriac

Vin de pays des coteaux des Baronnie

Vin de pays des coteaux du Cher et de l'Arnon

Vin de pays des coteaux du Grésivaudan

Vin de pays des coteaux du Libron

Vin de pays des coteaux du Littoral Audois

Vin de pays des coteaux du Pont du Gard

Vin de pays des coteaux du Salagou

Vin de pays des coteaux de Tannay
Vin de pays des coteaux du Verdon
Vin de pays des coteaux et terrasses de Montauban
Vin de pays des côtes catalanes
Vin de pays des côtes de Gascogne
Vin de pays des côtes de Lastours
Vin de pays des côtes de Montestruc
Vin de pays des côtes de Pérignan
Vin de pays des côtes de Prouilhe
Vin de pays des côtes de Thau
Vin de pays des côtes de Thongue
Vin de pays des côtes du Brian
Vin de pays des côtes de Ceressou
Vin de pays des côtes du Condomois
Vin de pays des côtes du Tarn
Vin de pays des côtes du Vidourle
Vin de pays de la Creuse
Vin de pays de Cucugnan
Vin de pays des Deux-Sèvres
Vin de pays de la Dordogne
Vin de pays du Doubs
Vin de pays de la Drôme
Vin de pays Duché d'Uzès
Vin de pays de Franche-Comté, bez obzira da li je pračeno sa Coteaux de Champlitte
Vin de pays du Gard
Vin de pays du Gers
Vin de pays des Hautes-Alpes
Vin de pays de la Haute-Garonne
Vin de pays de la Haute-Marne
Vin de pays des Hautes-Pyrénées
Vin de pays d'Hauterive, bez obzira da li je pračeno sa Val d'Orbieu ili Coteaux du Termenès ili Côtes de Lézignan
Vin de pays de la Haute-Saône
Vin de pays de la Haute-Vienne
Vin de pays de la Haute vallée de l'Aude
Vin de pays de la Haute vallée de l'Orb

Vin de pays des Hauts de Badens
Vin de pays de l'Hérault
Vin de pays de l'Ile de Beauté
Vin de pays de l'Indre et Loire
Vin de pays de l'Indre
Vin de pays de l'Isère
Vin de pays du Jardin de la France, bez obzira da li je pračeno sa Marches de Bretagne ili Pays de Retz
Vin de pays des Landes
Vin de pays de Loire-Atlantique
Vin de pays du Loir et Cher
Vin de pays du Loiret
Vin de pays du Lot
Vin de pays du Lot et Garonne
Vin de pays des Maures
Vin de pays de Maine et Loire
Vin de pays de la Mayenne
Vin de pays de Meurthe-et-Moselle
Vin de pays de la Meuse
Vin de pays du Mont Baudile
Vin de pays du Mont Caume
Vin de pays des Monts de la Grage
Vin de pays de la Nièvre
Vin de pays d'Oc
Vin de pays du Périgord, bez obzira da li je pračeno sa Vin de Domme
Vin de pays de la Petite Crau
Vin de pays des Portes de Méditerranée
Vin de pays de la Principauté d'Orange
Vin de pays du Puy de Dôme
Vin de pays des Pyrénées-Atlantiques
Vin de pays des Pyrénées-Orientales
Vin de pays des Sables du Golfe du Lion
Vin de pays de la Sainte Baume
Vin de pays de Saint Guilhem-le-Désert
Vin de pays de Saint-Sardos
Vin de pays de Sainte Marie la Blanche

Vin de pays de Saône et Loire
 Vin de pays de la Sarthe
 Vin de pays de Seine et Marne
 Vin de pays du Tarn
 Vin de pays du Tarn et Garonne
 Vin de pays des Terroirs landais, bez obzira da li je praćeno sa Coteaux de Chalosse ili Côtes de L'Adour ili Sables Fauves ili Sables de l'Océan
 Vin de pays de Thézac-Perricard
 Vin de pays du Torgan
 Vin de pays d'Urfé
 Vin de pays du Val de Cesse
 Vin de pays du Val de Dagne
 Vin de pays du Val de Montferrand
 Vin de pays de la Vallée du Paradis
 Vin de pays du Var
 Vin de pays du Vaucluse
 Vin de pays de la Vaunage
 Vin de pays de la Vendée
 Vin de pays de la Vicomté d'Aumelas
 Vin de pays de la Vienne
 Vin de pays de la Vistrenque
 Vin de pays de l'Yonne

NJEMAČKA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Regija (bez obzira da li slijedi naziv pod-regije)	Pod-regije
Ahr.....	Walporzheim /Ahrtal
Baden.....	Badische Bergstraße
	Bodensee
	Breisgau
	Kaiserstuhl
	Kraichgau
	Markgräflerland
	Ortenau
	Tauberfranken

Franken.....	Tuniberg Maindreieck Mainviereck Steigerwald
Hessische Bergstraße.....	Starkenburg Umstadt
Mittelrhein.....	Loreley Siebengebirge
Mosel-Saar-Ruwer <i>ili Mosel ili Saar or Ruwer....</i>	Bernkastel Burg Cochem Moseltor Obermosel Ruwertal Saar
Nahe.....	Nahetal
Pfalz.....	Mittelhaardt Deutsche Weinstraße Südliche Weinstraße
Rheingau.....	Johannisberg
Rheinhessen.....	Bingen Nierstein Wonnegau
Saale-Unstrut.....	Mansfelder Seen Schloß Neuenburg Thüringen
Sachsen.....	Elstertal Meißen
Württemberg.....	Bayerischer Bodensee Kocher-Jagst-Tauber Oberer Neckar Remstal-Stuttgart Württembergischer Bodensee Württembergisch Unterland

2. Stona vina sa geografskom oznakom

<i>Landwein</i>	<i>Tafelwein</i>
Ahrtaler Landwein	Albrechtsburg
Badischer Landwein	Bayern
Bayerischer Bodensee-Landwein	Burgengau
Landwein Main	Donau
Landwein der Mosel	Lindau
Landwein der Ruwer	Main
Landwein der Saar	Mosel
Mecklenburger Landwein	Neckar
Mitteldeutscher Landwein	Oberrhein
Nahegauer Landwein	Rhein
Pfälzer Landwein	Rhein-Mosel
Regensburger Landwein	Römertor
Rheinburgen-Landwein	Stargarder Land
Rheingauer Landwein	
Rheinischer Landwein	
Saarländischer Landwein der Mosel	
Sächsischer Landwein	
Schwäbischer Landwein	
Starkenburger Landwein	
Taubertäler Landwein	

GRČKA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Regija	
Na grčkom	Na engleskom
Σάμος	Samos
Μοσχάτος Πατρών	Moschatos Patra
Μοσχάτος Ρίου – Πατρών	Moschatos Riou Patra
Μοσχάτος Κεφαλληνίας	Moschatos Kephalinia
Μοσχάτος Λήμνου	Moschatos Lemnos
Μοσχάτος Ρόδου	Moschatos Rhodos
Μαυροδάφνη Πατρών	Mavrodafni Patra
Μαυροδάφνη Κεφαλληνίας	Mavrodafni Kephalinia
Σητεία	Sitia
Νεμέα	Nemea
Σαντορίνη	Santorini
Δαφνές	Dafnes
Ρόδος	Rhodos
Νάουσα	Naoussa
Ρομπόλα Κεφαλληνίας	Robola Kephalinia
Ραψάνη	Rapsani
Μαντινεία	Mantinia
Μεσενικόλα	Mesenicola
Πεζά	Peza
Αρχάνες	Archanes
Πάτρα	Patra
Ζίτσα	Zitsa
Αμύνταιο	Amynteon
Γουμένισσα	Goumenissa
Πάρος	Paros
Λήμνος	Lemnos
Αγχίαλος	Anchialos
Πλαγιές Μελίτωνα	Slopes of Melitona

2. Stona vina sa geografskom oznakom

<i>Na grčkom</i>	<i>Na engleskom</i>
Ρετσίνα Μεσογείων, bez obzira da li je pračeno sa Αττικής	Retsina of Mesogia, bez obzira da li je pračeno sa Attika
Ρετσίνα Κρωπίας ili Ρετσίνα Κορωπίου, bez obzira da li je pračeno sa Αττικής	Retsina of Kropia ili Retsina Koropi, bez obzira da li je pračeno sa Attika
Ρετσίνα Μαρκοπούλου, bez obzira da li je pračeno sa Αττικής	Retsina of Markopoulou, bez obzira da li je pračeno sa Attika
Ρετσίνα Μεγάρων, bez obzira da li je pračeno sa Αττικής	Retsina of Megara, bez obzira da li je pračeno sa Attika
Ρετσίνα Παιανίας ili Ρετσίνα Λιοπεσίου, bez obzira da li je pračeno sa Αττικής	Retsina of Peania ili Retsina of Liopesi, bez obzira da li je pračeno sa Attika
Ρετσίνα Παλλήνης, bez obzira da li je pračeno sa Αττικής	Retsina of Pallini, bez obzira da li je pračeno sa Attika
Ρετσίνα Πικερμίου, bez obzira da li je pračeno sa Αττικής	Retsina of Pikermi, bez obzira da li je pračeno sa Attika
Ρετσίνα Σπάτων, bez obzira da li je pračeno sa Αττικής	Retsina of Spata, bez obzira da li je pračeno sa Attika
Ρετσίνα Θηβών, bez obzira da li je pračeno sa Βοιωτίας	Retsina of Thebes, bez obzira da li je pračeno sa Viotias
Ρετσίνα Γιάλτρων, bez obzira da li je pračeno sa Ευβοίας	Retsina of Gialtra, bez obzira da li je pračeno sa Evvia
Ρετσίνα Καρύστου, bez obzira da li je pračeno sa Ευβοίας	Retsina of Karystos, bez obzira da li je pračeno sa Evvia
Ρετσίνα Χαλκίδας, bez obzira da li je pračeno sa Ευβοίας	Retsina of Halkida, bez obzira da li je pračeno sa Evvia
Βερντεα Ζακύνθου	Verntea Zakynthou
Αγιορείτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Mount Athos Agioritikos
Τοπικός Οίνος Αναβύσσου	Regional wine of Anavyssos
Αττικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Attiki-Attikos
Τοπικός Οίνος Βίλιτσα	Regional wine of Vilitsa
Τοπικός Οίνος Γρεβενών	Regional wine of Grevena
Τοπικός Οίνος Δράμας	Regional wine of Drama
Δωδεκανησιακός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Dodekanese - Dodekanissiakos
Τοπικός Οίνος Επανομής	Regional wine of Epanomi
Ηρακλειώτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Heraklion - Herakliotikos
Θεσσαλικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Thessalia - Thessalikos
Θηβαϊκός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Thebes - Thivaikos
Τοπικός Οίνος Κισσάμου	Regional wine of Kissamos
Τοπικός Οίνος Κρανιάς	Regional wine of Krania
Κρητικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Crete - Kritikos

Λασιθιώτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Lasithi - Lasithiotikos
Μακεδονικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Macedonia - Macedonikos
Τοπικός Οίνος Νέας Μεσσήμβριας	Regional wine of Nea Messimvria
Μεσσηνιακός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Messinia - Messiniakos
Παιανίτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Peanea
Παλληνηιώτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Pallini - Palliniotikos
Πελοποννησιακός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Peloponnese - Peloponniasiakos
Τοπικός Οίνος Πλαγιές Αμπέλου	Regional wine of Slopes of Ambelos
Τοπικός Οίνος Πλαγιές Βερτίσκου	Regional wine of Slopes of Vertiskos
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Κιθαιρών	Regional wine of Slopes of Kitherona
Κορινθιακός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Korinthos - Korinthiakos
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Πάρνηθας	Regional wine of Slopes of Parnitha
Τοπικός Οίνος Πυλίας	Regional wine of Pylia
Τοπικός Οίνος Τριφυλίας	Regional wine of Trifilia
Τοπικός Οίνος Τυρνάβου	Regional wine of Tyrnavos
Τοπικός Οίνος Σιάτιστας	Regional wine of Siatista
Τοπικός Οίνος Ριτσώνας Αυλίδας	Regional wine of Ritsona Avlidas
Τοπικός Οίνος Λετρίνων	Regional wine of Letrines
Τοπικός Οίνος Σπάτων	Regional wine of Spata
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Πεντελικού	Regional wine of Slopes of Pendeliko
Αιγαιοπελαγίτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Aegean Sea
Τοπικός Οίνος Ληλάντιου πεδίου	Regional wine of Lilantio Pedio
Τοπικός Οίνος Μαρκόπουλου	Regional wine of Markopoulo
Τοπικός Οίνος Τεγέας	Regional wine of Tegea
Τοπικός Οίνος Αδριανής	Regional wine of Adriani
Τοπικός Οίνος Χαλικούνας	Regional wine of Halikouna
Τοπικός Οίνος Χαλκιδικής	Regional wine of Halkidiki
Καρυστινός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Karystos - Karystinos
Τοπικός Οίνος Πέλλας	Regional wine of Pella
Τοπικός Οίνος Σερρών	Regional wine of Serres
Συριανός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Syros - Syrianos
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Πετροτού	Regional wine of Slopes of Petroto
Τοπικός Οίνος Γερανείων	Regional wine of Gerania
Τοπικός Οίνος Οπούντιας Λοκρίδος	Regional wine of Opountia Lokridos
Τοπικός Οίνος Στερεάς Ελλάδας	Regional wine of Sterea Ellada
Τοπικός Οίνος Αγοράς	Regional wine of Agora
Τοπικός Οίνος Κοιλιάδος Αταλάντης	Regional wine of Valley of Atalanti
Τοπικός Οίνος Αρκαδίας	Regional wine of Arkadia

Τοπικός Οίνος Παγγαίου	Regional wine of Pangeon
Τοπικός Οίνος Μεταξάτων	Regional wine of Metaxata
Τοπικός Οίνος Ημαθίας	Regional wine of Imathia
Τοπικός Οίνος Κλημέντι	Regional wine of Klimenti
Τοπικός Οίνος Κέρκυρας	Regional wine of Corfu
Τοπικός Οίνος Σιθωνίας	Regional wine of Sithonia
Τοπικός Οίνος Μαντζαβινάτων	Regional wine of Mantzavinata
Ισμαρικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Ismaros - Ismarikos
Τοπικός Οίνος Αβδήρων	Regional wine of Avdira
Τοπικός Οίνος Ιωαννίνων	Regional wine of Ioannina
Τοπικός Οίνος Πλαγιές Αιγαλείας	Regional wine of Slopes of Egialia
Τοπικός Οίνος Πλαγιές Αίνου	Regional wine of Slopes of Enos
Θρακικός Τοπικός Οίνος <i>or</i> Τοπικός Οίνος Θράκης	Regional wine of Thrace - Thrakikos <i>or</i> Regional wine of Thrakis
Τοπικός Οίνος Ιλίου	Regional wine of Ilion
Μετσοβίτικος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Metsovo - Metsovitikos
Τοπικός Οίνος Κορωπίου	Regional wine of Koropi
Τοπικός Οίνος Φλώρινας	Regional wine of Florina
Τοπικός Οίνος Θαμανών	Regional wine of Thapsana
Τοπικός Οίνος Πλαγιών Κνημίδος	Regional wine of Slopes of Knimida
Ηπειρωτικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Epirus - Epirotikos
Τοπικός Οίνος Πισάτιδος	Regional wine of Pisatis
Τοπικός Οίνος Λευκάδας	Regional wine of Lefkada
Μονεμβάσιος Τοπικός Οίνος	Regional wine of Monemvasia - Monemvasios
Τοπικός Οίνος Βελβεντού	Regional wine of Velvendos
Λακωνικός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Lakonia – Lakonikos
Τοπικός Οίνος Μαρτίνου	Regional wine of Martino
Αχαϊκός Τοπικός Οίνος	Regional wine of Achaia
Τοπικός Οίνος Ηλιείας	Regional wine of Ilia
Τοπικός Οίνος Θεσσαλονίκης	Regional wine of Thessaloniki
Τοπικός Οίνος Κραννώνας	Regional wine of Krannona
Τοπικός Οίνος Παρνασσού	Regional wine of Parnassos
Τοπικός Οίνος Μετεώρων	Regional wine of Meteora
Τοπικός Οίνος Ικαρίας	Regional wine of Ikaria
Τοπικός Οίνος Καστοριάς	Regional wine of Kastoria

MADARSKA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

<i>Regija</i>	<i>Pod-regija (bez obzira da li joj prethodi naziv regije)</i>
Ászár-Neszmély(-i).....	Ászár(-i) Neszmély(-i)
Badacsony(-i)	
Balatonboglár(-i).....	Balatonlelle(-i) Marcali
Balatonfelvidék(-i).....	Balatonederics-Lesence(-i) Cserszeg(-i) Kál(-i)
Balatonfüred-Csopak(-i).....	Zánka(-i)
Balatonmelléke or Balatonmelléki.....	Muravidéki
Bükkalja(-i)	
Csongrád(-i).....	Kistelek(-i) Mórahalom or Mórahalmi Pusztamérges(-i)
Eger or Egri.....	Debrő(-i), <i>bez obzira da li je praćeno sa</i> Andornaktálya(-i) or Demjén(-i) or Egerbakta(-i) or Egerszalók(-i) or Egerszólát(-i) or Felsőtárkány(-i) or Kerecsend(-i) or Maklár(-i) or Nagytálya(-i) or Noszvaj(-i) or Novaj(-i) or Ostoros(-i) or Szomolya(- i) or Aldebrő(-i) or Feldebrő(-i) or Tófalu(-i) or Verpelét(-i) or Kompolt(- i) or Tarnaszentmária(-i)
Etyek-Buda(-i).....	Buda(-i) Etyek(-i) Velence(-i)
Hajós-Baja(-i)	
Kőszegi	Bácska(-i)
Kunság(-i).....	Cegléd(-i) Duna mente or Duna menti Izsák(-i)

	Jászság(-i) Kecskemét-Kiskunfélegyháza <i>or</i> Kecskemét-Kiskunfélegyházi Kiskunhalas-Kiskunmajsa(-i) Kiskőrös(-i) Monor(-i)
Mátra(-i)	Tisza mente <i>or</i> Tisza menti
Mór(-i)	Versend(-i)
Pannonhalma (Pannonhalmi)	<i>Szigetvár(-i)</i>
Pécs(-i).....	Kapos(-i)
Szekszárd(-i)	Kissomlyó-Sághegyi
Somló(-i).....	Köszeg(-i)
Sopron(-i).....	Abaújszántó(-i) <i>or</i> Bekecs(-i) <i>or</i> Bodrogkeresztúr(-i) <i>or</i> Bodrogkiszfalud(-i) <i>or</i> Bodrogolaszi <i>or</i> Erdőbénye(-i) <i>or</i> Erdőhorváti <i>or</i> Golop(-i) <i>or</i> Herceggút(-i) <i>or</i> Legyesbénye(-i) <i>or</i> Makkoshotyka(-i) <i>or</i> Mád(-i) <i>or</i> Mezőzombor(-i) <i>or</i> Monok(-i) <i>or</i> Olaszliszka(-i) <i>or</i> Rátka(-i) <i>or</i> Sárazsadány(-i) <i>or</i> Sárospatak(-i) <i>or</i> Sátoraljaújhely(-i) <i>or</i> Szegi <i>or</i> Szegilong(-i) <i>or</i> Szerencs(-i) <i>or</i> Tarcal(-i) <i>or</i> Tállya(-i) <i>or</i> Tolcsva(-i) <i>or</i> Vámosújfalú(-i)
Tokaj(-i).....	Tamási
Tolna(-i).....	Völgység(-i)
Villány(-i).....	Siklós(-i), <i>followed or not by</i> Kisharsány(-i) <i>or</i> Nagyharsány(-i) <i>or</i> Palkonya(-i) <i>or</i> Villánykövesd(-i) <i>or</i> Bisse(-i) <i>or</i> Csarnóta(-i) <i>or</i> Diósvizlő(-i) <i>or</i> Harkány(-i) <i>or</i> Hegyszentmárton(-i) <i>or</i> Kistótfalu(-i) <i>or</i> Márfa(-i) <i>or</i> Nagytótfalu(-i) <i>or</i> Szava(-i) <i>or</i> Túrony(-i) <i>or</i> Vokány(-i)

ITALIJA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

D.O.C.G. (Denominazioni di Origine Controllata e Garantita)
Albana di Romagna
Asti <i>ili</i> Moscato d'Asti <i>ili</i> Asti Spumante
Barbaresco
Bardolino superiore

Barolo
 Brachetto d'Acqui *ili* Acqui
 Brunello di Montalcino
 Carmignano
 Chianti, *bez obzira da li je pračeno sa* Colli Aretini *ili* Colli Fiorentini *ili* Colline Pisane *ili* Colli Senesi *ili* Montalbano *ili* Montespertoli *ili* Rufina
 Chianti Classico
 Fiano di Avellino
 Forgiano
 Franciacorta
 Gattinara
 Gavi *ili* Cortese di Gavi
 Ghemme
 Greco di Tufo
 Montefalco Sagrantino
 Montepulciano d'Abruzzo Colline Tramiere
 Ramandolo
 Recioto di Soave
 Sforzato di Valtellina *ili* Sfursat di Valtellina
 Soave superiore
 Taurasi
 Valtellina Superiore, *bez obzira da li je pračeno sa* Grumello *ili* Inferno *ili* Maroggia *ili* Sassella *ili* Stagafassli *ili* Vagella
 Vermentino di Gallura *ili* Sardegna Vermentino di Gallura
 Vernaccia di San Gimignano
 Vino Nobile di Montepulciano

D.O.C. (Denominazioni di Origine Controllata)

Aglianico del Taburno *ili* Taburno
 Aglianico del Vulture
 Albugnano
 Alcamo *ili* Alcamo classico
 Aleatico di Gradoli
 Aleatico di Puglia
 Alezio
 Alghero *ili* Sardegna Alghero
 Alta Langa
 Alto Adige *ili* dell'Alto Adige (Südtirol *or* Südtiroler), *bez obzira da li je pračeno sa:*

- Colli di Bolzano (Bozner Leiten),
- Meranese di Collina *ili* Meranese (Meraner Hugel *ili* Meraner),
- Santa Maddalena (St.Magdalener),
- Terlano (Terlaner),
- Valle Isarco (Eisacktal *or* Eisacktaler),
- Valle Venosta (Vinschgau)

Ansonica Costa dell'Argentario

Aprilia

Arborea *ili* Sardegna Arborea

Arcole

Assisi

Atina

Aversa

Bagnoli di Sopra *ili* Bagnoli

Barbera d'Asti

Barbera del Monferrato

Barbera d'Alba

Barco Reale di Carmignano *ili* Rosato di Carmignano *ili* Vin Santo di Carmignano

ili Vin Santo Carmignano Occhio di Pernice

Bardolino

Bianchetto del Metauro

Bianco Capena

Bianco dell'Empolese

Bianco della Valdinievole

Bianco di Custoza

Bianco di Pitigliano

Bianco Pisano di S. Torpè

Biferno

Bivongi

Boca

Bolgheri e Bolgheri Sassicaia

Bosco Eliceo

Botticino

Bramaterra

Breganze

Brindisi

Cacc'e mmitte di Lucera

Cagnina di Romagna

Caldaro (Kalterer) *ili* Lago di Caldaro (Kalterersee), *bez obzira da li je pračeno sa 'Classico'*

Campi Flegrei

Campidano di Terralba *ili* Terralba *ili* Sardegna Campidano di Terralba *ili* Sardegna Terralba

Canavese

Candia dei Colli Apuani

Cannonau di Sardegna, *bez obzira da li je pračeno sa* Capo Ferrato *ili* Oliena *ili* Nepente di Oliena
Jerzu

Capalbio

Capri

Capriano del Colle

Carema

Carignano del Sulcis *ili* Sardegna Carignano del Sulcis

Carso

Castel del Monte

Castel San Lorenzo

Casteller

Castelli Romani

Cellatica

Cerasuolo di Vittoria

Cerveteri

Cesanese del Piglio

Cesanese di Affile *ili* Affile

Cesanese di Olevano Romano *ili* Olevano Romano

Cilento

Cinque Terre *ili* Cinque Terre Sciacchetrà, *bez obzira da li je pračeno sa* Costa de sera *ili* Costa de
Campu *ili* Costa da Posa

Circeo

Cirò

Cisterna d'Asti

Colli Albani

Colli Altotiberini

Colli Amerini

Colli Berici, *bez obzira da li je pračeno sa* "Barbarano"

Colli Bolognesi, *bez obzira da li je pračeno sa* Colline di Riposto *ili* Colline Marconiane *ili* Zola
Predona *ili* Monte San Pietro *ili* Colline di Oliveto *ili*

Terre di Montebudello *ili* Serravalle

Colli Bolognesi Classico-Pignoletto

Colli del Trasimeno *ili* Trasimeno

Colli della Sabina
Colli dell'Etruria Centrale
Colli di Conegliano, *bez obzira da li je pračeno sa Refrontolo ili Torchiato di Fregona*
Colli di Faenza
Colli di Luni (*Regione Liguria*)
Colli di Luni (*Regione Toscana*)
Colli di Parma
Colli di Rimini
Colli di Scandiano e di Canossa
Colli d'Imola
Colli Etruschi Viterbesi
Colli Euganei
Colli Lanuvini
Colli Maceratesi
Colli Martani, *bez obzira da li je pračeno sa Todi*
Colli Orientali del Friuli, *bez obzira da li je pračeno sa Cialla ili Rosazzo*
Colli Perugini
Colli Pesaresi, *bez obzira da li je pračeno sa Focara ili Roncaglia*
Colli Piacentini, *bez obzira da li je pračeno sa Vigoleno ili Gutturnio ili Monterosso Val d'Arda ili Trebbianino Val Trebbia ili Val Nure*
Colli Romagna Centrale
Colli Tortonesi
Collina Torinese
Colline di Levanto
Colline Lucchesi
Colline Novaresi
Colline Saluzzesi
Collio Goriziano *ili* Collio
Conegliano-Valdobbiadene, *bez obzira da li je pračeno sa Cartizze*
Conero
Contea di Sclafani
Contessa Entellina
Controguerra
Copertino
Cori
Cortese dell'Alto Monferrato
Corti Benedettine del Padovano
Cortona

Costa d'Amalfi, *bez obzira da li je praćeno sa Furore ili Ravello ili Tramonti*
Coste della Sesia
Delia Nivolelli
Dolcetto d'Acqui
Dolcetto d'Alba
Dolcetto d'Asti
Dolcetto delle Langhe Monregalesi
Dolcetto di Diano d'Alba *ili Diano d'Alba*
Dolcetto di Dogliani *superior ili Dogliani*
Dolcetto di Ovada
Donnici
Elba
Eloro, *bez obzira da li je praćeno sa Pachino*
Erbaluce di Caluso *ili Caluso*
Erice
Esino
Est! Est!! Est!!! Di Montefiascone
Etna
Falerio dei Colli Ascolani *ili Falerio*
Falerno del Massico
Fara
Faro
Frascati
Freisa d'Asti
Freisa di Chieri
Friuli Annia
Friuli Aquileia
Friuli Grave
Friuli Isonzo *ili Isonzo del Friuli*
Friuli Latisana
Gabiano
Galatina
Galluccio
Gambellara
Garda (*Regione Lombardia*)
Garda (*Regione Veneto*)
Garda Colli Mantovani
Genazzano

Gioia del Colle
Girò di Cagliari *ili* Sardegna Girò di Cagliari
Golfo del Tigullio
Gravina
Greco di Bianco
Greco di Tufo
Grignolino d'Asti
Grignolino del Monferrato Casalese
Guardia Sanframondi o Guardiolo
Irpinia
I Terreni di Sanseverino
Ischia
Lacrima di Morro *ili* Lacrima di Morro d'Alba
Lago di Corbara
Lambrusco di Sorbara
Lambrusco Grasparossa di Castelvetro
Lambrusco Mantovano, *bez obzira da li je praćeno sa*: Oltrepò Mantovano *ili* Viadanese-Sabbionetano
Lambrusco Salamino di Santa Croce
Lamezia
Langhe
Lessona
Leverano
Lison Pramaggiore
Lizzano
Loazzolo
Locorotondo
Lugana (*Regione Veneto*)
Lugana (*Regione Lombardia*)
Malvasia delle Lipari
Malvasia di Bosa *ili* Sardegna Malvasia di Bosa
Malvasia di Cagliari *ili* Sardegna Malvasia di Cagliari
Malvasia di Casorzo d'Asti
Malvasia di Castelnuovo Don Bosco
Mandrolisai *ili* Sardegna Mandrolisai
Marino
Marmetino di Milazzo *ili* Marmetino
Marsala

Orcia
Orta Nova
Orvieto (*Regione Umbria*)
Orvieto (*Regione Lazio*)
Ostuni
Pagadebit di Romagna, *bez obzira da li je praćeno sa Bertinoro*
Parrina
Penisola Sorrentina, *bez obzira da li je praćeno sa Gragnano ili Lettere ili Sorrento*
Pentro di Isernia *ili* Pentro
Pergola
Piemonte
Pietraviva
Pinerolese
Pollino
Pomino
Pornassio *ili* Ormeasco di Pornassio
Primitivo di Manduria
Reggiano
Reno
Riesi
Riviera del Brenta
Riviera del Garda Bresciano *ili* Garda Bresciano
Riviera Ligure di Ponente, *bez obzira da li je praćeno sa: Riviera dei Fiori ili Albenga o Albenganese ili Finale ili Finalese ili Ormeasco*
Roero
Romagna Albana spumante
Rossese di Dolceacqua *ili* Dolceacqua
Rosso Barletta
Rosso Canosa *ili* Rosso Canosa Canusium
Rosso Conero
Rosso di Cerignola
Rosso di Montalcino
Rosso di Montepulciano
Rosso Orvietano *ili* Orvietano Rosso
Rosso Piceno
Rubino di Cantavenna
Ruchè di Castagnole Monferrato
Salice Salentino

Sambuca di Sicilia
San Colombano al Lambro *ili* San Colombano
San Gimignano
San Martino della Battaglia (*Regione Veneto*)
San Martino della Battaglia (*Regione Lombardia*)
San Severo
San Vito di Luzzi
Sangiovese di Romagna
Sannio
Sant'Agata de Goti
Santa Margherita di Belice
Sant'Anna di Isola di Capo Rizzuto
Sant'Antimo
Sardegna Semidano, *bez obzira da li je pračeno sa* Mogoro
Savuto
Scanzo *ili* Moscato di Scanzo
Scavigna
Sciacca, *bez obzira da li je pračeno sa* Rayana
Serrapetrona
Sizzano
Soave
Solopaca
Sovana
Squinzano
Strevi
Tarquinia
Teroldego Rotaliano
Terracina, *bez obzira da li mu prethodi 'Moscato di'*
Terre dell'Alta Val Agri
Terre di Franciacorta
Torgiano
Trebiano d'Abruzzo
Trebiano di Romagna
Trentino, *bez obzira da li je pračeno sa* Sorni *ili* Isera *ili* d'Isera *ili* Ziresi *ili* dei Ziresi
Trento
Val d'Arbia
Val di Cornia, *bez obzira da li je pračeno sa* Suvereto
Val Polcevera, *bez obzira da li je pračeno sa* Coronata

Valcalepio
 Valdadige (Etschaler) (*Regione Trentino Alto Adige*)
 Valdadige (Etschtaler) , *bez obzira da li je pračeno sa Terra dei Forti (Regieno Veneto)*
 Valdichiana
 Valle d'Aosta *ili Vallée d'Aoste, bez obzira da li je pračeno sa: Arnad-Montjovet ili Donnas ili
 Enfer d'Arvier ili Torrette ili Blanc de Morgex et de la Salle ili
 Chambave ili Nus*
 Valpolicella, *bez obzira da li je pračeno sa Valpantena*
 Valsusa
 Valtellina
 Valtellina superiore, *bez obzira da li je pračeno sa Grumello ili Inferno ili Maroggia ili Sassella ili
 Vagella*
 Velletri
 Verdicario
 Verdicchio dei Castelli di Jesi
 Verdicchio di Matelica
 Verduno Pelaverga *ili Verduno*
 Vermentino di Sardegna
 Vernaccia di Oristano *ili Sardegna Vernaccia di Oristano*
 Vernaccia di San Gimignano
 Vernacia di Serrapetrona
 Vesuvio
 Vicenza
 Vignanello
 Vin Santo del Chianti
 Vin Santo del Chianti Classico
 Vin Santo di Montepulciano
 Vini del Piave *ili Piave*
 Vittorio
 Zagarolo

2. Stona vina sa geografskom oznakom:

Allerona
 Alta Valle della Greve
 Alto Livenza (*Regione veneto*)
 Alto Livenza (*Regione Friuli Venezia Giulia*)
 Alto Mincio
 Alto Tirino
 Arghillà

Barbagia
Basilicata
Benaco bresciano
Beneventano
Bergamasca
Bettona
Bianco di Castelfranco Emilia
Calabria
Camarro
Campania
Cannara
Civitella d'Agliano
Colli Aprutini
Colli Cimini
Colli del Limbara
Colli del Sangro
Colli della Toscana centrale
Colli di Salerno
Colli Ericini
Colli Trevigiani
Collina del Milanese
Colline del Genovesato
Colline Frentane
Colline Pescaresi
Colline Savonesi
Colline Teatine
Condoleo
Conselvano
Costa Viola
Daunia
Del Vastese *ili* Histonium
Delle Venezie (*Regione Veneto*)
Delle Venezie (*Regione Friuli Venezia Giulia*)
Delle Venezie (*Regione Trentino – Alto Adige*)
Dugenta
Emilia *ili* dell'Emilia
Epomeo
Esaro

Fontanarossa di Cerda
Forlì
Fortana del Taro
Frusinate *ili* del Frusinate
Golfo dei Poeti La Spezia *ili* Golfo dei Poeti
Grottino di Roccanova
Isola dei Nuraghi
Lazio
Lipuda
Locride
Marca Trevigiana
Marche
Maremma toscana
Marmilla
Mitterberg *ili* Mitterberg tra Cauria e Tel *ili* Mitterberg zwischen Gfrill und Toll
Modena *ili* Provincia di Modena
Montenetto di Brescia
Murgia
Narni
Nurra
Ogliastra
Osco *ili* Terre degli Osci
Paestum
Palizzi
Parteolla
Pellaro
Planargia
Pompeiano
Provincia di Mantova
Provincia di Nuoro
Provincia di Pavia
Provincia di Verona *ili* Veronese
Puglia
Quistello
Ravenna
Roccamonfina
Romangia
Ronchi di Brescia

Ronchi Varesini
Rotae
Rubicone
Sabbioneta
Salemi
Salento
Salina
Scilla
Sebino
Sibiola
Sicilia
Sillaro *ili* Bianco del Sillaro
Spello
Tarantino
Terrazze Retiche di Sondrio
Terre del Volturno
Terre di Chieti
Terre di Veleja
Tharros
Toscana *ili* Toscano
Trexenta
Umbria
Valcamonica
Val di Magra
Val di Neto
Val Tidone
Valdamato
Vallagarina (*Regione Trentino – Alto Adige*)
Vallagarina (*Regione Veneto*)
Valle Belice
Valle del Crati
Valle del Tirso
Valle d'Itria
Valle Peligna
Valli di Porto Pino
Veneto
Veneto Orientale
Venezia Giulia

Vigneti delle Dolomiti *ili* Weinberg Dolomiten (*Regione Trentino – Alto Adige*)

Vigneti delle Dolomiti *ili* Weinberg Dolomiten (*Regione Veneto*)

LUKSEMBURG

Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Regija (bez obzira da li slijedi oznaka oblasti ili dijela oblasti)	Oznaka oblasti ili dijela oblasti
Moselle Luxembourgeoise.....	Ahn Assel Bech-Kleinmacher Born Bous Burmerange Canach Ehnen Ellingen Elvange Erpeldingen Gostingen Greiveldingen Grevenmacher Lenningen Machtum Mertert Moersdorf Mondorf Niederdonven Oberdonven Oberwormeldingen Remerschen Remich Rolling Rosport Schengen Schwebsingen Stadtbredimus

	Trintingen Wasserbillig Wellenstein Wintringen Wormeldingen
--	---

MALTA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Regija (bez obzira da li slijedi naziv pod-regije)	Pod-regija
Island of Malta.....	Rabat Mdina <i>or</i> Medina Marsaxlokk Marnisi Mgarr Ta' Qali Siggiewi
Gozo.....	Ramla Marsalforn Nadur Victoria Heights

2. Stona vina sa geografskom oznakom

Na malteškom	Na engleskom
Gzejjer Maltin	Maltese Islands

PORTUGALIJA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Regija (bez obzira da li slijedi naziv pod-regije)	Pod-regija
Alenquer Alentejo.....	Borba Évora Granja-Amareleja Moura Portalegre

Arruda	Redondo
Bairrada	Reguengos
Beira Interior.....	Vidigueira
	Castelo Rodrigo
	Cova da Beira
	Pinhel
Biscoitos	
Bucelas	
Carcavelos	
Colares	
Dão, <i>bez obzira da li je praćeno sa</i>	
<i>Nobre</i>	Alva
	Besteiros
	Castendo
	Serra da Estrela
	Silgueiros
	Terras de Azurara
	Terras de Senhorim
Douro, <i>bez obzira da li mu prethodi Vinho do ili</i>	
<i>Moscatel do</i>	Baixo Corgo
	Cima Corgo
Encostas d'Aire.....	Douro Superior
	Alcobaça
Graciosa	Ourém
Lafões	
Lagoa	
Lagos	
Lourinhã	
Madeira <i>ili Madère ili Madera ili Vinho da</i>	
<i>Madeira ili Madeira Wine ili</i>	
<i>Madeira Wine ili</i>	
<i>Vin de Madère ili Vino di Madera ili</i>	
<i>Madeira Wijn</i>	
Madeirense	
Óbidos	

Palmela	
Pico	
Portimão	
Port <i>or</i> Porto <i>ili</i> Oporto <i>ili</i> Portwein <i>ili</i> Portvin <i>ili</i> Portwijn <i>ili</i> Vin de Porto <i>ili</i> Port Wine <i>ili</i> Vinho do Porto	
Ribatejo.....	Almeirim Cartaxo Chamusca
Setúbal <i>bez obzira da li mu prethodi Moscatel ili je praćeno sa Roxo</i>	Coruche Santarém Tomar
Tavira	
Távora-Varosa	
Torres Vedras	
Trás-os-Montes.....	Chaves Planalto Mirandês Valpaços Amarante Ave Baião Basto Cávado Lima Monção Paiva Sousa
Vinho Verde.....	

2. Stona vina sa geografskom oznakom

Regija (bez obzira da li slijedi naziv pod-regije)	Pod-regija
Açores	
Alentejano	
Algarve	
Beiras.....	Beira Alta Beira Litoral Terras de Sicó

Duriense	Alta Estremadura
Estremadura.....	
Minho	
Ribatejano	
Terras Madeirenses	
Terras do Sado	
Transmontano	

RUMUNIJA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Regija (bez obzira da li slijedi naziv pod-regije)	Pod-regija	
Aiud	Dealurile Tirolului	
Alba Iulia		
Babadag		
Banat, , <i>bez obzira da li je praćeno sa</i>		
Banu Mărăcine		
Bohotin		
Cernătești - Podgoria		
Cotești		
Cotnari		
Crișana, , <i>bez obzira da li je praćeno sa</i>		
Dealu Bujorului	Moldova Nouă	
Dealu Mare, , <i>bez obzira da li je praćeno sa</i>		
Drăgășani		
Huși, , <i>bez obzira da li je praćeno sa</i>		
Iana		
		Silagiu
	Biharia	
	Diosig	
	Șimleu Silvaniei	
	Boldești	
	Breaza	
	Ceptura	
	Merei	
	Tohani	
	Urlați	
	Valea Călugărească	
	Zorești	
	Vutcani	
	Bucium	
	Copou	

Iași, , bez obzira da li je praćeno sa	Uricani
	Corcova
	Golul Drâncei
Lechința	Orevița
	Severin
Mehedinți, , bez obzira da li je praćeno sa	Vânju Mare
Miniș	Cernavodă
Murfatlar, , bez obzira da li je praćeno sa	Medgidia
Nicorești	
Odobești	
Oltina	
Panciu	
Pietroasa	
Recaș	
Sâmburești	
Sarica Niculițel, , bez obzira da li je praćeno sa ..	
Sebeș - Apold	
Segarcea	
Ștefănești, , bez obzira da li je praćeno sa	
Târnave, , bez obzira da li je praćeno sa	Tulcea
	Costești
	Blaj
	Jidvei
	Mediaș

2. Stona vina sa geografskom oznakom

Regija (bez obzira da li slijedi naziv pod-regije)	Pod-regija
Colinele Dobrogei	
Dealurile Crișanei	
Dealurile Moldovei, <i>ili</i>	Dealurile Covurluiului
	Dealurile Hârlăului

Dealurile Munteniei Dealurile Olteniei Dealurile Sătmarului Dealurile Transilvaniei Dealurile Vrancei Dealurile Zarandului Terasale Dunării Viile Caraşului Viile Timişului	Dealurile Huşilor Dealurile Iaşilor Dealurile Tutovei Terasale Siretului
---	---

SLOVAČKA

Kvaliteta vina proizvedena u određenoj regiji

Regija (praćena oznakom “vinohradnícka oblast”)	Pod-regija (bez obzira da li joj prethodi naziv regije) (praćena oznakom “vinohradnícky rajón”)
Južnoslovenská.....	Dunajskostredský Galantský Hurbanovský Komárňanský Palárikovský Šamorínsky Strekovský Štúrovský
Malokarpatská.....	Bratislavský Doľanský Hlohovecký Modranský Orešanský Pezinský Senecký Skalický Stupavský Trnavský

	Vrbovský Záhorský
Nitrianska.....	Nitriansky Pukanecký Radošinský Šintavský Tekovský Vrábeľský Želiezovský Žitavský Zlatomoravecký
Stredoslovenská.....	Fíľakovský Gemerský Hontiansky Ipeľský Modrokamenecký Tornaľský Vinický
Tokaj / -ská / -sky / -ské.....	Čerhov Černochoh Malá Třňa Slovenské Nové Mesto Veľká Bara Veľká Třňa Viničky
Východoslovenská.....	Kráľovskochlmecký Michalovský Moldavský Sobrancecký

SLOVENIJA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Regija (bez obzira da li je praćena oznakom vinogradarske oblasti ili nazivom vinogradarskog posjeda)
Bela krajina <i>ili</i> Belokranjec
Bizeljsko-Sremič <i>ili</i> Sremič-Bizeljsko

Dolenjska
 Dolenjska, cviček
 Goriška Brda *ili* Brda
 Haloze *ili* Haložan
 Koper *ili* Koprčan
 Kras
 Kras, teran
 Ljutomer-Ormož *ili* Ormož-Ljutomer
 Maribor *ili* Mariborčan
 Radgona-Kapela *ili* Kapela Radgona
 Prekmurje *ili* Prekmurčan
 Šmarje-Virštanj *ili* Virštanj-Šmarje
 Srednje Slovenske gorice
 Vipavska dolina *ili* Vipavec *ili* Vipavčan

2. Stona vina sa geografskom oznakom

Podravje
 Posavje
 Primorska

ŠPANIJA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Regija (bez obzira da li slijedi naziv pod-regije)	Pod-regija
Abona Alella Alicante..... Almansa Ampurdán-Costa Brava Arabako Txakolina-Txakolí de Alava <i>ili</i> Chacolí de Álava Arlanza Arribes Bierzo Binissalem-Mallorca Bullas Calatayud Campo de Borja	Marina Alta

Cariñena	
Cataluña	
Cava	
Chacolí de Bizkaia-Bizkaiko Txakolina	
Chacolí de Getaria-Getariako Txakolina	
Cigales	
Conca de Barberá	
Condado de Huelva	
Costers del Segre.....	Raimat Artesa Valls de Riu Corb Les Garrigues
Dehesa del Carrizal	
Dominio de Valdepusa	
El Hierro	
Finca Élez	
Guijoso	
Jerez-Xérès-Sherry <i>ili</i> Jerez <i>ili</i> Xérès <i>or</i> Sherry	
Jumilla	
La Mancha	
La Palma.....	Hoyo de Mazo Fuencaliente Norte de la Palma
Lanzarote	
Málaga	
Manchuela	
Manzanilla	
Manzanilla-Sanlúcar de Barrameda	
Méntrida	
Mondéjar	Ladera de Monterrei
Monterrei.....	Val de Monterrei
Montilla-Moriles	
Montsant	Baja Montaña
Navarra.....	Ribera Alta Ribera Baja Tierra Estella

	Valdizarbe
Penedés	
Pla de Bages	
Pla i Llevant	
Priorato	Condado do Tea
Rías Baixas.....	O Rosal
	Ribera do Ulla
	Soutomaior
	Val do Salnés
	Amandi
Ribeira Sacra.....	Chantada
	Quiroga-Bibei
	Ribeiras do Miño
	Ribeiras do Sil
Ribeiro	
Ribera del Duero	Cañamero
Ribera del Guardiana.....	Matanegra
	Montánchez
	Ribera Alta
	Ribera Baja
	Tierra de Barros
Ribera del Júcar	Alavesa
Rioja.....	Alta
	Baja
Rueda	Serranía de Ronda
Sierras de Málaga.....	
Somontano	Anaga
Tacoronte-Acentejo.....	
Tarragona	
Terra Alta	
Tierra de León	
Tierra del Vino de Zamora	
Toro	

Uclés	
Utiel-Requena	
Valdeorras	
Valdepeñas	Alto Turia
Valencia.....	Clariano
	Moscatel de Valencia
	Valentino
Valle de Güímar	
Valle de la Orotava	
Valles de Benavente (Los)	
Vinos de Madrid.....	Arganda
	Navalcarnero
	San Martín de Valdeiglesias
Ycoden-Daute-Isora	
Yecla	

2. Stona vina sa geografskom oznakom

Vino de la Tierra de Abanilla
Vino de la Tierra de Bailén
Vino de la Tierra de Bajo Aragón
Vino de la Tierra de Barbanza e Iria
Vino de la Tierra de Betanzos
Vino de la Tierra de Cádiz
Vino de la Tierra de Campo de Belchite
Vino de la Tierra de Campo de Cartagena
Vino de la Tierra de Cangas
Vino de la Terra de Castelló
Vino de la Tierra de Castilla
Vino de la Tierra de Castilla y León
Vino de la Tierra de Contraviesa-Alpujarra
Vino de la Tierra de Córdoba
Vino de la Tierra de Costa de Cantabria
Vino de la Tierra de Desierto de Almería
Vino de la Tierra de Extremadura
Vino de la Tierra Formentera
Vino de la Tierra de Gálvez
Vino de la Tierra de Granada Sur-Oeste
Vino de la Tierra de Ibiza

Vino de la Tierra de Illes Balears
Vino de la Tierra de Isla de Menorca
Vino de la Tierra de La Gomera
Vino de la Tierra de Laujar-Alapujarra
Vino de la Tierra de Liebana
Vino de la Tierra de Los Palacios
Vino de la Tierra de Norte de Granada
Vino de la Tierra Norte de Sevilla
Vino de la Tierra de Pozohondo
Vino de la Tierra de Ribera del Andarax
Vino de la Tierra de Ribera del Arlanza
Vino de la Tierra de Ribera del Gállego-Cinco Villas
Vino de la Tierra de Ribera del Queiles
Vino de la Tierra de Serra de Tramuntana-Costa Nord
Vino de la Tierra de Sierra de Alcaraz
Vino de la Tierra de Torreperoil
Vino de la Tierra de Valdejalón
Vino de la Tierra de Valle del Cinca
Vino de la Tierra de Valle del Jiloca
Vino de la Tierra del Valle del Miño-Ourense
Vino de la Tierra Valles de Sadacia

VELIKA BRITANIJA

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

English Vineyards

Welsh Vineyards

2. Stona vina sa geografskom oznakom

England *ili* Berkshire

Buckinghamshire

Cheshire

Cornwall

Derbyshire

Devon

Dorset

East Anglia

Gloucestershire

Hampshire

Herefordshire
Isle of Wight
Isles of Scilly
Kent
Lancashire
Leicestershire
Lincolnshire
Northamptonshire
Nottinghamshire
Oxfordshire
Rutland
Shropshire
Somerset
Staffordshire
Surrey
Sussex
Warwickshire
West Midlands
Wiltshire
Worcestershire
Yorkshire

Wales *ili* Cardiff

Cardiganshire
Carmarthenshire
Denbighshire
Gwynedd
Monmouthshire
Newport
Pembrokeshire
Rhondda Cynon Taf
Swansea
The Vale of Glamorgan
Wrexham

(b) ALKOHOLNA PIĆA KOJA POTIČU IZ ZAJEDNICE

1. Rum

Rhum de la Martinique / Rhum de la Martinique traditionnel
Rhum de la Guadeloupe / Rhum de la Guadeloupe traditionnel
Rhum de la Réunion / Rhum de la Réunion traditionnel
Rhum de la Guyane / Rhum de la Guyane traditionnel
Ron de Málaga
Ron de Granada
Rum da Madeira

2. (a) Viski

Scotch Whisky
Irish Whisky
Whisky español
(These designations may be supplemented by the terms "malt" or "grain")

2. (b) Viski

Irish Whiskey
Uisce Beatha Eireannach / Irish Whiskey
(These designations may be supplemented by the terms "Pot Still")

3. Grain spirit-alkoholna pića proizvedena od žitarica (rakija od žitarica)

Eau-de-vie de seigle de marque nationale luxembourgeoise
Korn
Kornbrand

4. Wine spirit- alkoholna pića od vina

Eau-de-vie de Cognac
Eau-de-vie des Charentes
Cognac
(The designation "Cognac" may be supplemented by the following terms
- Fine
- Grande Fine Champagne
- Grande Champagne
- Petite Champagne
- Petite Fine Champagne
- Fine Champagne
- Borderies
- Fins Bois
- Bons Bois)
Fine Bordeaux
Armagnac
Bas-Armagnac
Haut-Armagnac
Ténarèse
Eau-de-vie de vin de la Marne
Eau-de-vie de vin originaire d'Aquitaine
Eau-de-vie de vin de Bourgogne
Eau-de-vie de vin originaire du Centre-Est

Eau-de-vie de vin originaire de Franche-Comté
Eau-de-vie de vin originaire du Bugey
Eau-de-vie de vin de Savoie
Eau-de-vie de vin originaire des Coteaux de la Loire
Eau-de-vie de vin des Côtes-du-Rhône
Eau-de-vie de vin originaire de Provence
Eau-de-vie de Faugères / Faugères
Eau-de-vie de vin originaire du Languedoc
Aguardente do Minho
Aguardente do Douro
Aguardente da Beira Interior
Aguardente da Bairrada
Aguardente do Oeste
Aguardente do Ribatejo
Aguardente do Alentejo
Aguardente do Algarve
Сунгурларска гроздова ракия / Sungurlarska grozdova rakiya
Гроздова ракия от Сунгурларе / Grozdova rakiya from Sungurlare
Сливенска перла (Сливенска гроздова ракия / Гроздова ракия от Сливен) /Slivenska perla
(Slivenska grozdova rakiya / Grozdova rakiya from Sliven)
Стралджанска Мускатова ракия / Straldjanska Muscatova rakiya
Мускатова ракия от Стралджа / Muscatova rakiya from Straldja
Поморийска гроздова ракия / Pomoriyska grozdova rakiya
Гроздова ракия от Поморие / Grozdova rakiya from Pomorie
Русенска бисерна гроздова ракия / Russenska biserna grozdova rakiya
Бисерна гроздова ракия от Русе / Biserna grozdova rakiya from Russe
Бургаска Мускатова ракия / Bourgaska Muscatova rakiya
Мускатова ракия от Бургас / Muscatova rakiya from Bourgas
Добруджанска мускатова ракия / Dobrudjanska muscatova rakiya
Мускатова ракия от Добруджа / muscatova rakiya from Dobrudja
Сухиндолска гроздова ракия / Suhindolska grozdova rakiya
Гроздова ракия от Сухиндол / Grozdova rakiya from Suhindol
Карловска гроздова ракия / Karlovska grozdova rakiya
Гроздова Ракия от Карлово / Grozdova Rakiya from Karlovo
Vinars Târnavé
Vinars Vaslui
Vinars Murfatlar
Vinars Vrancea
Vinars Segarcea

5. Конjak
Brandy de Jerez
Brandy del Penedés

Brandy italiano
Brandy Αττικής /Brandy of Attica
Brandy Πελοποννήσου / Brandy of the Peloponnese
Brandy Κεντρικής Ελλάδας / Brandy of Central Greece
Deutscher Weinbrand
Wachauer Weinbrand
Weinbrand Dürnstein
Karpatské brandy speciál

6. Grape marc spirit- alkoholna pića (rakija) od komine groždja

Eau-de-vie de marc de Champagne ili
Marc de Champagne
Eau-de-vie de marc originaire d'Aquitaine
Eau-de-vie de marc de Bourgogne
Eau-de-vie de marc originaire du Centre-Est
Eau-de-vie de marc originaire de Franche-Comté
Eau-de-vie de marc originaire de Bugey
Eau-de-vie de marc originaire de Savoie
Marc de Bourgogne
Marc de Savoie
Marc d'Auvergne
Eau-de-vie de marc originaire des Coteaux de la Loire
Eau-de-vie de marc des Côtes du Rhône
Eau-de-vie de marc originaire de Provence
Eau-de-vie de marc originaire du Languedoc
Marc d'Alsace Gewürztraminer
Marc de Lorraine
Bagaceira do Minho
Bagaceira do Douro
Bagaceira da Beira Interior
Bagaceira da Bairrada
Bagaceira do Oeste
Bagaceira do Ribatejo
Bagaceiro do Alentejo
Bagaceira do Algarve
Orujo gallego
Grappa
Grappa di Barolo
Grappa piemontese / Grappa del Piemonte
Grappa lombarda / Grappa di Lombardia
Grappa trentina / Grappa del Trentino
Grappa friulana / Grappa del Friuli
Grappa veneta / Grappa del Veneto
Südtiroler Grappa / Grappa dell'Alto Adige
Τσικουδιά Κρήτης / Tsikoudia of Crete
Τσίπουρο Μακεδονίας / Tsipouro of Macedonia
Τσίπουρο Θεσσαλίας / Tsipouro of Thessaly
Τσίπουρο Τυρνάβου / Tsipouro of Tyrnavos
Eau-de-vie de marc de marque nationale luxembourgeoise
Ζιβανία / Zivania
Pálinka

7. Fruit spirit- voćna alkoholna pića (voćne rakije)

Schwarzwälder Kirschwasser
Schwarzwälder Himbeergeist
Schwarzwälder Mirabellenwasser
Schwarzwälder Williamsbirne
Schwarzwälder Zwetschgenwasser
Fränkisches Zwetschgenwasser

Fränkisches Kirschwasser
 Fränkischer Obstler
 Mirabelle de Lorraine
 Kirsch d'Alsace
 Quetsch d'Alsace
 Framboise d'Alsace
 Mirabelle d'Alsace
 Kirsch de Fougerolles
 Südtiroler Williams / Williams dell'Alto Adige
 Südtiroler Aprikot / Südtiroler
 Marille / Aprikot dell'Alto Adige / Marille dell'Alto Adige
 Südtiroler Kirsch / Kirsch dell'Alto Adige
 Südtiroler Zwetschgeler / Zwetschgeler dell'Alto Adige
 Südtiroler Obstler / Obstler dell'Alto Adige
 Südtiroler Gravensteiner / Gravensteiner dell'Alto Adige
 Südtiroler Golden Delicious / Golden Delicious dell'Alto Adige
 Williams friulano / Williams del Friuli
 Sliwovitz del Veneto
 Sliwovitz del Friuli-Venezia Giulia
 Sliwovitz del Trentino-Alto Adige
 Distillato di mele trentino / Distillato di mele del Trentino
 Williams trentino / Williams del Trentino
 Sliwovitz trentino / Sliwovitz del Trentino
 Aprikot trentino / Aprikot del Trentino
 Medronheira do Algarve
 Medronheira do Buçaco
 Kirsch Friulano / Kirschwasser Friulano
 Kirsch Trentino / Kirschwasser Trentino
 Kirsch Veneto / Kirschwasser Veneto
 Aguardente de pêra da Lousã
 Eau-de-vie de pommes de marque nationale luxembourgeoise
 Eau-de-vie de poires de marque nationale luxembourgeoise
 Eau-de-vie de kirsch de marque nationale luxembourgeoise
 Eau-de-vie de quetsch de marque nationale luxembourgeoise
 Eau-de-vie de mirabelle de marque nationale luxembourgeoise
 Eau-de-vie de prunelles de marque nationale luxembourgeoise
 Wachauer Marillenbrand
 Bošácka Slivovica
 Szatmári Szilvapálinka
 Kecskeméti Barackpálinka
 Békési Szilvapálinka
 Szabolcsi Almapálinka
 Slivovice
 Pálinka
 Троянска сливова ракия / Troyanska slivova rakiya
 Сливова ракия от Троян / Slivova rakiya from Troyan
 Силистренска кайсиева ракия / Silistrenska kayssieva rakiya
 Кайсиева ракия от Силистра / Kayssieva rakiya from Silistra
 Тервелска кайсиева ракия / Tervelska kayssieva rakiya
 Кайсиева ракия от Тервел / Kayssieva rakiya from Tervel
 Ловешка сливова ракия / Loveshka slivova rakiya

Сливова ракия от Ловеч / Slivova rakiya from Lovech

Pălincă

Țuică Zetea de Medieșu Aurit

Țuică de Valea Milcovului

Țuică de Buzău

Țuică de Argeș

Țuică de Zalău

Țuică Ardelenească de Bistrița

Horincă de Maramureș

Horincă de Cămârzan

Horincă de Seini

Horincă de Chioar

Horincă de Lăpuș

Turț de Oaș

Turț de Maramureș

8. Cider spirit and perry spirit- jabukovače i kruškovače

Calvados

Calvados du Pays d'Auge

Eau-de-vie de cidre de Bretagne

Eau-de-vie de poiré de Bretagne

Eau-de-vie de cidre de Normandie

Eau-de-vie de poiré de Normandie

Eau-de-vie de cidre du Maine

Aguardiente de sidra de Asturias

Eau-de-vie de poiré du Maine

9. Gentian spirit – goroka alkoholna pića (lincura)

Bayerischer Gebirgsenzian

Südtiroler Enzian / Genzians dell'Alto Adige

Genziana trentina / Genziana del Trentino

10. Fruit spirit drinks – voćna žestoka pića

Pacharán

Pacharán navarro

11. Juniper-flavoured spirit drinks- Žestoka pića aromatizovana klekom (klekovače)

Ostfriesischer Korngenever

Genièvre Flandres Artois

Hasseltse jenever

Balegemse jenever

Péket de Wallonie

Steinhäger

Plymouth Gin

Gin de Mahón

Vilniaus Džinas

Spišská Borovička

Slovenská Borovička Juniperus

Slovenská Borovička

Inovecká Borovička

Liptovská Borovička

12. Caraway-flavoured spirit drinks- Žestoka pića aromatizovana kimom (kimovače)

Dansk Akvavit / Dansk Aquavit

Svensk Aquavit / Svensk Akvavit / Swedish Aquavit

13. Aniseed-flavoured spirit drinks - Žestoka pića sa ukusom anisa (anisovača)

Anis español

Évoca anisada

Cazalla

Chinchón

Ojén

Rute

Oúço / Ouzo

14. Liker

Berliner Kümmel

Hamburger Kümmel

Münchener Kümmel

Chiemseer Klosterlikör

Bayerischer Kräuterlikör

Cassis de Dijon

Cassis de Beaufort

Irish Cream

Palo de Mallorca

Ginjinha portuguesa

Licor de Singeverga

Benediktbeurer Klosterlikör

Ettaler Klosterlikör

Ratafia de Champagne

Ratafia catalana

Anis português

Finnish berry / Finnish fruit liqueur

Grossglockner Alpenbitter

Mariazeller Magenlikör

Mariazeller Jagasaftl

Puchheimer Bitter

Puchheimer Schlossgeist

Steinfelder Magenbitter

Wachauer Marillenlikör

Jägertee / Jagertee / Jagatee

Allažu Kimelis

Čepkelių

Demänovka Bylinný Likér

Polish Cherry

Karlovarská Hořká

15. Spirit drinks - Druga žestoka pića

Pommeau de Bretagne

Pommeau du Maine
Pommeau de Normandie
Svensk Punsch / Swedish Punch
Slivovice

16. Vodka

Svensk Vodka / Swedish Vodka
Suomalainen Vodka / Finsk Vodka / Vodka of Finland
Polska Wódka/ Polish Vodka
Laugarício Vodka
Originali Lietuviška Degtinė
Wódka ziołowa z Niziny Północnopodlaskiej aromatyzowana ekstraktem z trawy żubrowej / Herbal
vodka from the North Podlasie Lowland aromatised with an extract of bison grass
Latvijas Dzidrais
Rīgas Degvīns
LB Degvīns
LB Vodka

17. Bitter-tasting spirit drinks - Žestoka pića gorkog ukusa

Rīgas melnais Balzāms / Riga Black Balsam
Demänovka bylinná horká

(c) AROMATIZOVANA VINA KOJA POTIČU IZ ZAJEDNICE

AROMATIZOVANA VINA KOJA POTIČU IZ ZAJEDNICE

Nürnbergger Glühwein
Pelin
Thüringer Glühwein
Vermouth de Chambéry
Vermouth di Torino

DIO B: U CRNOJ GORI

(a) VINA KOJA POTIČU IZ CRNE GORE

1. Kvalitetna vina proizvedena u određenoj regiji

Regija	Pod-regije (bez obzira da li je praćeno oznakom vinogradarske oblasti i/ili vinogradarskog posjeda)
Crnogorsko primorje	Boko-kotorski Budvansko-barski Ulcinjnski Grahovsko-nudoski
Crnogorski basen Skadarskog jezera	Podgorički Crmnički Riječki Bjelopavlićki Katunski

DODATAK 2

LISTA TRADICIONALNIH IZRAZA I OZNAKA KVALITETA
ZA VINA IZ ZAJEDNICE

Kao što je navedeno u Članovima 4 i 7 Aneksa II Protokola 7

Tradicionalni izrazi	Vina	Kategorija vina	Jezik
----------------------	------	-----------------	-------

REPUBLIKA ČEŠKA			
pozdní sběr	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr*</i>	<i>Češki</i>
archivní víno	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Češki</i>
panenské víno	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Češki</i>

NJEMAČKA			
Qualitätswein	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Qualitätswein garantierten Ursprungs / Q.g.U	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Qualitätswein mit Prädikat / at/ Q.b.A.m.Pr / Prädikatswein	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Qualitätsschaumwein garantierten Ursprungs / Q.g.U	Sva	Kvalitetno pjenušavo vino psr	Njemački
Auslese	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Beerenauslese	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Eiswein	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Kabinett	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Spätlese	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Trockenbeerenauslese	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Landwein	Sva	Stono vino sa GI*	
Affentaler	Altschweier, Bühl, Eisental, Neusatz /	Kvalitetno vino psr	Njemački

* psr – Produced in a specified region (proizvedeno na određenom području)

* GI – Geographical indication (oznaka geografskog porijekla)

	Bühl, Bühlertal, Neuweier / Baden-Baden		
Badisch Rotgold	Baden	Kvalitetno vino psr	Njemački
Ehrentrudis	Baden	Kvalitetno vino psr	Njemački
Hock	Rhein, Ahr, Hessische Bergstraße, Mittelrhein, Nahe, Rheinhessen, Pfalz, Rheingau	Stono vino sa GI Kvalitetno vino psr	Njemački
Klassik / Classic	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Liebfrau(en)milch	Nahe, Rheinhessen, Pfalz, Rheingau	Kvalitetno vino psr	Njemački
Moseltaler	Mosel-Saar- Ruwer	Kvalitetno vino psr	Njemački
Riesling-Hochgewächs	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Schillerwein	Württemberg	Kvalitetno vino psr	Njemački
Weißherbst	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Winzersekt	Sva	Kvalitetno pjenušavo vino psr	Njemački

GRČKA			
Όνομασία Προελεύσεως Ελεγχόμενη (ΟΠΕ) (Appellation d'origine controlée)	Sva	Kvalitetno vino psr	Grčki
Όνομασία Προελεύσεως Ανωτέρας Ποιότητας (ΟΠΑΠ) (Appellation d'origine de qualité supérieure)	Sva	Kvalitetno vino psr	Grčki
Όινος γλυκός φυσικός (Vin doux naturel)	Μοσχάτος Κεφαλληνίας (Muscat de Céhalonie), Μοσχάτος Πατρών (Muscat	Kvalitetno likersko vino psr	Grčki

	de Patras), Μοσχάτος Ρίου- Πατρών (Muscat Rion de Patras), Μοσχάτος Λήμνου (Muscat de Lemnos), Μοσχάτος Ρόδου (Muscat de Rhodos), Μαυροδάφνη Πατρών (Mavrodaphne de Patras), Μαυροδάφνη Κεφαλληνίας (Mavrodaphne de Céphalonie), Σάμος (Samos), Σητεία (Sitia), Δαφνές (Dafnès), Σαντορίνη (Santorini)		
Οίνος φυσικός γλυκός (Vin naturellement doux)	Vins de paille : Κεφαλληνίας (de Céphalonie), Δαφνές (de Dafnès), Λήμνου (de Lemnos), Πατρών (de Patras), Ρίου- Πατρών (de Rion de Patras), Ρόδου (de Rhodos), Σάμος (de Samos), Σητεία (de Sitia), Σαντορίνη (Santorini)	Kvalitetno vino psr	Grčki
Ονομασία κατά παράδοση (Onomasia kata paradosi)	Sva	Stono vino sa GI	Grčki
Τοπικός Οίνος (vins de pays)	Sva	Stono vino sa GI	Grčki
Αγρέπαυλη (Agrepavlis)	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Grčki
Αμπέλι (Ampeli)	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Grčki
Αμπελώνας (ες) (Ampelonas ès)	Sva	Kvalitetno vino ps Stono vino sa GI	Grčki
Αρχοντικό (Archontiko)	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Grčki
Κάβα1 (Cava)	Sva	Stono vino sa GI	Grčki
Από διαλεκτούς αμπελώνες (Grand Cru)	Μοσχάτος Κεφαλληνίας (Muscat de Céphalonie),	Kvalitetno likersko vino psr	Grčki

¹ Zaštićeno ime “cava” predviđeno Uredbom komisije (EC) Br 149371999 ne šteti zaštiti geografskih oznaka koje se koriste za kvalitetna pjenušava vina psr “Cava”

	Μοσχάτος Πατρών (Muscat de Patras), Μοσχάτος Ρίου-Πατρών (Muscat Rion de Patras), Μοσχάτος Λήμνου (Muscat de Lemnos), Μοσχάτος Ρόδου (Muscat de Rhodos), Σάμος (Samos)		
Ειδικά Επιλεγμένος (Grand réserve)	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Grčki
Κάστρο (Kastro)	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Grčki
Κτήμα (Ktima)	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Grčki
Λιαστός (Liaustos)	Sva	Kvalitetno vino psr, I Stono vino sa GI	Grčki
Μετόχι (Metochi)	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Grčki
Μοναστήρι (Monastiri)	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Grčki
Νάμα (Nama)	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Grčki
Νυχτέρι (Nychteri)	Σαντορίνη	Kvalitetno vino psr	Grčki
Ορεινό κτήμα (Orino Ktima)	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Grčki
Ορεινός αμπελώνας (Orinos Ampelonas)	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Grčki
Πύργος (Pyrgos)	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Grčki
Επιλογή ή Επιλεγμένος (Réserve)	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Grčki
Παλαιωθείς επιλεγμένος (Vieille réserve)	Sva	Kvalitetno likersko vino psr	Grčki
Βερντέα (Verntea)	Ζάκυνθος	Stono vino sa GI	Grčki
Vinsanto	Σαντορίνη	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Grčki

ŠPANIJA			
Denominacion de origen (DO)	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, kvalitetno	Španski

		polu pjenušavo vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	
Denominacion de origen calificada (DOCa)	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, kvalitetno polu pjenušavo vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Vino dulce natural	Sva	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Vino generoso	1	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Vino generoso de licor	2	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Vino de la Tierra	Tous	Stono vino sa GI	Španski
Aloque	DO Valdepeñas	Kvalitetno vino psr	Španski
Amontillado	DDOO Jerez-Xérès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla Moriles	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Añejo	Sva	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Španski
Añejo	DO Malaga	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Chacoli / Txakolina	DO Chacoli de Bizkaia DO Chacoli de Getaria DO Chacoli de Alava	Kvalitetno vino psr	Španski
Clásico	DO Abona DO El Hierro DO Lanzarote DO La Palma DO Tacoronte-Acentejo DO Tarragona DO Valle de Güimar DO Valle de la Orotava DO Ycoden-Daute-Isora	Kvalitetno vino psr	Španski
Cream	DDOO Jerez-Xérès-Sherry y Manzanilla	Kvalitetno likersko vino psr	Engleski

¹ Dotična vina su kvalitetna likerska vina psr predviđena Aneksom VI, tačka L, stav 8 Uredbe Savjeta (EC) br. 1493/1999.

² Dotična vina su kvalitetna likerska vina psr predviđena Aneksom VI, tačka L, stav 11 Uredbe Savjeta (EC) br. 1493/1999.

	Sanlúcar de Barrameda DO Montilla Moriles DO Málaga DO Condado de Huelva		
Criadera	DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla Moriles DO Málaga DO Condado de Huelva	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Criaderas y Soleras	DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla Moriles DO Málaga DO Condado de Huelva	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Crianza	Sva	Kvalitetno vino psr	Španski
Dorado	DO Rueda DO Malaga	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Fino	DO Montilla Moriles DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Fondillon	DO Alicante	Kvalitetno vino psr	Španski
Gran Reserva	All quality wines psr Cava	Kvalitetno vino psr Kvalitetno pjenušavo vino psr	Španski
Lágrima	DO Málaga	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Noble	Sva	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Španski
Noble	DO Malaga	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Oloroso	DDOO Jerez-Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla-Moriles	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Pajarete	DO Málaga	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Pálido	DO Condado de	Kvalitetno	Španski

	Huelva DO Rueda DO Málaga	likersko vino psr	
Palo Cortado	DDOO Jerez- Xérès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla- Moriles	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Primero de cosecha	DO Valencia	Kvalitetno vino psr	Španski
Rancio	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Raya	DO Montilla- Moriles	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Reserva	Sva	Kvalitetno vino psr	Španski
Sobremadre	DO vinos de Madrid	Kvalitetno vino psr	Španski
Solera	DDOO Jerez- Xerès-Sherry y Manzanilla Sanlúcar de Barrameda DO Montilla Moriles DO Málaga DO Condado de Huelva	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Superior	Sva	Kvalitetno vino psr	Španski
Trasañejo	DO Málaga	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Vino Maestro	DO Málaga	Kvalitetno likersko vino psr	Španski
Vendimia inicial	DO Utiel- Requena	Kvalitetno vino psr	Španski
Viejo	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr, Stono vino sa GI	Španski
Vino de tea	DO La Palma	Kvalitetno vino psr	Španski

FRANCUSKA			
Appellation d'origine contrôlée	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, kvalitetno polu pjenušavo vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Francuski
Appellation contrôlée	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, Kvalitetno	

		polu pjenušavo vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	
Appellation d'origine Vin Délimité de qualité supérieure	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, kvalitetno polupjenušavo vino (‘’)psr, Kvalitetno likersko vino psr	Francuski
Vin doux naturel	AOC Banyuls, Banyuls Grand Cru, Muscat de Frontignan, Grand Roussillon, Maury, Muscat de Beaume de Venise, Muscat du Cap Corse, Muscat de Lunel, Muscat de Mireval, Muscat de Rivesaltes, Muscat de St Jean de Minervois, Rasteau, Rivesaltes	Kvalitetno vino psr	Francuski
Vin de pays	Sva	Stono vino sa GI	Francuski
Ambré	Sva	Kvalitetno likersko vino psr, Stono vino sa GI	Francuski
Château	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr	Francuski
Claret	AOC Bourgogne AOC Bordeaux	Kvalitetno vino psr	Francuski
Claret	AOC Bordeaux	Kvalitetno vino psr	Francuski
Clos	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Francuski
Cru Artisan	AOC Médoc, Haut-Médoc, Margaux, Moulis, Lustrac, St Julien, Pauillac, St Estèphe	Kvalitetno vino psr	Francuski
Cru Bourgeois	AOC Médoc, Haut-Médoc, Margaux, Moulis, Lustrac, St Julien, Pauillac, St Estèphe	Kvalitetno vino psr	Francuski
Cru Classé, éventuellement précédé de :	AOC Côtes de Provence, Graves,	Kvalitetno vino psr	Francuski

Grand, Premier Grand, Deuxième, Troisième, Quatrième, Cinquième.	St Emilion Grand Cru, Haut-Médoc, Margaux, St Julien, Pauillac, St Estèphe, Sauternes, Pessac Léognan, Barsac		
Edelzwicker	AOC Alsace	Kvalitetno vino psr	Njemački
Grand Cru	AOC Alsace, Banyuls, Bonnes Mares, Chablis, Chambertin, Chapelle Chambertin, Chambertin Clos- de-Bèze, Mazoyeres ou Charmes Chambertin, Latricières- Chambertin, Mazis Chambertin, Ruchottes Chambertin, Griottes- Chambertin, , Clos de la Roche, Clos Saint Denis, Clos de Tart, Clos de Vougeot, Clos des Lambray, Corton, Corton Charlemagne, Charlemagne, Echézeaux, Grand Echézeaux, La Grande Rue, Montrachet, Chevalier- Montrachet, Bâtard- Montrachet, Bienvenues- Bâtard- Montrachet, Criots-Bâtard- Montrachet, Musigny, Romanée St Vivant, Richebourg, Romanée-Conti, La Romanée, La Tâche, St Emilion	Kvalitetno vino psr	Francuski
Grand Cru	Champagne	Kvalitetno pjenušavo vino psr	Francuski
Hors d'âge	AOC Rivesaltes	Kvalitetno likersko vino psr	Francuski
Passe-tout-grains	AOC Bourgogne	Kvalitetno vino	Francuski

Premier Cru	AOC Aloxe Corton, Auxey Duresses, Beaune, Blagny, Chablis, Chambolle Musigny, Chassagne Montrachet, Champagne, , Côte de Brouilly, , Fixin, Gevrey Chambertin, Givry, Ladoix, Maranges, Mercurey, Meursault, Monthélie, Montagny, Morey St Denis, Musigny, Nuits, Nuits-Saint- Georges, Permand- Vergelesses, Pommard, Puligny- Montrachet, , Rully, Santenay, Savigny-les- Beaune, St Aubin, Volnay, Vougeot, Vosne-Romanée	psr Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr	Francuski
Primeur	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Francuski
Rancio	AOC Grand Roussillon, Rivesaltes, Banyuls, Banyuls grand cru, Maury, Clairette du Languedoc, Rasteau	Kvalitetno likersko vino psr	Francuski
Sélection de grains nobles	AOC Alsace, Alsace Grand cru, Monbazillac, Graves supérieures, Bonnezeaux, Jurançon, Cérons, Quarts de Chaume, Sauternes, Loupiac, Côteaux du Layon, Barsac, Ste Croix du Mont, Coteaux de l'Aubance, Cadillac	Kvalitetno vino psr	Francuski

Sur Lie	AOC Muscadet, Muscadet – Coteaux de la Loire, Muscadet-Côtes de Grandlieu, Muscadet- Sèvres et Maine, AOVDQS Gros Plant du Pays Nantais, VDT avec IG Vin de pays d'Oc et Vin de pays des Sables du Golfe du Lion	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Francuski
Tuilé	AOC Rivesaltes	Kvalitetno likersko vino psr	Francuski
Vendanges tardives	AOC Alsace, Jurançon	Kvalitetno vino psr	Francuski
Villages	AOC Anjou, Beaujolais, Côte de Beaune, Côte de Nuits, Côtes du Rhône, Côtes du Roussillon, Mâcon	Kvalitetno vino psr	Francuski
Vin de paille	AOC Côtes du Jura, Arbois, L'Etoile, Hermitage	Kvalitetno vino psr	Francuski
Vin jaune	AOC du Jura (Côtes du Jura, Arbois, L'Etoile, Château-Châlon)	Kvalitetno vino psr	Francuski

ITALIJA			
Denominazione di Origine Controllata / D.O.C.	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino (‘’) psr, Kvalitetno likersko vino psr, Šira od grožđa djelimično fermentisana sa GI	Italijanski
Denominazione di Origine Controllata e Garantita / D.O.C.G.	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino (‘’) psr, Kvalitetno likersko vino psr, Šira od grožđa djelimično fermentisana sa GI	Italijanski
Vino Dolce Naturale	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Inticazione geografica tipica	Sva	Stono vino, « vin	Italijanski

(IGT)		de pays » (vino iz zemlje), wine of over-ripe grapes(vino od prezrelog grožđa) i šira od grožđa djelimično fermentisana sa GI	
Landwein	Wine with GI of the autonomous province of Bolzano	Stono vino, « vin de pays », wine of over-ripe grapes(“) i šira od grožđa djelimično fermentisana sa GI	Njemački
Vin de pays	Wine with GI of Aosta region	Stono vino, « vin de pays », wine of over-ripe grapes(“) i šira od grožđa djelimično fermentisana sa GI	Francuski
Alberata o vigneti ad alberata	DOC Aversa	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr	Italijanski
Amarone	DOC Valpolicella	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Ambra	DOC Marsala	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Ambrato	DOC Malvasia delle Lipari DOC Vernaccia di Oristano	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Annoso	DOC Controguerra	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Apianum	DOC Fiano di Avellino	Kvalitetno vino psr	Latinski
Auslese	DOC Caldaro e Caldaro classico-Alto Adige	Kvalitetno vino psr	Njemački
Barco Reale	DOC Barco Reale di Carmignano	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Brunello	DOC Brunello di Montalcino	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Buttafuoco	DOC Oltrepò Pavese	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino (") psr	Italijanski
Cacc'e mitte	DOC Cacc'e Mitte di Lucera	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Cagnina	DOC Cagnina di Romagna	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Cannellino	DOC Frascati	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Cerasuolo	DOC Cerasuolo di Vittoria DOC Montepulciano d'Abruzzo	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Chiaretto	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, Kvalitetno likersko vino psr, Stono vino sa GI	Italijanski
Ciaret	DOC Monferrato	Kvalitetno vino psr	Italijanski

Château	DOC de la région Valle d'Aosta	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino (‘’) psr, Kvalitetno likersko vino psr	Francuski
Classico	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino (‘’) psr, Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Dunkel	DOC Alto Adige DOC Trentino	Kvalitetno vino psr	Njemački
Est !Est ! !Est !!!	DOC Est !Est ! !Est !!! di Montefiascone	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr	Latinski
Falerno	DOC Falerno del Massico	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Fine	DOC Marsala	Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Fior d'Arancio	DOC Colli Euganei	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, Stono vino sa GI	Italijanski
Falerio	DOC Falerio dei colli Ascolani	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Flétri	DOC Valle d'Aosta o Vallée d'Aoste	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Garibaldi Dolce (ou GD)	DOC Marsala	Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Governo all'uso toscano	DOCG Chianti / Chianti Classico IGT Colli della Toscana Centrale	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Italijanski
Gutturnio	DOC Colli Piacentini	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino (‘’) psr	Italijanski
Italia Particolare (ou IP)	DOC Marsala	Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Klassisch / Klassisches Ursprungsgebiet	DOC Caldarò DOC Alto Adige (avec la dénomination Santa Maddalena e Terlano)	Kvalitetno vino psr	Njemački
Kretzer	DOC Alto Adige DOC Trentino DOC Teroldego Rotaliano	Kvalitetno vino psr	Njemački
Lacrima	DOC Lacrima di Morro d'Alba	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Lacryma Christi	DOC Vesuvio	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Lambiccato	DOC Castel San Lorenzo	Kvalitetno vino psr	Italijanski
London Particular (ou LP ou Inghilterra)	DOC Marsala	Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski

Morellino	DOC Morellino di Scansano	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Occhio di Pernice	DOC Bolgheri, Vin Santo Di Carmignano, Colli dell'Etruria Centrale, Colline Lucchesi, Cortona, Elba, Montecarlo, Monteregio di Massa Maritima, San Gimignano, Sant'Antimo, Vin Santo del Chianti, Vin Santo del Chianti Classico, Vin Santo di Montepulciano	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Oro	DOC Marsala	Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Pagadebit	DOC pagadebit di Romagna	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Passito	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr, Stono vino sa GI	Italijanski
Ramie	DOC Pinerolese	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Rebola	DOC Colli di Rimini	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Recioto	DOC Valpolicella DOC Gambellara DOCG Recioto di Soave	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr	Italijanski
Riserva	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino (‘’) psr, Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Rubino	DOC Garda Colli Mantovani DOC Rubino di Cantavenna DOC Teroldego Rotaliano DOC Trentino	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Rubino	DOC Marsala	Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Sangue di Giuda	DOC Oltrepò Pavese	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino (‘’) psr	Italijanski
Scelto	Sva	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Sciacchetrà	DOC Cinque Terre	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Sciac-trà	DOC Pornassio o Ormeasco di Pornassio	Kvalitetno vino psr	Italijanski

Sforzato, Sfursât	DO Valtellina	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Spätlese	DOC / IGT de Bolzano	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Njemački
Soleras	DOC Marsala	Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Stravecchio	DOC Marsala	Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Strohwein	DOC / IGT de Bolzano	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Njemački
Superiore	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, Quality semi-sparkling wine psr, Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Superiore Old Marsala (ou SOM)	DOC Marsala	Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Torchiato	DOC Colli di Conegliano	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Torcolato	DOC Breganze	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Vecchio	DOC Rosso Barletta, Aglianico del Vulture, Marsala, Falerno del Massico	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Vendemmia Tardiva	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino (‘’) psr, Stono vino sa GI	Italijanski
Verdolino	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Italijanski
Vergine	DOC Marsala DOC Val di Chiana	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Vermiglio	DOC Colli dell Etruria Centrale	Kvalitetno likersko vino psr	Italijanski
Vino Fiore	Sva	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Vino Nobile	Vino Nobile di Montepulciano	Kvalitetno vino psr	Italijanski
Vino Novello o Novello	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Italijanski
Vin santo / Vino Santo / Vinsanto	DOC et DOCG Bianco dell'Empolese, Bianco della Valdinievole, Bianco Pisano di San Torpé, Bolgheri, Candia dei Colli Apuani, Capalbio, Carmignano, Colli dell'Etruria Centrale, Colline Lucchesi, Colli del Trasimeno, Colli Perugini, Colli Piacentini,	Kvalitetno vino psr	Italijanski

	Cortona, Elba, Gambellera, Montecarlo, Monteregio di Massa Maritima, Montescudaio, Offida, Orcia, Pomino, San Gimignano, San'Antimo, Val d'Arbia, Val di Chiana, Vin Santo del Chianti, Vin Santo del Chianti Classico, Vin Santo di Montepulciano, Trentino		
Vivace	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr, Stono vino sa GI	Italijanski

KIPAR			
Όινος Ελεγχόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΟΕΟΠ)	Sva	Kvalitetno vino psr	Grčki
Τοπικός Όίνος (Regional Wine)	Sva	Stono vino sa GI	Grčki
Μοναστήρι (Monastiri)	Sva	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Grčki
Κτήμα (Ktima)	Sva	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Grčki
Άμπελώνας (-ες) (Ampelonas (-es))	Sva	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Grčki
Μονή (Moni)	Sva	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Grčki

LUKSEMBURG			
Marque nationale	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr	Francuski
Appellation contrôlée	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr	Francuski
Appellation d'origine contrôlée	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr	Francuski
Vin de pays	Sva	Stono vino sa GI	Francuski
Grand premier cru	Sva	Kvalitetno vino psr	Francuski
Premier cru	Sva	Kvalitetno vino psr	Francuski
Vin classé	Sva	Kvalitetno vino psr	Francuski
Château	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr	Francuski

MAĐARSKA			
minőségi bor	Sva	Kvalitetno vino psr	Mađarski
különleges minőségű bor	Sva	Kvalitetno vino psr	Mađarski
fordítás	Tokaj / -i	Kvalitetno vino psr	Mađarski
máslás	Tokaj / -i	Kvalitetno vino psr	Mađarski
szamorodni	Tokaj / -i	Kvalitetno vino psr	Mađarski
aszú ... puttonyos,	Tokaj / -i	Kvalitetno vino psr	Mađarski

completed by the numbers 3-6			
aszúszencia	Tokaj / -i	Kvalitetno vino psr	Mađarski
eszencia	Tokaj / -i	Kvalitetno vino psr	Mađarski
tájbor	Sva	Stono vino sa GI	Mađarski
bikavér	Eger, Szekszárd	Kvalitetno vino psr	Mađarski
késői szüretelésű bor	Sva	Kvalitetno vino psr	Mađarski
válogatott szüretelésű bor	Sva	Kvalitetno vino psr	Mađarski
muzeális bor	Sva	Kvalitetno vino psr	Mađarski
siller	Sva	Stono vino sa GI, i Kvalitetno vino psr	Mađarski

AUSTRIJA			
Qualitätswein	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Qualitätswein besonderer Reife und Leseart / Prädikatswein	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Qualitätswein mit staatlicher Prüfnummer	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Ausbruch / Ausbruchwein	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Auslese / Auslesewein	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Beerenauslese (wein)	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Eiswein	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Kabinett / Kabinettwein	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Schilfwein	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Spätlese / Spätlesewein	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Strohwein	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Trockenbeerenauslese	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Landwein	Sva	Stono vino sa GI	
Ausstich	Sva	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Njemački
Auswahl	Sva	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Njemački
Bergwein	Sva	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Njemački
Klassik / Classic	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Erste Wahl	Sva	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Njemački
Hausmarke	Sva	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Njemački
Heuriger	Sva	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Njemački
Jubiläumswein	Sva	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Njemački
Reserve	Sva	Kvalitetno vino psr	Njemački
Schilcher	Steiermark	Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI	Njemački
Sturm	Sva	šira od grožđa djelimično fermentisana sa GI	Njemački

PORTUGALIJA			
Denominação de origem (DO)	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino (‘) psr, Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski

Denominação de origem controlada (DOC)	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino (‘’) psr, Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski
Indicação de proveniencia regulamentada (IPR)	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino (‘’) psr, Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski
Vinho doce natural	Sva	Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski
Vinho generoso	DO Porto, Madeira, Moscatel de Setúbal, Carcavelos	Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski
Vinho regional	Sva	Stono vino sa GI	Portugalski
Canteiro	DO Madeira	Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski
Colheita Seleccionada	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Portugalski
Crusted / Crusting	DO Porto	Kvalitetno likersko vino psr	Engleski
Escolha	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI	Portugalski
Escuro	DO Madeira	Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski
Fino	DO Porto DO Madeira	Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski
Frasqueira	DO Madeira	Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski
Garrafeira	Sva	Kvalitetno vino psr, Stono vino sa GI Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski
Lágrima	DO Porto	Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski
Leve	Stono vino sa GI Estremadura and Ribatejano DO Madeira, DO Porto	Stono vino sa GI Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski
Nobre	DO Dão	Kvalitetno vino psr	Portugalski
Reserva	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr, Stono vino sa GI	Portugalski
Reserva velha (or grande reserva)	DO Madeira	Kvalitetno pjenušavo vino psr, Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski
Ruby	DO Porto	Kvalitetno likersko vino psr	Engleski
Solera	DO Madeira	Kvalitetno likersko vino psr	Portugalski

Super reserva	Sva	Kvalitetno pjenušavo vino psr	Portugalski
Superior	Sva	Kvalitetno vino psr, Kvalitetno likersko vino psr, Stono vino sa GI	Portugalski
Tawny	DO Porto	Kvalitetno likersko vino psr	Engleski
Vintage supplemented by Late Bottle (LBV) ou Character	DO Porto	Kvalitetno likersko vino psr	Engleski
Vintage	DO Porto	Kvalitetno likersko vino psr	Engleski

SLOVENIJA			
Penina	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno pjenušavo vino psr</i>	<i>Slovenački</i>
poznata trgatava	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovenački</i>
izbor	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovenački</i>
jagodni izbor	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovenački</i>
suhi jagodni izbor	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovenački</i>
ledeno vino	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovenački</i>
arhivsko vino	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovenački</i>
mlado vino	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovenački</i>
Cviček	<i>Dolenjska</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovenački</i>
Teran	<i>Kras</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovenački</i>

SLOVAČKA			
forditáš	<i>Tokaj / -ská / -ský / -ské</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovački</i>
mášlaš	<i>Tokaj / -ská / -ský / -ské</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovački</i>
samorodné	<i>Tokaj / -ská / -ský / -ské</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovački</i>
výber ... putňový, completed by the numbers 3-6	<i>Tokaj / -ská / -ský / -ské</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovački</i>
výberová esencia	<i>Tokaj / -ská / -ský / -ské</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovački</i>
esencia	<i>Tokaj / -ská / -ský / -ské</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Slovački</i>

BUGARSKA			
– Гарантирано наименование за производ (ГНП) (<i>guaranteed appellation of origin</i>)	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino ('') psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr i Kvalitetno likersko vino psr</i>	<i>Bugarški</i>
– Гарантирано и контролирано наименование за производ (ГКНП) (<i>guaranteed and controlled appellation of origin</i>)	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr, Kvalitetno polu pjenušavo vino ('') psr, Kvalitetno pjenušavo vino psr i Kvalitetno likersko vino psr</i>	<i>Bugarški</i>
– Благородно сладко вино (БСВ) (<i>noble sweet wine</i>)	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno likersko vino psr</i>	<i>Bugarški</i>
– регионално вино	<i>Sva</i>	<i>Stono vino sa GI</i>	<i>Bugarški</i>

<i>(Regional wine)</i>			
– Ново <i>(young)</i>	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI</i>	<i>Bugarski</i>
Премиум <i>(premium)</i>	<i>Sva</i>	<i>Stono vino sa GI</i>	<i>Bugarski</i>
Резерва <i>(reserve)</i>	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr Stono vino sa GI</i>	<i>Bugarski</i>
Премиум резерва <i>(premium reserve)</i>	<i>Sva</i>	<i>Stono vino sa GI</i>	<i>Bugarski</i>
Специална резерва <i>(special reserve)</i>	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Bugarski</i>
Специална селекция <i>(special selection)</i>	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Bugarski</i>
Колекционно <i>(collection)</i>	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Bugarski</i>
Премиум оук, или първо зареждане в бъчва <i>(premium oak)</i>	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Bugarski</i>
Беритба на презряло грозде <i>(vintage of over ripe grapes)</i>	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Bugarski</i>
Розенталер <i>(Rosenthaler)</i>	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Bugarski</i>

RUMUNIJA			
– Vin cu denumire de origine controlată <i>(D.O.C.)</i>	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Rumunski</i>
Cules la maturitate deplină <i>(C.M.D.)</i>	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Rumunski</i>
Cules târziu <i>(C.T.)</i>	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Rumunski</i>
Cules la înobilarea boabelor <i>(C.I.B.)</i>	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Rumunski</i>
Vin cu indicație geografică	<i>Sva</i>	<i>Stono vino sa GI</i>	<i>Rumunski</i>
Rezervă	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Rumunski</i>
Vin de vinotecă	<i>Sva</i>	<i>Kvalitetno vino psr</i>	<i>Rumunski</i>

DODATAK 3

LISTA KONTAKT OSOBA

Kao što je navedeno u Članu 12 Aneksa II Protokola 2

(a) Crna Gora

G-đa Ljiljana Simović, savjetnik za međunarodnu saradnju

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

Vlada Republike Crne Gore

Rimski trg 46, 81000 Podgorica

Tel: +382 81 48 22 71;

Fax: +382 81 23 43 06

E-mail: ljiljanas@mn.yu; radanad@mn.yu

(b) Zajednica

European Commission

Directorate-General for Agriculture and Rural Development

Directorate B International Affairs II

Head of Unit B.2 Enlargement

B-1049 Bruxelles / Brussel

Belgium

Telephone: +32 2 299 11 11

Fax: +32 2 296 62 92

E-mail : AGRI EC Montenegro wine trade

**PROTOKOL 3
KOJI SE ODNOSI NA DEFINICIJU POJMA
"PROIZVODI SA PORIJEKLOM" I
METODE ADMINISTRATIVNE SARADNJE
NA PRIMJENI ODREDBI OVOG SPORAZUMA
IZMEĐU ZAJEDNICE I CRNE GORE**

ČLAN 38
Posebni uslovi

1. Pod uslovom da su transportovani direktno u skladu sa odredbama člana 13, sledeće će se smatrati kao:

- 1) proizvodi sa porijeklom iz Seute i Melilje:
  - (a) proizvodi u potpunosti dobijeni u Seuti i Melilji,
  - (b) proizvodi dobijeni u Seuti i Melilji u proizvodnji u kojoj se koriste proizvodi koji nijesu navedeni u tački (a) pod uslovom da:
    - (i) da su navedeni proizvodi prošli dovoljnu obradu ili preradu u smislu člana 6, ili da
    - (ii) su ti proizvodi sa porijeklom iz Crne Gore ili Zajednice, pod uslovom da su prošli dovoljnu obradu ili preradu izvan člana 7
- 2) proizvodi sa porijeklom iz Crne Gore:
  - (a) proizvodi u potpunosti dobijeni u Crnoj Gori;
  - (b) proizvodi dobijeni u Crnoj Gori u proizvodnji u kojoj se koriste proizvodi koji nijesu navedeni u tački (a) pod uslovom da:
    - (i) da su navedeni proizvodi prošli dovoljnu obradu ili preradu u smislu člana 6, ili da
    - (ii) su ti proizvodi sa porijeklom iz Seute i Melilje ili Zajednice, pod uslovom da su prošli dovoljnu obradu ili preradu izvan člana 7

2. Seuta i Melilja će se tretirati kao jedinstvena teritorija.

3. Izvoznik ili njegov ovlašćeni predstavnik će u rubrici 2 uvjerenja o porijeklu robe EUR.1 unijeti "Crna Gora" i " Seuta i Melilja " ili na izjavi na fakturi. Dalje, ako su proizvodi porijeklom iz Seuta i Melilja to će biti navedeno u rubrici 4 uvjerenja o porijeklu robe EUR.1 ili na izjavi na fakturi.

4. Carinski organ Španije će biti odgovoran za primjenu protokola u Seuti i Melilji.

GLAVA VIII
ZAVRŠNE ODREDBE

ČLAN 39
Izmjene Protokola

Savjet za stabilizaciju i pridruživanje može odlučivati o izmjenama odredbi Protokola.

dozvoljava upotreba samo prediva bez porekla, proizvodnja ne može da se započne od netkane tkanine - čak i ako netkane tkanine ne mogu normalno biti izrađene od prediva. U takvim slučajevima, polazni materijal koji bi trebalo da se koristi je onaj materijal, koji u fazi obrade neposredno prethodi predivu - tj. koji je u stadijumu vlakna.

- 3.6. Ako su u pravilu iz liste date dvije procentualne vrijednosti za maksimalnu vrijednost materijala bez porijekla koji se mogu koristiti, onda se ovi procenti ne mogu sabirati. Drugim riječima, maksimalna vrijednost materijala bez porijekla koji mogu da se koriste ne smije ni u kom slučaju da premaši najveći navedeni procenat. Štoviše, pojedinačni procenti ne smiju biti premašeni u odnosu na određeni materijal na koji se odnose.

Napomena 4:

- 4.1. Pod pojmom "prirodna vlakna", koji se koristi u listi, podrazumijevaju se vlakna, osim vještačkih ili sintetičkih. Ograničava se na vlakna u fazama prije pređenja, uključujući i na otpatke i, ako nije na drugi način navedeno, na vlakna koja nisu vlačena, češljana ili na drugi način obrađena, ali nepredena.
- 4.2. Pod pojmom "prirodna vlakna" podrazumijevaju se i konjska dlaka iz tar. br. 05.03, svila i tar. br. 50.02 i 50.03, kao i vunena vlakna, fina ili gruba životinjska dlaka iz tar. br. 5.01. do 51.05, pamučna vlakna iz tar. br. 52.01 do 52.03 i ostala biljna vlakna iz tar. br. 53.01 do 53.05.
- 4.3. Pod pojmom "tekstilna celuloza", "hemijski materijali", i "materijali za proizvodnju hartije", koji se koriste u listi, podrazumijevaju se materijali koji se ne svrstavaju u Glave 50 do 63, koji se mogu upotrijebiti za proizvodnju veštačkih, sintetičkih ili papirnih vlakana ili prediva.
- 4.4. Pod pojmom "vještačka ili sintetička vlakna, sečena", koji se koristi u listi, podrazumijevaju se kablovi od sintetičkih ili vještačkih filamenata, sječena vlakna ili otpaci, iz tar. br. 55.01 do 55.07.

Napomena 5:

- 5.1. Kada se za određen proizvod iz liste, upućuje na ovu napomenu, uslovi navedeni u koloni 3 ne primenjuju se na osnovne tekstilne materijale koji se koriste u proizvodnji tog proizvoda i koji, svi zajedno, predstavljaju 10% ili manje od ukupne mase svih upotrijebljenih osnovnih tekstilnih materijala (Videti, takođe, Napomenu 5.3. i 5.4).
- 5.2. Međutim, tolerancija navedena u napomeni 5.1. može da se primijeni samo na mješane proizvode koji su izrađeni od dva ili više osnovna tekstilna materijala.

Sljedeće se smatra osnovnim tekstilnim materijalima:

- svila,
- vuna,
- gruba životinjska dlaka,
- fina životinjska dlaka,
- konjska dlaka,
- pamuk,
- materijali za proizvodnju hartije i hartija,
- lan,

- (f) proces koji obuhvata sljedeće radnje: prerada sa koncentrisanom sumpornom kiselinom, oleumom ili sumpornim anhidridom; neutralizacija sa alkalnim agensima; dekolorizacija i prečišćavanje sa prirodnoaktivnom zemljom, aktiviranom zemljom, aktiviranim ugljenom ili boksitom;
- (g) polimerizacija;
- (h) alkilacija;
- (i) izomerizacija.

7.2. U svrhe primjene tar. br. 27.10, 27.11 i 27.12, pod pojmom "specifični procesi" podrazumijeva se sljedeće:

- (a) vakuumska destilacija;
- (b) ponovna destilacija veoma jakim frakcionim procesom;
- (c) krekning;
- (d) davanje drugog oblika;
- (e) ekstrakcija pomoću selektivnih rastvarača;
- (f) proces koji obuhvata sljedeće radnje: prerada sa koncentrisanom sumpornom kiselinom, oleumom ili sumpornim anhidridom; neutralizacija sa alkalnim agensima; dekolorizacija i prečišćavanje sa prirodnoaktivnom zemljom, aktiviranom zemljom, aktiviranim ugljenom ili boksitom;
- (g) polimerizacija;
- (h) alkilacija;
- (ij) izomerizacija;
- (k) samo u slučaju teških ulja koja se svrstavaju u tar. br. ex 27.10, desumporizacija sa vodikom čiji je rezultat smanjenje najmanje 85% sadržaja sumpora kod proizvoda koji se obrađuju (ASTM D 1266-59 T metod);
- (l) samo u slučaju proizvoda koji se svrstavaju u tar. br. 27.10, deparafinizacija nekim drugim procesom, a ne filtriranjem;
- (m) samo u slučaju teških ulja iz tar. br. ex 27.10, tretman sa vodikom pod pritiskom od preko 20 bara i na temperaturi iznad 250 °C uz upotrebu nekog drugog katalizatora, a ne onog koji izaziva desumporizaciju, kada vodik predstavlja aktivni element u hemijskoj reakciji. Dalji tretman ulja za podmazivanje iz tar. br. ex 27.10 sa vodikom (npr.: hidrofiniš ili dekolorizacija) u cilju, naročito, poboljšanja boje i stabilnosti, neće se smatrati specifičnim procesom;
- (n) samo u slučaju ulja za gorivo iz tar. br. ex 27.10, atmosferska destilacija, pod uslovom da manje od 30% zapremine ovih proizvoda, uključujući i gubitke, destiliše na temperaturi od 300 °C po metodu ASTM D 86;
- (o) samo u slučaju teških ulja, osim gasnih ulja i goriva koji se svrstavaju u tar. br. ex 27.10, postupak pomoću visokofrekventnih električnih pražnjenja bez iskrenja;
- (p) samo u slučaju sirovih proizvoda iz tarifnog broja ex 27.12 (osim vazelina, ozokerita, voska od lignita ili treseta, parafina koji sadrže po masi manje od 0,75% ulja), uklanjanje ulja frakcionom kristalizacijom.

7.3. U svrhe primjene tar. br. ex 27.07, 27.13 do 27.15, ex 29.01, ex 29.02 i ex 34.03, jednostavne radnje, kao što su čišćenje, pretakanje, otklanjanje soli, izdvajanje vode, filtriranje, bojadisanje, stavljanje oznaka, dobijanje sumpornog sadržaja, kao rezultata miješanja proizvoda sa raznim sumpornim sadržajima, odnosno bilo koja kombinacija ovih ili sličnih radnji ne dodjeljuju status porijekla.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
1702	Ostali šećeri, uključujući hemijski čistu laktozu, maltozu, glikozu i fruktozu u čvrstom stanju; šećerni sirupi bez dodatih sredstava za aromatizaciju ili materija za bojenje; vještački med i mješavine vještačkog i prirodnog meda; karamel: - Hemijski čista maltoza ili fruktoza - Ostali šećeri u čvrstom obliku, sa dodatkom sredstava za aromatizaciju ili materija za bojenje - Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar. br., uključujući i od ostalih materijala iz tar. br. 1702 Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala iz Glave 17 ne smije da bude veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika Proizvodnja kod koje svi upotrijebljeni materijali su sa porijeklom	
ex 1703	Melase dobijene prilikom ekstrakcije ili rafinisanje šećera, sa dodatkom sredstava za aromatizaciju ili materija za bojenje	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala iz Glave 17 ne smije da bude veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika	
1704	Proizvodi od šećera (uključujući bijelu čokoladu), bez kaka	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod, - vrijednost upotrijebljenih materijala iz Glave 17 ne smije da bude veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika	
Glava 18	Kakao i proizvodi od kaka	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod, - vrijednost upotrijebljenih materijala iz Glave 17 ne smije da bude veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika	
1901	Ekstrakt slada; prehrambeni proizvodi od brašna, ječma, griza, skroba i ekstrakta slada bez dodatka kaka ili sa dodatkom kaka u prahu u količini manjoj od 40% po masi kaka, računato na potpuno odmašćenu osnovu, na drugom mjestu nepomenuti niti uključeni; prehrambeni proizvodi od robe iz tar. br. 0401 do 0404 bez dodatka kaka praha ili sa sadržajem kaka manjim od 5% po masi, računato na potpuno odmašćenu osnovu, na drugom mjestu nepomenuti, niti uključeni: - Ekstrakt slada - Ostalo	Proizvodnja od žitarica iz Glave 10 Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod, - vrijednost upotrijebljenih materijala iz Glave 17 ne smije da bude veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika	
1902	Tjestenine, kuvane ili nekuvane ili punjene (mesom ili drugim materijalima) ili na drugi način pripremljene, kao što su špageti, makaroni, rezanci, lazanje, njoki, ravioli, kaneloni; kus-kus, pripremljeni ili nepripremljeni;		

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
2009	<p>- Ostalo, osim voća i jezgrastog voća kuvanog na drugi način, osim u vodi ili na pari, bez dodatka šećera, smrznuto</p> <p>Voćni sokovi (uključujući širu od grožđa) i sokovi od povrća, nefermentisani i bez dodatka alkohola, sa dodatkom ili bez dodatka šećera ili ostalih sredstava za zaslađivanje</p>	<p>Proizvodnja kod koje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod - vrijednost upotrijebljenih materijala iz Glave 17 ne smije da bude veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika <p>Proizvodnja kod koje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod, - vrijednost upotrijebljenih materijala iz Glave 17 ne smije da bude veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika 	
ex Glava 21	Razni proizvodi za ishranu; osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod	
2101	Ekstrakti, esencije i koncentradi kafe, čaja, mate čaja ili preparata na bazi tih proizvoda ili na bazi kafe, čaja ili mate čaja; pržena cikorijska i ostale pržene zamjene kafe i ekstrakti, esencije i koncentradi tih proizvoda	<p>Proizvodnja kod koje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod - cikorijska koja se upotrebljava mora da bude u potpunosti dobijena 	
2103	Preparati za sosove i pripremljeni sosovi; mešani začini i miješana začinska sredstva; brašno od slačice i pripremljena slačica (senf)		
	- Preparati za sosove i pripremljeni sosovi; miješani začini i miješana začinska sredstva	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, može da se upotrijebe brašno ili griz od slačice ili pripremljena slačica	
ex 2104	- Brašno od slačice i pripremljena slačica Supe i čorbe i preparati za te proizvode	Proizvodnja od materijala iz bilo kog tarifnog broja	
2106	Prehrambeni proizvodi na drugom mjestu nepomenuti, niti obuhvaćeni	Proizvodnja od materijala iz bilo kog tarifnog broja, osim od pripremljenog ili konzervisanog povrća iz tar. br. 2002 do 2005	
		Proizvodnja kod koje:	
		- se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod,	
		- vrijednost upotrijebljenih materijala iz Glave 17 ne smije da bude veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika	
ex Glava 22	Pića, alkoholi i sirće; osim:	Proizvodnja kod koje:	
		- se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod,	
		- upotrijebljeno grožđe i materijali dobijeni od grožđa, moraju da budu u potpunosti dobijeni	
2202	Voda, uključujući mineralnu vodu i gaziranu vodu, sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju i ostala bezalkoholna pića, osim sokova od voća i povrća koji se svrstavaju u tar. br. 2009	<p>Proizvodnja kod koje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se sav upotrijebljen materijal svrstava u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod, - vrijednost upotrijebljenih materijala iz Glave 17 ne smije da bude veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika, - svaki upotrijebljen voćni sok (osim sokova od ananasa, limete i grejpfruta) mora da bude sa porijeklom 	
2207	Nedenaturisan etil-alkohol alkoholne jačine 80% zapremine ili jači; etil-alkohol i ostali alkoholi, denaturisani, bilo koje jačine	<p>Proizvodnja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - od materijala koji se ne svrstavaju u tar. br. 2207 ili 2208 - kod koje upotrijebljeno grožđe i materijali dobijeni od grožđa, moraju da budu u potpunosti dobijeni ili, ako su svi ostali upotrijebljeni materijali sa porijeklom, može da se upotrebi arak do 5% zapremine 	

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
2208	Nedenaturisan etil-alkohol alkoholne jačine manje od 80% zapr.; rakije, liker i ostala alkoholna pića	Proizvodnja: - od materijala koji se ne svrstavaju u tar. br. 2207 ili 2208 - kod koje upotrijebljeno grožđe i materijali dobijeni od grožđa, moraju da budu u potpunosti dobijeni ili, ako su svi ostali upotrijebljeni materijali sa porijeklom, može da se upotrijebi arak do 5% zapremine	
ex Glava 23	Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena hrana za životinje; osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod	
ex 2301	Brašno, prah i pelete od riba ili ljuskara, mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka, nepodobni za ljudsku ishranu	Proizvodnja kod koje svi upotrijebljeni materijali iz Glave 2 i 3 moraju da budu u potpunosti dobijeni	
ex 2303	Ostaci od proizvodnje skroba od kukuruza (isključujući koncentrisana močila) sa sadržajem bjelančevina preko 40% po masi, računato na suvi proizvod	Proizvodnja kod koje upotrijebljen kukuruz mora da bude u potpunosti dobijen	
ex 2306	Uljane pogače i ostali čvrsti ostaci dobijeni ekstrakcijom maslinovog ulja sa sadržajem više od 3% maslinovog ulja	Proizvodnja kod koje upotrijebljene masline moraju da budu u potpunosti dobijene	
2309	Proizvodi koji se upotrebljavaju za ishranu životinja	Proizvodnja kod koje: - upotrijebljene žitarice, šećer ili melasa, meso ili mlijeko moraju da budu sa porijeklom - svi upotrijebljeni materijali iz Glave 3 moraju da budu u potpunosti dobijeni	
ex Glava 24	Duvan i proizvodi zamjene duvana; osim:	Proizvodnja kod koje svi upotrijebljeni materijali iz Glave 24 moraju da budu u potpunosti dobijeni	
2402	Cigare, cigarilosi i cigarete od duvana ili zamjene duvana	Proizvodnja kod koje najmanje 70% po masi upotrijebljenog neprerađenog duvana ili duvanskih otpadaka iz tar. br. 2401, mora da bude sa porijeklom	
ex 2403	Duvan za pušenje	Proizvodnja kod koje najmanje 70% po masi upotrijebljenog neprerađenog duvana ili duvanskih otpadaka iz tar. br. 2401, mora da bude sa porijeklom	
ex Glava 25	So; sumpor; zemlja; kamen; gips; kreč i cement; osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod	
ex 2504	Prirodni kristalni grafit sa obogaćenim sadržajem ugljenika, prečišćen i mljeven	Obogaćivanje sadržaja ugljenika, prečišćavanje i mljevenje sirovog kristalnog grafita	
ex 2515	Mermer, samo sječen testerom ili na drugi način, u blokove ili ploče pravougaonog oblika (uključujući i kvadratnog), debljine do 25 cm	Rezanje mermera debljine preko 25 cm, testerom ili na drugi način (čak i ako je već isječen)	
ex 2516	Granit, porfir, bazalt, pešćar i ostali kamen za spomenike, građevinarstvo i drugo, sječen testerom ili na drugi način u blokove ili ploče pravougaonog oblika (uključujući i kvadratnog) debljine do 25 cm	Rezanje kamena, debljine preko 25 cm, testerom ili na drugi način (čak i ako je već isječen)	
ex 2518	Dolomit, pečen	Pečenje nepečenog dolomita	

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
ex 2519	Usitnjen prirodni magnezijum-karbonat (magnezit) u hermetički zapečaćenim kontejnerima i magnezijum-oksidi, čisti ili nečisti, osim topljenog magnezijum-oksida ili sitermagnezita	Proizvodnja kod koje se upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, dozvoljena je upotreba prirodnog magnezijum-karbonata (magnezita).	
ex 2520	Gips posebno pripremljen za zubarstvo	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne sme da bude veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
ex 2524	Prirodna azbestna vlakna	Proizvodnja od minerala azbesta (azbestnog koncentrata)	
ex 2525	Liskun u prahu	Mljevenje liskuna ili otpadaka od liskuna	
ex 2530	Zemljane boje, pečene ili u prahu	Pečenje ili mljevenje zemljanih boja	
Glava 26	Rude, zgure i pepeli	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod	
ex Glava 27	Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenozne materije; mineralni voskovi, osim:	Proizvodnja kod koje se upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod	
ex 2707	Ulja, kod kojih masa aromatskih sastojaka prelazi masu nearomatskih sastojaka, slična mineralnim uljima dobijenim destilacijom katrana kamenog uglja na visokoj temperaturi, od kojih više od 65% zapr. destiliše na temperaturi od 250o S (uključujući mješavine esencije nafte i benzola), namjenjena za upotrebu kao pogonsko gorivo ili gorivo za zagrijavanje	Operacije rafinisanja i/ili jedna ili više specifičnih procesa ¹ ili Druge operacije kod kojih se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe materijali koji se svrstavaju u isti tar. br. pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
ex 2709	Sirova ulja dobijena od bitumenoznih minerala	Suva destilacija bitumenoznih materijala	
2710	Ulja dobijena od nafte i ulja dobijenih od bitumenoznih materijala, osim sirovih; proizvodi na drugom mjestu nepromenjeni ili obuhvaćeni, koji sadrže po masi 70% ili više ulja od nafte ili ulja dobijenih od bitumenoznih materijala, ako predstavljaju osnovne sastojke tih proizvoda, otpadna ulja	Operacije rafinisanja i/ili jedan ili više specifičnih procesa ² ili Druge operacije kod kojih se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe materijali koji se svrstavaju u isti tar. br., pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
2711	Naftni gasovi i ostali gasoviti ugljovodonici	Operacije rafinisanja i/ili jedan ili više specifičnih procesa ³ ili Druge operacije kod kojih se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe materijali koji se svrstavaju u isti tar. br., pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	

¹ Za specijalne uslove koji se odnose na »specifične procese«, vidjeti Uvodnu napomenu 7.1 i 7.3

² Za specijalne uslove koji se odnose na »specifične procese«, vidjeti Uvodnu napomenu 7.1 i 7.3

³ Za specijalne uslove koji se odnose na »specifične procese«, vidjeti Uvodnu napomenu 7.1 i 7.3

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
2712	Vazelin; parafin, mikrokristalni vosak od nafte, presovani parafini, ozokerit, vosak od mrkog uglja i lignita, vosak od treseta, ostali mineralni voskovi i slični proizvodi dobijeni sintezom ili drugim postupcima, obojeni ili neobojeni	Operacije rafinisanja i/ili jedan ili više specifičnih procesa1 ili Druge operacije kod kojih se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe materijali koji se svrstavaju u isti tar. br., pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
2713	Naftni koks, bitumen od nafte i ostali ostaci iz nafte ili iz ulja od bitumenoznih minerala	Operacije rafinisanja i/ili jedan ili više specifičnih procesa2 ili Druge operacije kod kojih se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe materijali koji se svrstavaju u isti tar. br., pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
2714	Bitumen i asfalt, prirodni; bitumenozni i uljni škriljci i ter-pesak; asfaltiti i asfaltne stene	Operacije rafinisanja i/ili jedan ili više specifičnih procesa3 ili Druge operacije kod kojih se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe materijali koji se svrstavaju u isti tar. br., pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
2715	Bitumenske mješavine na bazi prirodnog asfalta, prirodnog bitumena, bitumena od nafte, mineralnog katrana ili mineralne katranske smole (npr.: bitumen kit, "cut-back")	Operacije rafinisanja i/ili jedan ili više specifičnih procesa4 ili Druge operacije kod kojih se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe materijali koji se svrstavaju u isti tar. br., pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
ex Glava 28	Neorganski hemijski proizvodi; organska i neorganska jedinjenja plemenitih metala, metala rijetkih zemlji, radioaktivnih elemenata ili izotopa; osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuju od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe materijali koji se svrstavaju u isti tar. br., pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
ex 2805	"Misch-metal"	Proizvodnja elektrolitičkim ili termalnim postupkom, kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
ex 2811	Sumpor-trioksid	Proizvodnja od sumpor-dioksida	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
ex 2833	Sulfat aluminijuma	Proizvodnja kod koje vrednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
ex 2840	Natrijum-perborat	Proizvodnja od dinatrijum-tetaborat pentahidrata	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
ex 2852	Jedinjenja žive sa zasićenim acikličnim monokarbonskim kiselinama i njihovi anhidridi, halogenidi, peroksidi i perkisjeline; njihovi halogeni, sulfo-nitro-ili nitrozo-derivati.	Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar. broja. Međutim, mogu da se upotrijebe i materijali iz tar.br. 2852, 2915 i 2916 pod uslovom da njihova vrijednost, nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika

¹ Za specijalne uslove koji se odnose na »specifične procese«, vidjeti Uvodnu napomenu 7.2

² Za specijalne uslove koji se odnose na »specifične procese«, vidjeti Uvodnu napomenu 7.1 i 7.3

³ Za specijalne uslove koji se odnose na »specifične procese«, vidjeti Uvodnu napomenu 7.1 i 7.3

⁴ Za specijalne uslove koji se odnose na »specifične procese«, vidjeti Uvodnu napomenu 7.1 i 7.3

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
	<p>Jedinjenja žive od internih etara i njihovih halogeni, sulfuro-, nitro ili nitrozo derivati</p> <p>Jedinjenja žive od heterociličnih jedinjenja sa hetero-atom(atomima)azota</p> <p>Jedinjenja žive od nukleinskih kiselina i njihovih soli, hemijski određeni ili neodređeni; ostala heterociklična jedinjenja</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar. broja. Međutim, mogu da se upotrijebe svi materijali iz tar.br.2909 pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika.</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar.broja.Međutim, mogu da se upotrijebe svi materijali iz tar.br.2852,2932 i 2933 pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 20 % cijene proizvoda franko fabrika.</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar.broja. Međutim, mogu da se upotrijebe svi materijali iz tar.br.2852,2932 i 2933 pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 20 % cijene proizvoda franko fabrika.</p>	<p>Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika</p> <p>Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika</p> <p>Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika</p>
	<p>Jedinjenja žive od naftenskih kiselina, njihovih soli nerastvorljivih u vodi i njihovi estri</p> <p>Ostala jedinjenja žive od pripremljenih vezivnih sredstava za livačke kalupe ili livačka jezgra; hemijski proizvodi i preparati lemijske ili srodnih industrija (uključujući i one koje se sastoje od mješavine prirodnih proizvoda) na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar.broja osim tar.broja proizvoda.Međutim, materijali iz istog tar.broja proizvoda mogu se koristiti , pod uslovom da njihova ukupna vrijednost nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika.</p> <p>Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50 % cijene proizvoda franko fabrika</p>	<p>Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika</p>
ex Glava 29	Organski hemijski proizvodi; osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe materijali koji se svrstavaju u isti tar. br., pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
ex 2901	Aciklični ugljovodonici za upotrebu kao pogonsko gorivo ili gorivo za zagrijavanje	Operacije rafinisanja i/ili jedan ili više specifičnih procesa1 ili	
ex 2902	Ciklani i cikleni (osim azulena), benzol, toluol, ksiloli, za upotrebu kao pogonsko gorivo ili gorivo za zagrijavanje	<p>Druge operacije kod kojih se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe materijali koji se svrstavaju u isti tar. br., pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika</p> <p>Operacije rafinisanja i/ili jedan ili više specifičnih procesa2 ili</p> <p>Druge operacije kod kojih se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe materijali koji se svrstavaju u isti tar. br., pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika</p>	

¹ Za specijalne uslove koji se odnose na »specifične procese«, vidjeti Uvodnu napomenu 7.1 i 7.3

² Za specijalne uslove koji se odnose na »specifične procese«, vidjeti Uvodnu napomenu 7.1 i 7.3

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
ex 3403	Preparati za podmazivanje koji sadrže manje od 70% po masi ulja od nafte ili ulja dobijena od bitumenoznih materijala	Operacije rafinisanja i/ili jedan ili više specifičnih procesa 1 ili Druge operacije kod kojih se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe i materijali koji se svrstavaju u isti tar. br. u koji se svrstava proizvod, pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
3404	Vještački voskovi i pripremljeni voskovi: - Na bazi parafina, naftnih voskova, voskova dobijenih od bitumenoznih minerala, presovanog parafina ili parafina sa odstranjenim uljem - Ostalo	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe i materijali koji se svrstavaju u isti tar. br. u koji se svrstava proizvod, pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar. br., osim od: - hidrogenizovanih ulja iz tar. br. 1516, koja imaju svojstva voska, - masnih kiselina, koje nisu definisane ili industrijski masnih alkohola, koji nemaju svojstva voskova, iz tar. br. 3823, - materijala iz tar. br. 3404.	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
		Međutim, ovi materijali mogu da se upotrijebe, pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika	
ex Glava 35	Bjelančevinaste materije; modifikovani skrobovi; lijepkovi, enzimi; osim: Dekstrini i ostali modifikovani skrobovi (npr. preželatizovani i esterifikovani skrobovi); lijepkovi na bazi skrobova ili na bazi dekstrina ili ostalih modifikovanih skrobova: - Skrobni etri i estri	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe i materijali koji se svrstavaju u isti tar. br. kao i proizvod, pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar. br., uključujući i od ostalih materijala iz tar. br. 3505	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
	- Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar. br., osim materijala iz tar. br. 1108	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
ex 3507	Pripremljeni enzimi na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
Glava 36	Eksplzivni; pirotehnički proizvodi; šibice; piroforne legure; zapaljivi aparati	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe i materijali koji se svrstavaju u isti tar. br. kao i proizvod, pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
ex Glava 37	Proizvodi za fotografske i kinematografske svrhe; osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. broja u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe i materijali koji se svrstavaju u isti tar. broj kao i proizvod, pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika

¹ Za specijalne uslove koji se odnose na »specifične procese«, vidjeti Uvodnu napomenu 7.1 i 7.3

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
3701	Fotografske ploče i planfilmovi, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni, od bilo kog materijala osim od hartije, kartona ili tekstila; planfilmovi za trenutnu (brzu) fotografiju, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni, u kasetama ili bez kasete:		
	- Plan-filmovi za trenutnu (brzu) fotografiju u boji, u kasetama - Ostalo	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u bilo koji tar. br., osim u tar. br. 3701 i 3702. Međutim, mogu da se upotrijebe i materijali koji se svrstavaju u tar. br. 3702, pod uslovom da njihova vrijednost uzeta zajedno nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u bilo koji tar. br., osim u tar. br. 3701 i 3702. Međutim, mogu da se upotrijebe i materijali koji se svrstavaju u tar. br. 3701 i 3702, pod uslovom da njihova vrijednost uzeta zajedno nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
3702	Fotografski filmovi u rolnama osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni, od bilo kog materijala osim od hartije, kartona ili tekstila; filmovi u rolnama za trenutne (brze) fotografije, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u bilo koji tar. br., osim u tar. br. 3701 i 3702	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
3704	Fotografske ploče, filmovi, hartije, karton i tekstil osvijetljeni ali nerazvijeni	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u bilo koji tar. br., osim u tar. br. 3701 i 3704	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
ex Glava 38	Razni proizvodi hemijske industrije; osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe i materijali koji se svrstavaju u isti tar. br. u koji se svrstava proizvod, pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
ex 3801	- Koloidni grafit u rastvoru ulja i polukoloidni grafit; ugljenične paste za elektrode - Grafit u obliku paste, gde mješavina grafita i mineralnih ulja učestvuje sa više od 30% po masi	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala iz tar. br. 3403 nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
ex 3803	Tal-ulje, rafinisano	Rafinisanje sirovog tal-ulja	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
ex 3805	Sulfatno-terpentinsko ulje, prečišćeno	Prečišćavanje destilacijom ili rafinisanjem sirovog sulfatnog terpentinskog ulja	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
ex 3806	Estarske gume	Proizvodnja od smolnih kiselina	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
ex 3807	Katran od drveta (smola od katrana od drveta)	Destilacija katrana od drveta	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
3808	Insekticidi, rodenticidi, fungicidi, herbicidi, sredstva protiv klijanja, sredstva za regulaciju rasta biljaka, dezinfektanti i slični proizvodi pripremljeni u oblike ili pakovanja za prodaju na malo ili kao preparati ili proizvodi (npr.: sumporisane trake, fitilji, svijeće i hartija za ubijanje muva)	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
3809	Sredstva za doradu, nosači boja, odnosno sredstva za ubrzanje bojenja ili fiksiranje materija za bojenje i ostali proizvodi i preparati (npr.: sredstva za apreturu i nagrizanje) koji se upotrebljavaju u industriji tekstila, hartije, kože i sličnim industrijama, na drugom mjestu nepomenuti, niti obuhvaćeni	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
3810	Preparati za dekapiranje metalnih površina; topitelji i drugi pomoćni preparati za lemljenje i zavarivanje; praškovi i paste za lemljenje i zavarivanje koji se sastoje od metala i drugih materijala; preparati koji se upotrebljavaju kao jezgro ili obloge za elektrode ili šipke za zavarivanje	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
3811	Preparati protiv detonacije, preparati za sprečavanje oksidacije, za sprečavanje taloženja smole, poboljšivači viskoziteta, preparati za sprečavanje korozije i ostali pripremljeni aditivi za mineralna ulja (uključujući benzin) ili za druge tečnosti koje se upotrebljavaju za iste svrhe kao mineralna ulja: - Pripremljeni aditivi za ulja za podmazivanje, koji sadrže naftna ulja ili ulja dobijena od bitumenoznih minerala	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tar. br. 3811 nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
3812	- Ostalo	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
	Pripremljeni ubrzivači vulkanizacije; složeni plastifikatori za gumu i plastične mase, na drugom mjestu nepomenuti, niti obuhvaćeni; preparati za sprečavanje oksidacije i ostali složeni stabilizatori za gumu ili plastične mase	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
3813	Preparati i punjenja za aparate za gašenje požara, napunjene granate za gašenje požara	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
3814	Složeni organski rastvarači i razređivači, na drugom mestu nepomenuti, niti obuhvaćeni; pripremljena sredstva za skidanje premazanih sredstava ili lakova	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
3818	Hemijski elementi dopirani za upotrebu u elektronici u obliku diskova, pločica ili sličnih oblika; hemijska jedinjenja dopirana za upotrebu u elektronici Tečnosti za hidraulične kočnice i ostale	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
3819	pripremljene tečnosti za hidrauličnu transmisiju, koje ne sadrže ili sadrže manje od 70% po masi naftnog ulja ili ulja dobijena od bitumenoznih minerala	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
3820	Preparati protiv smrzavanja i pripremljene tečnosti za odleđivanje	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
Ex 3821	Pripremljene podloge za razvoj mikroorganizama (uključujući viruse i slično) ili biljaka, ljudskih ili životinjskih ćelija	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50 % cijene proizvoda franko fabrika	
3822	Dijagnostički ili laboratorijski reagensi na podlozi i pripremljeni dijagnostički ili laboratorijski reagensi, bez obzira da li su na podlozi ili ne, osim onih iz tar. br. 3002 ili 3006; ispitani materijali	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
3823	Industrijske monokarbonske masne kiseline; kiselna ulja od rafinacije; industrijski masni alkoholi:		
3824	- Industrijske monokarbonske masne kiseline, kiselna ulja od rafinacije - Industrijski masni alkoholi Pripremljena vezivna sredstva za livačke kalupe ili livačka jezgra, hemijski proizvodi i preparati hemijske industrije ili srodnih industrija (uključujući i one koji se sastoje od mješavina prirodnih proizvoda), na drugom mjestu nepomenuti, niti obuhvaćeni;	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar. br., uključujući i od materijala koji se svrstavaju u tar. br. 3823	
	- Sljedeći proizvodi iz ovog tar. br.: -- pripremljena vezivna sredstva za livačke kalupe ili livačka jezgra na bazi prirodnih smolnih proizvoda -- naftenske kiseline, njihove soli nerastvorljive u vodi i njihovi estri -- sorbitol, osim sorbitola iz tar. br. 2905	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe materijali koji se svrstavaju u isti tar. br. u koji se svrstava i proizvod, pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
	-- naftni sulfonati, isključujući nafte sulfonata alkalnih metala, amonijuma ili etanolamina; tiofenovane sulfonske kiseline iz ulja koja su dobijena od bitumenoznih minerala i njihove soli -- izmjenjivači jona -- apsorpciona sredstva za vakuum cijevi -- alkalni oksid gvožđa za prečišćavanje gasa -- tekući amonijum gas i upotrijebljen oksid dobijen prečišćavanjem gasa od uglja -- sulfonaftenske kiseline, njihove soli nerastvorljive u vodi i njihovi estri -- Fuzelovo i Dipelovo ulje -- mešavine soli koje sadrže različite anione -- paste za kopiranje na bazi želatina, uključujući i na podlozi od hartije ili tekstila - Ostalo	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
3901 do 3915	Plastične mase u primarnim oblicima, otpaci, strugotina i ostaci od plastičnih masa; osim onih iz tar. br. ex 3907 i 3912, za koji važe dolje navedena pravila - Proizvodi adicione homopolimerizacije, gdje samo jedan monomer učestvuje sa više od 99% po masi u ukupnom sadržaju polimera - Ostalo	Proizvodnja kod koje: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika - vrijednost upotrijebljenih materijala iz Glave 39 nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika ¹ Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala iz Glave 39 nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika ²	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
ex 3907	- Kopolimer, od polikarbonata i akrilonitril-butadien-stirolnog kopolimera (ABS)	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe i materijali koji se svrstavaju u isti tar. br. kao i proizvod pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika ³	
3912	- Poliester Celuloza i njeni hemijski derivati, na drugom mjestu nepomenuti, niti obuhvaćeni, u primarnim oblicima	Proizvodnja kod koje vrijednost bilo kog upotrijebljenog materijala iz Glave 39 nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika i/ili proizvodnja od polikarbonata tetrabroma (bisfenol A) Proizvodnja kod koje vrijednost materijala, koji se svrstavaju u isti tar. br. u koji se svrstava proizvod, nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika	

¹ U slučaju proizvoda koji se sastoje materijala svrstanih u tarifne brojeve od 3901 do 3906, i od materijala svrstanih u tarifne brojeve od 3907 do 3911, ovo ograničenje se primjenjuje samo na onu grupu materijala koja u proizvodu dominira težinom.

² U slučaju proizvoda koji se sastoje materijala svrstanih u tarifne brojeve od 3901 do 3906, i od materijala svrstanih u tarifne brojeve od 3907 do 3911, ovo ograničenje se primjenjuje samo na onu grupu materijala koja u proizvodu dominira težinom.

³ U slučaju proizvoda koji se sastoje materijala svrstanih, sa jedne strane, u tarifne pozicije od 3901 do 3906, i, sa druge strane, u u tarifne pozicije od 3907 do 3911, ovo ograničenje se primjenjuje samo na onu grupu materijala koja u proizvodu dominira težinom.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
3916 do 3921	Poluproizvodi i proizvodi od plastičnih masa; osim proizvoda iz tar. br. ex 3916, ex 3917, ex 3920 i ex 3921, za koje važe dolje navedena pravila:		
	- Pljosnati proizvodi, na drugi način, obrađeni, a ne samo površinski obrađeni ili samo sječeni u druge oblike osim u pravougaone (uključujući i kvadratne); ostali proizvodi, na drugi način obrađeni, a ne samo površinski obrađeni - Ostalo:	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala iz Glave 39 nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
	- Proizvodi adicione homopolimeracije, gdje samo jedan monomer učestvuje sa više od 99% po masi u ukupnom sadržaju polimera - Ostalo	Proizvodnja kod koje: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika, - vrijednost upotrijebljenih materijala iz Glave 39 nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika ¹	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
ex 3916 i ex 3917	Profilni oblici i cijevi	Proizvodnja kod koje: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika, - vrijednost upotrijebljenih materijala, koji se svrstavaju u isti tar. br. u koji se svrstava proizvod, nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika,	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
ex 3920	- Listovi ili filmovi jonomera - Listovi od regenerisane celuloze, poliamida ili polietilena	Proizvodnja od termoplastične delimične soli koja je kopolimer etilena i metakrilne kiseline, djelimično neutralizovana jonima metala, uglavnom cinka i natrijuma Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala, koji se svrstavaju u isti tar. br. u koji se svrstava proizvod, nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
ex 3921	Folije od plastičnih masa, metalizirane	Proizvodnja od visoko transparentne poliesterske folije, debljine manje od 23 mikrona ³	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
3922 do 3926	Proizvodi od plastičnih masa	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
ex Glava 40 ex 4001 4005	Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume; osim: Laminirane ploče od krep gume za cipele Mješavine kaučuka, ne vulkanizovane, u primarnim oblicima ili u obliku ploča, listova ili traka	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod Laminiranje listova prirodnog kaučuka Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala, osim prirodnog kaučuka, nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
4012	Protektirane ili upotrebljavane spoljne pneumatske gume; pune gume i gume sa vazдушnim komorama, protektori (gazeći sloj) i zaštitni ulošci (pojasevi), od gume:		

¹ U slučaju proizvoda koji se sastoje materijala svrstanih, sa jedne strane, u tarifne pozicije od 3901 do 3906, i, sa druge strane, u u tarifne pozicije od 3907 do 3911, ovo ograničenje se primjenjuje samo na onu grupu materijala koja u proizvodu dominira težinom.

² U slučaju proizvoda koji se sastoje materijala svrstanih, sa jedne strane, u tarifne pozicije od 3901 do 3906, i, sa druge strane, u u tarifne pozicije od 3907 do 3911, ovo ograničenje se primjenjuje samo na onu grupu materijala koja u proizvodu dominira težinom.

³ Veoma providnim će se smatrati sljedeće folije: folije čija je optička propustljivost, mjerena prema ASTM-D 1003-16 Gardner Hazemeter (tj. Hazefaktor), manja od 2 %.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
ex 4017	- Protektirane gume, pune gume i gume sa vazдушnim komorama, od gume - Ostalo Proizvodi od tvrde gume	Protektiranje upotrijebljenih guma Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar. br., osim iz tar. br. 4011 ili 4012 Proizvodnja od tvrde gume	
ex Glava 41 ex 4102	Sirova krupna i sitna koža sa dlakom ili bez dlake (osim krzna) i štavljena koža, osim: Sirova ovčija i jagnjeća koža, bez vune	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod Struganje ovčijih i jagnječih koža sa vunom	
4104 do 4106 4107, 4112 i 4113 ex 4114	Štavljena ili očišćena krupna i sitna koža, bez vune ili dlake, sječena ili nesječena, ali dalje nepripremljena Koža dalje obradena posle štavjenja ili čišćenja uključujući sušenu kožu, bez vune, sječenu ili nesječenu, osim kože iz tar. br. 4114 Lakovana koža i lakovana slojevita koža; metalizovana koža	Ponovno štavljenje kože, ili Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar. br., osim iz tar. br. 4104 do 4113 Proizvodnja od materijala iz tarifnih brojeva 4104 do 4106, 4107, 4112 ili 4113 pod uslovom da njihova vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda franko fabrika	
Glava 42	Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizvodi; predmeti za putovanja, ručne torbe i slični kontejneri; proizvodi od životinjskih crijeva (osim od svilenog ketguta)	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
ex Glava 43 ex 4302 4303	Prirodno i vještačko krzno, proizvodi od krzna; osim: Štavljena ili obradena krzna, sastavljena: - Ploče, krstovi i slični oblici - Ostalo Odjeća, pribor za odjeću i ostali proizvodi od krzna	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod Bijeljenje ili bojenje, sa rezanjem ili sastavljanjem od nesastavljenih, štavljenih ili obradenih krzna Proizvodnja od nesastavljenih, štavljenih ili obradenih krzna Proizvodnja od nesastavljenih, štavljenih ili obradenih krzna iz tar. br. 4302	
ex Glava 44 ex 4403	Drvo i proizvodi od drveta; drveni ugalj; osim: Drvo, grubo obradeno učetvoreno	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod Proizvodnja od trupaca sa korom ili bez kore ili samo otesano	
ex 4407 ex 4408 ex 4409	Drvo obradeno po dužini, rezanjem, glodanjem ili sječanjem ili ljuštenjem, debljine preko 6 mm , rendisano, brušeno ili prstasto (zupčasto) spojeno Listovi furnira (uključujući dobijene rezanjem drveta) debljine do 6 mm , spojeni, i ostalo drvo dužno rezano, sječeno na nožu ili ljušteno, debljine do 6 mm , rendisano, brušeno ili prstasto (zupčasto) spojeno Drvo, profilisano po dužini bilo koje ivice ili lica, uključujući brušeno ili prstasto (zupčasto) spojeno - Brušeno ili prstasto (zupčasto) spojeno - Oblikovane lajsne i venci	Rendisanje, brušenje ili prstasto (zupčasto) spajanje Spajanje, rendisanje, brušenje, prstasto (zupčasto) spajanje Brušenje ili prstasto (zupčasto) spajanje Prerada u oblik lajsni ili venaca	

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom
4909	Poštanske razglednice, čestitke i karte koje imaju lične poruke, štampane, ilustrovane ili neilustrovane, sa kovertima ili bez koverata, ili ukrasa	Proizvodnja od materijala koji se ne svrstavaju u tar. br. 4909 ili 4911
4910	Kalendari svih vrsta, štampani, uključujući kalendar blokove; Kalendari tkz. vječiti sa zamjenjivim blokovima montiranim na podlozi ili postoje od drugog materijala osim od hartije ili kartona - Ostalo	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika Proizvodnja od materijala koji se ne svrstavaju u tar. br. 49.09 ili 49.11
ex Glava 50	Svila; osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod
ex 5003	Otpaci od svile (uključujući čaure nepodesne za odmotavanje, otpatke prediva i raščupane tekstilne materijale), vlačeni ili češljani	Vlačenje i češljanje otpadaka od svile
5004 do ex 5006	Svileno predivo i prediva od otpadaka svile	Proizvodnja od:1 - sirove svile, otpadaka od svile, vlačениh ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti drugačije pripremljena za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - materijala za izradu hartije
5007	Tkanine od svile ili od otpadaka od svile: - Sa utkanim (ugrađenim) gumenim nitima	Proizvodnja od jednožičnog prediva ²
	- Ostalo	Proizvodnja od:3 - prediva od kokosa, - prirodnih vlakana, - sintetičkih ili vještačkih sječenih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - hartije; ili Štampanje sa najmanje dvije pripreme ili završne operacije (kao što su odmašćivanje, bjeljenje, mercerizacija, termička stabilizacija, podizanje voluminoznosti, kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, završna dorada, obogaćivanje, impregnacija, popravlanje i otklanjanje čvorića), pod uslovom da vrijednost upotrijebljene neštampane tkanine nije veća od 47,5% cijene proizvoda franko fabrika
ex Glava 51	Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka; predivo i tkanine od konjske dlake; osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod
5106 do 5110	Predivo od vune, fine ili grube životinjske ili konjske dlake:	Proizvodnja od:4 - sirove svile, otpadaka od svile, vlačениh ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti drugačije pripremljena za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - materijala za izradu hartije

¹ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Operacija ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
5111 do 5113	Tkanine od vune, fine ili grube životinjske ili konjske dlake: - Sa utkanim (ugrađenim) gumenim nitima	Proizvodnja od jednožičnog prediva ¹	
	- Ostalo	Proizvodnja od: 2 - prediva od kokosa, - prirodnih vlakana, - sintetičkih ili vještačkih sječenih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - hartije; ili Štampanje sa najmanje dvije pripreme ili završne operacije (kao što su odmaščivanje, bjeljenje, mercerizacija, termička stabilizacija, podizanje vvoluminoznosti, kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, završna dorada, obogaćivanje, impregnacija, popravljavanje i otklanjanje čvorića), pod uslovom da vrijednost upotrijebljene neštampane tkanine nije veća od 47,5% cijene proizvoda franko fabrika	
ex Glava 52	Pamuk: osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
5204 do 5207	Predivo i konac od pamuka	Proizvodnja od: ³ - sirove svile, otpadaka od svile, vlačениh ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti drugačije pripremljena za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - materijala za izradu hartije	
5208 do 5212	Tkanine od pamuka: - Sa utkanim (ugrađenim) gumenim nitima	Proizvodnja od jednožičnog prediva ⁴	
	- Ostalo	Proizvodnja od: ⁵ - prediva od kokosa, - prirodnih vlakana, - sintetičkih ili vještačkih sječenih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - hartije; ili Štampanje sa najmanje dvije pripreme ili završne operacije (kao što su odmaščivanje, bjeljenje, mercerizacija, termička stabilizacija, podizanje voluminoznosti, kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, završna dorada, obogaćivanje, impregnacija, popravljavanje i otklanjanje čvorića), pod uslovom da vrijednost upotrijebljene neštampane tkanine nije veća od 47,5% cijene proizvoda franko fabrika	
ex Glava 53	Ostala biljna tekstilna vlakna; predivo od hartije i tkanine od prediva od hartije	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	

¹ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
5306 do 5308	Predivo od ostalih biljnih tekstilnih vlakana; predivo od hartije	Proizvodnja od:1 - sirove svile, otpadaka od svile, vlačeneh ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti drugačije pripremljena za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - materijala za izradu hartije	
5309 do 5311	Tkanine od ostalih biljnih tekstilnih vlakana; tkanine od prediva od hartije: - Sa utkanim (ugradenim) gumenim nitima	Proizvodnja od jednožičnog prediva ²	
	- Ostalo	Proizvodnja od:3 - prediva od kokosa, - juta prediva, - prirodnih vlakana, - sintetičkih ili veštačkih sječenih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - hartije; ili Štampanje sa najmanje dvije pripreme ili završne operacije (kao što su odmašćivanje, bjeljenje, mercerizacija, termička stabilizacija, podizanje voluminoznosti, kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, završna dorada, obogaćivanje, impregnacija, popravljavanje i otklanjanje čvorića), pod uslovom da vrijednost upotrijebljene neštampane tkanine nije veća od 47,5% cijene proizvoda franko fabrika	
5401 do 5406	Predivo, monofilamenti i konac od veštačkih ili sintetičkih filamenata	Proizvodnja od:4 - sirove svile, otpadaka od svile, vlačeneh ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti drugačije pripremljena za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - materijala za izradu hartije	
5407 i 5408	Tkanine od prediva vještačkih ili sintetičkih filamenata:		
	- Sa utkanim (ugradenim) gumenim nitima	Proizvodnja od jednožičnog prediva ⁵	
	- Ostalo	Proizvodnja od:6 - prediva od kokosa, - prirodnih vlakana, - sintetičkih ili vještačkih sječenih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - hartije; ili	
		Štampanje sa najmanje dvije pripreme ili završne operacije (kao što su odmašćivanje, bjeljenje, mercerizacija, termička stabilizacija, podizanje voluminoznosti, kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, završna dorada, obogaćivanje, impregnacija, popravljavanje i otklanjanje čvorića), pod uslovom da vrijednost upotrijebljene neštampane tkanine nije veća od 47,5% cijene proizvoda franko fabrika	

¹ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁶ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
5501 do 5507	Vještačka ili sintetička sječena vlakna	Proizvodnja od hemijskih materijala ili tekstilne celuloze	
5508 do 5511	Predivo i konac za šivenje od vještačkih ili sintetičkih vlakana, sječenih (štapel)	Proizvodnja od:1 - sirove svile, otpadaka od svile, vlačanih ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - materijala za izradu hartije	
5512 do 5516	Tkanine od vještačkih ili sintetičkih sječenih vlakana: - Sa utkanim (ugradenim) gumenim nitima - Ostalo	Proizvodnja od jednožičnog prediva ² Proizvodnja od:3 - prediva od kokosa - prirodnih vlakana - sintetičkih ili vještačkih sječenih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - hartije ili Štampanje sa najmanje dvije pripremne ili završne operacije (kao što su odmašćivanje, bjeljenje, mercerizacija, termička stabilizacija, podizanje vvoluminoznosti, kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, završna dorada, obogaćivanje, impregnacija, popravljivanje i otklanjanje čvorića), pod uslovom da vrijednost upotrijebljene neštampane tkanine nije veća od 47,5% cijene proizvoda franko fabrika	
ex Glava 56 5602	Vata, filc i netkani materijal; specijalna prediva; kanapi, užad, konopci i kablovi i proizvodi od njih; osim: File, uključujući impregnisan, prevučeni, ili laminiran: - Iglani filc - Ostalo	Proizvodnja od:4 - prediva od kokosovog vlakna - prirodnih vlakana - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze ili - materijala za proizvodnju hartije Proizvodnja od:5 - prirodnih vlakana, ili - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze Međutim, može da se upotrijebi i sljedeće: - polipropilenski filament iz tar. br. 5402 - polipropilenska sječena vlakna iz tar. br. 5503 ili 5506 ili - kablovi od polipropilenskih filamenata iz tar. br. 5501 kod kojih je, u svim slučajevima, sadržaj svakog filamena ili vlakna manji od 9 deciteksa, pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika Proizvodnja od:6 - prirodnih vlakana - sječenih vlakana dobijenih od kazeina, ili - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze	

¹ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁶ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom
5604	Niti i kord od gume, prekriveni tekstilnim materijalom; tekstilno predivo, trake i slično iz tar. br. 5404 ili 5405, impregnisani, prevučeni, obloženi gumom ili plastičnom masom: - Niti i kord od gume, prekriveni tekstilnim materijalom - Ostalo	Proizvodnja od gumenih niti i korda koji nisu prekriveni tekstilnim materijalom Proizvodnja od:1 - prirodnih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za pređenje - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - materijala za proizvodnju hartije
5605	Metalizirano predivo, uključujući obavijeno predivo, koje se sastoji od tekstilnog prediva, traka ili sličnih oblika iz tar. br. 5404 ili 5405, kombinovanih sa metalom u obliku niti, traka ili praha ili prekrivenih metalom	Proizvodnja od:2 - prirodnih vlakana - sintetičkih ili veštačkih sječenih vlakana, nevlačениh niti češljanih, niti na drugi način pripremljenih za pređenje - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili - materijala za proizvodnju hartije
5606	Obavijeno predivo, obavijene trake i slični oblici iz tar. br. 5404 ili 5405, osim obavijenih proizvoda iz tar. br. 5605, i obavijenog prediva od konjske dlake (iz grive i repa); žanila predivo (uključujući flokovano žanila predivo); efektno (zamkasto) predivo	Proizvodnja od:3 - prirodnih vlakana - sintetičkih ili vještačkih sječenih vlakana nevlačениh niti češljanih, niti na drugi način pripremljenih za pređenje - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe - materijala za izradu hartije
Glava 57	Tepisi i ostali tekstilni podni pokrivači: - Od iglanog filca - Od ostalog filca - Od ostalih tekstilnih materijala	Proizvodnja od:4 - prirodnih vlakana, ili - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze Međutim, moguće je koristiti: - polipropilenski filament iz tar. br. 5402 - polipropilenska vlakna iz tar. br. 5503 ili 5506 ili - kablovi od polipropilenskih flamenata iz tar. br. 5501 kod kojih je, u svim slučajevima, sadržaj svakog filameta ili vlakna manji od 9 deciteksa, pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika Kao podloga, može se upotrijebiti tkanina od jute Proizvodnja od:5 - prirodnih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za pređenje, ili - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze Proizvodnja od:6 - prediva od kokosovog vlakna - sintetičkog ili vještačkog filament prediva - prirodnih vlakana, ili - sintetičkih ili vještački sječenih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za pređenje Tkanine od jute se smiju koristiti kao podloga

¹ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁶ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom
ex Glava 58	Specijalne tkanine; taftovane tekstilne tkanine; čipke; tapiserije; pozamanterija; vez; osim: - Kombinovani, sa gumenim nitima - Ostalo	Proizvodnja od jednožičnog prediva Proizvodnja od:2 - prirodnih vlakana - sintetičkih ili vještačkih vlakana sječenih koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za pređenje, ili - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze, ili
5805	Tapiserije ručno tkane (vrsta: goblena, flandrijske bove, obison i slične) i tapiserije iglom rađene (npr.: sitnim bodom i unakrsnim bodom), uključujući i konfekcionirane	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod
5810	Vez u metraži, u trakama ili motivima	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika
5901	Tekstilne tkanine prevučene lijepkom ili skrobnim materijama, koje se upotrebljavaju za spoljno povezivanje knjiga i slično; tkanine za kopiranje, kanafas pripremljen za slikanje; krute tkanine (bugram) i slične tkanine koje se koriste za izradu šešira	Proizvodnja od prediva
5902	Kord tkanine za spoljne pneumatske gume od prediva od najlona ili drugih poliamida, poliestera i viskoznoeg rajona, velike jačine: - Sa sadržajem do 90% po masi tekstilnih materijala	Proizvodnja od prediva
	- Ostalo	Proizvodnja od hemijskih materijala ili tekstilne celuloze
5903	Tekstilne tkanine impregnisane, premazane, prevučene ili prekrivene ili laminirane plastičnim masama, osim onih iz tar. br. 5902	Proizvodnja od prediva ili Štampanje sa najmanje dvije pripreme ili završne operacije (kao što su odmašćivanje, bjeljenje, mercerizacija, termička stabilizacija, podizanje voluminoznosti, kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, završna dorada, obogaćivanje, impregnacija, popravljavanje i otklanjanje čvorića), pod uslovom da vrijednost upotrijebljene neštampane tkanine nije veća od 47,5% cijene proizvoda franko fabrika

¹ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
5904	Linoleum, uključujući sječene u oblike; podni pokrivači na tekstilnoj podlozi, premazanoj, prevučenoj ili prekrivenoj, uključujući sječene u oblike	Proizvodnja od prediva ¹	
5905	Zidni tapeti od tekstila:		
5906	- Impregmirani, premazani, prekriveni ili laminirani gumom, plastičnim ili drugim materijalima - Ostalo Kaučukovane ili gumirane tekstilne tkanine, osim onih iz tar. br. 5902	Proizvodnja od prediva Proizvodnja od:2 - prediva od kokosovog vlakna - prirodnih vlakana - sintetičkih ili vještačkih sječenih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za predenje, - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze ili Štampanje sa najmanje dvije pripremne ili završne operacije (kao što su odmašćivanje, bjeljenje, mercerizacija, termička stabilizacija, podizanje voluminoznosti, kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, završna dorada, obogaćivanje, impregnacija, popravljavanje i otklanjanje čvorića), pod uslovom da vrijednost upotrijebljene neštampane tkanine nije veća od 47,5% cijene proizvoda franko fabrika	
	- Pleteni ili kukičani tekstilni materijali	Proizvodnja od:3 - prirodnih vlakana, - sintetičkih ili vještačkih sječenih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za predenje, ili - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze	
5907	- Ostale tkanine izrađene od prediva od sintetičkih filamenata, koje sadrži više od 90% tekstilnih materijala po masi - Ostalo Tekstilne tkanine na drugi način impregnisane, premazane, prevučene ili prekrivene; platna slikana za pozorišne kulise, tkanine za ateljea i slične svrhe	Proizvodnja od hemijskih materijala Proizvodnja od prediva Proizvodnja od prediva ili Štampanje sa najmanje dvije pripremne ili završne operacije (kao što su odmašćivanje, bjeljenje, mercerizacija, termička stabilizacija, podizanje voluminoznosti, kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, završna dorada, obogaćivanje, impregnacija, popravljavanje i otklanjanje čvorića), pod uslovom da vrijednost upotrijebljene neštampane tkanine nije veća od 47,5% cijene proizvoda franko fabrika	
5908	Fitilji od tekstila, tkani, opletani ili pleteni, za lampe, peći, upaljače, svijeće i slično; čarapice za gasno osvjetljenje i cjevasto pletene tkanine za čarapice, impregnisane ili neimpregnisane:		

¹ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom
	- Ostalo	Proizvodnja od prediva 1
ex Glava 63 6301 do 6304	Ostali gotovi proizvodi od tekstila; setovi; iznošena dotrajala odeća i dotrajali proizvodi od tekstila; krpe; osim Čebad, pokrivači, posteljno rublje, itd; zavese itd; ostali proizvodi za unutrašnje opremanje:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod
	- Od filca, od netkanih materijala - Ostali: -- vezeni	Proizvodnja od materijala:2 - prirodnih vlakana, ili - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze Proizvodnja od nebjeljenog jednožičnog prediva 3 4 ili Proizvodnja od nevezanih materijala (osim pletenih ili kukičanih), pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
6305 6306 6307 6308	-- ostalo Vreće i vrećice za pakovanje robe Cerade, platneni krovovi i spoljne platnene roletne (tende); šatori; jedra (za plovila, daske za jedrenje ili suvozemna vozila); proizvodi za kampovanje: - Od netkanih materijala - Ostalo Ostali gotovi proizvodi, uključujući modne krojeve za odjeću Setovi koji se sastoje od komada tkanine i prediva, s priborom ili bez pribora, za izradu prostirki, tapiserija, vezanih stolnjaka i salveta ili sličnih proizvoda od tekstila, pripremljeni u pakovanjima za prodaju na malo	Proizvodnja od nebjeljenog jednožičnog prediva 5 6 Proizvodnja od:7 - prirodnih vlakana - vještačkih ili sintetičkih sječenih vlakana koja nisu vlačena niti češljana, niti na drugi način pripremljena za predenje, ili - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze Proizvodnja od: 8 9 - prirodnih vlakana, ili - hemijskih materijala ili tekstilne celuloze Proizvodnja od nebjeljenog jednožičnog prediva 10 11 Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika Svaki proizvod u setu mora da zadovoljava pravilo koje bi se na njega primenilo i da nije u setu. Međutim, u setu mogu da budu proizvodi bez porijekla, pod uslovom da njihova ukupna vrijednost nije veća od 15% cijene seta franko fabrika
ex Glava 64	Obuća, kamašne i slični proizvodi, dijelovi tih proizvoda, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar. br., osim spajanja gornjišta pričvršćenih na unutrašnje donove ili na druge komponente dona iz tar. br. 6406

¹ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

² Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Vidjeti Uvodnu napomenu 6

⁴ Za pletene ili kukičane proizvode, neelastične ili gumirane, dobijene šivenjem ili spajanjem komada pletenih ili kukičanih materijala (sječeni ili kukičani neposredno u oblike), vidjeti Uvodnu napomenu 6.

⁵ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

⁶ Za pletene ili kukičane proizvode, neelastične ili gumirane, dobijene šivenjem ili spajanjem komada pletenih ili kukičanih materijala (sječeni ili kukičani neposredno u oblike), vidjeti Uvodnu napomenu 6.

⁷ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁸ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁹ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹⁰ Za specijalne uslove koji se odnose na proizvode koji su izrađeni od mješavine tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

¹¹ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
6406	Dijelovi obuće (uključujući gornjišta koja su spojena ili nespojena sa unutrašnjim donovima); ulošci za obuću, umeci za pete i slični proizvodi i njihovi dijelovi	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
ex Glava 65	Šeširi, kape i ostale pokrivke za glavu i njihovi delovi	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
6505	Šeširi i druge pokrivke za glavu, pleteni ili kukičani, ili izrađeni od čipke, filca ili ostalih tekstilnih metražnih materijala (osim od traka), uključujući postavljene ili ukrašene; mreže za kosu od bilo kog materijala, uključujući postavljene ili ukrašene	Proizvodnja od prediva ili od tekstilnih vlakana 1	
Ex 6506	Šeširi i druge pokrivke za glavu, od filca, izrađeni od tuljaka, konusa i drugih proizvoda iz tar. br. 6501, uključujući i postavljene ili ukrašene	Proizvodnja od prediva ili od tekstilnih vlakana 2	
ex Glava 66	Kišobrani, suncobrani, štapovi, štapovi-stolice, bičevi, korbači i njihovi dijelovi, osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
6601	Kišobrani i suncobrani (uključujući i štapove-kišobrane i vrtno kišobrane i slične kišobrane)	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
Glava 67	Perje i paperje, preparirano i proizvodi izrađeni od perja i paperja; veštačko eveće; proizvodi od ljudske kose	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
ex Glava 68	Proizvodi od kamena, gipsa, cementa, betona, azbesta, liskuna i sličnih materijala; osim	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
ex 6803	Proizvodi od škrljca ili od aglomerisanog škrljca	Proizvodnja od obrađenog škrljca	
ex 6812	Proizvodi od azbesta, proizvodi od mešavina na bazi azbesta ili mešavina na bazi azbesta i magnezijum-karbonata	Proizvodnja od materijala iz bilo kog tar. br.	
ex 6814	Proizvodi od liskuna, uključujući i od aglomerisanog ili rekonstituisanog liskuna na podlozi od hartije, kartona ili ostalih materijala	Proizvodnja od obrađenog liskuna (uključujući od aglomerisanog ili rekonstituisanog liskuna)	
Glava 69	Keramički proizvodi	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
ex Glava 70	Staklo i proizvodi od stakla; osim	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
ex 7003, ex 7004 i ex 7005	Staklo sa nereflektujućim slojem	Proizvodnja od materijala iz tar. br. 7001	

¹ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

² Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
7006	Staklo iz tar. br. 7003, 7004 ili 7005, savijeno, sa obradenim ivicama, gravirano, brušeno, emajlirano ili na drugi način obrađeno, neuokvireno, niti spojeno sa drugim materijalima: - Podloge staklenih ploča, prevučene dielektričnim tankim slojem i stepena poluprovodljivosti u skladu sa standardima SEMI 1 - Ostalo	Proizvodnja od podloga staklenih ploča iz tar. br. 70.06, neprevučeni Proizvodnja od materijala iz tar. br. 7001	
7007	Sigurnosno staklo, od kaljenog ili slojevitog stakla	Proizvodnja od materijala iz tar. br. 7001	
7008	Višeazidni panel elementi za izolaciju, od stakla	Proizvodnja od materijala iz tar. br. 7001	
7009	Ogledala od stakla, uramljena ili neuramljena, uključujući i retrovizore	Proizvodnja od materijala iz tar. br. 7001	
7010	Baloni, flaše, tegle, lonci, fiole, ampule i ostali kontejneri od stakla, za transport ili pakovanje robe; tegle od stakla za konzervisanje; čepovi, poklopci i ostali zatvarači, od stakla	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod ili Brušenje staklenih proizvoda, pod uslovom da vrijednost staklenih nebrušenih proizvoda nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
7013	Proizvodi od stakla koji se upotrebljavaju za stolom, u kuhinji, za toaletne svrhe, u kancelarijama, za unutrašnju dekoraciju i slične svrhe (osim onih iz tar. br. 7010 ili 7018)	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod ili Brušenje staklenih proizvoda, pod uslovom da vrijednost staklenih nebrušenih proizvoda nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika ili Ukrašavanje rukom (sa izuzetkom sito štampe) ručno duvanih staklenih proizvoda, pod uslovom da vrijednost ručno duvanih staklenih proizvoda nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
ex 7019	Predmeti od staklenih vlakana (osim prediva)	Proizvodnja od: - neobojenih snopova staklenih vlakana, rovinga, prediva i sječenih niti, ili od - staklene vune	
ex Glava 71	Prirodni ili kultivisani biseri, drago ili poludrago kamenje, plemeniti metali, metali platirani plemenitim metalima i proizvodi od njih; imitacije nakita; metalni novac, osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
ex 7101	Prirodni ili kultivisani biseri, sortirani, privremeno nanizani radi lakšeg transporta	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
ex 7102, ex 7103 i ex 7104	Obradeno drago ili poludrago kamenje (prirodno, sintetičko ili rekonstituisano)	Proizvodnja od neobrađenog dragog ili poludragog kamenja	
7106, 7108 i 7110	Plemeniti metali:		

¹ SEMII – Semiconductor Equipment and Materials Institute Incorporated.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
7304, 7305 i 7306	Cijevi i šuplji profili, od gvožđa (osim od livenog gvožđa) ili čelika	Proizvodnja od materijala iz tar. br. 7206, 7207, 7218 ili 7224	
ex 7307	Pribor za cijevi od nerđajućeg čelika (ISO br. X5 CrNiMo 1712), koji se sastoji od nekoliko dijelova	Izvrtnanje, bušenje, proširivanje, narezivanje, čišćenje pešćanim mlazom kovanih grubo uobličениh ("blanks") proizvoda za profile čija vrijednost nije veća od 35% cijene proizvoda franko fabrika	
7308	Konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tar. br. 9406) i dijelovi konstrukcija (npr.: mostovi i sekcije mostova, vrata za brane, tornjevi, rešetkasti stubovi, krovovi, krovni kosturi, vrata i prozori i okviri za njih, pragovi za vrata, roloi, ograde i stubovi), od gvožđa ili čelika; limovi, šipke, profili, cijevi i slično, pripremljeni za upotrebu u konstrukcijama, od gvožđa ili čelika	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod. Međutim, zavareni uglovi, kalupi i profili iz tar. br. 7301, ne smiju da se koriste	
ex 7315	Lanci protiv klizanja	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tar. br. 7315 nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
ex Glava 74	Bakar i proizvodi od bakra; osim:	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
7401	Bakrenac; cement bakar (precipitat bakra)	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
7402	Nerafinirani bakar; bakarne anode za elektrolitičku rafinaciju	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
7403	Rafinirani bakar i legure bakra, sirovi: - Rafinirani bakar - Legure bakra i rafinirani bakar sa sadržajem drugih elemenata	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod Proizvodnja od rafiniranog bakra, sirovog, ili od otpadaka i ostataka od bakra	
7404	Ostaci i otpaci, od bakra	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
7405	Predlegure bakra	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
ex Glava 75	Nikl i proizvodi od nikla; osim:	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
7501 do 7503	Niklov kamenac, sinterovani oksidi nikla i drugi međuproizvodi metalurgije nikla; sirovi nikl; otpaci i ostaci od nikla	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
ex Glava 76	Aluminijum i proizvodi od aluminijuma; osim:	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	

HS tarifni broj	Naimevanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
ex Glava 84	Nuklearni reaktori, kotlovi, mašine i mehanički uređaji; njihovi dijelovi; osim:	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
ex 8401	Nuklearni gorivni elementi	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. u koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod ¹	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
8402	Kotlovi za proizvodnju vodene i druge pare (osim kotlova za centralno grijanje koji mogu da proizvedu paru niskog pritiska); kotlovi za pregrijanu vodu	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
8403 i ex 8404	Kotlovi za centralno grijanje, osim kotlova iz tar. br. 8402 i pomoćni uređaji za kotlove za centralno grijanje	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u drugi tar. br., a ne u tar. br. 8403 ili 8404	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
8406	Turbine na vodenu i drugu paru	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
8407	Klipni motori sa unutrašnjim sagorjevanjem na paljenje pomoću svjeće, sa naizmjeničnim ili obrtnim kretanjem klipa	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
8408	Klipni motori sa unutrašnjim sagorjevanjem (dizel ili polu-dizel motori)	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala	
8409	Dijelovi pogodni isključivo ili uglavnom za motore iz tar. br. 8407 ili 8408	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
8411	Turbomlazni motori, turbopropelerni motori i ostale gasne turbine	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
8412	Ostale pogonske mašine i motori	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
ex 8413	Pumpe za potiskivanje, sa rotacionim kretanjem	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
ex 8414	Industrijski ventilatori, duvaljke i slično	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
8415	Uređaji za klimatizaciju, koji se sastoje od ventilatora na motorni pogon i elemenata za mijenjanje temperature i vlažnosti vazduha, uključujući mašine u kojima se vlažnost ne može posebno regulisati	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	

¹ Ovo pravilo se primjenjuje do 31.12.2005.

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
8441	Ostale mašine za preradu hartijine mase, hartije ili kartona, uključujući i mašine za sječenje svih vrsta	Proizvodnja: - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika - kod koje se, u smislu gore navedenog ograničenja, materijali, koji se svrstavaju u isti tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, mogu upotrijebiti samo do vrijednosti od 25% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
Ex 8443	Štampači, za kancelarijske mašine (npr. Mašine za automatsku obradu podataka, word-processing mašine, itd.)	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika	
8444 do 8447	Mašine iz ovih tar. br. za upotrebu u tekstilnoj industriji	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
ex 8448	Pomoćne mašine za upotrebu sa mašinama iz tar. br. 8444 i 8445	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
8452	Mašine za šivenje, osim mašina za prošivanje knjiga iz tar. br. 8440; namještaj, stalci i poklopci predviđeni za mašine za šivenje; igle za mašine za šivenje:		
8456 do 8466	- Mašine za šivenje (samo sa veražnim bodom) sa glavom mase do 16 kg, bez motora, ili do 17 kg, sa motorom - Ostalo Mašine alatljike, njihovi dijelovi i pribor, iz tar. br. 8456 do 8466	Proizvodnja kod koje: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika - vrijednost svih materijala bez porijekla koji su upotrijebljeni u sastavljanju glave (bez motora) nije veća od vrijednosti upotrijebljenih materijala sa porijeklom - mehanizmi za zatezanje konca, kukičanje i cik-cak rad, koji se koriste, su sa porijeklom Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
8469 do 8472	Kancelarijske mašine (npr. pisaće mašine, mašine za računanje, mašine za automatsku obradu podataka, mašine za umnožavanje, mašine za spajanje)	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
8480	Kalupnice za livnice metala; modelne ploče, livački modeli; kalupi za metal (osim kalupa za ingote), metalne karbide, staklo, mineralne materijale, gumu i plastične mase	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
8482	Kuglični ili kotrljajni ležajevi	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
8484	Zaptivači od metalnih listova kombinovani sa drugim materijalom ili od dva ili više slojeva metala; setovi zaptivača, različiti po sastavu materijala, u kesama, omotima ili sličnim pakovanjima; mehanički zaptivači	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
ex 8486	<p>- Mašine alatke za obradu (skidanjem)materijala svih vrsta, laserom ili drugim svjetlosnim ili fotonskim snopom, ultrazvukom, elektro erozijom , elektrohemijskim postupkom, elektronskim snopom, jonskim snopom ili mlaznom plazmom</p> <p>-mašine alatke (uključujući prese) za obradu metala savijanjem ili kovanjem u kalupu;</p> <p>-mašine alatke za obradu kamena , keramike, betona, azbest –cementa i sličnih mineralnih materijala ili za obradu stakla na hladno</p> <p>-djelovi i pribor podesni za upotrebu isključivo ili uglavnom sa mašinama iz tar.broja 8456, 8462 and 8464</p> <p>-instrumenti za obilježavanje šablonski aparati pogodni za proizvodnju maski ili mrežica od podloga prevučenih foto-osjetljivim materijama;njihovi djelovi i pribor</p>	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika	
	<p>-za livenje, pod pritiskom ili brizganjem</p> <p>-ostale mašine za dizanje, manipulaciju, utovar ili istovar</p> <p>- djelovi pogodni za upotrebu isključivo ili uglavnom sa mašinama iz tar.br. 8428</p>	<p>Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50 % cijene proizvoda franko fabrika</p> <p>Proizvodnja kod koje: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika , i - vrijednost materijala bez porijekla nije veća od vrijednost materijala sa porijeklom</p> <p>Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika</p>	
	-aparati za pripremanje štamparskih slova i cilindara ,šablonski aparati pogodni za proizvodnju maski i mrežica od podloga presvučenih fotoosjetljivim materijalomoresist coated; njihovi djelovi i pribor;	<p>Proizvodnja: - kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar.br. u koji se svrstava sam proizvod, - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika, i - kod koje vrijednost materijala bez porijekla nije veća od vrijednost materijala sa porijeklom</p>	
8487	Djelovi mašina bez električnih priključaka, izolatora, kalema, kontakata ili drugih električnih djelova, nepomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu u ovoj Glavi	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika	

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
ex Glava 85	Električne mašine i oprema i njihovi dijelovi; aparati za snimanje i reprodukciju zvuka, aparati za snimanje i reprodukciju televizijske slike i zvuka i dijelovi i pribor za te proizvode; osim:	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
8501	Elektromotori i električni generatori (osim generatorskih agregata)	Proizvodnja: - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika - kod koje se, u smislu gore navedenog ograničenja, materijali, koji se svrstavaju u tar. br. 8503, mogu upotrijebiti samo do vrednosti od 10% cene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
8502	Električni generatori agregati i rotacioni konvertori (pretvarači)	Proizvodnja: - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika - kod koje se, u smislu gore navedenog ograničenja, materijali, koji se svrstavaju u tar. br. 8501 ili 8503, uzevši zajedno, mogu upotrijebiti samo do vrijednosti od 10% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
ex 8504	Jedinice za napajanje mašina za automatsku obradu podataka	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
ex 8517	Ostali aparati za slanje ili primanje glasa, slike ili drugih podataka, uključujući aparate za komunikaciju u žičnoj ili bežičnoj mreži (kao što je lokalna ili mreža za široko područje) osim predajnika ili prijemnika iz tar. broja 8443,8525,8527 ili 8528	Proizvodnja kod koje: - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika, i - kod koje vrijednost materijala bez porijekla nije veća od vrijednosti materijala sa porijeklom	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
ex 8518	Mikrofoni i njihovi stativi; zvučnici, uključujući i zvučnike u zvučnim kutijama; audiofrekventni električni pojačivači; električni kompleti za pojačavanje zvuka	Proizvodnja: - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla nije veća od vrijednosti upotrijebljenih materijala sa porijeklom	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
8519	Gramofoni, sa i bez sopstvenog pojačivača, kasetofoni i drugi aparati za reprodukciju zvuka, koji nemaju ugrađen uređaj za snimanje zvuka	Proizvodnja: - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla nije veća od vrijednosti upotrijebljenih materijala sa porijeklom	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
8521	Aparati za snimanje i reprodukciju slike, sa ili bez ugrađenog video tjunera	Proizvodnja: - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika, i - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne premašuje vrijednost upotrijebljenih materijala sa porijeklom	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
8522	Dijelovi i pribor koji se upotrebljavaju isključivo ili uglavnom sa aparatima iz tar. br. 8519 do 8521	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
8523	-Nesnimljeni diskovi, trake, poluprovodnički uređaji za čuvanje podataka i ostale podloge za snimanje zvuka ili drugih fenomena, uključujući matrice i galvanske otiske za proizvodnju diskova, osim proizvoda iz glave 37;	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
8529	<p>Dijelovi pogodni za upotrebu isključivo ili uglavnom sa aparatima iz tar. br. 8525 do 8528:</p> <p>- Pogodni za upotrebu, isključivo ili uglavnom, sa aparatima za snimanje ili reprodukciju slike</p> <p>- pogodni za upotrebu, isključivo ili uglavnom sa monitorima i projektorima, neuključujući televizijske prijemnike koji e isključivo ili uglavnom koriste za sistem automatske obrade podataka tar. broja 8471</p> <p>- Ostalo</p>	<p>Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika</p> <p>Proizvodnja:</p> <p>- kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar.br. u koji se svrstava sam proizvod, i</p> <p>- kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika</p> <p>Proizvodnja:</p> <p>- kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika, i</p> <p>- kod koje vrednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla nije veća od vrijednosti upotrijebljenih materijala sa porijeklom</p>	<p>Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 30 % cijene proizvoda franko fabrika</p> <p>Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika</p>
8535	<p>električni aparati za uključivanje i isključivanje ili zaštitu električnih strujnih kola, ili za priključivanje u električnim strujnim kolima za napone preko 1000 V</p>	<p>Proizvodnja kod koje:</p> <p>- vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika, i</p> <p>- materijali iz tar. broja 8538 mogu takođe da se upotrijebe, pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 10% cijene proizvoda franko fabrika</p>	<p>Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 30 % cijene proizvoda franko fabrika</p>
8536	<p>električni aparati za uključivanje i isključivanje ili zaštitu električnih strujnih kola, ili za priključivanje u električnim strujnim kolima za napone do 1000 V</p> <p>- konektori za optička vlakna, snopove optičkih vlakana ili kablova</p> <p>--od plastike</p> <p>-- od keramike, gvožđa i čelika</p> <p>-- od bakra</p>	<p>Proizvodnja kod koje:</p> <p>- vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika, i</p> <p>- materijali iz tar. broja 8538 mogu takođe da se upotrijebe, pod uslovom da njihova vrijednost nije veća od 10% cijene proizvoda franko fabrika</p> <p>Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50 % cijene proizvoda franko fabrika</p> <p>Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar.br. u koji se svrstava sam proizvod</p> <p>Proizvodnja:</p> <p>- kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar.br. u koji se svrstava sam proizvod, i</p> <p>- kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50 % cijene proizvoda franko fabrika</p>	<p>Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 30 % cijene proizvoda franko fabrika</p>
8537	<p>Table, ploče, pultovi, stolovi, ormani i ostale osnove, opremljeni sa dva ili više aparata iz tar. br. 8535 ili 8536, za električno upravljanje ili razvođenje električne struje, uključujući i one sa ugrađenim instrumentima i aparatima za Glave 90 i aparatima za numeričko upravljanje, osim komutacionih aparata iz tar. br. 8517</p>	<p>Proizvodnja:</p> <p>- kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika,</p> <p>- kod koje se, u smislu gore navedenog ograničenja, materijali, koji se svrstavaju u tar. br. 85.38, mogu upotrijebiti samo do vrijednosti od 10% cijene proizvoda franko fabrika</p>	<p>Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika</p>

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
ex 8541	Diode, tranzistori i ostali slični poluprovodnički elementi, osim diskova (pločica) još neisječenih u mikroplačica (čipova)	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
ex 8542	Elektronska integrisana kola i mikrosklopovi:		
	Monolitička integrisana kola - multičipovi koji su djelovi mašina ili aparata, nepromenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu u ovoj Glavi - Ostalo	Proizvodnja: - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika, - kod koje se, u smislu gore navedenog ograničenja, materijali, koji se svrstavaju u tar. br. 8541 ili 8542, mogu upotrijebiti samo do vrijednosti od 10% cijene proizvoda franko fabrika Ili Operacija difuzije (u kojoj se integrisana kola formiraju na poluprovodnom substratu selektivnim uvođenjem dopanta) bez obzira da li je sastavljeni/ili testiran u drugoj zemlji a ne u onim utvrđenim članovima 3 i 4 Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40 % cijene proizvoda franko fabrika Proizvodnja: - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika, - kod koje se, u smislu gore navedenog ograničenja, materijali, koji se svrstavaju u tar. br. 8541 ili 8542, mogu upotrijebiti samo do vrijednosti od 10% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika
8544	Izolovana žica (uključujući emajliranu i anodiziranu žicu), kablovi (uključujući koaksijalne kablove) i ostali izolovani električni provodnici, sa ili bez konektora; kablovi od optičkih vlakana izrađeni od pojedinačno oplaštenih vlakana kombinovani ili ne sa ili bez konektora	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
8545	Ugljene elektrode, ugljene četkice, ugalj za sijalice, ugalj za baterije i drugi proizvodi od grafita ili drugog ugljena, sa ili bez metala, za električne svrhe	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
8546	Električni izolatori od bilo kog materijala	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
8547	Izolacioni dijelovi za električne mašine, uredaje ili opremu, izrađeni u potpunosti od izolacionog materijala ili samo sa manjim komponentama od metala (npr.: čaure sa navojem) ugrađenim za vrijeme presovanja isključivo radi spajanja, osim izolatora iz tar. br. 8546; cijevi za električne provodnike i spojnice za njih, od prostih metala obložene izolacionim materijalom	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
8548	Ostaci i otpaci od primarnih ćelija, primarnih baterija i električnih akumulatora; istrošene primarne ćelije, istrošene primarne baterije i istrošeni električni akumulatori; električni delovi mašina i aparata nepomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu u ovoj glavi	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
ex Glava 86	Šinska vozila i njihovi dijelovi; željeznički i tramvajski kolosečni sklopovi i pribor i njihovi dijelovi; mehanička i elektromehanička signalna oprema za saobraćaj svih vrsta; osim:	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
8608	Željeznički i tramvajski šinski sklopovi i pribor; mehanička (uključujući i elektromehaničku) oprema za signalizaciju, sigurnost, kontrolu ili komandovanje saobraćajem na željezničkim i tramvajskim prugama, drumovima, unutrašnjim vodenim putevima, parkiralištima, lučkim instalacijama ili aerodromima; njihovi dijelovi	Proizvodnja: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
ex Glava 87	Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih šinskih vozila i njihovi dijelovi i pribor; osim:	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
8709	Samohodna radna kolica (autokare), bez uređaja za dizanje ili manipulaciju, koja se koriste u fabrikama, skladištima, lukama ili na aerodromima, za prevoz robe na kratkim rastojanjima: vučna vozila koja se koriste na peronima željezničkih stanica; dijelovi navedenih vozila	Proizvodnja: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
8710	Tenkovi i druga oklopna borbena motorna vozila, opremljena ili ne naoružanjem i njihovi dijelovi	Proizvodnja: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
8711	Motocikli (uključujući i mopede), bicikli i slična vozila sa pomoćnim motorom, sa bočnom prikolicom ili bez bočne prikolice; - Sa klipnim motorom (osim rotacionih klipnih motora), zapremine cilindra:		
	- Do 50 cm3	Proizvodnja: - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika, - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla nije veća od vrijednosti upotrijebljenih materijala sa porijeklom	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 20% cijene proizvoda franko fabrika

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
9004	Naočare i slični proizvodi, korektivni, zaštitni i ostali	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
ex 9005	Durbini (sa jednim ili dva objektiva), optički teleskopi i njihova postolja, osim astronomskih refrakcionih teleskopa i njihova postolja	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod, - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika, - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla nije veća od vrijednosti upotrijebljenih materijala sa porijeklom	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
ex 9006	Fotografski aparati (osim filmskih kamera); fotografski fleš-aparati i fleš sijalice, osim fleš sijalica sa električnim paljenjem	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod, - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika, - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla nije veća od vrijednosti upotrijebljenih materijala sa porijeklom	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
9007	Filmske kamere i projektori, uključujući i sa ugrađenim aparatima za snimanje ili reprodukciju zvuka	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod, - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika, - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla nije veća od vrijednosti upotrijebljenih materijala sa porijeklom	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
9011	Optički mikroskopi, uključujući i one za mikrofotografiju, mikrokinesmatografiju i mikroprojekciju	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava proizvod - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla nije veća od vrijednosti upotrijebljenih materijala sa porijeklom	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
ex 9014	Ostali navigacioni instrumenti i aparati	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
9015	Geodetski (uključujući fotogrametrijske), hidrografski, okeanografski, hidrološki, meteorološki i geofizički instrumenti i aparati, osim kompasa; daljinomeri	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% proizvoda franko fabrika	
9016	Vage osjetljivosti do 5 centigrama, uključujući sa tegovima	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% proizvoda franko fabrika	
9017	Instrumenti i aparati za crtanje, obilježavanje ili matematičko računanje (npr. aparati za crtanje, pantografi, uglomeri, pribor za crtanje u setu, logaritmari i kalkulatori u obliku okrugle ploče); instrumenti za mjerenje dužine, koji se drže u ruci (npr.: merne šipke i trake, mikrometerska mjerila, mjerila sa nonijusom) nepomenuti, niti obuhvaćeni na drugom mjestu u ovoj glavi	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika	
9018	Instrumenti i aparati za medicinu, hirurgiju, zubarstvo i veterinu, uključujući scintigrafske i druge elektromedicinske aparate i aparate za ispitivanje vida:		

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom	
9112	Kutije za kućne, kancelarijske i slične časovnike i kutije slične vrste za ostale proizvode iz ove glave, i dijelovi kutija	Proizvodnja: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod - kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika,	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 30% proizvoda franko fabrika
9113	Kaiševi i narukvice za ručne časovnike i dijelovi za kaiševe i narukvice: - Od prostih metala, uključujući pozlaćene ili posrebrene ili prevučene ili platinane plemenitim metalima - Ostali	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% proizvoda franko fabrika Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% proizvoda franko fabrika	
Glava 92	Muzički instrumenti; dijelovi i pribor tih proizvoda	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 40% proizvoda franko fabrika	
Glava 93	Oružje i municija; njihovi dijelovi i pribor	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% proizvoda franko fabrika	
ex Glava 94	Namještaj, posteljina, madraci, nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; lampe i druga svjetleća tijela, na drugom mjestu nepomenuti ili uključeni; osvijetljeni znaci, osvijetljene pločice sa imenima i slično; montažne zgrade; osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
ex 9401 i ex 9403	Namještaj od prostih metala, sa ugrađenom nenapunjenom pamučnom tkaninom mase 300 g/m ² ili manje	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod ili Proizvodnja od pamučne tkanine, koja je već konfekcionirana za upotrebu sa proizvodima iz tar. br. 9401 ili 9403, pod uslovom da: - njena vrijednost nije veća od 25% cijene proizvoda franko fabrika, - su svi drugi upotrijebljeni materijali sa porijeklom i da se svrstavaju u druge tar. br., a ne u tar. br. 9401 ili 9403	Proizvodnja kod koje vrijednost upotrijebljenih materijala nije veća od 40% cijene proizvoda franko fabrika
9405	Lampe, i druga svetleća tela, uključujući reflektore i njihove dijelove, na drugom mjestu nepomenuti, niti obuhvaćeni; osvijetljeni znaci, osvijetljene pločice sa imenima i slično, sa stalno fiksiranim svjetlosnim izvorom, i njihovi dijelovi na drugom mjestu nepomenuti, niti obuhvaćeni	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
9406	Montažne zgrade	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
ex Glava 95	Igračke, rekviziti za društvene igre i sport; njihovi dijelovi i pribor; osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod	
Ex 9503	Ostale igračke; umanjeni modeli i slični modeli za igru, uključujući sa pogonom, slagalice (zagonetke) svih vrsta	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika	
ex 9506	Palice za golf i ostala oprema za golf	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod. Međutim, mogu da se upotrijebe grubo oblikovani blokovi za izradu glava palica za golf	

HS tarifni broj	Naimenovanje	Obrada ili prerada izvršena na materijalima bez porijekla, a koja im daje status proizvoda sa porijeklom
ex Glava 96	Razni proizvodi; osim:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod
ex 9601 i ex 9602	Proizvodi od materijala za rezbarenje, životinjskog, biljnog ili mineralnog porijekla	Proizvodnja od "obrađenih" materijala za rezbarenje iz istog tar. br.
ex 9603	Metle i četke (osim metli i metlica od pruča, sa ili bez drške i četki od dlake kuna i vjeverica), mehaničke naprave za čišćenje poda koje se drže u ruci, bez motora, ulošci i valjci za bojenje, brisači za podove i pjalice	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika
9605	Putni setovi (neseseri) za ličnu toaletu, šivenje ili čišćenje cipela ili odjela	Svaki proizvod u setu mora da zadovolji pravilo koje bi se na njega primjenjivalo i da nije u setu. Međutim, u setu mogu da se nalaze i proizvodi bez porijekla, pod uslovom da njihova ukupna vrijednost nije veća od 15% cijene seta franko fabrika
9606	Dugmad, drikeri, dugmad za presvlačenje i ostali dijelovi tih proizvoda; nedovršena dugmad	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, - pod uslovom da vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika
9608	Hemijske olovke; flomasteri i markeri sa vrhom od filca ili drugog poroznog materijala; naliv-pera i slična pera; pera za kopiranje; patent olovke; držalja za pera, držalja za olovke i slična držalja; djelovi (uključujući kape i klipsove) navedenih proizvoda, osim onih iz tar. broja 9609:	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod,
9612	Trake za pisaće mašine i slične trake, natopljene štamparskom bojom ili na drugi način pripremljene za davanje otisaka, uključujući i na kalemima ili u patronama; jastučići za žigove, natopljeni ili nenatopljeni, sa ili bez kutije	Proizvodnja kod koje: - se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod, - vrijednost svih upotrijebljenih materijala nije veća od 50% cijene proizvoda franko fabrika
ex 9613	Upaljači sa piezo paljenjem	Proizvodnja kod koje vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz ta. br. 96.13 nije veća od 30% cijene proizvoda franko fabrika
ex 9614	Lule za pušenje i glave lula	Proizvodnja od grubo obrađenih blokova
Glava 97	Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	Proizvodnja kod koje se svi upotrijebljeni materijali svrstavaju u tar. br. koji se razlikuje od tar. br. u koji se svrstava sam proizvod

ANEKS III

UZORAK UVJERENJA O PORIJEKLU ROBE EUR 1 I ODGOVARAJUĆE PRIJAVE

Instrukcije za štampanje

1. Dimenzije svakog formulara će iznositi 210x297 mm; dozvoljena tolerancija iznosi do minus 5 ili plus 8 mm u dužinu. Papir mora biti bijele boje, veličine pisaćeg papira, koji ne sadrži mehaničku pulpu i koji nije teži od 25 g/m². Na formularu sa zelenom pozadinom će biti odštampan zaštitni žig uzorka "guilloche" zahvaljujući kojem će svako falsifikovanje mehaničkim ili hemijskim sredstvima biti vidljivo golim okom.
2. Nadležni organi ugovornih strana mogu zadržati pravo da sami štampaju formulare ili da štampanje povjere ovlašćenim štamparijama, u kom slučaju bi svaki formular morao sadržati poziv na takvo ovlašćenje. Svaki formular mora sadržati i naziv i adresu štamparije ili oznaku po kojoj će štamparija moći da se identifikuje, kao i odgovarajući serijski broj.

UVJERENJE O PORIJEKLU ROBE

1. Izvoznik (naziv, puna adresa, zemlja)	EUR.1 Br A 000.000		
	Prije popunjavanja obrasca vidjeti objašnjenja na poledini		
3. Primalac (naziv, puna adresa, zemlja) (Neobavezan podatak)	2. Uvjerjenje se koristi u preferencijalnoj trgovini između		
	I		
	(unijeti zemlje, grupu zemalja ili teritorije)		
6. Informacije u vezi sa prevozom (Neobavezan podatak)	4. Zemlja, grupa zemalja ili teritorija na kojoj se proizvodi smatraju proizvodima s porijeklom	5. Zemlja, grupa zemalja ili teritorija na koju se upućuje roba	
	7. Napomene		
8. Redni broj; Oznake i brojevi; Broj i vrsta koleta; ¹ Opis robe		9. Bruto masa (kg) ili druga jedinica mere (l, m ³ , itd.)	10. Fakture (Neobavezan podatak)
11. OVJERA CARINSKOG ORGANA Ovjera deklaracije Izvozni dokument ² Model .....Br ..... Od ..... Carinarnica ..... Zemlja ili teritorija izdavanja .....Pecat ..... Mjesto i datum ..... (Potpis)		12. DEKLARACIJA IZVOZNIKA Ja, dolje potpisani, izjavljujem da gore navedena roba zadovoljava uslove za izdavanje ovog uvjerenja. Mjesto i datum ..... (Potpis)	
13. ZAHTJEV ZA PROVJERU, upućuje se:		14. REZULTAT PROVJERE	
		Izvršena provjera pokazuje (1) ☐ da je ovo uvjerenje izdala navedena carinarnica i da su podaci u njemu tačni. ☐ da ovo uvjerenje nije tačno ni ispravno (vidi napomene u prilogu).	
Zahtjev za provjeru tačnosti i ispravnosti ovog uvjerenja ..... (Mjesto i datum) Pečat ..... (Potpis)		..... (Mjesto i datum) Pečat ..... (Potpis) (1) Upisati X u odgovarajuće polje	

¹ Za robu bez ambalaže naznačiti broj predmeta ili staviti napomenu: »u rasutom stanju«.

² Popunjava se samo ako propisi zemlje ili teritorije izvoznice to zahtijevaju.

NAPOMENE

1. U potvrdama se ne smiju brisati ili pisati riječi jedne preko drugih. Sve ispravke moraju biti izvršene brisanjem netačnih pojedinosti i upisivanjem potrebnih korekcija. Svaka takva ispravka mora biti parafirana od strane lica koje je popunilo uverenje i potvrđena od carinskih organa zemlje ili teritorije gdje je uvjerenje izdato.
2. Između proizvoda unijetih u uvjerenje ne smije se ostavljati prored i ispred svakog proizvoda mora biti redni broj. Neposredno nakon posljednjeg proizvoda obavezno se upisuje vodoravna crta. Neispunjen prostor treba biti precrtan, tako da se onemogući naknadno unošenje podataka.
3. Roba se označava na način uobičajen u trgovinskoj praksi, uz dovoljno podataka koji omogućavaju njeno prepoznavanje.

ZAHTEJEV ZA IZDAVANJE UVJERENJA O PORIJEKLU ROBE

1. Izvoznik (naziv, puna adresa, zemlja)	EUR.1 Br A 000.000 Prije popunjavanja obrasca vidjeti objašnjenja na poledini		
3. Primalac (naziv, puna adresa, zemlja) (Neobavezan podatak)	2. Uvjerenje se koristi u preferencijalnoj trgovini između ..... I ..... (unijeti zemlje, grupu zemalja ili teritorije)		
6. Informacije u vezi sa prevozom (Neobavezan podatak)	4. Zemlja, grupa zemalja ili teritorija na kojoj se proizvodi smatraju proizvodima s porijeklom	5. Zemlja, grupa zemalja ili teritorija na koju se upućuje roba	
7. Napomene			
8. Redni broj; Oznake i brojevi; Broj i vrsta koleta; Opis robe	9. Bruto masa (kg) ili druga jedinica mere (l, m³, itd.)	10. Fature (Neobavezan podatak)	

(1) Za robu bez ambalaže naznačiti broj predmeta ili staviti napomenu: »u rasutom stanju«.

IZJAVA IZVOZNIKA

Ja, dolje potpisani izvoznik robe navedene na poledini,

IZJAVLJUJEM da roba zadovoljava uslove za izdavanje priloženog uvjerenja;
NAVODIM okolnosti na osnovu kojih roba ispunjava te uslove:

.....
.....
.....
.....

PODNOŠIM sljedeća dokazna dokumenta:¹

.....
.....
.....
.....

OBAVEZUJEM se da na zahtjev nadležnih organa podnesem svaki dodatni dokazni dokument koji ti organi smatraju potrebnim radi izdavanja priloženog uvjerenja, kao i da prihvatim svaki eventualni pregled od strane pomenutog organa, mog knjigovodstva i uslova u kojima je gore navedena roba proizvedena;

MOLIM izdavanje priloženog uvjerenja za ovu robu.

.....
(Mjesto i datum)

.....
(Potpis)

---

¹ Na primjer: uvozni dokumenti, uvjerenja o porijeklu robe, izjave proizvođača itd., u vezi sa proizvodima korišćenim u proizvodnji ili robom koja je ponovo izvezena, u nepromijenjenom stanju.

ANEKS IV

TEKST IZJAVE NA FAKTURI

Izjava na fakturi, čiji je tekst naveden u nastavku, mora biti izrađena u skladu sa napomenama. Međutim, nije potrebno unositi broj napomene.

Bulgarian version

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (митническо разрешение № ... ⁽¹⁾) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с .... ⁽²⁾ преференциален произход

Spanish version

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera n° ... ⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ... ⁽²⁾.

Czech version

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení ... ⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ... ⁽²⁾.

Danish version

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr. ... ⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ... ⁽²⁾.

German version

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligungs-Nr. ... ⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anderes angegeben, präferenzbegünstigte ... ⁽²⁾ Ursprungswaren sind.

Estonian version

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolliameti kinnitus nr. ... ⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ... ⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

Greek version

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ... ⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ... ⁽²⁾.

English version

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ... ⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... ⁽²⁾ preferential origin.

French version

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ...⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽²⁾.

Italian version

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...⁽²⁾.

Latvian version

To produktu eksportētājs, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas atļauja Nr. ...⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir preferenciāla izcelsme ...⁽²⁾.

Lithuanian version

Šiame dokumente išvardytų prekių eksportuotojas (muitinės liudijimo Nr ...⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽²⁾ preferencinės kilmės prekės.

Hungarian version

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ...⁽¹⁾) kijelentem, hogy eltérő egyértelmű jelzés hiányában az áruk preferenciális ...⁽²⁾ származásúak.

Maltese version

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana nru. ...⁽¹⁾) jiddikjara li, hliief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' oriġini preferenzjali ...⁽²⁾.

Dutch version

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ...⁽¹⁾), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn⁽²⁾.

Polish version

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

Portuguese version

O abaixo-assinado, exportador dos produtos abrangidos pelo presente documento (autorização aduaneira n.º. ...⁽¹⁾), declara que, salvo indicação expressa em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾.

Romanian version

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾.

Slovak version

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia ...⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

Slovenian version

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št ...⁽¹⁾) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo.

Finnish version

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita⁽²⁾.

Swedish version

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ...⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung⁽²⁾.

Version of Montenegro

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovim dokumentom (carinsko odoborenje br..⁽¹⁾) izjavljuje da, osim u slučaju kada je drugačije naznačeno, ovi proizvodi su ...⁽²⁾ preferencijalnog porijekla.

-
- (1) Kada je tekst izjave na fakturi izdat od strane ovlašćenog izvoznika, autorizovani broj ovlašćenog izvoznika mora biti unijet. Kada tekst izjave na fakturi nije dat od strane ovlašćenog izvoznika, riječi u zagradi biće izostavljene ili će prostor ostati nepopunjen.
  - (2) Navesti porijeklo proizvoda. Kada se tekst izjave na fakturi, u cjelini ili djelimično, odnosi na proizvode porijeklom iz Ceute i Mellile, izvoznik ih mora jasno navesti u dokumentu na osnovu koga je izdato uvjerenje, sa simbolom "CM".
  - (3) Ovi navodi mogu biti izostavljeni ukoliko informacija koju sadrže se nalazi u samom dokumentu.
  - (4) U slučaju kada se od izvoznika ne zahtjeva potpisivanje, izuzeće potpisa takodje se odnosi i na izuzeće imena potpisnika.

<p>---proizvodi koji sadrže sva aromatizirajuća sredstva karakteristična za pića</p> <p>----prave alkoholne jačine preko 0,5%</p> <p>-----ostalo</p> <p>-----koji ne sadrže mliječne masti, saharozu, izoglukozu, glukozu ili škrob, ili sadrže, po masi, manje od 1.5% mliječne masti, 5% saharoze ili izoglukoze, 5% glukoze ili škroba</p> <p>-----ostalo</p>
--

- (1) Kada je tekst izjave na fakturi izdat od strane ovlaštenog izvoznika, autorizovani broj ovlaštenog izvoznika mora biti unijet. Kada tekst izjave na fakturi nije dat od strane ovlaštenog izvoznika, riječi u zagradi biće izostavljene ili će prostor ostati nepopunjen.
- (2) Navesti porijeklo proizvoda. Kada se tekst izjave na fakturi, u cjelini ili djelimično, odnosi na proizvode porijeklom iz Ceute i Mellile, izvoznik ih mora jasno navesti u dokumentu na osnovu koga je izdato uvjerenje, sa simbolom "CM".
- (3) Ovi navodi mogu biti izostavljeni ukoliko informacija koju sadrže se nalazi u samom dokumentu.
- (4) U slučaju kada se od izvoznika ne zahtjeva potpisivanje, izuzeće potpisa također se odnosi i na izuzeće imena potpisnika.

ZAJEDNIČKA DEKLARACIJA

koja se odnosi na Kneževinu Andoru

1. Proizvodi porijeklom iz Kneževine Andore u skladu sa Poglavljima 25 do 97 Harmonizovanog sistema biće prihvaćeni od strane Crne Gore kao ostali porijeklom iz Zajednice a u skladu sa značenjem ovog Sporazuma.
2. Protokol 3 će se primjenjivati mutatis mutandis u svrhu definisanja statusa porijekla gore pomenutih proizvoda.

ZAJEDNIČKA DEKLARACIJA

koja se odnosi na Republiku San Marino

1. Proizvodi porijeklom iz Republike San Marina biće prihvaćeni od strane Crne Gore kao ostali porijeklom iz Zajednice a u skladu sa značenjem ovog Sporazuma.
2. Protokol 3 će se primjenjivati mutatis mutandis u svrhu definisanja statusa porijekla gore pomenutih proizvoda.

PROTOKOL 4
O KOPNENOM SAOBRAĆAJU

ČLAN 1

Cilj

Cilj ovog Protokola je da se promoviše saradnja između ugovornih strana u kopnenom saobraćaju, a posebno u tranzitnom saobraćaju, kao i da se u tu svrhu osigura da se saobraćaj između i preko teritorija ugovornih strana razvija na usklađen način kroz potpunu i međuzavisnu primjenu svih odredbi ovog Protokola.

ČLAN 2

Područje primjene

1. Saradnja će obuhvatiti kopneni saobraćaj, posebno drumski, željeznički i kombinovani prevoz, uključujući i odgovarajuću infrastrukturu.
2. U skladu sa navedenim, područje primjene ovog Protokola će obuhvatiti:
  - saobraćajnu infrastrukturu na teritoriji jedne ili druge ugovorne strane, u mjeri potrebnoj za postizanje cilja ovog Protokola;
  - pristup tržištu, na recipročnoj osnovi, u oblasti drumskog saobraćaja,
  - bitne pravne i administrativne mjere podrške, uključujući privredne, poreske, socijalne i tehničke mjere;
  - saradnju u razvijanju saobraćajnog sistema koji zadovoljava ekološke potrebe;
  - redovnu razmjenu informacija o razvoju saobraćajne politike ugovornih strana, posebno u pogledu saobraćajne infrastrukture.

ČLAN 3

Definicije

Za potrebe ovog Protokola primjenjivaće se sljedeće definicije:

- (a) Tranzitni saobraćaj Zajednice: prevoz roba koji obavlja prevoznik osnovan u Zajednici u tranzitu preko teritorije Crne Gore, na relaciji do države članice Zajednice ili iz nje;
  - (b) Crnogorski tranzitni saobraćaj: prevoz roba koji obavlja prevoznik osnovan u Crnoj Gori u tranzitu iz Crne Gore preko teritorije Zajednice, s odredištem u trećoj zemlji, ili prevoz roba iz treće zemlje kojima je Crna Gora odredište;
  - (c) Kombinovani prevoz: prevoz roba pri kojem kamion, prikolica, poluprikolica, sa vučnim vozilom ili bez njega, zamjenjivi sanduk, ili kontejner od 20 stopa (6,096 m) ili više, koristi put kao početnu ili završnu dionicu puta, a na ostalom dijelu koristi željeznicu ili unutrašnje plovne vode ili pomorske usluge, pri čemu je ta dionica duža od 100 km vazdušne linije i pri čemu se prva ili poslednja dionica puta prelazi putem;
- između tačke gdje se roba utovaruje i najbliže odgovarajuće željezničke utovarne stanice kao početne dionice, kao i između najbliže odgovarajuće željezničke istovarne stanice i tačke gdje se roba istovaruje na završnoj dionici puta, ili;
  - unutar radijusa od najviše 150 km vazdušne linije od luke unutrašnjih plovnih voda ili pomorske luke utovara ili istovara.

INFRASTRUKTURA

ČLAN 4

Opšta odredba

Ugovorne strane ovim pristaju da će usvojiti uzajamno usklađene mjere za razvoj infrastrukturne mreže multimodalnog prevoza kao ključnog sredstva za rješavanje problema koji utiču na prevoz robe kroz Crnu Goru, naročito kada je riječ o putnim pravcima 1, 2b, 4 i 6 koji povezuju granicu sa Hrvatskom i Bar, granicu sa Bosnom i Hercegovinom i granicu sa Albanijom, granicu sa Srbijom do Mišića i od Ribarevine do Bača na granici sa Srbijom; željezničkim pravcima 2 i 4 koji spajaju Podgoricu i granicu sa Albanijom i granicu sa Srbijom i Bar; luci Bar i podgoričkom aerodromu, što predstavlja dio Glavne Regionalne Saobraćajne Mreže kao što je definisano Memorandumom o razumijevanju spomenutom u članu 5.

ČLAN 5

Planiranje

Razvoj multimodalne regionalne saobraćajne mreže na teritoriji Crne Gore, koja zadovoljava potrebe Crne Gore i regije jugoistočne Evrope i obuhvata glavne putne i željezničke pravce, unutrašnje plovne vode, riječne luke, luke, aerodrome i ostale relevantne vrste te mreže, od posebnog je interesa za Zajednicu i Crnu Goru. Ova mreža je definisana Memorandumom o razumijevanju o razvoju Glavne mreže saobraćajne infrastrukture za jugoistočnu Evropu, koji je potpisan juna 2004. godine između ministara iz regiona i Evropske komisije. Za razvoj mreže i izbor prioriteta je nadležan Nadzorni odbor sastavljen od predstavnika svake zemlje potpisnice.

ČLAN 6

Finansijski aspekti

1. Zajednica može finansijski podržati, u skladu sa članom 121 ovog Sporazuma, potrebne infrastrukturne radove iz člana 5. Njena finansijska podrška može se ostvariti u obliku kredita Evropske investicione banke i u bilo kojem drugom obliku finansiranja koji može obezbijediti dodatna sredstva.
2. Kako bi se ubrzali radovi, Komisija će nastojati da, što je više moguće, podstiče upotrebu dodatnih sredstava, kao što su ulaganja pojedinih država članica na bilateralnoj osnovi ili sredstva iz javnih ili privatnih fondova.

ŽELJEZNIČKI I KOMBINOVANI PREVOZ

ČLAN 7

Opšta odredba

Ugovorne strane će usvojiti uzajamno usklađene mjere potrebne za razvoj i unapređenje željezničkog i kombinovanog prevoza, kao načina kojim će se u budućnosti osigurati obavljanje najvećeg dijela njihovog bilateralnog i tranzitnog saobraćaja kroz Crnu Goru pod ekološki prihvatljivijim uslovima.

ČLAN 8 Posebni aspekti u vezi sa infrastrukturom

Kao dio procesa modernizacije željeznica Crne Gore, preduzeće se potrebni koraci za prilagođavanje sistema za kombinovani prevoz, posebno u odnosu na razvoj ili izgradnju terminala, širinu tunelskih kolosjeka i kapaciteta, što zahtijeva znatna ulaganja.

ČLAN 9 Mjere podrške

Ugovorne strane će preduzeti sve korake koji su potrebni za podsticanje razvoja kombinovanog prevoza.

Svrha takvih mjera će biti:

- podsticati korisnike i pošiljaoce na upotrebu kombinovanog prevoza,
- učiniti kombinovani prevoz konkurentnim drumskom prevozu, naročito finansijskom podrškom Zajednice, Crne Gore u kontekstu njihovih zakonodavstava,
- podsticati upotrebu kombinovanog prevoza na dugim relacijama, a naročito upotrebu zamjenjivih sanduka, kontejnera i prevoza bez pratnje uopšteno,
- poboljšati brzinu i pouzdanost kombinovanog prevoza, a naročito:
- povećati učestalost konvoja prema potrebama pošiljaoca i korisnika,
- smanjiti vrijeme čekanja na terminalima i povećati njihovu produktivnost,
- ukloniti, na odgovarajući način, sve prepreke sa prilaznih pravaca kako bi se poboljšao pristup kombinovanom prevozu,
- uskladiti, tamo gdje je to potrebno, težine, dimenzije i tehnička svojstva specijalizovane opreme, a posebno kako bi se osigurala potrebna kompatibilnost kolosjeka, kao i preduzeti koordinisane akcije kako bi se naručila i stavila u upotrebu oprema kakvu zahtijeva nivo prometa,
- i, uopšteno, preduzeti bilo koju drugu odgovarajuću akciju.

ČLAN 10 Uloga željeznice

U vezi sa ovlašćenjima država i željeznica, ugovorne strane će, u pogledu prevoza putnika i robe, preporučiti svojim željeznicama da:

- pospješe saradnju, bilo bilateralnu, multilateralnu ili u okviru međunarodnih željezničkih organizacija, u svim oblastima, posebno u vezi sa poboljšanjem kvaliteta i bezbjednosti prevoznih usluga,
- pokušaju zajednički uspostaviti sistem organizovanja željeznica kako bi se podstakli pošiljaoci da za slanje tereta koriste željeznicu a ne puteve, posebno kada je riječ o tranzitu, i to na osnovu fer konkurencije, ostavljajući pritom korisniku slobodu izbora,
- pripreme učešće Crne Gore u sprovođenju i daljem razvoju *acquis*-a Zajednice u oblasti razvoja željeznica.

DRUMSKI PREVOZ

ČLAN 11 Opšte odredbe

1. U vezi sa zajedničkim pristupom tržištima prevoza, ugovorne strane se slažu da početno, i bez obzira na stav 2, održavaju režim koji proizlazi iz bilateralnih sporazuma ili drugih postojećih međunarodnih bilateralnih instrumenata, zaključenih između Zajednice i Crne Gore, ili u slučajevima gdje nema takvih sporazuma ili instrumenata, režim koji proizilazi iz *de facto* stanja iz 1991. godine.

Međutim, do zaključivanja sporazuma između Zajednice i Crne Gore o pristupu tržištu drumskog prevoza u skladu sa članom 12, kao i sporazuma o naknadama za upotrebu puteva koji je predviđen u članu 13, stav 2, Crna Gora će saradivati sa državama članicama Zajednice kako bi se ti bilateralni sporazumi izmijenili i dopunili u skladu sa ovim Protokolom.

2. Ugovorne strane se slažu da će tranzitnom saobraćaju Zajednice omogućiti neograničen pristup preko Crne Gore, a tranzitnom saobraćaju Crne Gore neograničen pristup preko Zajednice, od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma.

3. Ako se, kao posljedica prava odobrenih stavom 2, tranzitni saobraćaj tegljača iz Zajednice toliko poveća da izazove ili da prijeti izazivanjem ozbiljne štete putnoj infrastrukturi i/ili toku saobraćaja na pravicima iz člana 5, i ako se pod istim uslovima pojave takvi problemi na teritoriji Zajednice blizu granica Crne Gore, to će se pitanje prijaviti Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje, u skladu sa članom 121 Sporazuma. Ugovorne strane mogu predložiti vanredne privremene, nediskriminatorne mjere, ako to bude potrebno, za ograničavanje ili ublažavanje takve štete.

4. Ako Zajednica uvede mjere koje za cilj imaju smanjenje zagađenja koje uzrokuju vozila za prevoz teškog tereta, koja su registrovana u Evropskoj uniji, kao i poboljšanje bezbjednosti u saobraćaju, sličan režim će biti primijenjen i na vozila za prevoz teškog tereta, koja su registrovana u Crnoj Gori, ako žele saobraćati teritorijom Zajednice. O potrebnim načinima odlučiće Savjet za stabilizaciju i pridruživanje.

5. Ugovorne strane će se uzdržati od bilo kakvog jednostranog djelovanja koje može dovesti do diskriminacije prevoznika ili vozila iz Zajednice i prevoznika ili vozila iz Crne Gore. Svaka ugovorna strana će preduzeti sve potrebne korake radi olakšavanja drumskog prevoza prema teritoriji druge ugovorne strane ili preko nje.

ČLAN 12 Pristup tržištu

Ugovorne strane će, svaka u skladu sa svojim internim pravilima, a smatrajući to prioritetom, zajednički raditi na traženju:

- aktivnosti koje pogoduju razvoju transportnog sistema koji odgovara potrebama ugovornih strana i koji je usklađen sa dovršenjem unutrašnjeg tržišta Zajednice i primjenom zajedničke saobraćajne politike, s jedne strane, kao i sa privrednom i saobraćajnom politikom Crne Gore, s druge strane,

- konačnog sistema za regulisanje budućeg pristupa tržištu drumskog prevoza između ugovornih strana na uzajamnoj osnovi.

ČLAN 13

Naknade za upotrebu puteva, putarine i druge naknade

1. Ugovorne strane prihvataju da naknade za upotrebu puteva za drumska vozila, putarine i druge naknade budu nediskriminatorne obostrano.
2. Ugovorne strane će što je prije moguće pristupiti pregovorima radi postizanja sporazuma o naknadama za upotrebu puteva na osnovu pravila koje je Zajednica usvojila o tom pitanju. Svrha tog sporazuma će posebno biti da se osigura slobodan tok prekograničnog saobraćaja, da se postupno uklone razlike između sistema naknada za upotrebu puteva koje ugovorne strane primjenjuju, kao i da se otkloni narušavanje konkurencije koje može nastati kao posljedica takvih razlika.
3. Dok se ne završe pregovori iz stava 2, ugovorne strane će ukinuti diskriminaciju prevoznika Zajednice, Crne Gore pri naplati poreza i naknada na saobraćaj i/ili posjedovanje vozila za prevoz teškog tereta, kao i pri naplati poreza i naknada za prevoz na teritoriji ugovornih strana. Crna Gora se obavezuje da će Evropsku komisiju obavijestiti, ako to bude zatraženo, o iznosima poreza, putarina i naknada koje primjenjuje, kao i o metodi za njihovo izračunavanje.
4. Do zaključivanja Sporazuma iz stava 2 i člana 12, svaka promjena koja je predložena nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma u vezi sa fiskalnim naknadama, putarinama ili drugim naknadama, uključujući i svaku promjenu u vezi sa sistemom njihove naplate, a koja bi se primjenjivala na prevoz iz Zajednice u tranzitu preko Crne Gore, biće predmet prethodnih konsultacija.

ČLAN 14

Težine i mjere

1. Crna Gora prihvata da drumska vozila koja zadovoljavaju standarde Zajednice o težinama i mjerama mogu saobraćati slobodno i bez ograničenja u tom pogledu na pravcima iz člana 5. Tokom šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, drumska vozila koja ne zadovoljavaju postojeće standarde Crne Gore mogu podlijetati posebnoj nediskriminatornoj naknadi koja će iskazivati štetu nastalu zbog dodatne osovinske težine.
2. Crna Gora će do kraja pete godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma nastojati da uskladi svoje postojeće propise i standarde za izgradnju puteva sa zakonodavstvom koje je na snazi u Zajednici, kao i uložiti značajne napore radi poboljšanja postojećih pravaca iz člana 5 u skladu sa tim novim pravilima i standardima, i to u predloženom roku i u skladu sa njihovim finansijskim mogućnostima.

ČLAN 15

Životna sredina

1. U cilju zaštite životne sredine, ugovorne strane će nastojati da uvedu standarde za ispuštanje gasova i štetnih čestica, kao i za nivo buke teških vozila, što će osigurati visoki nivo zaštite.

2. U cilju pružanja jasnih informacija industriji i podsticanja koordinisanog istraživanja, programiranja i proizvodnje, u toj oblasti će se izbjegavati posebni nacionalni standardi.

Vozila koja zadovoljavaju standarde utvrđene međunarodnim sporazumima i koje se takođe odnose na zaštitu životne sredine mogu saobraćati bez daljnjih ograničenja na teritorijima ugovornih strana.

3. U cilju uvođenja novih standarda, ugovorne strane će saradivati na ostvarivanju gore navedenih ciljeva.

ČLAN 16 Socijalni aspekti

1. Crna Gora će uskladiti svoje zakonodavstvo o obuci drumskih prevoznika tereta, naročito u odnosu na prevoz opasnih tereta, sa standardima Zajednice.

2. Crna Gora, kao ugovorna strana Evropskog sporazuma o radu posada vozila u međunarodnom drumskom prevozu (ERTA), i Zajednica će koordinisati u najvećoj mogućoj mjeri svoje politike u vezi sa vremenom vožnje, stajanjima i odmorima za vozače i za posadu, a s obzirom na budući razvoj socijalnog zakonodavstva u ovoj oblasti.

3. Ugovorne strane će saradivati na primjeni i sprovođenju socijalnog zakonodavstva u oblasti drumskog prevoza.

4. Ugovorne strane će osigurati usklađenost svojih zakona o pristupu zanimanju drumskog prevoznika tereta u cilju uzajamnog priznavanja.

ČLAN 17 Odredbe o saobraćaju

1. Ugovorne strane će ujediniti svoje iskustvo i nastojati da usklade svoja zakonodavstva kako bi se poboljšao tok saobraćaja za vrijeme najvećih saobraćajnih gužvi (vikend, državni praznici, turistička sezona).

2. Uopšteno, ugovorne strane će podsticati uvođenje, razvoj i koordinaciju informativnog sistema o drumskom saobraćaju.

3. One će težiti da usklade svoja zakonodavstva o prevozu kvarljive robe, živih životinja i opasnih substanci.

4. Ugovorne strane će takođe težiti da usklade tehničku pomoć koja će se pružati vozačima, pružanje osnovnih informacija o saobraćaju i drugim pitanjima od važnosti za turiste, kao i hitne službe, uključujući i hitnu pomoć.

ČLAN 18 Bezbjednost na putevima

1. Crna Gora će uskladiti svoje zakonodavstvo o bezbjednosti na putevima, naročito u vezi sa prevozom opasnih roba, sa zakonodavstvom Zajednice do isteka druge godine od stupanja na snagu

ovog Sporazuma.

2. Crna Gora, kao ugovorna strana Evropskog sporazuma o međunarodnom prevozu opasnih roba u drumskom saobraćaju (ADR), i Zajednica će u najvećoj mogućoj mjeri koordinisati njihove politike vezane za prevoz opasnih roba.

3. Ugovorne strane će saradivati u pogledu primjene i sprovođenja zakonodavstva o bezbjednosti na putevima, naročito kada je riječ o vozačkim dozvolama i mjerama za smanjenje nesreća na putu.

POJEDNOSTAVLJIVANJE FORMALNOSTI

ČLAN 19

Pojednostavljivanje formalnosti

1. Ugovorne strane se slažu da pojednostave protok roba željeznicom i drumom, bilateralno ili u tranzitu.
2. Ugovorne strane se slažu da započnu pregovore radi zaključivanja Sporazuma o pojednostavljivanju kontrola i formalnosti u prevozu roba.
3. Ugovorne strane se slažu da, u mjeri u kojoj je to potrebno, preuzmu zajedničke aktivnosti radi usvajanja daljih mjera pojednostavljivanja, kao i da podstaknu usvajanje takvih mjera.

ZAVRŠNE ODREDBE

ČLAN 20

Proširenje područja primjene

Ako jedna od ugovornih strana, na osnovu iskustava u primjeni ovog Protokola, zaključi da su druge mjere, koje nisu obuhvaćene ovim Protokolom, značajne za koordinisanu evropsku saobraćajnu politiku, a posebno mogu pomoći rješavanju problema tranzitnog saobraćaja, tada će ona podnositi svoje predloge s tim u vezi drugoj strani.

ČLAN 21

Sprovođenje

1. Saradnja između ugovornih strana će se odvijati u okviru posebnog pododbora, koji će se osnovati u skladu sa članom 123 Sporazuma.
2. Taj će pododbor posebno:
  - (a) izrađivati planove saradnje u oblasti željezničkog i kombinovanog prevoza, istraživanja prevoza i zaštite životne sredine;
  - (b) analizirati primjenu odluka iz ovog Protokola i predlagati Odboru za stabilizaciju i pridruživanje odgovarajuća rješenja za sve probleme koji se mogu pojaviti;
  - (c) dvije godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma procijeniti stanje u vezi sa poboljšanjem

infrastrukture i implikacijama slobodnog tranzita;

- (d) koordinisati nadgledanje, predviđanja i druge statističke poslove u vezi sa međunarodnim prevozom, posebno tranzitom.

ZAJEDNIČKA IZJAVA

1. Zajednica i Crna Gora uzimaju na znanje da je nivo izduvnih gasova i buke koja je trenutno prihvaćena u Zajednici za potrebe odobravanja tipa vozila za prevoz teškog tereta od 9. novembra 2006. godine¹ sljedeći²:

Najveće dopuštene vrijednosti mjerene Evropskim testom za vozila u mirovanju (ESC) i testom Evropskih kriterijuma opterećenja (ELR):

		Masa ugljen monoksida	Masa ugljovodonika	Masa azot oksida	Masa čestica	Dim
		(CO) g/kWh	(HC) g/kWh	(NOx) g/kWh	(PT) g/kWh	m ⁻¹
Row B1	Euro IV	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5

---

¹ Direktiva 2005/55/EC od 28.09.2005 približno je usklađena sa zakonima zemalja članica, vezano za mjerenje koje obuhvata emisiju **štetnih gasova i čvrstih čestica** za vozila sa **dizel motorom**, a koja se nalaze u upotrebi i emisiju **štetnih gasova iz otto motora** koja koriste **prirodnim ili naftnim tečnim gasom** kod vozila u upotrebi (OJ L 275, 20.10.2005).

2. Ove granične vrijednosti će biti ažurirane kao što se predviđa u relevantnim direktivama i njihovim mogućim budućim revizijama.

Najveće dopuštene vrijednosti mjerene Evropskim testom za vozila u kretanju (ETC):

		Masa ugljen monoksida	Masa nemetanskih ugljovodonika	Masa metana	Masa azot oksida	Masa čestica
		(CO) g/kWh	(NMHC) g/kWh	(CH ₄) (b) g/kWh	(NO _x) g/kWh	(PT) (c) g/kWh
Row B1	Euro IV	4,0	0,55	1,1	3,5	0,03

- (a) Za motore koji koriste samo prirodni gas.
- (b) Ne primjenjuje se na motore koji koriste gas.

2. Zajednica i Crna Gora će u budućnosti nastojati da smanje vrijednosti emisije drumskih vozila upotrebom posljednjih dostignuća u tehnologiji kontrole emisije vozila zajedno sa poboljšanim kvalitetom pogonskog goriva.

**PROTOKOL 5
O DRŽAVNOJ POMOČI
INDUSTRIJI ČELIKA**

1. Ugovorne strane prepoznaju potrebu da Crna Gora što prije pristupi otklanjanju strukturnih slabosti svojih sektora čelika kako bi se obezbijedila globalna konkurentnost njene industrije.
2. U skladu sa pravilima utvrđenim u stavu 1(iii) Člana 73 ovog Sporazuma, procjena usklađenosti državne pomoći industriji čelika definisana Aneksom I Smjernica za nacionalnu regionalnu pomoć za period 2007-2013 će se vršiti na osnovu kriterijuma koji proističu iz primjene Člana 87 Ugovora kojim se osniva Evropska zajednica na sektor čelika, uključujući sekundarno zakonodavstvo.
3. U svrhu primjene odredbi stava 1(iii) Člana 73 Sporazuma koje se tiču industrije čelika, Zajednica priznaje da bi, tokom perioda od pet godina nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, Crna Gora mogla dodijeliti državnu pomoć isključivo u svrhu restrukturiranja preduzeća koja se bave proizvodnjom čelika a koja se nalaze u teškoćama, pod uslovom:
  - (a) Da to vodi dugoročnoj održivosti preduzeća koja koriste pomoć, pod normalnim tržišnim uslovima do isteka perioda restrukturiranja;
  - (b) Da su iznos i intezitet takve pomoći striktno ograničeni na najneophodnije, kako bi se obnovila održivost, i da se pomoć, gdje je to neophodno, postupno smanjuje;
  - (c) Da Crna Gora predstavi programe restrukturiranja koji su povezani sa globalnom racionalizacijom koja podrazumijeva zatvaranje neefikasnih kapaciteta. Svako preduzeće koje se bavi proizvodnjom čelika, a koje koristi pomoć za restrukturiranje će, u najvećoj mogućoj mjeri, utvrditi kompezatorne mjere kojima se uravnotežava narušavanje konkurencije izazvano ovom pomoći.
4. Crna Gora će Evropskoj komisiji na procjenu dostaviti nacionalni program restrukturiranja i pojedinačne biznis planove za svako preduzeće koje koristi pomoć za restrukturiranje, koji pokazuju da su gore navedeni uslovi ispunjeni.

Pojedinačni biznis planovi će se ocjenjivati i odobravati od strane organa za nadzor državne pomoći u Crnoj Gori kako bi se obezbijedila njihova usklađenost sa stavom 3 ovog Protokola.

Evropska komisija potvrđuje usklađenost nacionalnog programa restrukturiranja sa zahtjevima navedenim u stavu 3.
5. Evropska komisija će pratiti sprovođenje planova u bliskoj saradnji sa nadležnim državnim organima, posebno sa organima za nadzor državne pomoći u Crnoj Gori.

Ukoliko se pokaže da je pomoć korisnicima koja nije odobrena u nacionalnom programu restrukturiranja ili bilo koja vrsta pomoći za restrukturiranje preduzećima koja se bave proizvodnjom čelika koja nisu navedena u nacionalnom programu restrukturiranja dodijeljena od dana potpisivanja ovog Sporazuma pa nadalje, organ za nadzor državne pomoći Crne Gore će obezbijediti refundiranje takve pomoći.
6. Po zahtjevu, Zajednica će Crnoj Gori pružati tehničku pomoć radi pripremanja nacionalnog programa restrukturiranja i pojedinačnih biznis planova.
7. Kada je riječ o državnoj pomoći, svaka će ugovorna strana osigurati punu transparentnost. Posebno, kada je riječ o državnoj pomoći dodijeljenoj proizvodnji čelika u Crnoj Gori, kao i

spvođenju programa restruktuiranja i biznis planova, ostvarivaće se potpuna i neprekidna razmjena informacija.

8. Savjet za stabilizaciju i pridruživanje će pratiti primjenu gore navedenih zahtjeva iz stavova 1 – 4. U tom smislu, Savjet za stabilizaciju i pridruživanje bi mogao izraditi pravila sprovođenja.
9. Ako jedna od ugovornih strana određenu praksu druge ugovorne strane smatra nekompatibilnom sa uslovima iz ovog Protokola, i ako ta praksa nanosi ili prijeti nanošenjem štete interesima prve ugovorne strane ili materijalne štete njenoj domaćoj industriji, ta ugovorna strana može preduzeti odgovarajuće mjere nakon konsultacija sa Pododborom koji se bavi konkurencijom ili po isteku trideset radnih dana od upućivanja na takve konsultacije.

PROTOKOL 6
PROTOKOL O UZAJAMNOJ ADMINISTRATIVNOJ POMOĆI
U CARINSKIM PITANJIMA

ČLAN 1 Definicije

Za potrebe ovog Protokola:

- (a) »Carinsko zakonodavstvo« će podrazumijevati zakonske i regulatorne odredbe primjenljive na teritoriji ugovornih strana, koje regulišu uvoz, izvoz ili tranzit robe, kao i njeno stavljanje pod neki drugi carinski režim ili postupak, uključujući mjere zabrane, ograničenja i kontrole;
- (b) »Podnosilac molbe« će podrazumijevati nadležni upravni organ koji određuje ugovorna strana, i koji podnosi molbu za pomoć u skladu sa ovim Protokolom;
- (c) »Primalac molbe« će podrazumijevati nadležni upravni organ koji određuje ugovorna strana i koji prima molbu za pomoć u skladu sa ovim Protokolom;
- (d) »Lični podaci« će podrazumijevati sve podatke koji se odnose na lice čiji identitet je utvrđen ili ga je moguće utvrditi;
- (e) »Djelo kojom se krši carinsko zakonodavstvo« će podrazumijevati bilo kakvo kršenje ili pokušaj kršenja carinskog zakonodavstva.

ČLAN 2 Područje primjene

1. Ugovorne strane će pomagati jedna drugoj, u oblastima za koje su nadležne, na način i pod uslovima utvrđenim ovim Protokolom, kako bi osigurale pravilnu primjenu carinskog zakonodavstva, posebno u sprječavanju, istraživanju i suzbijanju djela kojima se krši carinsko zakonodavstvo.
2. Pomoć u carinskim pitanjima, predviđena ovim Protokolom, će se odnositi na upravne organe ugovornih strana nadležnih za primjenu ovog Protokola. Ona neće dovesti u pitanje pravila kojima se regulišu uzajamna pomoć u krivičnim pitanjima. Takođe, njome se ne obuhvataju informacije dobijene na zahtjev sudskog organa na osnovu njegovog ovlašćenja, osim kada taj organ odobri saopštavanje takvih informacija.
3. Pomoć u naplati carinskih dažbina, poreza ili novčanih kazni nije obuhvaćena ovim Protokolom.

ČLAN 3 Pomoć na osnovu molbe

1. Na osnovu molbe organa podnosioca organ primalac će mu pružiti sve relevantne informacije koje mu mogu omogućiti da osigura pravilnu primjenu carinskog zakonodavstva, uključujući i informacije o primijećenim ili planiranim aktivnostima koje jesu ili mogu biti djela u suprotnosti sa carinskim zakonodavstvom.
2. Na zahtjev organa podnosioca, organ primalac obavijestiće o sljedećem:
  - (a) da li je roba izvezena sa teritorije jedne ugovorne strane uredno uvezena na teritoriju druge ugovorne strane uz navođenje, ako je to prikladno, carinskog postupka koji je primijenjen na robu;
  - (b) da li je roba uvezena na teritoriju jedne ugovorne strane, uredno izvezena sa teritorije druge ugovorne strane uz navođenje, ako je to prikladno, carinskog postupka koji je primijenjen na tu robu;

3. Na zahtjev organa podnosioca, organ primalac će, u okviru vlastitih zakonskih ili regulatornih odredbi, preduzeti potrebne korake kako bi osigurao poseban nadzor:

- (a) fizičkih ili pravnih lica za koja postoje razlozi za osnovanu sumnju da su učestvovala ili učestvuju u djelima kojima se krši carinsko zakonodavstvo;
- (b) mjesta na kojima je roba smještena ili može biti smještena na takav način da postoje razlozi za opravdanu sumnju da je ta roba namijenjena za upotrebu u djelima kojima se krši carinsko zakonodavstvo;
- (c) robe koja se prevozi ili se može prevoziti na takav način da postoje razlozi za opravdanu sumnju da je namijenjena za upotrebu u djelima kojima se krši carinsko zakonodavstvo;
- (d) prevoznih sredstava koja se koriste ili se mogu koristiti na takav način da postoje razlozi za opravdanu sumnju da su namijenjena za upotrebu u djelima kojima se krši carinsko zakonodavstvo.

ČLAN 4 Spontana pomoć

Ugovorne strane će, na vlastitu inicijativu i u skladu sa svojim zakonskim ili regulatornim odredbama, jedna drugoj pomagati ako to budu smatrale potrebnim za pravilnu primjenu carinskog zakonodavstva, naročito pružanjem informacija koje se odnose na :

- (a) aktivnosti koje jesu ili izgledaju kao djela kojima se krši carinsko zakonodavstvo i koje bi mogle biti od interesa za drugu ugovornu stranu;
- (b) nove načine ili metode obavljanja djela kojima se krši carinsko zakonodavstvo;
- (c) robu koja je predmet djela protivnih carinskom zakonodavstvu;
- (d) fizička ili pravna lica za koja postoje razlozi za osnovanu sumnju da su učestvovali ili učestvuju u djelima kojima se krši carinsko zakonodavstvo;
- (e) prevozna sredstva kod kojih postoje razlozi za osnovanu sumnju da su upotrijebljena ili mogu biti upotrijebljena u djelima kojima se krši carinsko zakonodavstvo.

ČLAN 5 Dostava, obavještanje

Na zahtjev organa podnosioca, organ primalac zahtijeva će, u skladu sa zakonskim ili regulatornim odredbama koje se primjenjuju na primaoca, preduzeti sve neophodne mjere u cilju da:

- (a) dostavi dokumenta ili
- (b) obavijesti o odlukama

koje potiču od podnosioca molbe i koje spadaju pod ovaj Protokol, i to na adresu prebivališta ili boravišta na teritoriji organa primaoca molbe.

Zahtjevi za dostavom dokumenata ili obavještenja o odlukama biće sastavljeni u pisanom obliku na službenom jeziku primaoca zahtijeva ili na jeziku koji je njemu prihvatljiv.

ČLAN 6 Oblik i sadržaj molbi za pomoć

1. Molbe će u skladu sa ovim Protokolom biti sastavljene u pisanom obliku. Uz molbu će biti priložena dokumenta koja će biti potrebna za postupanje prema njoj. U slučaju potrebe zbog hitnosti

situacije, moguće je prihvatiti i usmene molbe koje će biti potrebno bez odlaganja potvrditi u pisanom obliku.

2. Molbe iz stava 1. sadržaće sljedeće podatke:
  - (a) podnosilac molbe;
  - (b) zatražena mjera;
  - (c) predmet molbe i razlozi za nju;
  - (d) zakonske ili regulatorne odredbe kao i drugi pravni elementi u pitanju;
  - (e) što je moguće preciznije i sveobuhvatnije indikacije o fizičkim i pravnim licima koja su predmet istražnih postupka;
  - (f) kratak pregled relevantnih činjenica i već izvršenih istražnih aktivnosti.

3. Molbe će biti dostavljene u pisanom obliku na službenom jeziku primaoca ili na jeziku koji je njemu prihvatljiv. Ovaj uslov se ne odnosi na dokumente priložene uz molbu, u skladu sa odredbom stava 1.

4. Ako molba ne zadovoljava gore navedene formalne uslove, moguće je zatražiti unošenje ispravki ili dopuna; a u međuvremenu naložiti primjenu mjera predostrožnosti.

ČLAN 7 Rješavanje molbe

1. Radi rješavanja molbe za pomoć, primalac molbe će u granicama nadležnosti i raspoloživih resursa, postupiti kao da postupa za svoj račun ili na zahtjev drugih organa iste ugovorne strane, s tim što će dostaviti raspoložive informacije, obaviti odgovarajuće istražne aktivnosti ili urediti njihovo obavljanje. Ta će se odredba takodje primjenjivati i na sve druge organe na koje primalac naslovi molbu u slučaju kada ne može sam djelovati.
2. Molbe za pomoć riješiće se u skladu sa zakonskim ili regulatornim odredbama ugovorne strane koja je molbu primila.

3. Ovlašćeni službenici jedne ugovorne strane mogu, uz saglasnost druge uključene ugovorne strane i prema uslovima koje ta strana odredi, biti prisutni kako bi u prostorijama primaoca molbe ili drugih organa iz stava 1. primili informacije povezane s aktivnostima koje jesu ili koje mogu biti djela protivna carinskom zakonodavstvu i koje su podnosiocu molbe potrebne u smislu ovog Protokola.

4. Ovlašćeni službenici jedne ugovorne strane mogu, uz saglasnost druge uključene ugovorne strane i prema uslovima koje ta strana odredi, biti prisutni pri vršenju istražnih radnji na njenoj teritoriji.

ČLAN 8 Oblik u kome se informacije razmjenjuju

1. Primalac molbe slaće podnosiocu molbe rezultate istrage u pisanom obliku uz odgovarajuće dokumente, ovjerene kopije ili drugo.

2. Informacije mogu biti u elektronskoj formi.

3. Originalni dokumenti slaće se jedino na zahtjev u slučajevima kada ovjerene kopije nijesu dovoljne. Originali će biti vraćeni u najkraćem mogućem roku.

ČLAN 9

Izuzeci od obaveze pružanja pomoći

1. Pomoć može da bude odbijena ili da bude predmet ispunjavanja određenih uslova ili zahtjeva u slučaju kada strana misli da bi pomoć na osnovu ovog sporazuma:

- (a) mogla da naruši suverenitet Crne Gore ili države članice od koje je pomoć zatražena prema ovom Protokolu; ili
- (b) mogla da naruši javni interes, sigurnost ili ostale bitne interese, posebno u slučajevima pomenutim u članu 10, stav 2; ili
- (c) povrijedila industrijsku, poslovnu ili profesionalnu tajnu.

2. Pružanje pomoći se može odložiti s obrazloženjem da bi ona mogla biti uplitanje u istragu, sudsko gonjenje ili sudski postupak. U tom slučaju, primalac molbe posavjetovaće se sa podnosiocem molbe kako bi se utvrdilo, da li je moguće pružiti pomoć pod uslovima koje primalac molbe može da zatraži.

3. U slučajevima kada podnosilac molbe zatraži pomoć koju, da je zamoljen, sam ne bi mogao pružiti, u svojoj molbi posebno će naglasiti tu činjenicu. U tom slučaju primalac molbe treba da odluči kako da odgovori na tu molbu.

4. U okolnostima iz stava 1 i 2 primalac molbe o svojoj odluci i razlozima za nju mora bez odlaganja obavijestiti podnosioca molbe.

ČLAN 10

Razmjena i povjerljivost informacija

1. Svaka informacija razmijenjena u bilo kom obliku u skladu sa ovim protokolom smatraće se povjerljivom ili ograničene prirode, zavisno od pravila koje ugovorne strane primjenjuju. Podlijegaće obavezi čuvanja službene tajne i uživaće istu zaštitu koja važi za slične informacije prema odgovarajućim zakonima ugovorne strane koja ju je primila, te odgovarajućim odredbama koje se odnose na organe vlasti Zajednice.

2. Lični podaci mogu se razmjenjivati jedino ako se ugovorna strana koja ih može primiti, obaveže da će ih štititi najmanje na isti način kakav se primjenjuje na takav slučaj kod ugovorne strane koja ih je dostavila. Radi toga ugovorne strane će jedna drugoj poslati informacije o pravilima koje primjenjuju, uključujući, ukoliko je potrebno, i zakonske odredbe na snazi u državama članicama Zajednice.

3. Upotreba informacija dobijenih u skladu sa ovim Protokolom u sudskom ili upravnom postupku pokrenutom radi djela koja krše carinske zakone, smatra se svrhom koja je predviđena ovim Protokolom. Stoga, ugovorne strane mogu u evidenciji o dokazima, izvještajima i svjedočenjima, te u postupcima i optužbama pred sudom kao dokaze iskoristiti dobijene informacije i dokumente u koje su stekli uvid u skladu sa odredbama ovog Protokola. Nadležni organi koji su

dostavili navedene informacije ili odobrili pristup navedenim dokumentima biće obaviješteni o takvoj upotrebi.

4. Dobijene informacije će biti korištene samo za svrhe predviđene ovim Protokolom. U slučaju kada jedna ugovorna strana želi da iskoristi takve informacije u druge svrhe, za to će morati dobiti prethodno pisano odobrenje od organa koji su pružili te informacije. Takva upotreba biće podložna ograničenjima koje odrede ti organi.

ČLAN 11 Vještaci i svjedoci

Službenik primaoca molbe može biti ovlašćen da postupi, u granicama datog ovlašćenja, kao vještak ili svjedok u sudskom ili upravnom postupku u vezi sa pitanjima koja su obuhvaćena ovim Protokolom i iznijeti predmete, dokumente ili njihove ovjerene kopije koje mogu biti neophodne za postupak. U zahtjevu za svjedočenjem mora se navesti pred kojim će se sudskim ili upravnim vlastima službenik pojaviti, u vezi sa kojim predmetima, i u kom će svojsvu na osnovu položaja ili kvalifikacija službenik biti ispitan.

ČLAN 12 Troškovi pomoći

Ugovorne strane odreći će se svih potraživanja jedne prema drugoj za naknadu troškova koji su nastali u skladu sa ovim protokolom, osim, zavisno od slučaja troškova vještaka ili svjedoka, i troškova tumača i prevodilaca koji nijesu zaposleni u državnoj upravi.

ČLAN 13 Implementacija

1. Implementacija ovog Protokola biće povjerena, s jedne strane, carinskim vlastima Crne Gore, i sa druge strane nadležnim službama Evropske komisije i carinskim vlastima država članica, prema potrebi. Oni će odlučivati o svim praktičnim mjerama i dogovorima koji su potrebni za njegovu primjenu, uzimajući u obzir važeća pravila, posebno na području zaštite podataka. Oni mogu preporučiti nadležnim organima izmjene i dopune koje smatraju da je potrebno unijeti u ovaj Protokol.

2. Ugovorne strane će se međusobno savjetovati i nakon toga obavještavati jedna drugu o detaljnim pravilima implementacije koja budu usvojena u skladu sa odredbama ovog Protokola.

ČLAN 14 Ostali Sporazumi

1. Uzimajući u obzir nadležnost Zajednice i država članica, odredbe ovog Protokola:
  - (a) neće uticati na obaveze ugovornih strana iz bilo kojeg drugog međunarodnog sporazuma ili konvencije;
  - (b) smatraće se dopunom Sporazuma o uzajamnoj pomoći koji jesu ili mogu biti sklopljeni između Crne Gore i pojedinih država članica; i

(c) neće uticati na odredbe Zajednice kojima je uređena razmjena informacija, dobijenih prema Protokolu, koje bi mogle biti od interesa za Zajednicu, između nadležnih službi Komisije Evropskih zajednica i carinskih vlasti država članica.

2. Bez obzira na stav 1, odredbe ovog Protokola imaju prvenstvo nad odredbama svakog bilateralnog sporazuma o uzajamnoj pomoći koji jeste ili može biti sklopljen između Crne Gore i pojedinih država članica, ako njegove odredbe nijesu u skladu sa odredbama ovog Protokola.

3. Što se tiče pitanja koja su vezana za primjenljivost ovog Protokola, ugovorne strane savjetovaće se međusobno radi njihovog rješavanja u okviru Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, koji je uspostavljen u skladu sa odredbama člana 119 ovog Sporazuma.

PROTOKOL 7
RJEŠAVANJE SPOROVA

RJEŠAVANJE SPOROVA

GLAVA I

CILJ I PODRUČJE PRIMJENE

ČLAN 1

Cilj

Cilj ovog Protokola je izbjegavanje i rješavanje sporova između ugovornih strana radi postizanja obostrano prihvatljivih rješenja.

ČLAN 2

Područje primjene

Odredbe Protokola će se primjenjivati samo u odnosu na razlike koje se tiču tumačenja i primjene sljedećih odredbi, uključujući slučajeve kada ugovorna strana smatra da mjera usvojena od druge strane, ili propuštanje druge strane da djeluje, krši obaveze regulisane sljedećim odredbama:

- (a) Glava IV (Slobodno kretanje roba), osim Članova 33, 40 i 41 stav 1, 4 i 5 (u mjeri u kojoj se oni tiču mjera usvojenih shodno stavu 1 Člana 41) i Član 47;
- (b) Glava V (Kretanje radnika, osnivanje, pružanje usluga, kapital):
  - Poglavlje II Osnivanje (Članovi 52-56 i 58),
  - Poglavlje III Pružanje usluga (Članovi 59, 60 i 61 stavovi 2 i 3),
  - Poglavlje IV Tekuća plaćanja i kretanje kapitala (Član 62 i Član 63 osim stav 4, druga rečenica prve alineje),
  - Poglavlje V Opšte odredbe (Članovi 65-71);
- (c) Glava VI (Usklađivanje zakona, sprovođenje zakona i pravila konkurencije):
  - Članovi 75 stav 2 (intelektualna, industrijska i komercijalna svojina) i 76 stavovi 1, 2 i 3 i 3-6 (javne nabavke).

GLAVA II

PROCEDURE RJEŠAVANJA SPOROVA

ODJELJAK I – ARBITRAŽNA PROCEDURA

ČLAN 3

Početak arbitražne procedure

1. Gdje ugovorne strane nijesu uspjele da riješe spor, strana koja ulaže žalbu može pod uslovima iz Člana 130 Sporazuma, podnijeti pismeni zahtjev za osnivanje arbitražnog vijeća protiv strane protiv koje se ulaže žalba kao i Odboru za stabilizaciju i pridruživanje.

2. Strana koja ulaže žalbu će u svom zahtjevu istaći predmet spora i, ako je to slučaj, mjeru koju je usvojila druga strana, odnosno propust druge strane da djeluje, što smatra kršenjem odredbi iz Člana 2.

ČLAN 4 Sastav arbitražnog vijeća

1. Arbitražno vijeće čine tri arbitra.

2. U roku od 10 dana od dana podnošenja zahtjeva za osnivanje arbitražnog vijeća Odboru za stabilizaciju i pridruživanje, ugovorne strane će se konsultovati u cilju postizanja sporazuma oko sastava arbitražnog vijeća.

3. U slučaju da ugovorne strane nijesu u mogućnosti da se slože oko sastava u roku utvrđenom u stavu 2, obje strane mogu od predsjedavajućeg Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, ili njenog/njegovog delegata, zahtijevati da izaberu sva tri člana žrijebom sa liste utvrđene shodno Članu 15, pri čemu bi jedno od lica bilo predloženo od strane koja ulaže žalbu, jedno od strane protiv koje se ulaže žalba, a jedan od arbitara bi bio izabran kao predsjedavajući od strane ugovornih strana.

U slučaju da se strane slože oko jednog ili više članova arbitražnog vijeća, preostali članovi će biti imenovani u skladu sa istom procedurom.

4. Izbor arbitara od strane predsjedavajućeg Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, ili njenog/njegovog delegata, se vrši uz prisustvo predstavnika obje strane.

5. Datumom osnivanja arbitražnog vijeća se smatra datum kada je predsjedavajući vijeća obaviješten o imenovanju tri arbitra zajedničkim dogovorom između ugovornih strana ili, prema potrebi, datum njihovog izbora u skladu sa stavom 3.

6. Kada ugovorna strana smatra da arbitar ne ispunjava zahtjeve Kodeksa ponašanja iz Člana 18, strane će se konsultovati i, ukoliko se dogovore, zamijeniti arbitra i odabrati zamjenu shodno stavu 7. Ako strane ne uspiju da se dogovore o potrebi zamjene arbitra, predmet razmatra predsjedavajući arbitražnog vijeća, čija je odluka konačna.

Kada strane smatraju da predsjedavajući arbitražnog vijeća ne ispunjava zahtjeve Kodeksa ponašanja iz Člana 18, predmet će biti upućen jednom od preostalih članova iz redova arbitara odabranom da vrši funkciju predsjedavajućeg, čije je ime izabrano žrijebom od strane predsjedavajućeg Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, ili njenog/njegovog delegata, u prisustvu predstavnika obje strane, osim ako se strane ne dogovore drugačije.

7. Ako je arbitar u nemogućnosti da prisustvuje postupku, ako se povlači ili biva zamijenjen shodno stavu 6, zamjena će biti obavljena u roku od 5 dana u skladu sa procedurama izbora prvobitnog arbitra. Postupak pred vijećem će biti suspendovan za period potreban za izvršenje ove procedure.

ČLAN 5
Odluke arbitražnog vijeća

1. Arbitražno vijeće treba da objavi svoju odluku stranama i Odboru za stabilizaciju i pridruživanje u roku od 90 dana od dana osnivanja arbitražnog vijeća. Ukoliko se smatra da se rok ne može ispoštovati, predsjednik vijeća mora o tome pismeno obavijestiti strane i Odbor za stabilizaciju i pridruživanje, navodeći razloge za odlaganje. Odluka se mora donijeti u roku od 120 dana od osnivanja vijeća.

2. U hitnim slučajevima, uključujući one koji se tiču lako kvarljive robe, arbitražno vijeće će uložiti sve napore da donese odluku u roku od 45 dana od osnivanja vijeća. Rok za donošenje odluke nipošto ne smije biti duži od 100 dana od osnivanja vijeća. Arbitražno vijeće može da donese preliminarnu odluku u roku od 10 dana od osnivanja, ukoliko smatra da je slučaj hitan.

3. Odluka treba da sadrži utvrđeno činjenično stanje, primjenjivost relevantnih odredbi ovog Sporazuma i osnovno obrazloženje utvrđenog činjeničnog stanja i zaključke. Odluka može sadržati preporuke za usvajanje mjera u cilju sprovođenja odluke.

4. Strana koja ulaže žalbu može istu povući dostavljanjem pisanog obavještenja predsjedavajućem arbitražnog vijeća, strani protiv koje se ulaže žalba i Odboru za stabilizaciju i pridruživanje, prije nego što se odluka dostavi ugovornim stranama i Odboru za stabilizaciju i pridruživanje. Povlačenje ne uskraćuje pravo strane koja se žali da kasnije podnese novu žalbu na istu mjeru.

5. Arbitražno vijeće će, na zahtjev obje strane, suspendovati svoj rad na period koji nije duži od 12 mjeseci. Kada istekne period od 12 mjeseci, isteći će i nadležnost za osnivanje vijeća, bez uticaja na pravo strane koja se žali da kasnije zahtijeva osnivanje vijeća po istom pitanju.

ODJELJAK II – USAGLAŠENOST

ČLAN 6
Usaglašenost sa odlukom arbitražnog vijeća

Svaka strana će preduzeti sve neophodne mjere za usklađivanje sa odlukom arbitražnog vijeća, a strane će nastojati da se dogovore o razumnom roku neophodnom za usaglašavanje sa odlukom.

ČLAN 7
Razumni vremenski period za usaglašavanje

1. Najkasnije u roku od 30 dana od dostavljanja odluke arbitražnog vijeća ugovornim stranama, strana protiv koje se ulaže žalba će obavijestiti stranu koja ulaže žalbu o potrebnom vremenu za usaglašavanje sa odlukom (u daljem tekstu: "razumni vremenski period"). Obje strane će nastojati da se dogovore o tom roku.

2. Ukoliko postoji neslaganje između strana o razumnom roku za usaglašavanje sa odlukom arbitražnog vijeća, strana koja ulaže žalbu može, u roku od 20 dana od objavljivanja odluke stranama shodno stavu 1, od Odbora za stabilizaciju i pridruživanje zahtijevati da ponovo sazove

prvobitno arbitražno vijeće da bi se odredio razumni vremenski period. Vijeće će objaviti odluku u roku od 20 dana od dana njegovog ponovnog sazivanja.

3. U slučaju da prvobitni sastav vijeća, ili njegovi članovi nijesu u mogućnosti da se ponovo sastanu, primjenjivaće se procedura iz Člana 4 ovog Protokola. Rok za objavljivanje odluke ostaje 20 dana od dana osnivanja vijeća.

ČLAN 8

Preispitivanje mjera preduzetih u cilju usaglašavanja sa odlukom arbitražnog vijeća

1. Strana protiv koje se ulaže žalba treba da obavijesti drugu stranu i Odbor za stabilizaciju i pridruživanje, prije isteka razumnog roka, o mjerama koje je preduzela u cilju usklađivanja sa odlukom arbitražnog vijeća.

2. U slučaju nesaglasnosti strana o usaglašenosti mjere iz stava 1 sa odredbama Člana 2, strana koja ulaže žalbu može od prvobitnog arbitražnog vijeća tražiti da donese odluku po tom pitanju. Takav zahtjev će sadržati obrazloženje zašto mjera nije u skladu sa Sporazumom. Kada se ponovo sastane, arbitražno vijeće će donijeti odluku u roku od 45 dana od dana njegovog ponovnog osnivanja.

3. U slučaju da prvobitni sastav vijeća, ili njegovi članovi nijesu u mogućnosti da se ponovo sastanu, primjenjivaće se procedura iz Člana 4 ovog Protokola. Rok za objavljivanje odluke ostaje 45 dana od dana osnivanja vijeća.

ČLAN 9

Privremeni pravni lijekovi u slučaju neusaglašenosti sa odlukom

1. Ako strana protiv koje se ulaže žalba propusti da obavijesti o bilo kojoj mjeri preduzetoj u cilju usaglašavanja sa odlukom arbitražnog vijeća prije isteka razumnog roka, ili ako arbitražno vijeće odluči da su mjere o kojima je vijeće obaviješteno shodno Članu 8, stav 1 protivrječne njenim obavezama iz ovog Sporazuma, strana protiv koje se žalba ulaže će, ako tako zahtijeva strana koja ulaže žalbu, iznijeti ponudu za privremenu kompenzaciju.

2. Ukoliko se dogovor o kompenzaciji ne postigne u roku od 30 dana od isteka razumnog roka ili od odluke arbitražnog vijeća shodno članu 8 da preduzeta mjera nije u saglasnosti sa Sporazumom, strana koja ulaže žalbu ima pravo da, nakon obavještavanja druge strane i Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, suspenduje primjenu povlastica dodijeljenih shodno odredbama Člana 2 ovog Protokola, do nivoa jednakog nepovoljnom ekonomskom uticaju izazvanog kršenjem. Strana koja ulaže žalbu može primijeniti suspenziju u roku od 10 dana od obavještenja, osim ukoliko strana protiv koje je žalba uložena ne zatraži arbitražu shodno stavu 3.

3. Ako strana protiv koje se žalba ulaže smatra da nivo suspenzije nije jednak nepovoljnom ekonomskom uticaju kršenja, ona može podnijeti pismeni zahtjev predsjedavajućem prvobitnog

arbitražnog vijeća, prije isteka roka od 10 dana koji je definisan u stavu 2, za ponovno sazivanje prvobitnog arbitražnog vijeća. Arbitražno vijeće će o svojoj odluci o nivou suspenzije povlastica obavijestiti strane i Odbor za stabilizaciju i pridruživanje, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. Povlastice neće biti suspendovane dok arbitražno vijeće ne donese odluku, i svaka suspenzija mora biti saglasna sa odlukom arbitražnog vijeća.

4. Suspenzija povlastica biće privremena i primjenjivaće se samo dok mjere kojom se krši Sporazum ne budu povučene ili izmijenjene radi usaglašavanja sa Sporazumom, ili dok se strane ne dogovore da riješe spor.

ČLAN 10

Preispitivanje mjera preduzetih u cilju usaglašavanja nakon suspenzije povlastica

1. Strana protiv koje se žalba ulaže obavještava drugu stranu i Odbor za stabilizaciju i pridruživanje o mjerama koje je preduzela kako bi se usaglasila sa odlukom arbitražnog vijeća i o zahtjevu za okončanja suspenzije povlastica koje primjenjuje strana koja ulaže žalbu.

2. Ako strane ne postignu saglasnost o usaglašenosti objavljenih mjera sa Sporazumom u roku od 30 dana od dana obavještavanja, strana koja ulaže žalbu može pismeno zahtijevati od predsjedavajućeg prvobitnog arbitražnog vijeća da odluči po tom pitanju. O ovakvom zahtjevu će istovremeno biti obaviještena i druga strana, kao i Odbor za stabilizaciju i pridruživanje. Odluka će biti objavljena u roku od 45 dana od dana podnošenja zahtjeva. Ako arbitražno vijeće donese odluku da bilo koja preduzeta mjera nije u skladu sa Sporazumom, arbitražno vijeće će odrediti da li strana koja ulaže žalbu može nastaviti sa suspenzijom povlastica na istom ili različitom nivou. Ako arbitražno vijeće donese odluku da je preduzeta mjera usaglasnosti sa Sporazumom, suspenzija povlastica će biti okončana.

3. U slučaju da prvobitni sastav vijeća, ili njegovi članovi nijesu u mogućnosti da se ponovo sastanu, primjenjivaće se procedura iz Člana 4 ovog Protokola. Rok za objavljivanje odluke ostaje 45 dana od dana osnivanja vijeća.

ODJELJAK III – ZAJEDNIČKE ODREDBE

ČLAN 11

Javne rasprave

Sastanci arbitražnog vijeća su otvoreni za javnost pod uslovima utvrđenim Poslovníkom iz Člana 18, osim ukoliko vijeće samo ne odluči drugačije ili to zahtijeva neka od strana.

ČLAN 12

Informacije i tehnički savjeti

Na zahtjev strane, ili na osnovu njene inicijative, vijeće može tražiti informaciju od bilo kojeg izvora za koji smatra da je prikladan za arbitražnu proceduru. Vijeće takođe ima pravo da traži

mišljenje od eksperata koje smatra kompetentnim. Svaka informacija dobijena na ovaj način mora biti dostupna objema stranama i biće otvorena za komentare. Zainteresovane strane su ovlašćene da podnesu *amicus curiae* zapisnik arbitražnom vijeću pod uslovima propisanim Poslovnikom iz Člana 18.

ČLAN 13

Principi tumačenja

Arbitražna vijeća će primjenjivati i tumačiti odredbe ovog Sporazuma u skladu sa uobičajenim pravilima tumačenja međunarodnog javnog prava, uključujući Bečku konvenciju o pravu međunarodnih ugovora. Arbitražna vijeća neće tumačiti *Acquis Communautaire*-a. Činjenica da je odredba suštinski identična sa odredbom Ugovora o osnivanju Evropske zajednice neće biti odlučujuća za tumačenje te odredbe.

ČLAN 14

Rješenja i odluke arbitražnog vijeća

1. Sva rješenja arbitražnog vijeća, uključujući usvajanje odluke, biće donesena većinom glasova.
2. Sve odluke arbitražnog vijeća biće obavezujuće za strane. O istima će biti obaviještene strane i Odbor za stabilizaciju i pridruživanje, koji će ih učiniti dostupnim javnosti ukoliko konsenzusom ne odluči drugačije.

POGLAVLJE III

OPŠTE ODREDBE

ČLAN 15

Lista arbitara

1. Odbor za stabilizaciju i pridruživanje će, najkasnije u roku od šest mjeseci po stupanju na snagu ovog Protokola, utvrditi listu od petnaest lica koja su spremna i sposobna da obavljaju zadatke arbitra. Svaka strana će takođe odabrati pet lica koja će obavljati zadatke arbitra. Strane će se takođe odrediti pet lica koji će obavljati funkciju predsjedavajućih u arbitražnim vijećima Odbor za stabilizaciju i pridruživanje će se pobrinuti da se lista uvijek održava na ovom nivou.
2. Arbitri moraju posjedovati znanje i iskustvo u oblasti prava, međunarodnog prava, prava Zajednice i/ili u oblasti međunarodne trgovine. Oni će biti nezavisni, raditi shodno sopstvenim mogućnostima i neće biti povezani niti primati uputstva od strane bilo koje organizacije ili Vlade, i povinovaće se zahtjevima Kodeksa ponašanja iz Člana 18.

ČLAN 16

Povezanost sa obavezama prema STO

Nakon pristupanja Crne Gore Svjetskoj trgovinskoj organizaciji, primjenjivaće se sljedeće:

- (a) Arbitražna vijeća formirana na osnovu ovog Protokola neće donositi odluke u sporovima o pravima i obavezama strana iz Sporazuma o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije;
- (b) Pravo svake od strana da se pozove na odredbe o rješavanju sporova iz ovog Protokola neće uticati na bilo koju radnju preduzetu u okviru STO-a, uključujući i aktivnosti u rješavanju sporova. Međutim, ukoliko je strana pokrenula postupak za rješavanje spora vezano za određenu mjeru, bilo prema članu 3(1) Protokola ili prema STO Sporazumu, ona ne može pokrenuti postupak za rješavanje spora koje se odnosi na istu mjeru u drugom sudu sve dok se prvi postupak ne završi. U smislu ovog stava, postupci za rješavanje spora prema STO Sporazumu se smatra otpočetim podnošenjem zahtjeva strane za osnivanje vijeća shodno Članu 6 Dogovora o pravilima i procedurama za rješavanje sporova STO-a.
- (c) Ništa u ovom Protokolu ne sprječava strane da primijene suspenziju obaveza utvrđenih od strane organa STO za rješavanje sporova.

ČLAN 17

Vremenski rokovi

1. Svi vremenski rokovi predviđeni ovim Protokolom će se računati kalendarskim danima od dana koji slijedi radnji ili činjenici na koju se odnose.
2. Svi vremenski rokovi iz ovog Protokola mogu biti produženi uzajamnim dogovorom strana.
3. Svaki rok iz ovog Protokola takođe može biti produžen od strane predsjedavajućeg arbitražnog vijeća, na razuman zahtjev bilo koje od strana ili na njegovu/njenu inicijativu.

ČLAN 18

Pravilnik, kodeks ponašanja i izmjena Protokola

1. Odbor za stabilizaciju i pridruživanje će, najkasnije u roku od 6 mjeseci po stupanju na snagu ovog Protokola, utvrditi Pravilnik za vođenje postupka pred arbitražnim vijećem.
2. Odbor za stabilizaciju i pridruživanje će, najkasnije u roku od 6 mjeseci po stupanju na snagu ovog Protokola, dopuniti Pravilnik Kodeksom ponašanja kojim se garantuje nezavisnost i nepristrasnost arbitara.
3. Odbor za stabilizaciju i pridruživanje može odlučiti da izmjeni ovaj Protokol.

PROTOKOL 8
O OPŠTIM PRINCIPIMA UČEŠĆA CRNE GORE
U PROGRAMIMA ZAJEDNICE

ČLAN 1

Crnoj Gori će biti omogućeno da učestvuje u sljedećim programima Zajednice:

- (a) programima koji su navedeni u aneksu Okvirnog sporazuma između Evropske zajednice i Srbije i Crne Gore o opštim principima učešća Srbije i Crne Gore u programima Zajednice.¹;
- (b) programima koji su uvedeni ili obnovljeni nakon 27. jula 2005. godine i koji u uvodnoj klauzuli predviđaju učešće Crne Gore.

ČLAN 2

Crna Gora će doprinijeti ukupnom budžetu Evropske unije, shodno konkretnim programima u kojima učestvuje.

ČLAN 3

Predstavnicima Crne Gore će biti omogućeno da učestvuju, kao posmatrači i u dijelu koji se tiče Crne Gore, u upravnim odborima odgovornim za praćenje programa u kojima Crna Gora finansijski učestvuje.

ČLAN 4

Projekti i inicijative koje podnose učesnici iz Crne Gore, u najvećoj mogućoj mjeri, podliježu istim uslovima, pravilima i procedurama koji se tiču datih programa, a koji se primjenjuju i za države članice.

ČLAN 5

Posebni uslovi učešća Crne Gore u svakom pojedinačnom programu, naročito onima za koje se plaća finansijski doprinos, će se odrediti sporazumom, u formi Memoranduma o razumijevanju između Komisije, u ime Evropske Zajednice, i Crne Gore.

Ukoliko se Crna Gora prijavi za spoljnu pomoć Evropske Zajednice na osnovu Uredbe Savjeta (EC) br. 1085/2006 od 17. jula 2006. godine kojom se uspostavlja Instrument prepristupne pomoći (IPA)² ili neke slične Uredbe kojom se predviđa spoljna pomoć Zajednice Crnoj Gori a koja bi mogla biti usvojena u budućnosti, uslovi kojima se reguliše upotreba spoljne pomoći Zajednice od strane Crne Gore će se definisati finansijskim sporazumom.

ČLAN 6

Memorandum o razumijevanju će urediti da će se, u skladu sa Finansijskom uredbom Zajednice, finansijska kontrola i revizija vršiti od strane, ili uz ovlaštenje, Evropske komisije, OLAF-a (Evropske kancelarije za suzbijanje prevara) i Suda revizora Evropske zajednice.

Sačiniće se detaljne odredbe o aktivnostima finansijske kontrole i revizije, administrativnim mjerama, kaznama i povraćaju kojima se Evropskoj komisiji, Kancelarija EU za suzbijanje pronevjera (OLAF) i Sudu revizora dodjeljuju ovlaštenja slična onima koja važe u Zajednici a koja se odnose na korisnike i potpisnike ugovora.

---

¹ Službeni list L92, 22.7.2005., str. 29.

² Službeni list L210, 31.7.2006., str. 82

ČLAN 7

Najkasnije tri godine nakon stupanja na snagu Sporazuma, i svake naredne tri godine, Savjet za stabilizaciju i pridruživanje može preispitati primjenu ovog Protokola na osnovu stvarnog učešća Crne Gore u jednom ili više programa Zajednice.